

DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987 Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2020

Núm. 25

Presidència del Sr. Vicenç Thomas i Mulet

Sessió celebrada dia 21 d'abril de 2020

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. PREGUNTES:

- 1) RGE núm. 6971/20**, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació del curs escolar a causa del confinament pel coronavirus..... [1658](#)
- 2) RGE núm. 6972/20**, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a dades individualitzades per municipis en relació amb els afectats per COVID-19..... [1660](#)
- 3) RGE núm. 6973/20**, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestió de la crisi de la COVID-19..... [1661](#)
- 4) RGE núm. 6974/20**, presentada pel diputat Sr. Antoni Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures extraordinàries per ajudar els autònoms, PIME i famílies de les Illes Balears afectats per la crisi de la COVID-19..... [1662](#)
- 5) RGE núm. 6968/20**, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a recuperació de l'activitat turística..... [1664](#)
-

6) RGE núm. 6965/20, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a prioritats de la reconstrucció econòmica..... 1665

7) RGE núm. 6976/20, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures socioeconòmiques insuficients adoptades..... 1667

8) RGE núm. 6963/20, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a valoració del Govern sobre els actuals casos positius de coronavirus a Balears..... 1668

9) RGE núm. 6970/20, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a motius dels contagis per la COVID-19..... 1670

10) RGE núm. 6975/20, presentada pel diputat Sr. Gabriel Company i Bauzá, del Grup Parlamentari Popular, relativa a actuació del Govern en matèria sanitària per fer front a la COVID-19..... 1671

II. Compareixença de la consellera de Salut i Consum per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual n'és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19 (escrit RGE núm. 5929/20, del Govern de les Illes Balears).
..... 1673

III. Compareixença de la consellera d'Afers Socials i Esports per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19 (escrit RGE núm. 5930/20, del Govern de les Illes Balears)..
..... 1705

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats, bon dia a tothom. Continuem amb la nostra activitat parlamentària amb aquesta sessió plenària que s'obre ara i ho fem encara en uns moments difícils per a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, difícils per a les Illes Balears i evidentment per a tot el món perquè la COVID-19 ens ha posat a prova i ha canviat la vida de la nostra societat d'una forma inesperada i impensable, ens ha portat al límit com a persones i com a ciutadans. I crec que estaran d'acord que la resposta que es dona a la nostra societat individual i col·lectivament és per estar orgullós, l'esforç que fa el poble de les Illes Balears ens permet dir que cada dia que passa estem més a prop de trobar la sortida a aquesta pandèmia.

No serà fàcil ni serà ràpid, però avançem pel camí adequat. Ho fem amb la feina de milers i milers de persones a les quals no ens cansarem d'agrair-los el seu esforç, des dels professionals sanitaris i els membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat i les policies locals fins als apotecaris i als que ens ajuden a comprar als supermercats, a les botigues i als mercats, als treballadors de les residències i a tots aquells que ens permeten mantenir en funcionament els serveis essencials de la nostra societat, com també als treballadors d'aquest parlament.

Com dic, és un esforç col·lectiu del qual ens sentirem orgullosos quan miren endarrere per recordar el que vivim, però aquesta mirada mai no serà completa si no tenim un moment d'homenatge a tots els que han perdut la vida a causa d'aquest virus, desenes, centenars, milers de persones que ja no hi són i que han deixat familiars i amics amb una ferida que

no es tancarà mai; tots ells, els que han perdut una persona estimada, han de saber que no estan sols en el seu dolor i, com a demostració, els convid a retre un petit homenatge a les víctimes de la COVID-19 amb un minut de silenci.

(Pausa)

Començem el plenari. El primer punt de l'ordre del dia correspon al debat de les preguntes amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple.

I.1) Pregunta RGE núm. 6971/20, presentada per la diputada Sra. María Nùria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació del curs escolar a causa del confinament pel coronavirus.

Primera pregunta, RGE núm. 6971/20, relativa a situació del curs escolar a causa del confinament pel coronavirus que formula la diputada Maria Nùria Riera i Martos del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. Sr. March, avui fa 39 dies que els nins estan tancats a casa nostra, sense anar a escola, sense amics, sense els padrins. Els mestres fan una feina admirable perquè puguin aprofitar el millor possible els dies de confinament en enviar-los deures a distància i en animar-los i les famílies fan un esforç molt important per ajudar-los a casa. Des d'aquí volem donar-los el nostre suport i agraïment.

Però tots estam preocupats per la situació d'aquest curs escolar, pensam que la gestió de la ministra Celaá deixa molt a desitjar, ha improvisat, ha fet abandonament de les seves funcions, ha donat per finalitzat un curs en el mes d'abril, ja no s'avançarà matèria, ja no se suspendrà, l'any que ve s'haurà de recuperar i tendrem com a mínim dos cursos afectats.

Les comunitats autònomes hauran d'assumir la competència de decidir les condicions per avaluar i per titular, encara que no els correspon perquè és una competència exclusiva de l'Estat, hi ha quatre lleis que ho diuen. Això determina que qualsevol que no estigui d'acord amb les titulacions les podrà impugnar.

Entenem que vostè no està d'acord amb això. Entenem que vostè ha fet el possible per minimitzar l'impacte d'aquesta gestió desastrosa de l'Estat. Entenem que no ho pot dir clarament, perquè el Sr. Sánchez i el seu govern mordassa li fan por, però resulta que Balears és una de les comunitats més afectades perquè té els pitjors resultats educatius, amb la qual cosa encara estarem més afectats que la resta.

En quina situació queda, per tant, aquest curs escolar per als nins de Balears? Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller d'Educació.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ, UNIVERSITAT I RECERCA (Martí Xavier March i Cerdà):

Moltes gràcies, president, diputats, diputades, membres de la Cambra. Sra. Riera, moltes gràcies per la seva pregunta.

Abans de res també evidentment..., jo no m'he cansat de dir tot l'agraïment que tenc a tot el sector, a la comunitat educativa, docents, directors, famílies, inspectors, personal d'administració i serveis i sobretot als alumnes per donar una resposta difícil, complicada a una situació que mai no havíem planificat. Vostè sap perfectament que l'avaluació de curs es fa ara, es fa durant aquests mesos i evidentment a partir de març tot ha botat.

Nosaltres ja dia 9 de març vàrem començar a donar instruccions als centres perquè preparassin una nova situació en què segurament s'haurien de tancar les escoles de cara a dur a terme una escola, una educació no presencial.

Miri, Sra. Riera, jo no vull aquí..., jo li estenc la mà, som a un moment de necessitat de col·laboració entre tots, jo no entraré en el debat sobre la gestió de la ministra, ni molt manco, però li vull recordar una cosa: a la Conferència Sectorial d'Educació tots varen estar d'acord, fins i tot les comunitats autònomes del Partit Popular, varen donar l'enhorabona a la ministra per les normes que s'havien plantejat, i ningú no ha qüestionat la LOMCE, ni ningú no ha plantejat un aprovat general, ningú no ho ha plantejat. Si vostè mira realment el que es va dir no es parla mai d'aprovat general, es parla de flexibilització, i d'alguna manera aquesta

és la qüestió: ni podem dur a terme un aprovat general, amb la qual cosa hi estic en contra, ni tampoc no podem dur a terme una avaluació tal com s'havia fet normalment.

Per tant, hem trobat la flexibilització adequada perquè, d'acord amb unes normes que existeixen, els equips docents puguin donar la resposta des de la flexibilització perquè la majoria de gent pugui promocionar i la repetició pugui ser un element el menys impactant i negatiu possible.

Per tant, aquesta és la postura. Jo, torn a repetir-ho, crec que no cal entrar en debats polítics innecessaris perquè l'important és donar una resposta excepcional a una situació excepcional.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, Sr. President. Sr. March, entenem que la situació és complicada, el que passa és que això no pot ser una excusa per carregar-se la cultura de l'esforç ni la il·lusió per aprovar matèries ni per superar el curs.

Han pensat en les matèries que els nins ja no coneixeran? Han pensat com afectarà aquells que canvien d'etapa, secundària o batxiller? Ha pensat en els que han de treure nota per triar una carrera? Han pensat en els centres que ja no tenen les quotes de les famílies per poder subsistir? Ha pensat en la vida dels nins i dels adolescents que es veuen mig any sense anar a escola i sense amics?, ha pensat en les famílies que ens veiem així fins al setembre, mig any, amb els nins dins casa nostra sense poder conciliar, sense ajuda de padrins per guardar els nins? Ha pensat en tot això?

Miri, des del Partit Popular li estenem la mà a cercar una solució, és clar que sí, però es comprometi a reforçar el pressupost educatiu, aquí i ara. Posarà doblers per a tot això? Per garantir l'aprenentatge, els recursos digitals, la subsistència de l'escola concertada, per ajudar a la conciliació de les famílies? Ara és el moment de demostrar que era veritat allò que les persones eren primer i deixin la ideologia, els *bulos* i els perfils falsos dins els despatxos.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller d'Educació.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ, UNIVERSITAT I RECERCA (Martí Xavier March i Cerdà):

Moltes gràcies, president. Sra. Riera, no només hi pensam en tot el que ha dit sinó que fem coses, això és l'important, hem pres decisions, des del primer moment hem pres

decisions, des del tema de les instruccions, als ajuts de menjador, a tot el que hem comprat per intentar que l'escletxa digital fos cada vegada una història que hem d'abandonar a poc a poc; a preparar, diguem, el proper curs; a preparar un programa de reforç educatiu perquè realment ho necessitem en tots els aspectes; a intentar realment treballar amb els docents per veure com poder fer una avaluació que sigui el més adequada possible a la situació i que ningú en base a la situació pugui quedar endarrera, aquesta és la situació, Sra. Riera.

Nosaltres volem fer una política educativa amb qualitat i amb equitat, i aquesta serà la nostra resposta.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.2) Pregunta RGE núm. 6972/20, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a dades individualitzades per municipis en relació amb els afectats per COVID-19.

Segona pregunta, RGE núm. 6972/20, relativa a dades individualitzades per municipis en relació amb els afectats per la COVID-19, que formula el diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER.

Gràcies, president, bon dia, diputades, diputats. Bon dia, consellera de Salut. Sra. Gómez, d'ençà que va començar aquesta crisi sanitària vostè ha fet algunes declaracions molt desafortunades, tant com que no li queda ja crèdit dins dels professionals del sector sanitari. Aquests darrers mesos vostè només ha encertat quan ha rectificat o ha demanat disculpes.

Els batlles del Partit Popular, la FELIB i la majoria de batlles, independentment del partit que fossin, li varen demanar informació municipalitzada de les dades de coronavirus. La seva resposta inicial, consellera, va ser que els batlles volien estigmatitzar els seus veïnats. Com que ahir, finalment, varen passar aquesta informació, jo li demanaria que invertís els dos minuts i mig d'aquesta pregunta rectificant i demanant disculpes també als batlles d'aquesta terra.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LASRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president, gràcies, diputat. Miri, el ministeri va decidir inicialment quines són les dades importants que s'han de recollir per poder ser comparables entre les comunitats autònomes, són molt importants les dades, eren molt importants i segueixen essent l'inici dels símptomes, el moment del diagnòstic, com s'ha diagnosticat, si s'ha ingressat, si no, si està a casa, és a dir, una sèrie de dades perquè siguin comparables. En cap moment no es va determinar ni el codi postal ni el municipi, i no tenim una base de dades, és una base de dades que es fa manualment específica per a aquest tema.

És cert que hi ha batlles que m'han telefonat i m'han demanat i els hem donat resposta permanentment a totes les seves inquietuds, com no pot ser d'una altra manera.

En aquests moments, de cara a la fase de desconfinament, aquesta dada és important, aquesta dada comença a ser important perquè necessitem saber quan es produeix un focus a un nucli determinat de població, per tant, es va començar a treballar fa setmanes per poder incloure, per poder disposar d'aquesta dada que inicialment no en disposàvem; ara en disposam, es farà pública mitjançant una eina que s'actualitzarà, en principi, diàriament, i que es podrà publicar aquesta setmana en breu.

Hem donat informació cada dia, cada dia de tots els aspectes importants per al coneixement d'aquesta pandèmia, i així continuarà essent.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, consellera. Té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, consellera, per la seva resposta, però la veritat és que m'ha faltat aquesta mica d'humilitat per rectificar les declaracions tan atrevides que varen fer als batlles de voler estigmatitzar els seus veïnats. Els batlles, a diferència de vostè, consellera, són els polítics més sensibles i més propers als seus veïnats i volien aquesta informació per a una millor gestió en contra del coronavirus; fins i tot, diria jo, que per ser voluntaris per anar a fer la compra de les persones més vulnerables o dels possibles positius que hi hagués en els seus municipis.

Consellera, vostè és conscient que ha tengut una gestió deficitària de la crisi, tant com fa setmanes que l'ha deixada anar i se centra en la gestió de comunicació, de màrqueting i de xifres per amargar-les i per embullar la realitat. Per no fer, no han fet ni tests suficients, com recomana l'Organització Mundial de la Salut, perquè li interessava tenir unes

estadístiques baixes en lloc d'una eina potent per lluitar contra aquest maleït virus. Han jugat a amagar la realitat, consellera, amenaçant els sanitaris des de les gerències dels hospitals quan ells explicaven al món el caos que vivien per la seva pèssima gestió. Fins i tot han jugat a amagar la realitat amb les xifres de morts, és molt trist, hi ha hagut dies que han comunicat zero morts i només quan nosaltres ens hem adonat han rectificat i els han posat en dies posteriors.

Consellera, és ben hora que afronti aquesta gestió amb una miqueta més d'humilitat. Torni a rectificar.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Té la paraula la consellera de Salut.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Miri, Sr. Diputat, hem fet moltíssima feina de manera conjunta i coordinada entre totes les administracions. Ens ha preocupat detectar els nous casos; detectar els contactes d'aquestes persones; diagnosticar bé aquestes persones; crear plans de contingència als hospitals, als centres de salut, al 061; potenciar l'atenció telefònica; potenciar l'atenció primària; contractar més de 600 professionals -més de 600 professionals- per poder donar una millor resposta; crear nous dispositius assistencials, com les UVAC, per exemple, que fan una feina propera i sobretot als municipis. Tot el meu respecte pels batlles i els municipis, afortunadament saben que els reconec la feina que fan. Hem disposat d'hotels medicalitzats i gràcies a l'esforç que fan els ciutadans per romandre a casa, els professionals que tenen cura de tots estam tombant la corba i som una de les comunitats autònomes amb millors resultats. Esper que això també ho reconegui el Partit Popular.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.3) Pregunta RGE núm. 6973/20, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestió de la crisi de la COVID-19.

Tercera pregunta, RGE núm. 6973/20, relativa a gestió de la crisi de la COVID-19 pel que fa a les residències públiques i privades, que formula la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sra. Consellera, com valora vostè la gestió feta per part d'Afers Socials en la gestió de la crisi de la COVID-19 respecte de les residències, tant privades com públiques?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Cladera. Té la paraula la consellera d'Afers Socials i Esports. Perdó, la consellera de Salut.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Gràcies, diputada. Si no li sap greu, tenim dos minuts i mig i després més temps per parlar d'aquest tema. Li contestaré pel que fa a les mesures que s'han pres a les residències.

Com vostè sap, les persones més vulnerables en aquests moments en aquesta pandèmia són les persones grans, les persones també amb discapacitat, sobretot les persones grans. Parlem d'una crisi sanitària que té aquesta afectació cruel, diria jo, en les persones grans.

Va ser molt important la posada en marxa d'un grup coordinador, des del primer moment que vàrem saber com afectava, entre Serveis Socials i Salut, hi participa el doble equip de la sots-direcció d'Atenció a la Cronicitat, el director general de Dependència i tot un equip de l'IMAS.

A les Illes Balears hi ha 4.516 residents a les residències de gent gran i hi treballen 3.953 professionals. En relació amb els discapacitats, acullen a 874 persones i hi treballen 1.057 professionals.

El nombre de persones positives ens ocupa i ens preocupa cada dia, en aquests moments són 291 residents. Els criteris ha estat, en la mesura del possible, ingressar-los als hospitals sempre que no tinguessin símptomes molt lleus, que llavors s'han quedat a la residència.

Quant a les persones amb discapacitat, de les 36 que són positives a dia d'avui, 30 ja s'han curat.

Els professionals que fan feina a les residències han resultat també molt afectats, i la feina que es fa és d'una manera coordinada per poder donar aquesta millor resposta. Vostè sap que quan no ha estat possible el control de la situació per part dels Serveis Socials o de la gestió des del mateix..., bé, que no ha estat possible fer una bona actuació, llavors s'han intervingut dues residències.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, Sra. Consellera, per la seva contestació. Miri, la falta de previsió davant la crisi sanitària i social que ens venia ha estat del tot evident, és innegable, així com terribles han estat les seves conseqüències. Des de molt abans de la declaració de l'estat d'alarma va faltar decisió per fer compres de material i per evitar contagis dels més vulnerables, i aquí em vull referir als centres de discapacitats i a les residències.

La instrucció de restricció de visites a residències i a centres de menors, que s'havia de fer, però com a única mesura ha estat del tot insuficient. Si em permet, Sra. Santiago, ha estat fins i tot ridícula davant les necessitats que hi havia i les mesures que s'havien de prendre, i aquí he de dir que darrere cada mesura que el Govern hagués plantejat al Partit Popular, el Partit Popular li hagués fet costat.

El passat dia 19 de març la consellera Santiago, en roda de premsa, va dir que el balanç de les residències..., que la incidència de la COVID a les residències, dia 19 de març era molt baixa, que en aquell moment només tenien 38 persones aïllades, 38 residents aïllats. Només es varen reconèixer 2 positius a centres de discapacitat, i ja va admetre que hi havia molta falta de material.

Un mes després, segons dades d'ahir, perquè ara vostè acaba de dir que de residents actius n'hi ha 291, jo li diré les dades publicades per vostès ahir: persones afectades a residències són 452; d'aquestes, de residents actius n'hi havia, segons vostès ahir, 222, curats, 37, i persones mortes, a les quals nosaltres donam el condol a les famílies, són 63. Els professionals actius són 103 i 27 han superat la infecció.

Cridal'atenció que el doctor Arranz, Sra. Gómez, digui que l'augment de les proves ha fet que augmentin els ingressos als hospitals. Evidentment, i com que del que es tracta de salvar vides el nostre grup parlamentari el que ha reclamat -i vostè ho sap- són tests a totes les residències, tant a residents com a treballadors. Vostè sap perfectament que les residències no han tengut EPI, i també li dic a vostè, Sra. Santiago, que m'hagués agradat sentir-la reclamar aquests EPI per a les residències. Vostè sap que fins i tot ara fan falta, que les residències privades no tenen accés a la compra i han d'esperar al repartiment del Govern, que mai no arriba. Sra. Santiago, Sra. Gómez, com poden tenir treballadors de residències sense EPI, evidentment homologats i que no els hagin de rentar o que no els hagin de dur tres o quatre dies?

Sra. Consellera, hi haurà temps de parlar de responsabilitats i ho farem, però davant d'aquest fet avui el que li demanam són EPI per a tothom i sobretot -i em dirigeix a les dues conselleres- tests ja a residents i a treballadors, ja, ja fem tard.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Té la paraula la consellera de Salut.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. En relació amb el test, es va començar a fer als casos positius i als contactes, com així es determinava, i nosaltres varem donar una passa més del que demanava el ministeri: per exemple a totes les residències d'Eivissa s'han fet senceres, a tots els residents i a tots els professionals; a Mallorca a les més grans també; i es van fent i s'aniran fent i es faran a tots els residents i a tots els professionals de totes les residències, però amb una planificació i amb un ordre.

Tenim grups específics d'Atenció Primària, i a Son Espases també, d'atenció a aquestes persones, seguim invertint, ens seguim preocupant pel material que arribi a les residències, i crec que una vegada més és important veure com és important invertir en serveis públics i en salut pública, i en aquests moments ho veiem més que mai, i aquests governs progressistes som els que invertim de manera prioritària en aquests temes.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.4) Pregunta RGE núm. 6974/20, presentada pel diputat Sr. Antoni Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures extraordinàries per ajudar els autònoms, PIME i famílies de les Illes Balears afectats per la crisi de la COVID-19.

Quarta pregunta, RGE núm. 6974/20, relativa a mesures extraordinàries per ajudar els autònoms, PIME i famílies de les Illes Balears afectats per la crisi de la COVID-19, que formula el diputat Sr. Antoni Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sra. Consellera, fa cinc setmanes els ciutadans espanyols, en general, i els que vivim a Balears, en particular, varem sofrir un canvi radical a les nostres vides, un canvi radical motivat per una pandèmia que va ser menysvalorada, gestionada amb molt de retard, amb descoordinacions, decisions equivocades i amb un confinament massiu dels ciutadans que no té precedents en la història.

Afortunadament a dia d'avui sembla que el pitjor de la crisi sanitària ha passat, però les brutals mesures que s'han hagut de prendre o s'han pres per controlar la pandèmia han derivat ja

a dia d'avui en una brutal crisi econòmica que, quasi amb total seguretat, tampoc no tindrà precedents.

Per això, Sra. Consellera, li deman: quines mesures extraordinàries té previst implementar el Govern amb caràcter immediat per ajudar autònoms, PIME i famílies afectats per la crisi de la COVID-19?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. President, senyors diputats. Sr. Costa, l'impacte social i econòmic de la crisi sanitària és tal que no es tracta d'un paquet de mesures o dues, es tracta de com actuar a curt, a mig i a llarg termini entre totes les institucions i entre tothom per no deixar ningú enrere.

Allò més immediat, i ara no parl de la crisi sanitària ni parl de l'atenció a la salut, que és el més important, què és en el que estam? Sosteniment immediatament, sosteniment de rendes per pal·liar el patiment, sosteniment i protecció del nostre teixit productiu. I així què hem fet? Hem ampliat la renda social garantida amb més perfils, arribant a 15.000 famílies; ampliam i simplifiquem la renda mínima d'inserció; augmentam el servei de dependència; augmentam el servei social d'atenció telefònica amb més de 90 persones; tramitem 6.100 targetes de menjador escolar; digitalitzam l'educació amb més mitjans, per començar amb els 3.000 *Chromebooks* que s'han repartit; eximim dels pagaments de lloguer de l'IBAVI; milloram els tràmits; aquest mes pagarem 9 milions d'ajudes al lloguer i obrim una nova línia de 9 milions més.

Un acord social clau amb tots els agents socials perquè s'allarguin les condicions i prestacions dels ERTO després de l'estat d'alarma que afecta 200.000 treballadors i que mobilitzarà 1.200 milions d'euros; els fixos discontinus també hi estan inclosos. Línia extraordinària d'ISBA per injectar liquiditat als autònoms i a les PIME, que va començar amb 50 milions; l'objectiu és arribar a 200 milions; enguany s'hauran mobilitzat 250 milions, el límit del risc que pot suportar la nostra Societat de Garantia Recíproca.

Manteniment dels concerts socials i dels educatius. Pagament dels costos salarials dels contractes suspesos, arriba a 4.100 treballadors, 750 empreses. Ajornam pagaments de tributs; suspenem taxes navilieres, etc. I això és només per començar.

Moltíssimes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Sra. Consellera, està molt bé que la Sra. Armengol demani al Govern del Sr. Sánchez, tindrà tot el suport del Partit Popular. Està molt bé que la Sra. Armengol demani a la Unió Europea, tindrà tot el suport del Partit Popular en aquest sentit. Però davant la brutal crisi econòmica que sofrem i que amb seguretat s'intensificarà el Govern de les Illes Balears no pot fer res.

Vostè ens ha dut aquí una llista de mesures que pràcticament són insuficients; insuficients no, totalment insuficients. Sra. Consellera, de què serveix un govern que només demana als altres que facin però ell no fa res? Sra. Consellera, és el moment d'obrir els ulls, d'afrontar la realitat. Es requereixen mesures extraordinàries per afrontar aquesta situació extraordinària, i necessitam mesures ja!

Desafortunadament, Sra. Consellera, tenim la impressió que ni vostè ni la Sra. Armengol no tenen cap pla, no tenen pla. Per això fa dues setmanes el Partit Popular va presentar una bateria de mesures per ajudar a autònoms, PIME i famílies d'aquestes illes, mesures amb un esperit constructiu per tal que puguin entrar en aquesta cambra i puguin ser aprovades amb o sense els seus socis: crear una línia d'ajuts per a autònoms..., o hem de crear una línia d'ajuts per a autònoms i PIME d'almenys 900 milions d'euros!, injectant liquiditat a ISBA, però 900 milions d'euros, una línia extraordinària perquè els autònoms i les PIME puguin pagar el rebut d'autònoms, les nòmines, els lloguers, els proveïdors, etc.

Sra. Consellera, si no salvam el teixit productiu d'aquestes illes la crisi serà llarga i duradora. Hem de salvar les empreses per salvar els treballadors i les famílies d'aquestes illes! Sra. Consellera, abaixem els impostos a les empreses i als ciutadans d'aquestes illes. Què faran vostès amb l'ecotaxa, per exemple? Ho saben, ja, què farem amb l'ecotaxa? Ajudem a les famílies d'aquestes illes que ho passen malament, amb rendes d'emergència i ajudes per pagar els lloguers.

Sra. Consellera, no podem esperar més, prengui mesures ja!, mesures extraordinàries ja!, Sra. Consellera.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la consellera d'Hisenda.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. President. Sr. Costa li he dit i crec que ha abraçat molt del que vostè ha dit i tenguí clar que no escatimam ni recursos pressupostaris ni humans per arribar a

tothom i sí, reclamam a Espanya, a Europa, més recursos per poder fer front a aquesta crisi, que com vostè ha dit, és inèdita.

Només fins ara el Govern ja ha destinat 80 milions a desplegar mesures per combatre aquesta crisi. En total, incloent les línies del finançament amb ISBA, ja hem mobilitzat més de 330 milions per ajudar a PIME, als autònoms i a les famílies, això sense comptar els ERTO els quals suposaran 1.200 milions allargar-los després de l'estat d'alarma. És a dir, només fins ara ja prenem mesures que tenen una capacitat de mobilitzar 1.500 milions d'euros.

Afrontam aquesta situació conscients de la gravetat i li agraïm les seves propostes i el to constructiu i l'hi estenc la mà, Sr. Costa, perquè és l'única manera, junts, de servir a la gent d'aquesta terra. Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera.

I.5) Pregunta RGE núm. 6968/20, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a recuperació de l'activitat turística.

Cinquena pregunta, RGE núm. 6968/20, relativa a recuperació de l'activitat turística que formula el diputat el Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president, diputadas y diputados buenos días. Sr. Conseller, el sector turístic de nostres illes lleva parat ja 2 mesos. Conocendo la situació sanitària que tenim, coneciendo lo que han invertit nostres autònoms y nostres empreses de cara a esta temporada y coneciendo el riesgo que puede tener el parón de la actividad turística en la economía de nostres illes, que Excetur ha cifrat en 13.500 millones de euros de pérdidas, ¿qué medidas piensa adoptar el Govern para impulsar la economía de las empresas turísticas una vez se levante el estado de alarma?

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. Presidente. Gracias, Sr. Pérez-Ribas, gracias a su grupo por su tono y talante durante las últimas semanas, su carácter constructivo, yo creo que se agradece en esta cámara, a veces falto de ese talante de la oposición, para

construir una recuperación, para hacer propuestas en positivo de mejora, para criticar también aquellas cosas en las que podamos fallar y fallaremos, pero desde luego agradecer ese tono y ese talante.

En primer lugar, lo importante y lo inmediato es la protección del sector turístico, la protección de nuestras empresas y de nuestros trabajadores, y eso es el trabajo en el que nos hemos volcado desde el primer momento, tan es así que los acuerdos sociales adoptados, por tanto, los acuerdos entre organizaciones empresariales y sindicales han ido por esa dirección. Es más, el acuerdo alcanzado la semana pasada en Baleares fue refrendando después por la patronal turística a nivel de España y por las organizaciones sindicales, haciendo una petición al Gobierno en la misma línea que nosotros.

Por tanto, lo primero es la protección y la salvaguarda de las empresas y la protección de nuestros trabajadores, para después planificar ese reinicio de la actividad, que la tenemos que hacer de la forma más inmediata posible, pero también en relación con las medidas que adopte el Gobierno de España, en cuanto a las restricciones que sabemos que pueden existir cuando se levante el estado de alarma. Levantar el estado de alarma no supondrá quitar todas las restricciones y habrá, por tanto, que encarar ese futuro con medidas, con protocolos de protección que es lo que se está trabajando. Es de lo que se está trabajando desde el Govern, es desde lo que se está trabajando con el resto de organizaciones, con mayoristas de viajes, con organizaciones empresariales y con organizaciones sindicales.

Hoy el Gobierno de España esperemos que apruebe un decreto ley donde incorpora la protección de los fijos discontinuos, y en Baleares ya se está haciendo, que nos adelantamos y lo solicitamos. Por tanto, cuando se dice que pidamos a Madrid, se pide y se consiguen cosas. Se mejora la vida de la gente, se mejoran las condiciones de vida de los trabajadores fijos discontinuos, con una movilización de recursos enorme, y a mi me da igual quien pague esos recursos, si lo paga el Gobierno de España o lo paga el Govern, lo importante es que nuestros trabajadores tengan prestaciones y nuestras empresas tengan bonificaciones a la Seguridad Social, y por eso haremos todo el trabajo del mundo y más, sean recursos nuestros o sean recursos del Estado.

Espero que trabajemos en la misma dirección, espero sus propuestas, desde luego las recogeremos, las trabajaremos y podremos desde luego sacar un gran pacto de país para sacar estas islas adelante.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Sr. Conseller, tras la finalización del estado de alarma, el inicio de la actividad turística se debe llevar a cabo en el

menor tiempo posible y se deben adoptar medidas fiscales para garantizar liquidez a nuestro sector turístico y empresarial. Está muy bien que la Sra. Armengol pida al Gobierno central ayudas para nuestras empresas, que es vital que nuestras empresas deben sobrevivir a esta crisis.

Pero es que también ustedes desde el Gobierno podrían ayudar rebajando o suspendiendo determinados impuestos, por ejemplo el impuesto turístico sostenible. Suspendan ya el impuesto turístico sostenible esta temporada y la temporada 2021. Acaben con la agonía que tienen los hoteleros que están esperando que el mes de septiembre tengan que pagar, los que pagan por módulos, toda la cantidad del año pasado en estimaciones anteriores.

Otro impuesto, el canon de saneamiento. Me han enseñado una factura de un hotel que está cerrado, la factura asciende a 8.000 euros, de los cuáles únicamente 200 euros son de consumo, todo lo demás son impuestos. Ayuden también a este sector rebajando impuestos.

Sr. Conseller, el objetivo está claro, activar el turismo para activar la economía de las Islas Baleares, si, tal como dijo la Sra. Armengol ayer, no quiere perder la temporada, nosotros le proponemos que acepte un Plan estratégico de impulso al turismo en nuestras islas, para evitar improvisaciones, para escuchar a los expertos turísticos, que en nuestras islas tenemos los mejores expertos turísticos del mundo, para escuchar a nuestros expertos de industrias tecnológicas, las TIC de Baleares, que tienen que salir reforzadas después de esta crisis. Para escuchar la oferta complementaria y desde luego conseguir que las Islas Baleares sean un destino seguro, con colaboración público-privada, con colaboración de todas las empresas y con colaboración también de las empresas sanitarias privadas y alerta, alerta porque los competidores también se están moviendo y eso desde la AETIB deberían controlarlo.

Sr. Conseller, póngase las pilas porque nos queda poco tiempo.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. Presidente. Los módulos como están determinados, no los tendrán que pagar, eso se lo puedo garantizar. Lo que sí le puedo es que ustedes sùmense al acuerdo, sùmense a las medidas que pactemos, yo aceptaré escuchar las suyas y los expertos que ustedes consideren, pero sùmense a lo que digan las grandes organizaciones con los que estamos trabajando, para diseñar el comienzo de la temporada turística lo antes posible. Eso será desde luego una muestra de voluntad para conseguir ese acuerdo, que es lo que espera la ciudadanía.

La ciudadanía no nos espera discutir aquí así, nos espera sobre todo en construir, construir medidas en positivo y es lo que haremos y es lo que hemos hecho. De momento, bonificaciones para nuestras empresas y protección para los fijos discontinuos, eso es lo que ahora mismo a la gente más le importa. Tienen un impacto de más de 1.500 millones de euros en nuestra comunidad autónoma. Creo que eso debería valorarse...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Conseller el seu temps s'ha acabat.

(Alguns aplaudiments)

Gràcies, Sr. Conseller.

L6) Pregunta RGE núm. 6965/20, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a prioritats de la reconstrucció econòmica.

Sisena pregunta, RGE núm. 6965/20, relativa a prioritats de la reconstrucció econòmica, que formula el diputat Sr. Josep Castells i Baró del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President i bon dia a tothom. Bon dia Sra. Presidenta, la veritat és que, malgrat l'excepcionalitat de la situació, és un honor poder fer la primera intervenció telemàtica en un ple del Parlament de les Illes Balears. Aquest fet, evidentment pot semblar una anècdota, però probablement sap el molt que hem lluitat diversos diputats i diputades per poder fer intervencions no presencials al Parlament. Fixi's, encara que el nostre Reglament ho recull ja des de fa uns mesos, fins ara no havíem aconseguit fer-ho realitat. Aquest és un modest exemple de com aquesta insòlita i profundíssima crisi que vivim ens dona l'oportunitat de fer canvis i progressos que fins ara havíem ajornat, entre la indolència i la indiferència, perquè mai no trobàvem el moment oportú.

Els empresaris audaçs tenen molt clar que d'una crisi se n'ha de sortir més fort que com s'hi ha entrat. Em sembla que tots estarem d'acord que, desgraciadament, les Illes Balears patirem la crisi de forma desmesurada, a causa de fragilitats en el nostre model econòmic que tots coneixíem, encara que alguns preferien mirar cap una altra banda i encara intenten mirar cap una altra banda. Per sortir millor de la crisi millor de com hi hem entrat, cal tenir molt clares les prioritats, Sra. Presidenta i és per aquest motiu que avui li formul aquesta pregunta. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socías):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Castells per aquesta pregunta que fa referència a una de les qüestions que sens dubte hem d'afrontar d'una forma unànime a tota la societat de les Illes Balears i vull començar per agrair evidentment a tots els grups parlamentaris la tasca que es fa durant aquesta crisi complicadíssima de la COVID i agrair, sobretot als agents socials i econòmics, la participació constant que tenen amb el Govern de les Illes Balears, a totes les institucions, als quatre consells insulars i a tots els ajuntaments que a través de la FELIB treballen intensament, colze a colze amb el Govern de les Illes Balears. Crec que compartim vostè i jo, Sr. Castells, crec que igual que tota la Cambra, que la primera decisió, la primera preocupació i la primera ocupació del Govern és contenir la malaltia. A partir d'aquí tenim molt clar que aquesta crisi, que és sanitària, esdevé en una crisi social i econòmica molt important.

Què hem fet? Hem estat l'única comunitat autònoma, o la primera almanco, que durant aquesta crisi sanitària hem aconseguit ja una mesa de diàleg social, un acord molt important amb els agents socials i econòmics per protegir els llocs d'ocupació de la nostra comunitat autònoma. Em referesc al sector serveis, que són 200.000 famílies, a les quals intentam protegir el lloc de feina, igual que a les empreses que donen aquests llocs de treball conjuntament a la societat de les Illes Balears.

A partir d'aquí treballam intensament des del Govern amb els agents socials i econòmics, amb totes les institucions i també esper que amb tots els grups parlamentaris d'aquesta cambra en un gran pacte de reconstrucció econòmica i social a les nostres illes que òbviament ha de tenir..., per prioritats: mantenir les empreses productives a les nostres illes, mantenir els llocs de feina i apostar per sectors econòmics que segueixin fent de palanca a un moment en què el turisme patirà molt a les nostres illes.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies per la seva resposta, Sra. Presidenta, i agafant-li el guant d'aquest gran pacte que ens proposa per tal de fer la nostra economia més resistent i més robusta i, per tant, millorar el benestar dels ciutadans de les Illes Balears, des de MÉS per Menorca li proposem sis prioritats per encarar de cara al futur.

En primer lloc, avançar de forma decidida cap a la descarbonització, per tant apostar per les energies renovables sense concessions i pel transport net, tant públic com privat.

En segon lloc, protegir la indústria manufacturera, ajudant-la a ser més eficient i competitiva i a la vegada afavorir el sorgiment de noves activitats d'economia digital.

En tercer lloc, dirigir les inversions i la construcció cap a la sostenibilitat, per exemple en rehabilitació energètica d'edificis o cicle de l'aigua.

En quart lloc, apostar pel coneixement com a actiu econòmic -el coneixement com a actiu econòmic-, la qual cosa vol dir apostar per l'educació en tots els seus nivells, per l'art i la cultura i per la recerca.

En cinquè lloc, alimentació de qualitat que vol dir suport a l'agricultura i al comerç de proximitat.

I finalment, i no per això menys important, vetllar per la nostra biodiversitat i el nostre paisatge, la qual cosa implica la noció d'economia circular i la reducció de residus. Ser més eficients, aconseguir més amb menys, generar ocupació més estable i de més qualitat, d'això també se'n diu productivitat, la gran assignatura pendent del que fins ara el nostre model econòmic.

Aquestes són les bases del programa econòmic que li proposam des de MÉS per Menorca i que esperem poder compartir en aquest parlament.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socías):

Moltíssimes gràcies, Sr. President. Moltíssimes gràcies, Sr. Castells, per aquestes aportacions positives sens dubte per tal de refer la nostra economia, aprofitar aquesta crisi com a oportunitat per pensar algunes coses i per repensar-ne d'altres sense cap mena de dubte, però tampoc sense oblidar, Sr. Castells, que aquesta economia està molt lligada al sector dels serveis, al sector del turisme, que hi ha 200.000 famílies que són una preocupació absoluta per part del Govern de les Illes Balears que necessiten una sortida.

Per això aquest gran acord, primer de tot, per protegir aquests llocs de treball, sense cap mena de dubte, a la nostra comunitat autònoma i després apostar per sectors estratègics, sectors econòmics perquè sens dubte ens dibuixin unes Illes Balears com aquelles que somniàvem en el 2030. Jo no vull renunciar a cap somni per al futur de les nostres Illes Balears, i compartesc en absolut les prioritats que vostè també marcava com a MÉS per Menorca.

Treballarem junts i estic convençuda que junts trobarem les millors solucions. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.7) Pregunta RGE núm. 6976/20, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures socioeconòmiques insuficients adoptades.

Setena pregunta, RGE núm. 6976/20, relativa a mesures socioeconòmiques insuficients adoptades, que formula la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gracias, presidente. Ante las medidas socioeconómicas completamente insuficientes adoptadas por el Gobierno central mi pregunta es muy clara hoy.

Sra. Presidenta, ¿considera que las medidas adoptadas y acordadas por el Govern para sacar a los ciudadanos de Baleares de la crisis sanitaria, económica y social derivada de la COVID son adecuadas?

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Guasp, per la seva pregunta. Tornam fer referència, com ara feia amb el Sr. Castells, a una situació que és clara, aquesta crisi sanitària esdevindrà en una crisi social i una situació econòmica molt complicada.

Des del Govern de les Illes hem estat molt clars amb les previsions de la situació macroeconòmica que ens ve a aquesta comunitat autònoma i per tant, per intentar-la pal·liar estam treballant intensament i colze a colze amb el Govern d'Espanya i amb totes les institucions d'aquesta comunitat autònoma.

Nosaltres sí que creiem que és molt positiu primer de tot protegir els treballadors i treballadores de tot Espanya i especialment de la nostra comunitat autònoma, per això aquest gran pacte a la Mesa de Diàleg Social, per protegir 200.000 persones de la nostra comunitat autònoma, que es diu aviat i que és molt complicat poder fer; aquesta demanda de passar els ERTO de força major a ERTO de causes productives per fer possible aquesta protecció dels treballadors i la protecció de les empreses; aquest suport a la liquiditat de tantes empreses via ISBA des de la comunitat autònoma, que ja tenim 75 milions d'euros, via ICO, que ja hi ha moltíssims de mils

de milions d'euros que estan mobilitzats a tot Espanya per donar suport als petits empresaris, als autònoms, a les mitjanes..., petites i mitjanes empreses i en aquesta línia seguirem treballant; òbviament la protecció de tots els treballadors i famílies de la nostra comunitat autònoma en el que pot fer referència a les mesures de lloguer, les mesures d'hipoteques, les mesures que s'han pres en aquesta comunitat autònoma també de suport directe a les famílies com pot ser l'ampliació de la renda social i tantes i tantes altres.

Ara, Sra. Guasp, sense cap mena de dubte aquestes són les primeres mesures que es prenen. Desgraciadament haurem de seguir prenent moltes més mesures.

Jo confio que el seu grup parlamentari estarà a l'alçada de les circumstàncies, que ens donarà propostes, que farem feina conjuntament i que junts intentarem treure el millor de nosaltres mateixos per treure aquesta crisi endavant.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Sí, Sra. Presidenta. Espero que hoy dé un mensaje a los comerciantes, a los autónomos, a los mutualistas, a las familias, a las PIME, a los trabajadores, a los empresarios de estas islas, de todos los que Sánchez se olvida en sus comparecencias televisivas, son ellos los que reclaman soluciones, los que están con la persiana bajada con una incertidumbre cada día mayor. Necesitan respaldo i liquidez para hacer frente a su bajada de ingresos que en el mejor de los casos, porque le recuerdo que muchos han visto reducidos sus ingresos al cien por cien.

Es urgente reconstruir la situación sociolaboral y para ello necesitamos un plan de reactivación de la economía, un plan de acción estratégico para proteger y reactivar la actividad turística, empresarial, industrial y comercial de nuestras islas.

Sra. Presidenta, ¿nos puede garantizar que tiene flexibilidad presupuestaria para impulsar un plan urgente de estímulos económicos? ¿Va a exigir a Sánchez que aporte fondos a Baleares y que no se escude en los 14.000 euros a las comunidades autónomas que ya formaban parte del sistema de financiación económica?

Reconozca que no, que no sabe cómo salvar a las familias y salvar los empleos ante la catástrofe económica que viene.

Le recuerdo que desde Ciudadanos le hemos propuesto el Plan Impulsa para ayudar a los autónomos, ¿por qué no subvenciona el Govern sus cuotas?

Necesitamos ayudas para PIME, líneas de crédito, incentivos fiscales, moratorias de tributos para quienes no saben si podrán reactivar su negocio.

Debe escuchar a la oposición, a los agentes sociales, económicos, pero también a los expertos porque gobernar no es solo dictar decretos ley, sino también es escuchar, y si lo hiciera se daría cuenta que necesitamos soluciones más ambiciosas y consensuadas, que estén limpias de toda ideología porque le voy a decir una cosa: los populismos y los nacionalismos de sus socios de gobierno no van a ayudarnos a salir de esta crisis.

Desde Ciudadanos seremos muy exigentes y sí, encontrará la lealtad en nosotros, pero ello no significará ni sumisión ni vamos a tapar sus errores.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Guasp. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. A veure, Sra. Guasp, com enfocam nosaltres aquesta situació de cercar aquesta reactivació econòmica el més aviat que puguem per a la ciutadania de les Illes Balears?

Primer de tot, i no ho podem obviar, és un tema en què necessitam que la Unió Europea es comporti com pertoca i, per tant, hem defensat fortament des del Govern de les Illes Balears la proposta del Govern d'Espanya de mutualització del deute a nivell de tota la Unió Europea i la necessitat dels famosos bonus per fer possible la reactivació necessària a llocs com la nostra comunitat autònoma.

Hem defensat que el Govern d'Espanya posi recursos addicionals a les comunitats autònomes per assumir precisament tant els pagaments de la crisi sanitària com la situació de la reactivació econòmica.

Hem treballat intensament..., des del Govern de les Illes Balears ja hem mobilitzat 330 milions d'euros a la nostra comunitat autònoma, i treballam intensament amb consells insulars i ajuntaments i, sobretot, amb la Mesa de Diàleg Social, totes les mesures les prenem d'acord amb CAEB, PIMEM, Comissions Obreres i UGT i els ho vull agrair infinitament i esper que totes les mesures també les puguem prendre d'acord amb aquest parlament.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

I.8) Pregunta RGE núm. 6963/20, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a valoració del Govern sobre els actuals casos positius de coronavirus a Balears.

Vuitena pregunta, RGE núm. 6963/20, relativa a valoració del Govern sobre els actuals casos positius de coronavirus a Balears, que formula la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats, Sra. Presidenta, bon dia. Nosaltres no els direm que no han fet res, perquè sé que fan una feina, el que passa és que tal vegada s'han comès, diguem-ho així, algunes errades de càlcul moltes vegades rebotades per la política de Pedro Sánchez que, diguem-ho així, ha derrapat una mica a qualque moment.

La pregunta també és clara, una vegada, i després de tenir el nostre record per als familiars d'aquelles persones que han perdut la vida i que molts han hagut de morir en soledat, un record per a ells per part del Grup Parlamentari El Pi; Sra. Presidenta, aquí va la pregunta: com valora el Govern de les Illes el fet que actualment el 90% dels casos positius de COVID-19 a la nostra comunitat autònoma sigui personal sanitari, sociosanitari i usuaris o usuàries de residències?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President, gràcies, Sra. Pons, per la seva pregunta. Evidentment, començ, com feia vostè, i don un sentit record a totes les persones que ja desgraciadament han deixat de viure en aquesta comunitat autònoma per la crisi del coronavirus, a totes les seves famílies i a totes les persones que encara, desgraciadament, estan contagiades.

Quant a les xifres del que em demana del tema del personal sanitari, evidentment les primeres paraules són d'agraïment infinit a com es porta el nostre personal sanitari a la nostra comunitat autònoma, dir-los que quan parlem de xifres també les hem de donar exactes i actualitzades, així ho fa el Govern de les Illes Balears, que, evidentment, sempre podem cometre errors, sempre es poden fer les coses millor, sense cap mena de dubte, i això jo li dic des de la major honestetat i la màxima sinceritat, dir-los que també el Govern de les Illes Balears fa un esforç de transparència diari a través de la

Conselleria de Salut, i vull agrair a tots els membres de la Conselleria de Salut la dedicació que tenen en aquest moment que és molt complicat; cada dia donam les xifres i els casos actius a dia 20 d'abril són: 139 professionals sanitaris positius; 222 residents positius a residències de gent gran; 103 treballadors positius a residències de gent gran; 2 residents positius a residències de discapacitat; 7 treballadors positius a residències de discapacitat. Això suma un total de 473 persones i representa el 75% dels 626 casos actius que tenim avui a Balears, que no és el 90%, és elevat, però no és el 90%, és el 75%.

Li vull dir per què, Sra. Pons, abans hi feia referència la consellera Patricia Gómez, nosaltres, al marge del que marca el Ministeri de Sanitat quant a quines són les proves obligatòries que s'han de fer i a quina població i amb quins símptomes, varem decidir, fa unes setmanes ja, que volíem fer tests integrals a totes les residències i a tot el personal sanitari. Això ho fa aquesta comunitat autònoma, gairebé cap altra ho fa i, per tant, és lògic que hem fet molts més tests a professionals sanitaris, a professionals de residències, a persones que viuen a les residències i també a les residències de discapacitats, per això ara tenim un percentatge més elevat de contagiats, tant de personal sanitari com de residències, perquè els hem trobats perquè hem fet els tests de forma massiva.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, Sra. Presidenta. Nosaltres creiem que tal vegada sí, és vera que hi ha transparència, però també hi ha una cosa que no ens acaba d'agradar i és aquesta maquinària publicitària a través de mitjans de comunicació i de xarxes socials on tot sembla que es fa perfectament. Tal vegada a les reunions que hem pogut mantenir hi ha hagut més humilitat, com en aquests moments, quan demostra que així és i quan conta exactament que hi ha coses que s'han pogut fer malament, hi ha hagut errades o hi ha coses o mesures que s'han pres després, una mica tard i que, per tant, han pogut costar vides humanes.

Li demanaríem autocrítica també a les xarxes socials, qualque moment d'autocrítica, que creiem que no es fa almanco públicament de cara a la ciutadania, pot ser que sigui per no espantar-la, per encoratjar-la, però "tot anirà bé i no deixarem ningú enrera" està clar que això no és així, perquè tal vegada no pot ser així, però està clar que no és així.

Nosaltres hem estat propositius, li hem donat la mà des del primer moment i el que també li demanaríem, com ha fet el company de MÉS per Menorca, són una sèrie de coses que hem apuntat i que ara li vull recordar. Crec que és el moment,

si és que hi ha doblers, per apostar pel sector primari més que mai, perquè és necessari, perquè nosaltres ens trobam a un moment que si el desabastiment arriba no podrem sobreviure, sabem que no és suficient el que la pagesia ens pot oferir en aquests moments, però crec que és el moment també d'apostar pel sector primari; per la digitalització; i, sobretot, hem demanat també, Sra. Presidenta, ajut psicològic a tants de professionals, que sé que es fa i gratuït, però pensam que s'ha de fer una atenció psicològica de cara al futur perquè el cop surt després, i vostè ho sap, crec que a tots ens sortirà el cop després d'aguantar el tipus, com fem d'una manera o l'altra, cadascú des de la seva posició.

I sobretot ens preocupa també qui pagarà la factura.

I una darrera cosa, què els diria a aquests familiars que han hagut d'estar tot sols, per què no m'he pogut endur -no jo en personal, però parl en nom de la ciutadania-, a les nostres persones majors que són a residències, per què no ens les hem pogut endur a ca nostra, que ara es rectifica, quan nosaltres estam confinats a casa nostra i ens han guardat...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Pons, el seu temps s'ha acabat. Gràcies, Sra. Pons.

Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President, gràcies, Sra. Pons. Que quedi clar, evidentment, quan un treballa intensament algunes coses sempre les pot fer millor, i el nivell d'exigència que jo tenc i que té el meu govern sobre nosaltres mateixos és altíssim. En aquesta línia seguirem treballant intensament.

Vull dir-li, perquè crec que també és important, i la veritat, durant tot el temps la gent ha pogut treure la gent..., persones de les seves residències, i així ha passat a moltes residències de la nostra comunitat autònoma. Vull dir-li, que era la seva pregunta, els tests que s'han fet, sí, són 7.500 ja que hem fet a professionals sanitaris i de residències, i per això el nombre. I que seguirem treballant en aquesta línia de testar més la població més vulnerable, la nostra màxima és protegir la salut de la gent.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sra. Presidenta.

I.9) Pregunta RGE núm. 6970/20, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a motius dels contagis per la COVID-19.

Novena pregunta, RGE núm. 6970/20, relativa a motius dels contagis per COVID-19, que formula el diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sr. Presidente. Permítame trasladar nuestras condolencias a las familias de los casi 200 fallecidos en Baleares por la pandemia y los más de 20.000 en toda España.

Le pregunto Sra. Armengol ¿cuál es el motivo del elevado número de contagiados entre el personal sanitario y en las residencias de personas mayores?

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President, gràcies, Sr. Campos. A veure si ho torn explicar bé, la realitat dels contagis és perquè s'han sabut ara més xifres de contagis perquè s'han fet més tests i perquè això és una evidència molt clara, li diré exactament: en el Servei de Salut ja duem 5.063 proves de detecció de la COVID a 25 centres de serveis socials, concretament a 20 residències de gent gran i 6 de centres de discapacitat. Del total de proves realitzades, 2.540 s'han fet a usuaris i 2.523 a treballadors i a treballadores.

En aquest moment, en el cas dels usuaris hi ha 222 persones encara actives, 37 s'han curat i 63, desgraciadament, han mort.

Pel que fa als treballadors de residències, 103 continuen actius, i 27 professionals han superat el virus. Aquestes xifres les hem de tenir en compte amb la proporció de la gent gran que tenim... o de discapacitats en residències, són 4.500 residents i gairebé 4.000 professionals, per tant no és que hi hagi un alt nombre de persones si ho comparem amb altres comunitats autònomes, ni molt manco; sí que aquesta comunitat autònoma, a diferència de moltes altres, ha fet PCR massives a residències, al seu personal, als seus residents i al personal sanitari.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Permítame, Sra. Armengol, que difiera, y permítame. Mire, desde VOX nos hemos puesto a disposición de este gobierno desde el primer día de esta crisis, lo hemos hecho con lealtad y en favor de la unidad que se nos pidió, una lealtad y unidad, por cierto, que han roto sus socios de Podemos y MÉS, convocando protestas lamentables contra las fuerzas armadas y contra la monarquía parlamentaria. Esto, unido a su gestión, nos resulta muy difícil.

Le he preguntado por las causas del elevado número de contagiados del personal sanitario y de las residencias de mayores porque los datos son escalofrantes. Según el portavoz del Comité Autonómico del Coronavirus, el Sr. Arranz, el 90% de los positivos activos en Baleares son personal sanitario, sociosanitario y usuarios de residencias. Este fin de semana hemos sabido que el 71% de los nuevos casos de coronavirus en Baleares proceden de residencias de la tercera edad.

Son nuestros mayores, probablemente se lo debemos todo, son los que nos están dejando solos, los estamos dejando solos y son los que levantaron este país.

Mire, mientras usted afirma que hay material de protección, el personal sanitario denuncia que les faltan equipos y, además, lo dicen textualmente así: "hemos hecho en nuestras casas batas con bolsas de basura y pantallas con portafolios de plástico". Y ¿sabe cuál fue la respuesta de su consejera, la Sra. Patricia Gómez? Que los sanitarios se contagiaban fuera de su ámbito profesional y que usaban mal el material de protección. ¡Qué vergüenza!

¿Por qué no recoge nuestras propuestas desde el principio? Ya el 12 de marzo le pedimos que protegiera al personal sanitario, se lo reiteramos el 16 de marzo, el 23, cuando la autorizaron a comprar material, le dijimos que lo hiciera, que sacara el dinero del millonario gasto superfluo, y desde el principio estamos pidiendo tests masivos, que no se hacen.

Sra. Armengol, está siendo cómplice del negligente e incapaz gobierno de Sánchez e Iglesias; centre sus esfuerzos en acabar con la crisis sanitaria, que es peor de lo que dicen los datos oficiales; aproveche la ventaja que tenemos como territorio insular; haga caso de las soluciones que le proponemos; no siga sumándose a quienes nos van a hundir. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Primer, em sap greu, Sr. Campos, però nosaltres no hem deixat cap persona major tota sola ni

molt manco, aquesta no ha estat la intenció, ni la voluntat, ni la feina que ha fet el Govern de les Illes Balears, ni els quatre consells insulars ni els ajuntaments de la nostra comunitat autònoma, ni molt manco. Nosaltres, com a govern, hem assumit aquesta crisi de la millor manera que hem sabut, que hem pogut i que hem disposat, i no hem escatimat cap recurs econòmic ni un per poder fer front a aquesta situació molt complicada.

Hem comprat material sanitari, Sr. Campos, ja 87 tones de material sanitari ha comprat el Govern de les Illes Balears amb el seu pressupost públic, aquesta és la realitat, més tot el material que ha vengut del Ministeri de Sanitat.

Hem repartit material sanitari de protecció a totes les residències de la nostra comunitat autònoma. Que hi ha hagut un moment que hem hagut de restringir molt perquè la situació era complicada en el mercat internacional? Sí, Sr. Campos, i jo li dic amb tota humilitat, així com ha passat a tots els governs de tot el món, aquesta és la realitat, Sr. Campos.

Què nosaltres hem fet i fem tests massius a les residències, cosa que no fa altra comunitat autònoma? És veritat, hem testat ja més de la meitat de tots els residents a la nostra comunitat autònoma del personal de residències i estam amb el personal sanitari, seguirem fent tests de forma més massiva a la nostra comunitat autònoma, aquest és el plantejament que fem des del Govern de les Illes Balears i que no fan altres comunitats autònomes.

Sr. Campos, miri, tendrem molt de temps de debatre totes les decisions que s'han pogut prendre, aràbé, jo els deman que se sumin a la necessitat d'anar junts a reconstruir aquesta societat perquè la gent és el que espera de tots nosaltres. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

L10) Pregunta RGE núm. 6975/20, presentada pel diputat Sr. Gabriel Company i Bauzá, del Grup Parlamentari Popular, relativa a actuació del Govern en matèria sanitària per fer front a la COVID-19.

Desena pregunta, RGE núm. 6975/20, relativa a actuació del Govern en matèria sanitària per fer front a la COVID-19, que formula el diputat Sr. Gabriel Company i Bauzá, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Company.

EL SR. COMPANYY I BAUZÁ:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Armengol, dia 8 de febrer es confirmava el primer cas de coronavirus aquí, a Balears; dia 5 de març es confirmava el sisè cas de coronavirus, i vostè i el seu conseller animaven a anar a una gran manifestació per al dia 8 de març, una mostra clara d'irresponsabilitat.

Avui tenim 157 morts i 1788 contagiats oficials, perquè tots també sabem que n'hi ha prou més dins el món real.

Per tot això, Sra. Armengol, vostè creu que el seu govern ha actuat en tot moment de forma correcta per fer front al coronavirus?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Company. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President, gràcies, Sr. Company. Crec que he estat molt clara amb les meves explicacions durant tota la situació de la crisi sanitària i ho tornaré ser avui. Evidentment, les meves primeres paraules sempre són de condol per a les 157 famílies, que, òbviament, quan hi ha 157 persones que han mort, Sr. Company, sempre has de fer molt més i sempre pots fer molt més, és clar que sí, és clar que sí, i qui no sigui conscient d'això doncs no té consciència de la realitat que vivim, de la crisi econòmica que desenvoluparà de la situació social que viuen tantíssimes famílies.

Ara, vull dir-li, Sr. Company, que aquí tenguéssim el segon cas, que planificàssim des del primer moment tota l'atenció primària, que decidíssim tancar ports i aeroports i confinar-nos, que féssim valer aquesta veu davant el Govern d'Espanya, que des del primer moment haguem treballat intensament i planificant fa que les Illes Balears siguem de les comunitats autònomes que tenim les millors dades, i això també és així, Sr. Company. Cada dia tenim més curats que nous contagiats; la situació del sistema sanitari ha aguantat perfectament; estam al 50% de les UCI; estam al 50% dels serveis de crítics.

Això què vol dir, Sr. Company? Fa tres setmanes aquí em demanaven si jo llevaria un respirador de cap pacient, no és vera? Bé, idò estam en una situació absolutament contrària. I això a qui ho devem? A que tenim un sistema públic que ha aguantat molt bé i jo estic absolutament orgullosa de cada un dels professionals que hi han treballat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Company.

EL SR. COMPANYY I BAUZÁ:

Gràcies, Sr. President. Jo, a diferència de vostè, Sra. Armengol, li reconec que aquí s'han fet coses, però insuficients; vostè no és capaç de reconèixer mai quan el Partit Popular fa coses, sempre ha estat a l'inrevés, jo no vull ser com vostè en això. Vostè ha fet coses que estan bé, però insuficients.

Vostè ha deixat desprotegides les residències, els majors, i ara hi ha un 30% dels majors que són el percentatge més alt que tenim pràcticament de morts. Vostè ha deixat desprotegit el personal sanitari, Sra. Armengol, i ho han dit els metges i infermeres de forma continuada i constant, vostè els ha enviat a fer feina amb unes condicions pobres, i ara un de cada tres contagiats en aquesta comunitat autònoma és personal sanitari. I no és suficient, ja li vaig dir que dir: oi, que són de bons! No, el que volien era que els enviassin material per poder-se defensar del virus.

Vostè ha desprotegit el rigor i la veritat amb un intent permanent per minimitzar els efectes que té el coronavirus dins la societat.

Miri, Sra. Armengol, i ara, com a conseqüència de la manca de previsió, no tenen tests per saber quin és l'estat immunològic de la nostra comunitat autònoma i poder preveure una bona desescalada. Vostès ja feren tard al començament i segueixen fent tard ara, i això ho ha de reconèixer. Per tant, si vostè no coneix l'enemic no podrà lluitar-hi en contra.

Miri, podríem parlar d'estadístiques, si vol en parlar, però crec que no és el moment, perquè Balears es troba al lloc 11 de 19, si miram les taxes de mortalitat; vostè, per cada 5 contagiats té 8,78 morts, una taxa massa alta, Sra. Armengol. Però això no va ni de pics, ni de corbes, ni va d'estadístiques, això va de moltes vides truncades, gent que ha mort i als quals vostè i el Sr. Sánchez els neguen un dol oficial. Avui nosaltres venim de dol, vostè ve de festa, festa i aplaudiments, avui no és dia per a aplaudiments, Sra. Armengol, avui és el dia per estar trists per aquesta gent que ha patit i que continua patint; això va de moltes famílies que no s'han pogut acomiadar dels seus éssers estimats, quina falta d'humanitat, Sra. Armengol! Quina manca d'humanitat, de gent que no s'ha pogut acomiadar de son pare i de sa mare, de persones que s'han mortes totes soles en els hospitals! I no és podia fer qualque cosa més? Manca d'humanitat, Sra. Armengol!

Això va de moltes persones que no saben com arribaran a final de mes i es troben angoixades perquè no saben com pagar a final de mes tot el que han de pagar.

Sra. Armengol, vostè és la presidenta d'aquesta comunitat i la màxima responsable del que passi aquí, sense cap dubte ni un, i no ha de mirar ni a Madrid ni donar culpes a Madrid ni a Brussel·les, i jo què li deman? Li ofereix lleialtat, com sempre, li ofereix feina devora vostè, però li deman autocrítica, li deman més serietat, més rigor i més valentia. Surti, deixi d'amargar-se del virus, surti a fer-li front d'una vegada per totes amb mesures contundents i valentes i nosaltres estarem devora vostè, Sra. Armengol. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Company. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Sr. Company, des del Govern de les Illes Balears a cap moment no hem minimitzat la situació de la crisi de la COVID i l'hem enfrontada de la millor manera possible, sap quina és? Des del diàleg i de l'acord, totes les mesures que prenem les duem a la Mesa del Diàleg Social, les explicam a tots els grups parlamentaris, les pactam amb els quatre consells insulars, les pactam amb els ajuntaments i les intentam pactar sempre amb el Govern d'Espanya i fem feina colze a colze, junts, conjuntament tota la societat per fer front a aquesta crisi sanitària. Nosaltres no hem minimitzat cap situació.

Sí, Sr. Company, hem sortit i hem dit la situació macroeconòmica que veiem, que és absolutament complicada, cada dia explicam en roda de premsa tota la situació sanitària de les Illes Balears, a través del doctor Arranz; hem fet feina intensament des del primer moment i vostè feia referència que hem desprotegit el personal sanitari, tantes i tantes coses.

Em parlava d'humanitat, Sr. Company, humana no és dir que hi ha gent que estigui de festa, això humana no ho és molt, senyor..., humana no ho és, molta humanitat per part seva.

I li diré, nosaltres, com a comunitat autònoma hem fet front d'una forma valenta, Atenció Primària ha fet els possibles des del primer moment amb un pla inicial de reconversió dels dos torns; s'ha fet feina intensament des de tots els professionals sanitaris, des de tots els professionals públics, els professionals privats, la ciutadania que és absolutament responsable; el Govern de les Illes Balears li repetesc que ha comprat 87 tones de material sanitari per protegir el personal sanitari, el personal de residències, el personal públic ho deixa tot en aquests moments.

Treballam intensament tant en la compra del material com en els tests, no és veritat que no tinguem tests, n'hem comprats 60.000 de tests d'anticossos ja en la segona compra i 20.000 que ja hem rebut. Fem PCR massives a les residències, al personal sanitari, aquesta és la realitat, i ho fem des de l'acord i des del diàleg.

I Sr. Company, volem l'acord del Grup Parlamentari Popular per fer aquest gran pacte de reactivació econòmica, les seves propostes seran benvingudes sempre, Sr. Company, i esper que puguem arribar als acords necessaris que necessita aquesta comunitat autònoma i que estiguem a l'alçada de les circumstàncies. La gent ara ens necessita més junts que mai, aquesta és la meva predisposició com a presidenta de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

II. Compareixença de la consellera de Salut i Consum per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual n'és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19 (escrit RGE núm. 5929/20, del Govern de les Illes Balears).

EL SR. PRESIDENT:

Passam al segon punt de l'ordre del dia que consisteix en la compareixença de la consellera de Salut i Consum per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19.

Correspon començar, en primer lloc, amb la intervenció de la consellera de Salut i Consum.

LASRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Moltes gràcies, president. Bon dia, de nou, moltíssimes gràcies per ser aquí i escoltar tota la informació que els vull facilitar en relació amb les mesures dutes per la Conselleria de Salut i Consum en relació amb la malaltia COVID-19, un nou exercici de transparència que marca la forma de fer d'aquest govern.

Abans de començar aquestes explicacions, vull enviar una abraçada i el meu sentit condol a totes les famílies que durant aquest temps han perdut un ésser estimat, com parlàvem abans són ja 157 a dia d'ahir. No és una formalitat, des del Govern som molt conscients de les circumstàncies especialment difícils que viuen els ciutadans en aquestes darreres setmanes. Entre tots i junts trobarem una solució per acabar amb aquesta pandèmia; però fins que això arribi, cada un de nosaltres també tenim la solució i està al nostre abast, cada persona que queda a casa suma per salvar vides i cada persona que acudeix a la feina prenent les mesures adequades ajuda a guanyar a la malaltia. Per tant, gràcies a tots.

Per suposat, gràcies a tots aquells professionals que dia a dia lluiten cara a cara amb la COVID-19. Gràcies, per estar a l'alçada del que requereix aquesta greu situació, gràcies per l'esforç, per la implicació, per proporcionar assistència sanitària i al mateix temps oferir mans, paraules i presència en els moments en què, a més de la professionalitat, es necessita calidesa i acompanyament humà: farmacèutics, metges, tècnics en cures, auxiliars d'infermera, zeladors, infermeres, tècnics administratius, conductors d'ambulàncies, gestors, epidemiòlegs i molts més, gràcies.

Aquest sincer agraïment també és per als professionals dels centres sociosanitaris, en particular els que fan feina a llars de gent gran i a centres de persones discapacitades. Gràcies a tots aquells que donen una mà estesa perquè ningú no quedi enrere. Gràcies a la sanitat privada per la seva col·laboració fonamental. Gràcies, també al centenar de persones, institucions públiques i privades, empreses,

organitzacions de tot tipus que ens han ofert i ens ofereixen ajuda a través de canals com la xarxa solidària o directament cridant-nos a la Conselleria de Salut.

És una de les coses que més he fet, donar les gràcies en nom del Govern i el meu propi, i ho faré tantes vegades com faci falta perquè així ho sent.

No estam sols per fer front a una pandèmia que no coneix de races ni de religions ni de partits polítics ni de països, afectat tot el món. Ha quedat i queda demostrada la importància i el valor de la nostra sanitat pública, un grau tresor que hem de cuidar, hem de continuar defensant-la i reforçant-la invertint més, contractant més professionals, dotant-la de més mitjans, mitjans més moderns. Aquests dies també hem après que en l'adversitat és el primer front de contenció.

Encara que tots som conscients dels antecedents, vull contextualitzar el que succeeix des de finals de desembre del 2019 amb els primers casos de la COVID-19 a la província xinesa de Wuhan, des de llavors, més de 2 milions de persones, repartides en més de 180 països, han estat infectades pel virus i 137.000 han perdut la vida.

El 7 de gener les autoritats xineses identificaren l'agent causant del brot, un nou tipus de virus, coronavirus, denominat SARS-CoV-2, causant de la malaltia COVID-19. El Govern d'Espanya va seguir fidelment les directrius i recomanacions de les autoritats sanitàries internacionals i va activar els protocols de vigilància.

El 30 de gener el nostre país ja tenia vigilància activa en detecció precoç, aïllament i gestió de casos, amb l'objectiu de reduir la transmissió del virus en cas que hi aparegués. A mesura que es complien les recomanacions de l'OMS, s'intensificava el treball i la coordinació amb comunitats autònomes i societats científiques. Aquest treball coordinat va permetre detectar i aïllar el primer cas positiu a l'Estat espanyol confirmat, com saben, el 31 de gener a l'illa de La Gomera.

Per assegurar una bona resposta, el Consell de Ministres va aprovar el 4 de febrer l'establiment d'una Comissió de coordinació interministerial davant l'amenaça per a la salut del coronavirus. El mateix dia 4 de febrer a la tarda es convocà per primera vegada de manera extraordinària i monogràfica un consell interterritorial del Sistema Nacional de Salut, amb presència del ministre de Sanitat i de tots els consellers autonòmics. En aquest primer consell interterritorial analitzàrem tota la informació que teníem sobre el coronavirus així com el primer cas confirmat a Espanya. Hi va haver consens sobre dos elements claus: en primer lloc, els protocols funcionaven i calia seguir amb molta cura l'evolució diària del coronavirus per prendre les mesures addicionals que fossin necessàries; en segon lloc, hi va haver consens sobre un altre element important, que tots i totes vàrem coincidir, era imprescindible mantenir la coordinació i la col·laboració entre el ministeri i les comunitats autònomes. He dit en moltes declaracions a la premsa, quan s'han celebrat consells interterritorials, que no coneix de partits polítics, que tots

remam en la mateixa direcció, i és d'agrair. Tots ens cridam i tots ens telefonam i tots demanam suport entre comunitats autònomes, independentment del color polític.

Dia 5 de febrer des de la Conselleria de Salut vàrem decidir crear el Comitè autonòmic d'alerta a malalties infeccioses, format per diferents persones expertes de l'àmbit assistencial, d'epidemiologia, del meu gabinet i jo mateixa. També es va concretar una reunió entre la direcció assistencial del Servei de Salut i la central de compres per coordinar la dispensació del material d'aïllament.

El divendres, 7 de febrer, es va posar en marxa per primera vegada a les Balears el protocol per coronavirus davant la sospita ferma d'un ciutadà britànic resident a Mallorca que aquell dia va comunicar a la xarxa europea de vigilància que havia sabut que havia estat en contacte estret amb una persona contagiada de coronavirus. Diumenge, dia 9, el laboratori de microbiologia de l'Institut Carlos III va confirmar que era un cas positiu, el primer cas a les Illes Balears i el segon d'Espanya.

Dues setmanes més tard, el primer cas positiu fou donat d'alta. Aquella mateixa setmana la situació a nivell internacional va donar un gir, mentre que la situació a la Xina tendia a estabilitzar-se, els nous brots van apareixent a països com Corea del Sud, Iran, Singapur, Japó o Itàlia. Itàlia sempre ha tengut un gran impacte en la resta de països europeus.

Divendres, 21 de febrer, Itàlia havia informat de 3 casos importants. El dilluns 24 ja n'hi havia 129, en una setmana, 1.694. Aquesta situació va fer que les autoritats italianes aïllessin un total d'11 municipis al nord del país. El Centre europeu per a la prevenció de malalties va acordar incloure els països designats i quatre províncies del nord d'Itàlia com a zones de risc. Itàlia és molt important per a Espanya, com els deia, pel volum d'intercanvi de persones.

El dia 25 de febrer, es va fer una declaració d'alerta i plans de preparació de resposta i es va decidir modificar la definició de cas a Espanya. D'aquesta manera incloguérem totes aquelles persones amb símptomes que havien estat o mantingut contacte amb persones d'aquestes zones de risc en els 14 dies anteriors. En aquests moments es reforça encara més la capacitat de detecció i prevenció, incloent com a casos possibles no només a persones d'àrees de risc sinó també aquelles amb pneumònia no afiliada i símptomes severos. Al mateix temps es va decidir ampliar la informació amb ports i aeroports.

Com veuen la informació és absolutament canviant, canvia cada dia i, per tant, cada dia s'han de prendre noves decisions i, com deia la presidenta, afortunadament crec que la majoria encertades i de vegades no hem estat tan encertats. I així ho reconeixem.

El dia 25 de febrer, perdó, a la darrera setmana de febrer i a la primera de març el nombre de casos positius detectats en el nostre país va ser clarament creixent, confirmant la necessitat de la decisió que s'havia pres.

A les Illes Balears ens trobàvem encara en un primer escenari de contenció, l'objectiu era evitar que la infecció s'estengués, sempre tenint en compte que aquest escenari pogués canviar i passar a una fase de transmissió controlada dins la comunitat i finalment una transmissió generalitzada.

Dia 2 de març es confirma el segon cas de COVID a les Illes Balears. Durant gairebé un mes les Balears varen poder contenir el virus. Els estrictes protocols de vigilància epidemiològica i assistencials, coordinats des del Comitè autonòmic d'alerta, i el nostre sistema sanitari demostraren que havíem estat capaços de posar una primera tanca.

A finals de la primera setmana de març ja s'havien reforçat els mecanismes de seguiment amb les comunitats autònomes establint dues trobades setmanals del Consell Interterritorial. El nombre de casos començà a créixer a Espanya però no ens passà com a altres comunitats autònomes, que sofriren una transmissió comunitària significativa molt ràpida, especialment Madrid, La Rioja i el País Basc, i, com veuen, tres comunitats autònomes de diferent signe polític, perquè efectivament no té res a veure.

A les Illes Balears hem transformat el sistema sanitari en un temps reduït gràcies a l'esforç conjunt de milers de professionals sanitaris, amb l'objectiu de protegir la població més vulnerable i evitar el col·lapse del sistema assistencial, això és un dels objectius prioritaris. Hem contractat a la nòmina d'aquest mes d'abril -ahir m'ho varen confirmar- 622 nous professionals de totes les categories per reforçar els hospitals, Atenció Primària i el 061. Hem reforçat el servei del 061 amb 12 noves línies telefòniques; s'ha ampliat l'atenció telefònica de cita prèvia d'Atenció Primària; s'han modificat els circuits per diferenciar pacients amb símptomes respiratoris i sense símptomes a centres de salut i hospitals d'aguts, des dels mostradors d'admissions a les consultes, des de les urgències a les sales de rajos. Hem posat en marxa les unitats volants d'atenció al coronavirus per a l'atenció a domicilis i residències. Hem creat plans de contingència als hospitals que permeten ampliar llits d'UCI, i reservam àrees específiques per a persones contagiades. Els nostres hospitals han preparat prop d'un miler de llits per a casos confirmats i sospitosos de COVID-19; els pacients habitualment estan en habitacions individuals mentre ha estat possible.

Els plans de contingència també preveuen incrementar els llits per a malalts crítics, fins arribar a un total de 173; perquè vegin: ampliar amb 40 la capacitat habitual de Son Espases, o 31 llits de crítics més que l'habitual de Son Llätzer, o 12 a Inca, etc.; així a tots els hospitals. A tots els anteriors podem sumar, en cas de necessitat, els llits dels centres integrats a la xarxa pública, Hospital Sant Joan de Déu i Creu Roja, i de cinc hospitals privats: l'Hospital de Llevant, l'Hospital de Muro, el Grup Quirón, el Grup Assistencial Juaneda, Policlínica Nuestra Señora del Rosario a Eivissa i Clínica Juaneda de Menorca.

La sanitat balear té capacitat suficient, però de forma preventiva hem medicalitzat hotels; en cas de necessitat serveixen d'alternativa per allotjar pacients lleus o

asintomàtics; també persones vulnerables que necessiten aïllament o que no disposen d'un domicili. De moment està operatiu l'hotel Palma Bay, amb una capacitat ocupada només del 12%; està gestionat per personal de l'Hospital Son Llàtzer; pot arribar a allotjar 250 pacients. També estan preparats l'hotel Artiem a Menorca, i el Tropical Garden a Eivissa crec que té en aquests moments 3 pacients. Al Palau de Congressos s'ha habilitat una zona per a 200 llits, que suposen vuit unitats de 25 llits cada una, i una zona de crítics de 24 que no ha estat afortunadament necessària.

Així mateix 14 hotels de les Illes poden allotjar professionals i treballadors de serveis essencials per garantir l'atenció sanitària i el subministrament de Balears. Van dirigits sobretot a cobrir necessitats de sanitaris, transportistes i cossos de seguretat.

Més accions que s'han posat en marxa. Atenció Primària de Mallorca passa consulta a través de missatges privats a les seves xarxes virtuals; se n'han atès desenes de milers. Per evitar risc a ciutadans i a professionals renovent automàticament els tractaments farmacològics durant dos mesos i els medicaments es poden recollir directament a la farmàcia. Hi ha punts de Covid exprés per a la recollida ràpida de mostres per al personal essencial: tres a Palma, un a Inca, un a Manacor; Menorca i Eivissa també tenen el seu propi sistema de recollida de mostra ràpida.

Un altre departament cabdal de la conselleria és el de Salut Pública. Fan una tasca ingent, no només per l'estudi i el control de casos per part del Servei d'Epidemiologia, sinó que també ha col·laborat amb altres administracions per elaborar múltiples protocols d'actuació per a persones en situacions diverses, des de les que conviuen amb uns positius fins a aquelles que s'incorporen ara a la feina. Des del primer moment s'ha impulsat la creació de la pàgina web coronavirus.caib.es i diversos números d'atenció telefònica. Diàriament reporta la informació de la comunitat autònoma al Centre Nacional de Microbiologia, al Centre Coordinador de Malalties Infeccioses, a la Fiscalia General de l'Estat, etc. Per això és tan important seguir les mateixes normes, complir els mateixos criteris, única manera perquè la informació requerida sigui comparable.

En relació amb l'atenció a la cronicitat, l'Àrea d'atenció a la cronicitat de la Conselleria de Salut ha fet una tasca encomiable i de manera conjunta amb els consells insulars i la Conselleria d'Afers Socials per abordar la situació a les residències de gent gran i amb discapacitat. El centre coordinador d'atenció a les persones amb coronavirus també compta amb un equip de metges, infermeres i administratius que es dediquen en exclusiva a la gestió dels pacients vulnerables en residències i centres sociosanitaris; l'objectiu és facilitar el recurs més adequat en funció de l'anàlisi de cada persona: de la situació de salut prèvia, si és dependent o no per a les activitats de la vida diària, si té demència lleu, moderada o avançada, i si requeria prèviament una atenció pal·liativa per millorar la seva qualitat de vida. S'han creat circuits específics per a residències, centres de discapacitats i serveis d'atenció domiciliària; s'han establert documents amb les

recomanacions d'actuació en residències i en els serveis d'ajuda a domicili. Es dona suport diari des del sistema sanitari a totes les residències que ho demanen o ho necessiten.

Pel que fa a la situació de les residències, he de dir que estam molt pendents de la situació. A les Illes Balears hi ha 114 centres de serveis socials de caràcter residencial; això inclou residències, habitatges tutelats i habitatges supervisats, amb un total de 5.421 residents entre persones grans i persones amb discapacitat. Feim un esforç per detectar nous contagis entre els col·lectius més vulnerables, per això estam fent un cribratge progressiu a tots els usuaris i professionals de les residències on hi ha hagut fins al moment casos positius. Hem fet ja controls a 25 residències, més de 4.000 PCR a usuaris i treballadors de les residències a totes les Illes. També, com he comentat abans, hem intervingut dues residències per controlar els contagis i garantir una atenció adequada. Entenem que les residències són llars per a la gent gran, i amb aquesta malaltia i en la seva situació de vulnerabilitat es converteixen en..., hi ha situacions molt difícils de controlar dins la mateixa residència, i per això és imprescindible poder donar suport.

Quant a les proves diagnòstiques, tant les proves de PCR com els tests d'anticossos, per millorar la capacitat de detecció i la qualitat dels diagnòstics tenim, com ha dit la presidenta, 77.000 tests d'anticossos disponibles a les Illes, 40.000 n'ha comprat el Govern i 37.000 han estat enviats pel Govern central; per tant disposam de tests d'anticossos. Els tests d'anticossos s'empren en situacions molt determinades, dins l'àmbit sanitari i sociosanitari, als centres hospitalaris, però sempre en pacients amb sospita..., o no, o sigui, en pacients amb sospita clínica sense PCR o amb una PCR negativa amb diversos dies d'evolució de la malaltia. Hem vist pacients que tenien PCR negatives ingressats als hospitals, pacients greus amb PCR negatives, que després el test d'anticossos ha servit per comprovar i donar positiu. Els tests d'anticossos, de detecció que tenim, s'han confós molt amb el test d'antígens per parlar de tests ràpids, i aquests tests d'anticossos necessiten, per poder confirmar un diagnòstic, l'evolució de com a mínim cinc -i els especialistes diuen set- dies d'evolució perquè siguin positius, per poder detectar la malaltia. Per això no serveixen en determinades circumstàncies. Hem de fer encara PCR, és la prova diagnòstica per excel·lència, diguéssim, en aquests moments, i se n'estan desenvolupant d'altres, i d'altres en tenim comanades i encarregades, i esperam en unes setmanes tenir a l'abast un altre tipus de proves, que seria una mostra de sang; com es fa detecció d'anticossos, per exemple, d'hepatitis B, d'HIV, d'hepatitis C, es podrà fer massivament detecció també d'anticossos del coronavirus, però això voldrà dir haver passat la malaltia, perquè si no evidentment..., de manera simptomàtica o asintomàtica, servirà per saber l'estat immunitari de la població però no per detectar la malaltia.

També s'utilitzen a Atenció Primària a través de les unitats volants, les UVAC, i les unitats de COVID exprés, que també fan les proves a les residències. Estam fent un especial esforç per detectar nous contagis entre els col·lectius més

vulnerables, la gent gran i els professionals dels centres sanitaris.

I jo no estic d'acord que haguem arribat tard, estic d'acord que la situació és trista i hi ha molts milers de persones afectades a tot el món i aquí a la nostra comunitat autònoma, hi ha persones mortes, la situació és realment greu, és greu, nosaltres mai no hem dit que no ho sigui, però no hem arribat tard, perquè hem tengut la sort tal vegada de veure com a altres comunitats autònomes han succeït un seguit de coses que aquí ens ha permès prendre decisions i planificar amb antelació. El tema de les residències, quan nosaltres no teníem cap pacient positiu a residències, hi havia comunitats autònomes que ja hi haviam moltíssimes residències afectades, amb persones que es morien a les residències sense atenció. Això ens va permetre dissenyar tot aquest pla d'actuació, anticipar-nos a la situació i poder planificar. Jo, en aquest sentit, com he dit abans, reconeixeré totes les vegades que siguin necessàries, si ens hem equivocat, o si no hem pres totes les mesures a l'abast, però crec, sincerament, que tant els gestors com els professionals fan i han fet una feina encomiable.

També he dit que fem uns cribatges progressius a tots els usuaris i professionals de les residències. Fins ahir, a les Illes Balears s'havien fet un total de 29.953 proves, es quedin amb aquesta xifra, perquè després jo mateixa a la compareixença tenc xifres que en funció que agaf les xifres, varien d'un dia a l'altre evidentment, però ahir el total de proves eren 29.953, i després els faré referència a un article de *The Guardian*, per exemple, comparant amb Corea del Sud, que és un dels països, on diuen, on tothom diu que s'han fet proves massives. Doncs els he de dir que aquesta comunitat autònoma ha fet a dia d'avui, 7 vegades més proves que Corea del Sud.

La proporció de proves diagnòstiques que es fan a Balears és prou més gran que a la majoria de comunitats autònomes, no totes, però que a la majoria. Entenem que hi ha una demanda social per fer tests massius i no es descarta que es facin, però jo a cada roda de premsa dic què vol dir massiu, què vol dir massiu? Massiu vol dir a tots els ciutadans, ara imagini's, -vostè diputat em diu que sí-, ara podríem fer-nos aquí un test d'anticossos a tots els diputats, els que hem tengut o no hem tengut símptomes, és a dir, podríem fer-lo; és a dir, tots els que no hem tengut símptomes quan la transmissió comunitària se suposaba baixa, per exemple a Formentera que hi ha 6 casos, si agafam els 7.000 habitants de Formentera, el més probable, dic el més probable, és que el 90, 95% de la població surti negativa. I d'acord, tendrem l'illa cribada, vol dir que d'aquí una setmana aquesta població serà negativa? Vol dir que no es pot infectar? Què fem, tornam fer proves a tota la població, al 1.200.000 persones cada quan, cada setmana, cada mes, cada tres mesos, cada quan?

Per tant, totes les estratègies, fins i tot aquells països que diuen, com Corea del Sud, que posam tots com a exemple, que fan proves massives, massives no vol dir a tota la població, massives vol dir a determinats sectors de la població en què és molt necessari fer-la, com per exemple en aquests moments a les residències, les residències de gent gran, les residències de discapacitats, com en aquests moments als professionals

sanitaris, molt important també, i a tots els cossos i forces de seguretat de l'Estat. Per tant, s'ha de fer una estratègia de fer proves, no es poden fer proves per fer proves, perquè després hem de prendre decisions amb aquestes proves.

I si s'ha de fer a més grans grups es farà i es fa en coordinació amb el ministeri. Ahir a la interterritorial ja ens varen explicar com es farà el cribatge poblacional amb l'estudi del ministeri, amb unes 60.000 persones, 90.000 inicialment es cridaran per poder participar en aquest estudi. Tendrem una idea de l'estat d'immunitat o de com ha afectat el virus la nostra comunitat autònoma. I no ens quedarem aquí, continuarem fent proves, els ho puc assegurar.

Quant als professionals dels centres sanitaris contagiats per la COVID, també hem donat les diferents xifres, perdonin si de vegades no coincideixin, ahir, a dia d'ahir, teníem 306 professionals de l'àmbit sanitari. Actius en aquests moments, a dia d'ahir, eren 139. Dels àmbits sociosanitaris, 150, i actius 112. Per què dic això? És cert que a mi m'entristeix, em preocupa cada una de les persones que s'han contagiats, els ho puc assegurar, però també de 306 n'hi ha 139, afortunadament, la gran majoria ja estan curats. Els professionals que fan feina als centres sanitaris de Balears són uns 16.000. Per tant, aquests 307 suposen un 1,9% del total de professionals.

De totes formes tampoc és una xifra, podem com deia la presidenta, podem parlar de xifres, però l'important són les persones, l'important són els treballadors que s'han contagiats, l'important és saber la situació, l'important és assegurar que tinguin el material que necessiten en cada una de les situacions. Això és el que realment ens ocupa i no els percentatges que els hem de donar, els hem de donar perquè ens comparem i perquè ens comparen des del ministeri i es donen les xifres cada dia d'una manera actualitzada, perquè també ens dóna pistes de cap on va l'epidèmia.

En aquests moments tenim un total de 626 casos actius i, bé, aquests percentatges els hem donat ja abans de professionals i ja els dic, no és un tema que crec que sigui imprescindible. És evident que els professionals estan en primera línia i la seva protecció és una prioritat. Per això crec que hem fet un esforç històric, suficient?, no ho sé, però històric els asseguro que sí. A finals del mes de gener s'encarregaven respiradors, quan hi va haver el brot al nord d'Itàlia, es varen encarregar respiradors que n'hi havia disponibles a tota Europa, perquè ningú no havia fet aquesta previsió i nosaltres els vàrem encarregar, perquè ja prevèiem que les coses es podien complicar. També l'estoc de material que teníem previ ens va ajudar a passar les primeres setmanes. El consum de material de protecció, perquè es facin una idea, només als centres sanitaris s'ha multiplicat per 10.

Actualment entre centres hospitalaris, centres de salut, 061 i residències sociosanitàries, que també ens hem vist, no obligats, sinó que hem tengut la voluntat de servir a les residències sociosanitàries, es consumeixen al voltant de 140.000 mascaretes setmanals. Durant les tres darreres setmanes i aquí no estan comptades les de l'avió que va arribar ahir, varen arribar 3.600.000 mascaretes, després els donaré

les xifres amb les dades d'ahir. Aquesta quantitat multiplica per 10 el nombre de mascaretes que s'havien comprat entre dia 1 de gener i el mes de març, multiplica per 10, en una situació de dificultat per aconseguir material de tots els països del món, de tots, perquè els fabricants són a Xina i estaven immobilitzant molt del producte i ens barallam tots els països del món per comprar a Xina i aconseguir-ho.

Malauradament, és una realitat que hi ha contagis entre els professionals, aproximadament entre un 1,5 i un 2%, prop del 2% dels professionals del Servei de Salut s'han contagiats. Representa una quantitat considerable dels casos actius i no ens ho podem permetre. És una de les qüestions que els puc assegurar que més me lleva la son. També és cert que enser un col·lectiu que està en contacte amb persones de risc hospitalitzades, en residències, se'ls fa un major control i, per tant, una major quantitat de proves diagnòstiques.

Hem començat un projecte pilot a Son Espases, amb 200 proves que s'aniran estenent a tots els professionals que fan feina a àrees de risc i també als centres de salut, al 061 i a la resta d'hospitals.

Quant a l'estat d'alarma, saben que s'ha anat ampliant. Joestic segura que entre tots aconseguirem tombar la corba. Crec que és cert que podem fer autocrítica, que podem parlar només en negatiu, però ja s'encarreguen alguns que així sigui, a nosaltres ens interessa donar les dades reals, les dades que la població pugui contrastar. I també ens donam compte, perquè tots som així, ens alegrem molt més d'una notícia positiva que de cinc negatives i crec que és important posar també en valor que ja hi ha 1.050 recuperades de les 1.788 contagiades, que el ritme de creixement és d'un 1,1% cada dia. Cada dia que passa és més baix el nombre de persones que es contagien i cada vegada més alta el de recuperades.

En relació al desconfinament, a les Balears seguirem les indicacions, però hem fet feina, som la comunitat autònoma que els puc assegurar que abans, com a mínim abans ha entregat la feina; ahir ja vàrem entregar un primer esborrany. Tenim dos grups de feina, un interdepartamental organitzat per la presidenta del Govern i des de Presidència que fa feina de manera sectorial per cadascun dels àmbits d'educació, de serveis socials, de turisme, d'economia, de transport, de tot el que es pot veure afectat per a la COVID i l'altre més de caire sanitari, però a la ciutadania li hem de dir encara que no es pot relaxar en les mesures de confinament, ha d'actuar amb la responsabilitat que han demostrat.

Ha quedat demostrat que una pandèmia com aquesta no entén ni de fronteres ni de governs, una malaltia com aquesta s'aconseguirà vèncer amb la unió i la responsabilitat de tots. Vivim moments únics i hem de saber estar a l'alçada perquè en sortirem i en sortirem reforçats demostrant que som una societat nova i renovada, capaç de fer un front comú perquè junts som capaços d'afrontar qualsevol adversitat.

En els moments més difícils queda clara la força de les persones, és el moment d'estar units, de protegir-nos per

poder aconseguir tornar a la normalitat tan enyorada, el primer de tot és la salut.

Més enllà de tot el que he explicat i el que explicaran els consellers i conselleres en les diferents compareixences no podem obviar el que ens ha passat, la dimensió humana que ha duit aquesta malaltia i la nostra finalitat que és el que dóna sentit a tot el que feim: protegir la vida i la salut de les persones.

Com deia, hem pres moltes decisions, unes encertades, altres no tant. Esperam que tots vostès ens ajudin a prendre les més encertades.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Començam les intervencions dels grups parlamentaris, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Sgreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, president, bon dia una altra vegada, diputades i diputats, bon dia una altra vegada. Consellera de Salut, Sra. Gómez, com vostè en nom del Partit Popular també vull començar amb unes paraules de record, de memòria per a les persones que ens han deixat, per a les persones que estan patint i també per als seus familiars en aquests moments tan difícils.

Volem tenir unes paraules de gratitud també per a totes les persones i col·lectius que segueixen ajudant a dia d'avui sigui de l'àmbit que sigui.

Avui en la seva compareixença, consellera de Salut, volem també tenir unes paraules de reconeixement i de gratitud molts especials per als sanitaris que han lluitat, lluiten i seguiran lluitant en les pròximes setmanes i que aquí a les Illes Balears, per desgràcia, ho fan encara a dia d'avui sense els materials de seguretat i de protecció necessaris suficients, consellera.

Em dol al cor haver de fer aquesta intervenció. Sé que vostè és conscient que la seva gestió sanitària deixa prou a desitjar i que les seves declaracions han estat tan lamentables com perquè, quan passi la urgència sanitària d'aquesta crisi, la condicionaran a vostè a l'hora de decidir si torna a fer feina vora d'aquelles infermeres a les quals no només no ha protegit sinó que a més ha culpats dels seus propis contagis.

Per responsabilitat el Partit Popular ha tengut la deferència de no demanar-li compareixença urgent. Esperàvem que vostè se centrés en la gestió sanitària de la crisi. Ens ha decebut, ni s'ha centrat en la gestió sanitària de la crisi de manera solvent ni s'ha dignat a comparèixer a donar explicacions davant el

Parlament de les Illes Balears fins a dos mesos i mig després del primer cas de coronavirus que vàrem tenir aquí a les Illes.

Em sap greu dir-li-ho, però, consellera, vostè suspèn en tot, en resultats, en empatia i humilitat, en transparència i en feines fetes i gestió. En resultats, els números són evidents i vostès encara a dia d'avui s'esforcen només a dissimular-los, en blanquejar-los. De vegades pareix que no siguin conscients que darrere d'aquests números hi ha drames familiars, vides humanes i persones. De vegades han intentat substituir per quatre fotos seves o de la presidenta fent com si fes feina tota la gestió sanitària que no han realitzat.

El Govern d'Espanya és el govern del món que pitjor ha gestionat el coronavirus, el govern del món que pitjor ha gestionat el coronavirus, més positius per cada milió d'habitants, més morts per cada milió d'habitants i més sanitaris contagiats del món.

Sánchez és un desastre, això ho sabíem tots, però aquí a les Illes Balears teníem unes circumstàncies que permetien no fer-ho tan malament com ell, Sra. Consellera, la insularitat. Estam enfora del continents, separats entre nosaltres per les illes, una població relativament petita, una dispersió important per municipis, i que fóssim el segon cas d'Espanya ja a principis del mes de febrer ho hauria d'haver agafat vostè com a una oportunitat per començar a arremangar-se, per posar-se a fer feina, per fer una provisió de material de seguretat i de tests massius per a la població.

Idò no, fiasco, totes les comunitats, totes les autonomies en circumstàncies paregudes a les Illes Balears ens han passat davant, les altres illes, Canàries, Ceuta, Melilla, Múrcia, totes presenten uns millors resultats fins i tot altres comunitats que ho tenien més difícil perquè són més grosses, amb més població, Galícia i Andalusia presenten uns millors resultats.

Varen començar fatal -varen començar fatal-, des de dia 9 de març el Partit Popular, concretament el president del Consell d'Eivissa, els reclamava que restringissin els ports i els aeroports. La presidenta Armengol no ho va començar a demanar, amb la boca petita, al president Sánchez fins dia 13, i aquest no els va tancar fins dia 17, hores, setmanes i dies claus desaprofitats. Record el darrer dimarts al Parlament, era dia 10, el centre de Palma estava ple d'italians, 3.000 italians arribats en creuer des del principal focus aleshores de coronavirus del món.

Què feien la presidenta Armengol i la consellera de Salut? Assegudes plàcidament i tranquil·lament sense fer cap gestió ni cap reclamació al Govern central, assegudes dins el Ple del Parlament. Baix la vostra responsabilitat per desgràcia, consellera, també som una de les comunitats autònomes, si no la que més, amb més proporció de sanitaris contagiats del país amb més sanitaris contagiats del món.

Em faig creus de com una presidenta farmacèutica i una consellera infermera heu tengut tan poca diligència amb els vostres companys, ni mascaretes, ni desinfectants, ni tests. Per què no vareu començar a partir de principis de febrer a

proveir als sanitaris d'EPI? Ho saben, diputats, com s'han hagut de protegir els sanitaris de les Illes Balears? Ho heu vist?, amb bosses de fems dutes de casaseva, amb mascaretes de fabricació pròpia, amb ulleres de bussejar, amb ulls de bussejar del Decathlon.

Ha fallat també, consellera, i no m'ho esperava de vostè, en empatia i humilitat. Com és capaç de no proveir als sanitaris del material de seguretat? Els ha culpat dels seus propis contagis. Repassi les seves declaracions. Els va dir que es contagiaven a casa seva o que es contagiaven perquè no feien un bon ús del material de seguretat.

Li han caigut queixes i li cauran denúncies de per tot, dels sindicats d'infermers i de metges, dels col·legis de professionals, de per tot li han caigut queixes i li cauran denúncies.

Fins i tot ha posat entre l'espasa i la paret, consellera, al seu company el conseller de Treball, si envers de ser una companya seva del Partit Socialista, sap què hagués fet si hagués estat un empresari el forçat que hagués invertit els seus doblers a crear llocs de feina i hagués hagut el rumor que no comprava botes o cascos de seguretat per als seus empleats? El conseller Negueruela hagués enviat la Guàrdia Civil, hagués obert una investigació, hagués obert un expedient disciplinari, li hagués posat una multa mil·lionària i hagués fet una denúncia pel penal. El conseller Negueruela només és fort amb els més dèbils i amb vostè ha practicat l'amiguisme.

Poca transparència, consellera, amb la importació de material. Vostè a les xarxes socials i als mitjans de comunicació han penjat fotos d'avions que arribaven. Tenim molts dubtes perquè els sanitaris no han notat sensiblement aquesta arribada de material sanitari. No l'han notat.

Quan torni pujar aquí damunt, consellera, ens podrà contar si hi ha intermediaris amb una vinculació o afiliació al Partit Socialista? Ens podrà explicar quina concurrència han dut a terme? Ens podrà explicar els expedients de contractació, consellera?

I aquesta poca transparència, consellera, i aquesta opacitat... no sé amb quina paraula he de definir així com s'han dirigit als sanitaris.

Quant als sanitaris desesperats, desesperats, intentaven contar als seus familiars o als seus amics o a través de xarxes socials o a través dels mitjans de comunicació la falta de material que tenien o el caos que es vivia dins els hospitals, que va fer vostè, va rectificar? No; va empatitzar ambells? No; inicialment va demanar disculpes? Tampoc. Consellera, va ordenar a les gerències dels hospitals que els diguessin als sanitaris que contassin la realitat del que passava que els obririen una investigació i obririen expedients disciplinaris.

No m'esperava això de vostè, m'ha canviat, m'ha canviat la percepció..., m'ha canviat la percepció que tenia. A això se li diu emmordassar, emmordassar. Això no està ben fet. Han estat els nostres herois aquests mesos. Han intentat tapar

boques per cobrir la seva incapacitat i cap política, cap política ni cap decisió.

Suspenen també, consellera, en el seu àmbit de feina i de gestió. Fa dos mesos i mig que varem tenir el primer cas de coronavirus aquí, a les Illes Balears; dos mesos i mig, que és diu aviat.

Sánchez va decretar l'estat d'alarma a mitjan mes de març. A vostè, que és la consellera de Salut, era l'àmbit que la implicava més directament, idò, fins a sis consellers han firmat decrets lleis de mesures urgents, quants n'ha firmats?, quants decrets lleis de mesures urgents ha firmat la consellera de Salut? Cap ni un, cap ni un.

És aquí la nostra proposta, consellera, redacti un decret llei de mesures urgents per contractar més personal, per fer aplec de material sanitari, per fer proves ràpides, per vigilar les altes hospitalàries, per localitzar els positius asimptomàtics i aprovisioni també almenys una paga extra per a tots els professionals sanitaris de les Illes Balears.

El Partit Popular ha estat crític, però la suportarà en aquestes polítiques. Han faltat EPI, han faltat tests, ha faltat humilitat, ha faltat transparència, ha sobrat incompetència, però es digni a fer aquest decret llei i nosaltres li garantim el nostre suport i els nostres vots.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, Sr. President. La dita que la salut és l'important s'entén aquests dies més que mai, la vida ha d'estar en el centre de totes les polítiques. Sense vida tampoc no hi ha economia, com ens ha demostrat de manera tan ferma i tan dolorosa aquest virus, vagi des d'aquí el condol a totes les famílies que han perdut qualsevol dels seus membres.

Aquest virus suposa un repte immens per al nostre sistema de salut i els seus professionals han demostrat que estan a l'alçada. Dia rere dia donen el millor de si per protegir i tenir cura de la població, són i se senten estimats. S'ho mereixen. Vagi des d'aquí també el nostre reconeixement i agraïment, com a Unides Podem, als professionals i també a tota la població per l'esforç que es fa, per aconseguir amb el confinament, també per donar mostres extraordinàries de solidaritat.

A la gestió de qualsevol emergència sanitària hi ha qüestions que es fan bé i d'altres que tenen un marge de millora menor o major. El nostre servei de salut ha demostrat una enorme capacitat d'adaptació en temps rècord, gràcies al compromís i qualitat dels equips humans que el formen.

Si fem una breu anàlisi podem veure que tothom ha posat de la seva part, i em sap greu dir que avui el PP ha demostrat que no està a l'alçada de la digníssima oposició que hi ha a Portugal.

(Alguns aplaudiments)

En els hospitals, si fem aquesta revisió, s'han establert circuits diferencials de respiratori, com bé ha explicat la consellera, des del mateix servei d'Urgències i Admissió, també a les unitats d'hospitalització. També s'ha reorientat la programació quirúrgica mantenint només la urgent i l'oncològica, el que ha permès alliberar habitacions per encabir els ingressos hospitalaris a causa de la COVID-19.

Els centres sociosanitaris i de salut mental han vist molt augmentades les seves càrregues de feina per mor de la vulnerabilitat pròpia dels seus pacients.

La medicalització d'infraestructures no sanitàries coordinat pel 061 ha estat cabdal per poder destinar llits hospitalaris per a les persones que ho necessiten. Cal destacar la bona feina en l'atenció directa d'aquests professionals i per descomptat l'elevadíssim sobreesforç del personal de teleoperació i de la central, que han atès milers i milers de consultes.

Atenció Primària ha tengut un rol protagonista com aporta d'entrada efectiva en el sistema sanitari i per ser el recurs més proper a la població. Ha reorganitzat de dalt a baix el seu funcionament atenent les noves demandes al temps que ha continuant també atenent la població que ja tenia patologies prèvies.

L'educació per la salut presencial ha estat substituïda per modalitats *on line*. També s'ha posat en marxa un nou servei pel qual comares i pediatres han anat a domicilis a fer la primera visita a mares i nadons.

Ben igual que les llibertats individuals podrien estar en risc a causa d'aquesta pandèmia, la humanització dels cuidats també podria haver estat una víctima col·lateral. En aquest sentit, cal destacar iniciatives que s'han posat en marxa per utilitzar les noves tecnologies i que els pacients es poden comunicar amb les seves famílies, amb informació telefònica, amb vídeos de suport. És cert, i ho lamentam, que hi hagi hagut aïllament a l'hora de morir i que sigui un dol que sigui molt, molt..., molt sobtat i també difícil de pair per a moltes famílies, i caldran recursos per poder-ho superar.

Hi ha hagut experiències positives com les que he relatat per part dels diferents àmbits del sistema sanitari i d'altres que són millorables en aquesta gestió de la crisi. Els i les professionals donen el millor de si amb un gran esforç físic, psicològic i fins i tot a qualche ocasió anteposant la cura a la seva mateixa seguretat.

És innegable que hi ha hagut situacions de manca de material de protecció, el que ha afegit angoixa a la sobrecàrrega assistencial. El procés de compra ha estat molt

difícil a nivell mundial, com bé ha explicat la consellera. Ara disposam d'equips de protecció, però en faran falta més, no hem d'aturar amb aquest aprovisionament ja que hi ha interrogants molt importants sobre com es comportarà aquest virus de cara a l'estiu i a l'hivern.

Les declaracions per part de la consellera sobre els motius d'infecció dels sanitaris certament varen generar malestar a aquests professionals i pensam que va ser molt encertada la rectificació que va dur a terme.

Queda molta feina per endavant, és fonamental que la desescalada no tensioni el sistema sanitari. No podem perdre l'esforç que la sanitat, la població, els comerços, les PIME i altres sectors de l'economia han fet fins ara. En caminar hem de saber segur cap on. Necessitam tests, com jas'ha comentat, de manera prioritària i seqüenciada i dades molt acurades de la realitat balear.

Cal impulsar, evidentment, la indústria de material de protecció al nostre país. Altra cosa hagués estat si no haguéssim d'haver acudit a altres països, aquí disposam d'empreses tèxtil i de calçat que podrien reconvertir la seva producció, especialment ara en un moment de baixa demanda.

A nivell estatal des d'Unides Podem hem proposat també que es puguin produir fàrmacs i vacunes utilitzant recursos públics perquè no hi hagi mancances per a la població.

Mirin, no fa falta dur una bandera cosida a una mascareta per ser patriota i defensar a la gent, no fa falta, la tenim aquí darrera, no importa que la duguem cadascú.

Cal investigar i prendre decisions d'acord amb l'evidència científica. Hem vist com a les darreres setmanes una neurotoxina s'ha disseminat arreu, els *bulos* de l'ultradreta: desinformació, mentides sense límits a les xarxes socials en un intent d'afeblir un govern estatal i també balear, que en aquesta pandèmia està absolutament al servei de la gent.

Des d'Unides Podem prioritzam el coneixement científic per adoptar decisions sobre la salut poblacional. Contra *bulos*; informació, rigor, bona feina. Defensem i defensarem la sanitat pública, universal, accessible i de qualitat. S'imaginem com hagués estat la situació del nostre país sense aquest sistema sanitari que ho ha donat tot i que ha atès tothom?

El país necessita aquest sistema públic de salut, la salut és un dret constitucional. Nosaltres el defensarem. El país ho necessita i els professionals ho mereixen.

Gràcies, president.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Martín. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Molt bon dia a tothom, companys i companyes diputats i diputades, i dic molt bon dia en el context de cortesia i d'educació, que no ens pot faltar i trob que ha estat el cas de tot, però ànims, cap ni un. Donar el bon dia, parlar d'un bon dia, quan cada matí despertam amb xifres, una només dolenta, ja no fa ganes de donar molt bon dia. Tampoc no faré aquí un aplaudiment ni una retroalimentació, no crec que sigui el context per fer-ho, per a cap de nosaltres, per molt encertades que siguin les afirmacions, les mesures i també les actuacions que s'hagin duit a terme.

A qui sí dedicaria, vehement, un aplaudiment durant els meus deu i cinc minuts d'intervenció que tenc a totes aquelles persones que no veim i a les que sí veim, als que sortim a aplaudir i als que no es veuen i encara queden per aplaudir, molta gent, que són per exemple els treballadors de les activitats essencials que ens permeten un funcionament, nins i nines que estan confinats i confinades encara a casa i encertadament, i lògicament ens adherim des del meu grup parlamentari, com crec que ha fet tothom, al condol que ara pertoca dur i que esperem que siguin dels darrers dies per aquesta lamentable situació de crisi sanitària.

Miri, consellera, crec que vostè sap un poc de les meves intervencions a altres comissions que no li agrairé que hagi comparegut aquí, perquè era la seva obligació i ho sap, de vostè i de qualsevol company o companya del nostre govern; com ho és també nosaltres reiterar-li que ha de comparèixer quan no ho ha fet. Però és que arriba tard, jo crec que havia de ser la primera consellera que havia de comparèixer aquí, fins i tot malgrat fos a Diputació Permanent. Crec que és important. De fet nosaltres, entre altres coses, no vàrem esperar a l'activitat, amb el caos que hi havia de l'activitat parlamentària, i ja sap vostè que la nostra línia que li havíem traslladat, propositiva i de diàleg continu, la vàrem traslladar a la presidenta en aquest comitè, aquesta comissió de seguiment entre partits polítics i Govern que afortunadament i agraesc aquí en nom del meu grup parlamentari, del meu partit, que es convoqués. També era una oportunitat perquè en aquella primera reunió vostè, juntament amb la presidenta, informés els partits polítics, tot i que no era a la cambra parlamentària i sí era una oportunitat per fer aquest *feedback* que trob que ha de ser necessari i continu, perquè la informació que hem rebut ha estat mitjançant rodes de premsa, mitjançant comunicats a la plana web i mitjançant sobretot la informació del comitè científic, del portaveu Arranz.

Però ha arribat tard, consellera; jo trob que és tard perquè era important, perquè els grups parlamentaris també som un canal de comunicació, a cada una de les queixes, els suggeriments, les propostes i les denúncies que se'ns han traslladat de diferents col·lectius de la societat civil, vostè això ho sap.

Nosaltres sap que li hem presentat..., molts de grups parlamentaris però concretament nosaltres, i no precisament 700 fulls sinó ben centrats en preguntes, tot un guió de propostes, de preguntes escrites. Sabíem per la Mesa que no

es podia fer una altra fórmula en aquell moment, preguntes orals, mentre també s'estava veient la manera que el Parlament funcionés, però sí que teníem una sèrie de preguntes que a vostès els donaven un guió de coses que es podien contestar. Evidentment és un tràmit parlamentari que du el seu temps, però sí li donaven un guió de compareixença de moltes inquietuds que se'ns traslladaven, consellera.

Vostè ha vingut aquí a fer una enumeració de les actuacions que s'han fet en el seu departament, concretament de l'àmbit de salut, i ha tengut la intervenció que m'ha precedit, a mi, d'un soci de govern que quasi quasi ha ampliat, dels seus quinze minuts, altres deu a tornar a contar tot allò bo que s'ha fet, encertada o no, però jo crec que el que ens ha de contar aquí és el que no ha fet, consellera, i per què no ho ha fet, i ens doni les raons. Vostè estarà convençuda que hi ha coses que no s'havien de fer, però ens les ha de contar, ens les ha de contar i ho vostè sap, perquè li ho han traslladat molts de col·lectius professionals que consideraven que sí s'havien de fer coses, no només el seu comitè científic, sinó col·legis professionals i associacions professionals.

Consellera, hem arribat a denúncies a Inspecció de Treball, fins i tot a denúncies judicials d'aquest col·lectiu, d'aquests mateixos professionals a qui vostè i tots nosaltres aplaudim i agraïm cada dia, i vostè en rodes de premsa fins i tot ha hagut de matisar les seves declaracions perquè han estat denunciades com a imprudents o irresponsables i, per descomptat, injustes. Em val la rectificació, ens val a tots, la rectificació, de fet no ha contingut, però li han seguit manifestant que el material no arriba, que el material no arriba com toca, que no es distribueix com toca. Consellera, tenim denúncies de sanitaris, personal professional de la xarxa pública que diuen que han arribat mascaretes que no s'han ajustat, que han arribat a granel. A Eivissa mateix han arribat amb instruccions, i a Son Llàtzer, en xinès; que estan a granel, que ni tan sols vénen precintades, que no s'han pogut ajustar, que empren una mascareta quirúrgica damunt perquè no funcionen com pertoca; concretament ens arriba per Can Misses i Son Llàtzer. I no ens arriba de familiars i amics dels infermers o les infermeres o els auxiliars, ens arriba de SAE, de SATSE i de SIMEBAL aquesta informació, però és que sé cert que també li arriba a vostè, consellera.

Que nosaltres som una comunitat que tenim... i això serà un referent històric a la nostra comunitat en l'àmbit de salut, consellera, és una història negra; el que ens ha passat, com que és nou, és una història negra. I evidentment tenim un sistema de salut reforçat i potent, que és mèrit d'anys de democràcia, de diferents governs i de tota la societat i ens en podem sentir orgullosos, però no podem dir que aquesta història és una història referent per a res, entre altres coses perquè tenim molta incertesa. Quan haguem superat això hi farem referència, i jo crec que vostè s'ha de centrar aquí en la seva compareixença avui, la nostra resposta del directori de preguntes que li farem, a contar-nos el dia després, què és el que ens vendrà ara, consellera; quins plans de seguretat ens vénen, quins protocols, quina línia de col·laboració, com és aquesta desescalada, aquest desconfinament, del qual sembla

cada quinze dies que ens han de donar una data i la incertesa ja que hi ha a les famílies crea inquietud, crea angoixa.

És important el rigor de la informació, i li diré que ha estat encertat mantenir el Sr. Arranz comunicant des de la seva conselleria. Crec que vostè sap que li ho he traslladat i li he fet qualche suggeriment el més immediat possible, perquè creia que era el canal. Disculpi'm vostè si ha estat un WhatsApp, però creia que era important que les famílies que posaven la televisió tenguessin una informació, i li he de reconèixer que almanco aquí no tenim l'espectacle lamentable que hi ha a la roda de premsa a Moncloa cada dos per tres, lamentable!, i no li parl de *memes*, li parl de fets. No em puc creure que es doni des del ministeri del qual nosaltres hem de seguir els protocols amb lleialtat i amb rigor les imatges i l'espectacle que està donant qualche titular de departaments, i que evidentment això el que crea és moltíssima decepció a la ciutadania. Sí li he de dir que no ho hem vist a les nostres rodes de premsa en aquesta comunitat autònoma. Però sí necessitam precisió, rigor i sobretot dades molt concretes, que se'ns contesti.

Qui demana precisament aquestes actuacions són aquests col·lectius. No vull que em contesti a mi les preguntes que li faré, vull que les contesti des del punt de vista. Jo li suggeresc, i no vull fer demagògica amb la seva formació professional que té, que per favor es posi vostè, per contestar a aquesta gent que ho espera, que es posi vostè en la pell d'un infermer, una infermera, un personal sanitari, i que els digui per què no varen arribar les mascaretes en el seu moment, si considerava que no havien d'arribar o sí; digui'ls per què els EPI no eren els adequats en aquell moment. No és una qüestió d'atribuir responsabilitats, és una qüestió de dir el perquè, perquè és el que han demanat. O per què no s'han fet les proves diagnòstiques i hem esperat que les dades i les dades alarmants de contagis duguessin a fer tant a residències com a tot el personal.

Miri, jo crec que s'han de complir els protocols, però és que també els han canviat cada dos per tres, els protocols. Sí. Creu vostè que s'ha d'esperar que el ministre l'autoritzi a distribuir..., a definir un protocol per distribuir mascaretes quan és una qüestió bàsica donar a tot el personal sanitari i sociosanitari, independentment que sigui a una residència o que sigui a un centre de salut?, creu vostè que hem d'esperar?, creu vostè que hem de tenir un estatus de governador dels Estats Units per desafiar un president o un secretari d'Estat per dir-li: "Escolti, m'és igual les mascaretes, com jo, però les he de donar", perquè és de sentit comú? No crec que cap professional del seu comitè, consellera, li digués: "No, no, no, no les hem de donar encara". S'havien de donar quan varen constituir el comitè, consellera, s'havien de donar a tothom.

Molt de material, evidentment que s'ha donat molt de material i s'ha comprat amb avions, però i la quantitat de material que ha aportat la ciutadania?, i els col·lectius?, encara s'està entregant als cossos i forces de seguretat i ho estan agraint perquè és poc consellera, perquè s'ha de reposicionar, perquè ha arribat material defectuós i com que la ciutadania ho vol, té la iniciativa de crear, de fer i agrair aquesta solidaritat.

No faré menció damunt les desafortunades declaracions, perquè vostè les ha rectificat i a mi ja me val. Però escolti, li digui vostè al portaveu Arranz que no faci declaracions ambigües dos dies després, atribuir mala praxis al responsable sanitari que ho va fer. L'ambigüitat és un perill, la precisió i el rigor de la informació és essencial i més ara consellera, més ara.

Miri, de les meves preguntes, que empararé la segona part de la intervenció perquè esper que me les contesti, sobretot li deman si vostè està d'acord o no en repetir el test les vegades que faci falta, mesures excepcionals, situació excepcional, no sabem tots encara de la situació d'aquest virus. Digui'm vostè aquí si avui considera que els ha de fer a Formentera, allà on sigui, cada setmana, i demani al ministeri, o el pressupost de la comunitat autònoma que nosaltres li donarem suport, el pressupost necessari per fer tests les vegades que faci. Fer tests per saber qui ho té i fer tests per a aquelles persones que ho han tengut i li puguem donar la seguretat d'una activitat social i laboral com pertoca.

És vera que això ens donaria per a una intervenció molt més llarga i esperaré la meua segona intervenció perquè esper que em contesti moltes preguntes que vostè ja coneix que hem formulat, malgrat no li hagin arribat, perquè són molt generals. Insistesc, ens demani, ens conti el que no s'ha fet i el per què. Ens conti com serà aquesta entrega de material a les famílies, on han d'anar a cercar-les, com s'ho han de posar, si les farmàcies tendran suficient material o no. Si ha regulat el tema dels preus, sobretot, important. Ens digui quines mesures són perquè tinguin ahir i no demà, tot el personal sanitari, les mesures EPI adequades a cada un dels itineraris dins la seva activitat sanitària i a cada lloc. Ens digui també quins han estat els canals de coordinació, llavors podem parlar...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, per favor acabi.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... -disculpi, acab-, li demanaré a la consellera Santiago quina ha estat aquesta línia de col·laboració per no saturar aquesta intervenció a l'àmbit sanitari en tema de residències. Però voldria ens digués aquest pla de xoc que hi ha a les residències, amb el que passa. Nosaltres li hem fet una sèrie de propostes.

L'OMS ha dit des del mes de febrer, l'OMS, aquesta que nosaltres tenim com a referent...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, acabi o li hauré de retirar la paraula.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... faci vostè tests, tests, tests. Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Gràcies, Sr. Gómez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Sí, moltes gràcies, Sr. President, diputats i diputades. Sra. Consellera, molt bon dia. Jo si em permeten, abans de començar i per al·lusions a uns comentaris que han fet abans en el torn de preguntes un dels grups polítics, on els recomanaven que no se'n fessin molt de nosaltres i s'han referit a nosaltres com a "populistas", "separatistas" i no record molt bé el què, i ho feien precisament perquè havíem organitzat i participat d'una manifestació en contra de la monarquia. I bé, jo si em permet, perquè entenc que les coses s'han de dir, s'han de dir perquè si no a un li fan mal, i a mi ja pel gener ja em varen treure la vesícula i només en tenim una, no crec que n'hi hagi dues, no és vera?

Per tant, sí, és vera, és a dir, si qualcú es pensa que es farà públic a un diari britànic per cert, en primer terme, que el cap d'Estat, el *jefe* d'Estat, el Rei d'Espanya té 65 milions d'euros a un compte, on ell és el titular, un compte d'uns doblers de dubtosa procedència, jo francament, jo callat no hi quedaré. I jo vaig ser el primer que vaig sortir per la finestra a fotre cops a una paella fins que el canell em va fer mal. I crec precisament que d'això es tracta, perquè crec que els ciutadans i ciutadanes i molt especialment tots nosaltres, hem de ser molt conscients que la sanitat es paga precisament amb els impostos dels ciutadans i de les ciutadanes. De totes maneres tampoc no m'ha sorprès molt el comentari, perquè al cap i a la fi, és aquesta Espanya que defensen, aquesta Espanyarància, aquesta Espanya de l'oligarquia que engronsa molt la bandereta i canta molt el *Novio de la muerte*, però després el raconet el tenen a paradisos fiscals.

I per tant, també crec que és un bon moment per a totes aquestes qüestions posar-les damunt la taula i que no es tracta de carregar el mort sempre damunt les esquenes dels treballadors, de les treballadores i especialment dels autònoms, sinó que hi ha una realitat soterrada que evidentment amb això l'hem de posar damunt la taula.

A més, amb unes dades, tant les de contagiats, com també per les de defuncions que sense cap dubte, ens exigeixen un esforç de responsabilitat, de corresponsabilitat i sobretot també d'humilitat i crec que amb això, jo li vull reconèixer el to amb el qual ha comparegut avui aquí davant tots nosaltres. Crec que ho podem sense cap mania ni una davant tots els ciutadans i ciutadanes, això és molt gros i moltes qüestions ens ha agafat desprevinguts.

És a dir, fa mesos això no ho hauríem pensat ni en els pitjors dels nostres mals somms que això ens podria passar. I això ha volgut dir prendre decisions molt ràpides, prendre decisions molt compromeses i molt doloroses, també està clar, però tenint en compte que vivim a un moment on no hi ha ni receptes màgiques i que moltes vegades ens veurem obligats a improvisar i, a més, sense por, improvisant dins la

història de la ciència precisament es va arribar a descobriments com el de la penicilina, o el del radi, entre molts d'altres. I per tant, som davant una situació que és molt nova, i això no només per als diputats d'aquesta bancada, per a aquests també, això per a tothom, perquè ho veiem a les diferents comunitats autònomes com s'ha anat gestionant.

I crec que aquí en repetides ocasions s'ha dit una certa manifestació que es va fer entorn el Dia de la Dona i que en aquesta manifestació hi érem tots, tots i els que no hi eren hi haurien d'haver anat.

Per tant, amb aquesta situació crec que hi ha sobretot un col·lectiu que és la comunitat sanitària, que per dir-ho amb un llenguatge col·loquial és la que s'ha menjat el marró, que ha estat en primera línia, dins trinxeres. Consellera, el seu personal, el que estan sota les seves ordres, que és vera que moltes vegades han hagut de fer feina en situacions límit, amb manca de material, o material defectuós, o fins i tot havent de reutilitzar material que en unes circumstàncies normals haurien estat d'un sol ús. I per tant, això voldrà dir que els devem una immensa gratitud a tota aquesta comunitat sanitària, a tot el personal, metges, metgesses, infermers, infermeres, auxiliars, personal de neteja. Una gratitud que no només s'ha de reduir a sortir a les 8 del vespre a fer mamballetes per la finestra, que també, o de fer-los un gran reconeixement com ha proposat l'Estat quan tot això acabi, que també, sinó sobretot això ha de passar per blindar la sanitat pública, i precisament el nostre grup polític ha enregistrat una PNL que va en aquest sentit, blindar la sanitat pública.

És a dir, que això sigui un dret per a totes les persones i per a tots els ciutadans i ciutadanes i especialment que sigui un dret fora de les urpes dels interessos econòmics des de sempre. I sobretot aquesta gratitud que hem de tenir cap a ells, cap a metges, cap a infermers, o millor dit, de metgesses i infermeres, perquè la veritat que una visió femenina, o una visió feminista ens anirà molt bé, sobretot escoltar-los, escoltar-los, i fer el que ens diguin. I crec que això és important i especialment és important a un moment on es comencen sentir veus discrepants de diferents col·lectius, i jo sobretot ho dic pels economistes, ja vendrà el temps de l'economia i de parlar d'economia, ara sobretot és hora de parlar de salut. És a dir, en una paraula, es tracta de sortir-ne i es tracta de sortir-ne vius.

I tornant a aquestes mancances de material que dèiem, jo en aquest sentit, i crec que n'hem parlat dins aquesta mateixa cambra, la centralització de compres per part de l'Estat ha estat un fracàs estrepitos i ho podem dir més fort, però més clar que no li ho podem dir i crec que tots hi coincidim. En aquest sentit, crec que s'ha de constatar aquest esforç titànic que ha fet la seva conselleria per aconseguir material i l'ha aconseguit. Per tant, tanta sort de la comunitat autònoma, tanta sort, perquè si haguéssim hagut d'esperar que arribàs el material que ens enviava l'Estat espanyol haguéssim pogut esperar d'asseguts.

Per tant, vagi per endavant el nostre agraïment, i precisament això també ha demostrat una cosa: aquesta

centralització, aquest voler centralitzar una altra vegada les competències en sanitat no ha funcionat. No ha funcionat, ni funcionarà mai. Per què? Perquè es gestiona molt millor -molt millor- des de la proximitat; des de la proximitat, des del coneixement immediat de la realitat, ho comprovam i ho veiem, la diversitat que té en aquest sentit la comunitat autònoma quant a diferents realitats, fins i tot dins les mateixes illes, dins Mallorca o fins i tot dins Menorca, Eivissa o també a Formentera.

Per tant, dins aquest context, Sra. Consellera, troba que l'Estat ha pres les millors decisions per als interessos d'aquestes illes?

Considera que les Illes Balears haguessin pogut prendre millors decisions per fer front a una gestió de la crisi?

I una pregunta també que li vull fer, ho vaig dir la darrera vegada que vaig comparèixer aquí en aquesta cambra, crec que de les grans coses que haurem après d'aquesta crisi és que retallar en sanitat mata. Estàvem encara vivint, abans de la crisi de la COVID-19, una situació on encara no ens havíem acabat de recuperar d'aquelles retallades famoses, tot i l'esforç evidentment que s'havia fet, tot aquest mil i busques de professionals més, tots els que s'hi han incorporat amb la COVID-19. Per tant, vostè s'imagina el que hagués estat gestionar aquesta crisi amb aquelles retallades que feren aquests que avui vénen aquí a donar-nos lliçons de bona gestió?

També una de les prioritats de la conselleria ha de ser vetllar per la seguretat dels seus treballadors. Això crec que ha de ser una màxima.

Vostè parlava de dos tipus de proves. En aquest sentit li demanaria si ens pogués explicar d'aquestes proves específiques que es faran per a tot el personal tant sanitari com també sociosanitari..., perquè no ho he acabat d'entendre, perquè entenc que són dos tipus de prova, que una és més fiable que l'altra. Per tant, en aquest sentit, quina és?

I deixi'm acabar amb una reflexió. Vàrem començar aquesta legislatura, teníem una sèrie de demandes, hi havia llistes d'espera, es plantejaven la reducció d'aquestes llistes d'espera, l'agilitació de tràmits, en una paraula amb uns objectius que ens havíem marcat a principi de legislatura que era molt ambiciosos. L'altre dia vaig sentir un metge precisament que deia: "és que ens demanaven una revolució en quatre anys i l'hem haguda de fer en quatre setmanes". Crec que això és important perquè és una cosa que ens haurà pogut permetre avançar molt, avançar molt en qüestions com la telemedicina o el teletreball o l'assistència a domicili, que, per cert, vull posar en valor la fantàstica feina que s'ha fet, aquest grup de cent i busques professionals que han fet tot el servei d'atenció a domicili.

He acabat el temps, en tot cas em quedaven un parell de qüestions, les deixaré pel segon torn d'intervenció.

Moltíssimes gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Ensenyat. Corresponde ahora el turno de palabra al Grupo Parlamentario VOX-Actua Balears.

(Alguns aplaudiments)

Tiene la palabra la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Muchas gracias. Buenos días, permítanme empezar mi intervención manifestando mis condolencias a todas aquellas personas que han perdido a sus seres queridos a consecuencia de esta pandemia que afecta tan duramente nuestro país y que nos sitúa en el pódium mundial en porcentaje de fallecidos por el virus de Wuhan, debido a la falta de previsión y a la actitud negligente por parte del Gobierno de España y de los gobiernos de las comunidades autónomas que no han adoptado las medidas de protección apropiadas para minimizar el impacto que este virus está teniendo sobre la población. También mi reconocimiento a todos los profesionales que están luchando en primera fila para contener esta pandemia y proporcionarlos los servicios básicos.

Sra. Consejera, en su comparecencia del pasado día 26 de febrero nos indicó usted que si alguna persona de nuestro país se contagiaba del coronavirus la forma de controlar el brote sería aislando esas personas. Pero lo cierto es que en España antes del 8 de marzo existían ya numerosos casos de enfermos por contagio de COVID-19 y ustedes no hicieron nada para impedir su propagación, sino que alentaron a la población a acudir masivamente a manifestaciones donde se puso en riesgo la salud y la vida de miles de personas.

Ahora hemos sabido que la Organización Mundial de la Salud alertó al Gobierno de España, el día 30 de enero, de la situación de emergencia sanitaria y la letalidad del virus, recomendando una serie de pautas para evitar su propagación, pero el Gobierno de España hizo caso omiso a esas advertencias; es más, el 31 de enero, al día siguiente, el Sr. Fernando Simón, el mismo que está ahora coordinando y dirigiendo esta emergencia sanitaria, decía textualmente: "España no va a tener como mucho más allá de algún caso diagnosticado". Hoy llevamos más de 200.000 contagios, oficiales claro, y más de 20.000 fallecidos reconocidos por el Gobierno, otra cosa son las cifras reales que por supuesto las desconocemos.

El Sr. Fernando Simón es el director del Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias sanitarias del Ministerio de Sanidad, cuenta desde el 30 de enero con un informe de la OMS y no es capaz de anticiparse y prever medidas de contención de la pandemia. Es más, aconseja a la gente a acudir a las manifestaciones en una entrevista por televisión.

Yo le pregunto, Sra. Consejera, ¿cree usted que el Sr. Simón está capacitado para dirigir esta emergencia sanitaria? ¿Por qué continua al frente? ¿Han solicitado su cese al Gobierno de España?

Por otro lado, siendo usted consejera de Salud de una comunidad autónoma, ¿le trasladó el Gobierno de España ese informe de la OMS, o también es usted otra víctima del Sr. Sánchez? Lo digo porque solo caben dos posibilidades: o conocía usted ese informe, y en ese caso es igual de culpable de la negligencia del Gobierno de España o si no lo conocía es porque se lo ocultaron, como al resto de ciudadanos de este país que fuimos engañados, continuando con nuestras vidas en condiciones de total normalidad y acudiendo muchos de nosotros a eventos multitudinarios, ajenos al peligro que corríamos esos días, mientras otros se ponían guantes de látex para acudir a unas manifestaciones feministas, totalmente politizadas por la izquierda socialcomunista de este país el pasado 8 de marzo.

Si es así, y ha sido usted engañada, entonces usted no será cómplice del Gobierno de España en sus actuaciones contra la salud pública de los españoles, pero lo que debería haber hecho ya hace semanas es pedir la dimisión de los responsables tanto en los órganos internos del Partido Socialista al que usted pertenece, como a través de los canales oficiales de comunicación interinstitucional, al haber obrado con deslealtad hacia el Gobierno de esta comunidad autónoma.

Yo quiero imaginar que es como digo, que el Gobierno de España no alertó a esta comunidad autónoma, como no lo hizo con ninguna otra. De ahí que usted nos dijese el 26 de febrero que la tasa de muerte de la COVID-19 es muy baja, nos dijo textualmente: "la tasa de muerte es baja en comparación con otras enfermedades y si la comparamos con la gripe, por decir, en España murieron 6.000 personas el año pasado de gripe, por tener una referencia, estas fueron sus palabras. Bueno, pues son ya más de 20.000 fallecidos y 200.000 contagiados, Sra. Consejera, en un mes y medio, y eso sin contar todos los fallecidos que este gobierno, negligente y mentiroso, nos está ocultando.

Porque, como muy bien sabemos ya todos, las cifras oficiales no cuadran con el número de fallecimientos registrados por las comunidades autónomas.

Usted nos decía, entonces, que, a pesar de que la COVID no era tan grave como la gripe, estaban haciendo muchas cosas, porque si esta epidemia se trasladaba a países más pobres o a continentes como el africano, entonces podría ser una catástrofe, lo dijo usted. Sra. Consejera, esto es España, esto son las Baleares, esto no es un país pobre, ni el continente africano, como decía usted el 26 de febrero, pero lo cierto es que aquí los sanitarios se han tenido que fabricar batas con bolsas de basura.

Tenemos la tasa más alta de contagios de personal sanitario de toda España, y todavía usted tuvo la desvergüenza de declarar públicamente que el motivo de esa bochornosa tasa es que los sanitarios no hacían el uso correcto de los

equipos de protección individual o que se estaban contagiando en sus casas. Lo cierto es que nos encontramos hoy, como en el resto del país, desabastecidos de material de protección, los farmacéuticos, en su inmensa mayoría llevan toda esta emergencia sin disponer de material de protección, ni para ellos mismos ni para sus empleados, ni, por supuesto tampoco, para sus clientes.

Por cierto, Sra. Consejera, ¿cuándo se va a proporcionar a todo el personal farmacéutico de Baleares, tanto a las farmacias hospitalarias como a las comunitarias, equipos de protección individual oportunamente homologados para poder desempeñar de forma segura su actividad y poder ofrecer mascarillas a la población en general? Y ¿podría indicarme por qué motivo no pueden atender a los clientes a través de la ventanilla de guardia? Porque, desde su consejería, incomprensiblemente, se les ha negado a hacer uso de la ventanilla de guardia a aquellas farmacias que disponen de ella, obligándoles a atender a los usuarios dentro de sus instalaciones, asumiendo de esa forma un riesgo para su salud y para las personas con las que estos profesionales conviven.

El resto de personal sanitario, dentistas, enfermeros, médicos, veterinarios están clamando exactamente lo mismo desde el inicio de esta crisis, ante la falta de los equipos de protección necesarios.

Y el otro gran ausente en la gestión de esta crisis es el test diagnóstico. ¿Me puede indicar la consejera por qué no se han hecho ya tests diagnósticos generalizados a toda la población? ¿Cuándo estará en condiciones la consejera de Salud de realizar esos tests diagnósticos masivos, o es que también en esta cuestión piensan ignorar las recomendaciones de la OMS? Porque la OMS lo ha dejado muy claro, test, test y test.

Nosotros somos islas, y por una vez el hecho insular puede servir para aliviar la situación en vez de perjudicarnos, pero, para aprovechar la seguridad en la expansión de la pandemia que nos ofrece ser islas, y tratándose de islas donde el turismo es el eje central de nuestra economía, deberían estar haciendo ya controles masivos a todos los pasajeros que llegan a Baleares, pero controles fiables, Sra. Consejera, no rellenar un simple cuestionario, que es lo que están haciendo ustedes.

Le agradecería en relación a esto que no se apunte usted a la moda del Gobierno del bulo, que no diga verdades a medias a la prensa, que no alardee de estar haciendo controles sanitarios a todos los que llegan cuando en realidad lo único que hacen es pedirles que rellenen una encuesta. Porque, mire, últimamente algunos están fijando la atención en bulos y memes que circulan por Internet, la diputada de Podemos lo ha sacado en esta tribuna, están muy preocupados, ya no solo porque circulen bulos sino incluso por opiniones contrarias a la actuación del Gobierno de ciudadanos particulares o profesionales de la comunicación que pueden ofrecer sus opiniones en las redes sociales. Pero resulta que cuando uno quiere dirigirse a una fuente oficial nos encontramos con falsedades, como ocultación del número real de fallecidos, o ahora, aquí, en Baleares, haciendo creer a la población que

existe un control real y efectivo del estado de salud de las personas que llegan a las islas.

Yo le ruego, Sra. Consejera, que mueva usted cielo, mar y tierra, para que los tests masivos a la población de Baleares y a quienes llegan a las islas sean una realidad ya, y necesariamente antes de iniciar el desconfinamiento, y cuando digo tests masivos me refiero a toda la población, no un muestreo para conocer la estadística de cómo vamos de enfermos, para ver si nos caben en las UCI, sino como medida para proteger a todos los ciudadanos para evitar que se produzca ni un solo nuevo contagio que podría haberse evitado. Porque lo importante no es solo que los enfermos nos quepan en las UCI, lo importante es que no enfermemos más, porque muchos de los que llegan a las UCI también se mueren.

Y esto me da pie a incidir en la vulnerabilidad que presentan especialmente las personas que residen en centros de tercera edad, donde muchos fallecen sin ni siquiera tener la opción de haber pasado por un hospital. En Baleares sabemos que el 70% de los nuevos casos se han detectado en residencias de ancianos, claro que, dado que no hacen ustedes tests masivos a toda la población, bien podría deberse ese porcentaje a que en los últimos días se han centrado ustedes en realizar esos tests a residentes y empleados de residencias o no, no lo sabemos, porque, miren por dónde, y retomo sus palabras: no somos un país pobre, ni el continente africano, pero resulta que aquí hay gente que está semanas enferma en su casa, con síntomas graves, con fiebre elevada, sin poder siquiera sostenerse en pie y que han estado diez días llamando diariamente al servicio de urgencias, absolutamente desbordado, sin haber podido acceder a un test y, por tanto, no cuentan como contagiados.

Así que, Sra. Consejera, termino aquí mi primer turno de intervención, solicitando que me conteste: ¿harán tests masivos a toda la población, harán tests masivos a todos los visitantes de las islas, tal y como recomienda la Organización Mundial de la Salud, y cuándo?

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Ribas. Es el turno de palabra del Grupo Parlamentario El Pi Proposta per les Illes Balears. *Té la paraula la Sra. Pons.*

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Agrair, així d'entrada, una vegada més, a tots els professionals sanitaris de les Illes Balears la seva feina des de la responsabilitat, des de la consciència, des de la vocació, perquè, si no, seria impossible el que han hagut de viure els darrers i el que els toca, i des de tot allò que fa que faci possible la cura de tantes persones i també de l'esment que han tengut amb aquelles que no ho han pogut superar, per sobre de tot el que se'ls hauria d'exigir i amb una vocació que

esper que ja ningú no es qüestionï mai més. I esper també que cap govern, i dic cap, no s'atreveïxi a retallar pressupost en sanitat, després aquí tenim la prova del que pot arribar a passar.

Estic d'acord, consellera, Sra. Gómez, que s'ha d'invertir més, que s'ha de modernitzar, també ens demanam com ho pagarem, perquè estam molts preocupats per la nostra economia, pública i privada. Els professionals sanitaris de tota Espanya s'enfronten cada dia a un virus assassí, un virus que no discrimina, és cert, per això necessiten i mereixen el suport sense emperons de tots els màxims responsables polítics i també de tots nosaltres, els representants de la ciutadania que cada dia a les vuit els aplaudim i encoratjam; ells ja han dit que no volen que els aplaudim, ells volen fer feina en condicions, volen fer feina protegits, volen fer feina amb mitjans, però això és el que hi ha.

Sra. Consellera, des d'El Pi no l'acusarem de fer poca feina o d'haver fet poca feina, sé que en fa moltíssima, això sí que ho sabem, no sabem si hi ha hagut coses bé o sí creiem que hi ha coses que han arribat tard, encara d'aquests 3.600.000 mascaretes, més l'avió que va arribar ahir vespre, parlem de tones de material, però pensam que hi ha hagut tardança a l'hora de reaccionar. Recordam que al principi es pensava i ens pensàvem que era un constipadot, que ens havíem de protegir nosaltres per protegir Àfrica, quan parlàvem d'aquella situació no fa tant de temps, i les coses han canviat d'una manera radical; no l'acús que ho sapigués, sinó que ens ha agafat amb el peu girat a tota la ciutadania i també a vostès.

Sra. Consellera, des d'El Pi no l'acusarem, com deia, d'haver fet poca feina, entenem que, com a nosaltres, cada víctima de la COVID-19 els preocupa i els dol. Han tengut, tenim i tendrem la mà estesa, el Govern de les Illes Balears, de fet els hem fet un seguit de propostes per escrit i també de manera oral en aquestes reunions periòdiques amb el Govern per a la millora de la gestió de la gestió sanitària arran de l'emergència generada per l'expansió del coronavirus.

Però ens sap greu, ho torn dir, la manca d'autocrítica que han tengut a qualque moment i continuen tenint, hi ha hagut errades, algunes provocades per rebot del Govern central, per la manca de reacció ràpida, per la manca de previsió; la preocupant taxa de contagis provocada per la COVID-19 entre el personal sanitari, les xifres requereixen que detectin i assumeixen en què han fallat i fallen des de l'administració, perquè aquestes errades són un perill directe per als que es juguen la seva vida per poder salvar la nostra.

I és més, vostè ens parla de la protecció d'aquests professionals, però ells segueixen enfadats, nosaltres parlem amb ells i segueixen enfadats, diuen que no tenen el material que haurien de tenir i, a més, ja arrossegueu una pressió psicològica que jo crec que és mala de suportar.

Consideram inadmissible, clarament evitable, ja no diré el 90, m'ha corregit la presidenta, efectivament avui és el 75% dels casos positius a les Illes Balears, hagin estat personal sanitari, sociosanitari i usuaris de residències; unes dades demolidores, fins i tot macabres les quals demostren que la

tasca de prevenció, ho torn repetir, ha estat insuficient i l'administració ha arribat tard, que la manca de previsió ha estat una constant en la gestió sanitària de la COVID-19. Eren faves comptades, sense material sanitari per a tots la Conselleria de Salut no va saber o no va poder, diguem-ho així, prioritzar la dispensació d'aquests equipaments de protecció individual o la presa de mesures més contundents per protegir les persones amb més risc de contagi. S'ha parlat de bosses de fems, és cert, també a l'hora de l'eliminació de residus la nostra companya diputada, Maria Antònia Sureda, i també tinent batlessa a l'ajuntament, ens parla de dues bosses de fems diferents a l'hora de llançar els residus que tenen a veure també amb el coronavirus a nivell particular, ens sembla que aquesta no és la mesura més adequada, no sé si l'han corregida. Vostè ja ens ho dirà.

Per altra banda, almenys tres professionals sanitaris, per posar un exemple, de l'hospital d'Inca, s'han hagut d'aïllar perquè varen utilitzar mascaretes defectuoses, ja retirades, enviades pel Ministeri de Salut, no la culpam a vostè, directament al Govern de les Illes Balears, però sí és cert que hi ha hagut una mica de descoordinació, una manca de previsió i també una manera de fer les coses que ens preocupa. Per tant, l'instam que reconegui, com li he dit, els seus errors, i assumeixi la responsabilitat que li pertoca respecte d'això. No tornaré fer referència a aquell capítol desafortunat, en què vostè ja va demanar perdó, un perdó que també nosaltres li acceptam.

Hem demanat reiteradament que donin resposta a les reivindicacions fetes pels diferents sindicats dels professionals sanitaris, manca d'equipaments de protecció, falta d'informació i modificació dels protocols existents; altres col·lectius manifesten la preocupació per la falta de mesures sanitàries, treballadors dels aeroports, de l'EMT de Palma o també de Correus.

I després, no sé si ho sap, però les empreses funeràries ens han traslladat una preocupació i estan absolutament enfadats amb el Govern de les Illes Balears, el virus no sap de funeràries privades o de funeràries públiques, l'obligació de qualsevol administració és preservar-nos a tots, i les funeràries ens han comentat que, òbviament, han d'estar protegits, però que no hi estan ni hi han estat, no hi ha material en el mercat, ens diuen que la Conselleria de Salut els va dir que parlassin amb el PANASEF, les funeràries estatals, perquè els enviassin mascaretes. Al final, després d'un periple de descoordinació, així ho han definit, la Conselleria de Salut els envia un regal, ben intencionat volen suposar, però clarament escàs, 40 mascaretes, 1 capsa de guants i dues granotes d'un sol ús, no surten els números per les necessitats reals que hi ha.

Pel que fa als municipis, denunciem que vostès els demanaren que fessin un càlcul de quantes mascaretes i EPI haurien de menester per a la policia local, per a metges, per a aquell personal públic que fa feina a les diferents poblacions.

Els diuen, i vostès després els contesten, quan ja els han donat els números, que encara es torbaran dues setmanes. No

s'hagués pogut fer una compra massiva des del minut 1? Vostè ha parlat de respiradors el mes de gener, d'acord, però no s'hagués pogut ja, no s'hagués pogut fer compra massiva des del minut 1? Tudam en altres coses, m'és igual, els haguessin tudat, Sra. Consellera, no em digui que no, sap que sí, pel gener ho haguessin pogut comprar, i si llavors haguéssim hagut de fer-nos un vestit de *faralae*s ens l'haguéssim fet, Sra. Consellera.

I, per cert, li hem fet una pregunta per escrit, però està clar que els haguéssim utilitzats, ara ho sabem. Li vàrem fer una pregunta per escrit, volem saber el material que varen comprar el gener del 2018, el gener del 2019 i el gener del 2020, creiem que ha comprat respiradors, encara no ens han contestat.

Tenen previst reclamar al Govern espanyol, perquè sí que ha estat de traca la seva actuació, crec que moltes de les decisions que s'han pres des de Madrid els han perjudicats a vostès com a govern, està claríssim, de fet ja comencen a desmarcar-se, almanco públicament, de les decisions que s'han pres a Madrid, els pensen reclamar el cost de tot el material sanitari que han hagut d'adquirir en paral·lel a la nostra comunitat autònoma davant l'abandonament, perquè és així, de l'executiu de Pedro Sánchez? Quan van bé les coses no ens fan ni cas, ja ho vaig dir la setmana passada, ara imagina't ara, que tothom està desesperat, totes les comunitats, amb persones mortes, amb persones malaltes, què esperam del Govern de Pedro Sánchez, què ens pagui o ens faci anuncis com ha fet en tantes altres ocasions que llavors no arriben?

Han reclamat que el tests de COVID-19 es realitzin de forma massiva i immediata als ciutadans que presentin símptomes, a tot el col·lectiu sanitari per tal d'afavorir la seva correcta protecció. SATSE Balears denuncia la setmana passada que els serveis de prevenció de riscos laborals es neguen a fer les proves a molts de professionals que han tengut contacte estret amb pacients amb coronavirus o que tenen símptomes lleus d'infecció. Tests també a tots els usuaris i professionals de les residències de gent gran, públiques i privades, és fonamental conèixer el nivell de contagi.

I sobretot tot, i una reflexió perquè veig que se m'acabarà el temps i no vull que se m'acabi, perquè això ho vull dir, com a filla d'una mare de 96 anys, com a tants de fills de persones majors, com és possible que deixem que la gent es mori tota sola? M'és igual, assumesc el risc, vull morir devora ma mare, com és que les persones moren totes soles? Això és una cosa que ens l'hauríem de fer mirar, no es pot mirar col·lectivament. Sra. Gómez, no vull fer demagògia, perquè no ho és, vostè sap que des del sentiment, vostè també té família, i segurament aquelles persones que ens han surat estan condemnades a morir totes soles. Això, jo hagués anat a la rebel·lió, crec que hagués anat a la rebel·lió, no senyor, això no ha de ser així, creiem que no ha de ser així.

Demanam també més transparència, no dic que no hagin fet rodes de premsa cada dia i que hagin contat coses i que les hagin contades, però els demanam transparència pel que fa a

la compra i tinença de tests de detecció de la COVID-19. I llavors, la importància que els experts, entre d'altres l'Organització Mundial de la Salut, donen a la realització de tests de detecció per tal d'assolir un escenari de major control de la malaltia. Encara hi ha persones que tenen símptomes que han tengut la COVID-19, els diuen: paracetamol i s'aïllin a la seva habitació, fins que estan molt malament, i llavors ja els duen a l'hospital. Si les urgències no estan saturades, tal vegada haurien de fer un altre pensament. I llavors ens preocupen els malalts crònics de coses, que no els van a prendre la tensió perquè estan saturats, ho entenem; que no els van a fer les proves habituals, etc.

I encara hi ha més coses que vull demanar, però em sembla que em cridaran a l'ordre ben aviat, així que els deixaré. Només vull insistir en una cosa, que és l'atenció psicològica que hauran de tenir els professionals sanitaris que, de moment, tenen, però crec que no hi poden ni acudir per la feina que fan i realitzen en aquests moments, que no tenen temps ni de rebre-la; pensam que l'atenció psicològica post-crisi, post-pandèmia, és imprescindible, el cop surt després, nosaltres estam avesats a ser fort en situacions difícils, però pensam que després es vendran avall els professionals sanitaris i la ciutadania, en general, a més, amb l'economia que ens ve, que no és el seu departament, però que sé que la salut mental també passa per la seguretat de les famílies.

I després, en el següent torn, continuaré. Moltíssimes gràcies, Sra. Consellera, gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Pons. Es el turno de palabra del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells.

Sr. Castells?

Bueno, en vista que posiblemente haya un fallo técnico, no sabemos si el Sr. Castells está disponible o se trata de un fallo técnico, pasamos al siguiente grupo, que es el Grupo Parlamentario Socialista, y después intentaremos recuperar el turno de palabra del Grupo Parlamentario Mixto.

Té la paraula el Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta i bon dia a tothom. Malgrat ja ho vaig fer ara fa quinze dies, crec que resulta indispensable aprofitar aquesta nova intervenció per expressar unes paraules de reconeixement cap al personal sanitari i sociosanitari, que a hores d'ara treballa incansablement en els nostres hospitals i centres sociosanitaris per combatre les conseqüències produïdes per la pandèmia de la COVID-19. De la mateixa manera, també cal que reconeguem la tenacitat de tots els investigadors i les investigadores del nostre país que centren els seus esforços en trobar una vacuna que ens protegeixi front a l'expansió d'aquest virus.

Igualment, no podem deixar de valorar la ingent tasca que duent a terme tots aquells professionals de la resta d'àmbits laborals que mantenen la seva activitat per garantir l'abastiment de les nostres necessitats més bàsiques.

Com no pot ser d'una altra manera, voldria traslladar una immensa abraçada als familiars i amics de totes aquelles persones que malauradament han mort per contagi d'aquest maleït virus durant aquestes darreres setmanes.

Dit això, en primer lloc, vull agrair a la consellera de Salut i Consum la seva indispensable compareixença en aquesta sessió del ple del Parlament de les Illes Balears, per informar sobre la gestió sanitària relativa a l'expansió de la COVID-19 portada a terme a la nostra comunitat autònoma. De fet, vostè ja va sol·licitar una compareixença a iniciativa pròpia a la Comissió de Salut quan es va produir el primer contagi de la COVID-19 a les Illes Balears, el passat 7 de febrer del 2020, encara que ara mateix sembla que des d'aquell moment ha passat una eternitat.

En qualsevol cas, crec que és important que ens pugui explicar si la gestió sanitària del primer cas identificat a la nostra comunitat autònoma ha permès actuar de manera més coordinada en els casos que s'han conegut posteriorment. És a dir, la gestió d'aquell primer cas va servir com un entrenament previ a la gran onada de casos posteriors? Igualment, es pot considerar que aquest primer contagi com el pacient zero a la nostra comunitat autònoma o és previsible que aquest fos asimptomàtic i que no es pugui conèixer l'origen de l'expansió de la COVID-19 a les Illes Balears, malgrat la importància d'aquest fet per controlar el virus?

Evidentment, des d'inicis del passat mes de febrer, quan es va detectar el primer cas, la situació relativa a l'expansió de la COVID-19 ha trastocat totalment les previsions inicials en relació amb la gestió sanitària d'aquest virus. Per aquest motiu, resulta fonamental conèixer si en tot moment han actuat d'acord amb les recomanacions i els protocols establerts tant per l'Organització Mundial de la Salut com pel Ministeri de Sanitat.

En aquest sentit, Sra. Consellera, pot explicar la dinàmica de les reunions entre el Ministeri de Salut i les comunitats autònomes? Es prenen els acords per unanimitat? Hi va haver comunitats autònomes que manifestassin el seu desacord amb les mesures recomanades per l'Organització Mundial de la Salut o pel ministeri? Qualque comunitat autònoma va preveure una expansió del virus, tal com s'ha produït?

Segons s'ha fet públic a través de diferents mitjans, els responsables de l'OMS han defensat la gestió realitzada per Espanya front la COVID-19: *"España es un ejemplo del enfoque de cualquier gobierno hasta ahora necesario para luchar contra el coronavirus"*, director general de l'OMS, 11 de març. *"Todas las medidas que he visto que se decidían en España me han parecido muy adaptadas a la situación de cada momento. Si ahora han decidido escalar de esta manera tan importante será porque han evaluado que la situación ha cambiado y que merece este tipo de medidas"*,

director de Salut Pública de l'OMS, 15 de març. *"Profundamente impresionado por el heroísmo de los trabajadores en primera línea, la solidaridad de las personas y la resolución inspiradora del Gobierno. Moderado optimismo ante las medidas audaces, innovadoras y decisiones valientes"*, director de l'OMS per Europa, 5 d'abril. *"No podría estar más de acuerdo, estoy muy conmovido por los enormes esfuerzos del Gobierno español y la gente por combatir la COVID-19. La OMS se solidariza con España y continuará brindando el apoyo necesario"*, director general de l'OMS, 6 d'abril.

Ara bé, sense cap afany de caure en l'autocomplaença i assumint les dificultats que s'han produït al llarg de la gestió d'aquesta crisi, li voldria demanar per les mancances a les quals ha hagut de fer front des del seu departament. En aquest sentit, la provisió de tests i del material sanitari adient i suficient per cobrir les necessitats de protecció dels professionals sanitaris en la seva tasca diària ha estat un dels principals problemes als quals ha hagut de fer front al llarg d'aquestes setmanes. Certament s'han produït fets polèmics en torn al proveïment del material sanitari, sobretot pel que fa a la seva compra al mercat exterior per part de l'Estat com de les comunitats autònomes durant les primeres setmanes en què es varen produir les pitjors xifres de nous contagis.

De fet, el Sr. Alberto Núñez Feijóo, president de la Xunta de Galícia, admetia el 27 de març que *"el mercado está complicadísimo, entiendo las dificultades del Gobierno de España para comprar tests."* Per la seva banda, sembla que la Comunitat de Madrid també va tenir alguns problemes amb dos avions procedents de la Xina amb material sanitari, que varen arribar amb una data molt posterior a l'anunciada inicialment, fins i tot es va culpar el Govern d'Espanya de retenir el material.

Ara bé, enfront d'aquesta realitat, l'oposició a l'Assemblea de Madrid ha estat molt més lleial la Sra. Isabel Díaz Ayuso, que vostès amb l'actual executiu autonòmic. Mirin quina diferència, el Sr. Ángel Gabilondo: *"No es momento de controversias políticas, detenerse en ello sería irresponsable e injustificable, es cuestión de ver hasta dónde somos capaces de anteponer a todo el afrontar la emergencia de esta situación"*. Per la seva banda, la portaveu adjunta al Grup Parlamentari Socialista a l'Assemblea de Madrid, la Sra. Pilar Sánchez Acera, en relació amb l'arribada de dos vols procedents de la Xina deia: *"el mercado material sanitario está difícil, cualquier esfuerzo es bienvenido, lo que está claro es que quizás las críticas iniciales de la Sra. Ayuso al Gobierno de España no estaban basadas en su experiencia de gestión sino en su labor de oposición al propio gobierno"*.

Aquesta és la diferència entre uns i els altres, i no només això, o de fet sembla que més les principals crítiques a la Sra. Ayuso no han vengut tant de les files de l'oposició com dels seus propis socis a la Comunitat de Madrid. De fet, entre les moltes altres coses que comparteixen les xarxes socials a través d'un tuit la Sra. Rocío Monasterio deia que *"alguien del Partido Popular salga a reprocharle la falta de"*

anticipación a Sánchez es un insulto, quizás se han olvidado de que gobiernan en la Comunidad de Madrid con competencias de sanidad para comprar material, limitar eventos multitudinarios e incluso confinar poblaciones”.

Per tot això, Sra. Consellera, ens pot detallar com s'ha realitzat la compra i adquisició de material sanitari a la nostra comunitat autònoma? Varen realitzar compres prèviament a la declaració de l'estat d'alarma? S'ha complert amb els protocols prevists en relació amb l'adequació del material? Malgrat la centralització de les compres per part de l'Estat, han tengut cap tipus de problema per adquirir material a través dels seus propis proveïdors? Ha retingut l'Estat material adquirit per la nostra comunitat autònoma? Han deixat d'atendre qualsevol tipus de reunió tècnica o política per fotografiar-se amb el material que hagi pogut arribar?

Sigui com sigui, Sra. Consellera, pensar que qualsevol professional considerat de risc s'hagi pogut contagiar perquè no ha comptat amb els recursos suficients i necessaris és un fet dramàtic, però per aquest mateix motiu s'ha de ser molt rigorós amb el recompte del personal que s'ha trobat en aquesta circumstància, i sobretot és indispensable evitar la manipulació de les dades i la demagògia en aquest sentit, perquè no fan cap favor a totes aquelles persones que ara mateix actuen en primera línia als nostres centres de salut, hospitals i residències.

D'altra banda, en relació amb el nombre de tests realitzats ha comentat en diferents compareixences que a la nostra comunitat autònoma en aquests moments ja es fan més proves de les que preveuen els protocols de l'Estat. Per això, Sra. Consellera, ens pot dir quines perspectives pot tenir aquest fet en relació amb el control de la pandèmia al nostre territori en aquesta nova fase?

D'altra banda, Sra. Consellera, a la intervenció ha fet referència a la intervenció de dues residències que, com és sabut han, estat un import focus de contagi entre un dels col·lectius més vulnerables a aquest virus; creu que a dia d'avui es pot afirmar que s'han controlat els focus de contagis tant a les residències públiques com a les privades?

Altrament, a la reunió de presidents autonòmics d'aquest diumenge el Sr. Pedro Sánchez sembla que va posar en valor el paper de l'atenció primària en aquesta nova fase de la pandèmia. Per aquest motiu, Sra. Consellera, ens pot explicar quina valoració fa de la tasca portada a terme fins ara de l'atenció primària a la nostra comunitat autònoma i quines perspectives hauria de complir a partir d'ara en la prevenció de la COVID-19?

Finalment, la darrera qüestió a la qual em volia referir és al recompte de les persones que han mort com a conseqüència de la COVID-19, perquè si en qualche tema hem de ser especialment prudents i sensibles és en la banalització d'aquestes dades. No hi ha res més mesquí, pervers i miserable que aferrar-se a les persones que malauradament han mort a causa d'aquest virus per fer política, la pitjor política de totes. Per aquest motiu, Sra. Consellera, quin

criteri ha seguit fins ara el seu departament en aquest recompte? Pot afirmar que les dades que ha traslladat la nostra comunitat autònoma a l'Estat sempre han estat les correctes? S'hauran de realitzar canvis en funció de la instrucció publicada al *Butlletí Oficial de l'Estat* el passat divendres?

Per acabar, Sr. President, voldria traslladar un missatge d'esperança, quan abans siguem capaços de superar aquesta situació abans podrem tornar a la normalitat i per això és imprescindible que tinguem cura de nosaltres per tenir cura de la resta i sobretot que tinguem cura de la nostra sanitat pública.

Gràcies, Sr. President, i a tot el personal del Parlament per fer possible aquest ple amb les millors garanties possibles.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Dalmau. Ara sí que veiem la Sra. Font, donam la paraula al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, i bon dia a tothom. En la meua primera intervenció per mitjans telemàtics, i vull agrair, tot i els problemes tècnics que hem tingut, que finalment s'hagi habilitat aquesta opció que ens permet a les diputades i diputats de Menorca, Eivissa i Formentera fer ús del nostre dret de participar en el debat parlamentari.

Abans de començar, volem enviar una abraçada sentida a totes les persones que han patit pèrdues i que pateixen en aquesta pandèmia. Un cop dit açò, gràcies, Sra. Consellera, per les seves explicacions.

La situació excepcional que vivim fa que s'hagin hagut de prendre decisions sobre la marxa en un context desconegut, és per açò que nosaltres no gosarem fer una crítica dura perquè des de la distància és molt bo de fer, però poc constructiva. La nostra intervenció sí té una voluntat constructiva, però necessitam que ens resolgui algunes qüestions. Amb açò vull dir que entenem que moltes de les decisions que s'han pres es feien adaptant-se als canvis que es produïen cada dia, del que s'anava aprenent d'una malaltia desconeguda i de la qual encara aprenem com funciona.

El que sí és evident és que aquesta pandèmia ens ha ensenyat que la cura de les persones és fonamental i que han estat precisament les tasques més precaritzades, feminitzades i invisibles les més importants. Així, idò, primera lliçó apresca: la vida, el centre de tot.

Dit açò, el que sí s'ha pogut veure és que ha sortit a la llum tot allò que no funcionava, i allò que no ha funcionat està totalment relacionat amb les retallades patides durant la passada crisi econòmica. Des d'aquí també un record per a la generació nascuda el 2000, i que ja ha viscut una crisi econòmica i una sanitària mundial i que té un futur incert. Pensam que el que cal fer és aprendre d'aquesta situació, i quan arribi el moment d'avaluar què s'ha fet i com s'ha fet aplicar els canvis necessaris, perquè el que vivim ens pot tornar a passar i ens caldrà estar preparats per evitar els errors comesos durant aquesta pandèmia. Quedi clar que açò ho dic com a una crítica constructiva, amb ànims de millorar. I diem que ens pot tornar a passar perquè aquesta pandèmia està relacionada amb la destrucció del medi ambient; és com que la pandèmia fos el darrer advertiment que ens llança el nostre entorn perquè ens el prenguem seriosament i posem fre al caràcter destructiu del sistema actual.

Sra. Consellera, sé del cert que la seva voluntat des que va assumir la responsabilitat de la Conselleria de Salut ha estat reforçar l'Atenció Primària i treballar la cronicitat, qüestions amb les quals sempre hem estat d'acord i que ha tingut sempre el nostre suport. Entenem que una part fonamental de la postpandèmia ha de ser precisament seguir enfortint l'Atenció Primària amb més recursos i deixant enrere la visió estrictament assistencial. Ara bé, és evident que ens queda camí per recórrer, i faria bé d'aprofitar l'avaluació d'allò que no ha funcionat per suportar el seu projecte. Com a exemple diré que, tot i que s'hi ha fet feina, la part sanitària i la social han d'anar més juntes, no es poden concebre com a ens separats perquè no ho estan; s'ha prioritzat la part hospitalària i s'ha descuidat una mica l'àmbit sociosanitari, i hem tengut les treballadores familiars fent feina desprotegides i tractant, precisament, amb persones de risc.

Sabem de l'escassetat de material de protecció, i aquesta ha estat l'assignatura suspesa per tots els països, i açò també ens ha de fer reflexionar. I en aquesta qüestió no hi entraré perquè ho han fet prou els altres grups i escoltaré les seves respostes.

Per una vegada la nostra condició illenca ens ha afavorit, el fet de tancar ports i aeroports ha ajudat a poder controlar millor els contagis, i tant de bo aquesta decisió s'hagués pres abans. Sra. Consellera, recordarà que el dia 12 de març li vaig enviar un missatge que m'havien transmès metges i infermeres del Mateu Orfila, que demanaven el tancament de les entrades a Menorca, perquè patien per la situació que es veien venir i la manca de llits d'UCI.

Des d'aquí volem agrair la tasca impressionant del personal sanitari, de la capacitat de reorganització i de reinventar-se que ha tingut. Ha transformat els espais sanitaris per poder donar resposta a les brutals necessitats, ha treballat incansablement en condicions no gaire òptimes. El major patiment dels sanitaris ha estat per les condicions de treball, no poder atendre correctament, pors per no tenir el material de protecció, no haver pogut facilitar l'acompanyament en els acomiadaments.

Sra. Gómez, voldriem saber quin paper ha jugat la sanitat privada, com és el cas de la clínica Juaneda a Menorca, i quin control s'hi ha exercit. Ens ha dit que el pla de contingència contemplava que la clínica Juaneda atengués les COVID negatives; per què? Es deriven pacients COVID a urgències d'hospitals privats, tenint en compte que les urgències públiques es troben al 50%, com ha dit la presidenta?

El Mateu Orfila va reservar parts netes, com traumatologia o tocoginecologia, s'han derivat casos de traumatologia a la privada? Considera que és necessari més control de la part privada? Ens pot confirmar que en aquesta clínica hi va haver un brot de COVID, que la UVAC va fer les proves però que una pacient convalescent va sortir sense que se li fessin les proves? És evident que si volem qualitat assistencial s'ha d'exigir més nivell i s'han de millorar els sistemes de control.

Altra qüestió que volem plantejar, i ho fem amb una mica de delicadesa, és una notícia sortida a premsa sobre vacances donades a personal sanitari durant aquesta pandèmia. Ens ho pot confirmar? I, en cas afirmatiu, explicar per què?

També ens preocupa que segons sabem només s'han fet proves al geriàtric d'Es Mercadal perquè allà hi va haver casos positius; però i els altres centres de Menorca? Per cert, des d'aquí vull enviar el meu agraïment a tot el personal de geriàtric d'Es Mercadal, on tenc una familiar que ha patit coronavirus i sé que ha estat molt ben tractada, amb molt d'amor. Des d'aquí gràcies infinites.

Ens preocupa com d'afectats emocionalment quedaran els nostres sanitaris, s'ha previst alguna actuació respecte d'això? Té assumit la conselleria que s'hauran de cobrir baixes per esgotament físic i emocional? Saben si tots els serveis externalitzats que té la Conselleria de Salut han protegit i informat els seus treballadors?, pens per exemple en els serveis de neteja.

S'ha parlat molt, cal fer més proves, perquè només quan puguem saber com tenim la població podrem dissenyar la sortida del confinament i el que necessitam per ser el més efectius possibles.

La nostra crítica des del primer moment va ser per la recentralització i el comandament únic. No té sentit que les comunitats autònomes, amb les competències de salut des de fa molts d'anys, hagin estat relegades. Són els governs autonòmics els que millor coneixen el seu territori i la població. Possiblement la solució adient hagués estat un intermedi: normes comunes i altres que s'haguessin decidit a cada territori tenint en compte les diferències que hi ha.

Sra. Consellera, la situació viscuda ha estat excepcional, desconeguda i d'una magnitud inabastable. El que ens queda és avaluar el que s'ha fet i fer els canvis necessaris per millorar, i no perdre de vista que podem tornar a viure una altra pandèmia. Necessitam tenir ben dissenyats els plans de contingència, un personal sanitari totalment format i amb els materials necessaris. Aprenuem del viscut, perquè l'experiència és un grau; reforcem i blindem al màxim el

sistema sanitari públic; apostem clarament per la recerca, fomentant-la i finançant-la, perquè els virus canvien i hem d'estar preparats per al següent.

Vull aprofitar, ja per acabar, l'ocasió per agrair a tot el personal que ha estat involucrat per facilitar-nos la vida als confinats: personal sanitari, assistencial, tota la cadena de l'alimentació, transportistes, àmbit educatiu, cultural, administració, i sé que em deix moltes persones, però des d'aquí, tot el nostre agraïment.

Gràcies, Sra. Consellera, i ànims a tothom.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Començam ara la contestació de la consellera, que contestarà de manera global.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Gràcies, diputats i diputades, per les seves aportacions, i esper poder resoldre els dubtes i resoldre les qüestions que aquí s'han plantejat.

En primer lloc, Sr. Sagreras, crec que sincerament és insultant, és insultant que posi en qüestió la labor que fan els tècnics. Dins l'àmbit sanitari fa feina moltíssima gent, sanitaris i no sanitaris; les persones que són al Departament de Contractació han patit, molt, molt, no es pot imaginar quant, perquè eren responsables de fer aquells contractes, de trobar les empreses subministradores, però quan s'ha pogut fer el contracte, quan s'ha pogut materialitzar, quan s'ha pogut fer la comanda, a Xina la majoria de vegades, a part dels proveïdors habituals, que hem hagut d'estar contínuament a sobre per poder tenir aquest material, és insultant que vostè em digui que no hi ha material. On són les 87 tones de material? Què hem fet? Perquè aquest material li assegureu que arriba, arriba, a més, a una central de compres, on hi ha tècnics i funcionaris, o estatutaris, que reben aquest material, que no sé de quin partit polític són, si és que vostè ho vol vincular a un partit polític. Aquesta gent repeteix el material i el distribueix d'hospital en hospital. Per tant, el material li puc assegurar que no ha desaparegut, perquè hi ha quantitat de professionals que fan molt bé la seva tasca, que és el control, la recepció i l'arribada d'aquest material.

(Alguns aplaudiments)

Després em sorprèn, saben que comparesc una i altra vegada, les vegades que siguin necessàries, en el moment que sigui necessari, quan m'ho demanen o quan...; voluntàriament ho vaig demanar quan hi va haver el primer cas, i ara els faré una crítica a vostès; quan hi va haver el primer cas aquí, a les Illes Balears, jo vaig demanar compareixença voluntària immediata. Potser és el meu desconeixement encara de segons quines (...), jo tenia aquella compareixença pendent, i evidentment a mesura que va passant la situació dic "bé, a qualche moment, quan es reprengui el Parlament compareixeré", perquè evidentment... la vaig demanar

voluntària, i la crítica on és? Que, excepte la Sra. Pons, durant no sé quant de temps, no me'n record ara mateix de les setmanes, ningú, ni del seu partit, ni de l'oposició, excepte la Sra. Pons, no em va fer cap pregunta damunt l'evolució de l'epidèmia, no sé què els interessava en aquell moment o és que no feien les coses... Si no haguéssim fet les coses bé, vaja estic seguríssima, seguiríssima que vostès haguessin demanat. Tal vegada es que es feien les coses bé, amb previsió i amb planificació, i per això vostès no demanaven.

El Govern d'Espanya és el govern que ha pres les mesures més estrictes de confinament i aquestes mesures de confinament són les que donen resultats. Avui ho explicava un expert sanitari, s'han evitat moltes morts, evidentment que n'hi ha hagut moltes i totes són un drama, però també se n'han evitades moltes per les mesures de confinament que s'han pres.

Els decrets llei estan firmats, a més, Sr. Sagreras, som autoritat sanitària en aquest moment, podem firmar contractes botant-nos la Llei de contractes, podem contractar professionals, 660 en la nòmina del mes d'abril, 660 professionals més en aquest mes d'abril en la nòmina. I jo estic habilitada, estic habilitada per dir-ho i per fer-ho, no necessito, Sr. Sagreras, mentir, com fan vostès contínuament, contínuament aquí i a les xarxes públiques, per demostrar què és i què fa el Partit Popular. El seu secretari general encara té el valor ara de dir, que no invertiria més en salut perquè ve del món privat, o no sé exactament l'afirmació que va fer, per tant no vull repetir les seves paraules, el que sí va dir és que no és necessari invertir més en sanitat pública, i això ja li ho dic, jo no necessito mentir.

Han repetit diversos de vostès i ja no sé..., és cert, jo he vingut amb un to el més constructiu possible, que de vegades no és fàcil de mantenir, vostès han dit, diversos de vostès, aquí tenc una taula de les comunitats autònomes, a 6 d'abril, perdó, d'abril, excepte Astúries i Madrid, 2 d'abril i Galícia i País Basc, 6 d'abril, això és de dia 8 d'abril, un recull del Ministeri de Sanitat, on explica el percentatge de personal sanitari contagiats: som a la posició número 14, tenen manco professionals contagiats, però aproximadament per l'estil, o sigui nosaltres tenim 1,27; Canàries té 1,26% de professionals sanitaris afectats; Múrcia 0,79 i Astúries 0,4, que és la comunitat autònoma que amb aquestes dades és la comunitat que menys té. Som al lloc número 14, si estiguéssim els primers, jo diria que estam els primers, senyors diputats, ho diria, no em costa, estam posant les xifres, estam posant la realitat damunt la taula cada dia, sense falsejar cap dada, només faltaria! Només faltaria que a aquestes alçades haguéssim de falsejar dades, estam dient les coses com realment són, i fem molta feina per poder tenir aquestes dades. Però a veure si s'adonen d'una vegada, la comunitat número 14 de 17.

En relació amb la diputada de Podem. Efectivament, Sra. Diputada, 18 milions més cada mes hem quantificat que ens pot costar aquest material sanitari. I ara els diré una altra cosa, som responsables des de la Conselleria de Salut d'adquirir material per a totes les administracions, per a tots els serveis

públics, privats, per a tothom? Som responsables? Perquè jo els dic la resposta, responsables no ho som. Ara, hem estès la mà, hem col·laborat, hem cercat solucions, hem ajudat, estam comprant per a tothom, fins i tot per a les farmàcies, perquè intentam que tothom pugui tenir aquest material, però la central de compres que tenim és la que tenim també, i la dificultat de trobar material és la que tenim, què m'estan contant? "Compri material, compri material", és clar, ja m'agradaria comprar material el dia 1 de març, o 8 de març, o 15 de març, on? Com? S'adonen que som la primera comunitat autònoma que ha rebut dos avions seguits, la primera, fa uns quants caps de setmana dos avions seguits, un va arribar dissabte i l'altre va arribar dilluns. Els d'Ayuso, vostè queriu, encara volaven, els va anunciar abans que arribassin, i varen arribar no sé quan. Miri, jo no vull fer comparacions...

(Alguns aplaudiments)

... d'aquestes, perquè ja li he dit, els meus companys..., miri, jo a Enrique Ruiz, el consider, el valor, el crid les vegades que siguin necessàries, al Sr. Jesús Vázquez, conseller de Galícia, també, Enrique Ruiz és el conseller de Madrid. És a dir, fem feina plegats i demostram, com deien molt bé, que es pot fer una oposició constructiva i malauradament en aquest Parlament no ho tenim, aquesta sort no la tenim, m'agradaria tenir-la a mi també.

I propostes en positiu com feia també la Sra. Diputada, per exemple, que no n'hem parlat, apostar per la recerca, hem fet una convocatòria de 300.000 euros, que s'han presentat ja 23 projectes que tenen a veure amb la COVID-19, per poder impulsar aquesta recerca, això és una aposta d'aquest Govern, això ningú ens ho ha demanat, ho hem fet, i intentam fomentar impuls d'empreses locals, precisament perquè som molt conscients que aquesta situació s'allargarà en el temps i que no hem acabat. Això no ha acabat, això és una carrera de fons, que a més hem d'estar-hi molt atents, i farem i fem un pla d'impuls a les empreses locals, perquè tant de bo que aquest material no l'haguem de comprar a Xina! Una altra cosa que també hem d'aprendre en aquesta comunitat autònoma.

Isí, autocrítica, duim 5 anys governant i hem de potenciar més el producte local, i tant de bo enlloc de fer determinades coses, doncs poguéssim fer mascaretes, o tenir hidrogel, o tenir bates confeccionades aquí a les Illes Balears. I nosaltres farem tot el possible com a govern.

Sr. Gómez, em deia de la informació. Miri, nosaltres..., jo ja no sé a quants de grups som, ara mateix hi ha dues videoconferències simultànies a les que se suposa que hi hauria de ser també; és a dir, som els que som i donam tota la informació que podem. Jo, si els meus companys m'ho demanen, la Sra. Costa és l'enllaç, perquè hi ha una sèrie de persones que tenim moltíssima responsabilitat i així i tot jo sap que no tenc cap inconvenient en sumar-me a totes les videoconferències necessàries per informar, per donar-los tota la informació de primera mà i accept aquesta crítica, aquesta crítica l'accept i l'accept del seu grup també perquè és que..., bé, és igual, hi ha una cosa que no sé si l'acabaré dient perquè després de vegades..., no, que he rebut suport de tots

els grups parlamentaris excepte un d'aquesta cambra. He rebut telefonades personals o a través d'altres companys, de tots els grups d'aquesta cambra, excepte d'un, excepte d'un, i això també fa pensar. Però accept la crítica, crec que realment si a mi m'ho demanen, jo encantada de participar, tal vegada no se m'ha ocorregut dir, puc donar informació als diputats, a un fòrum on pugui donar aquesta informació, ho feia la meua companya però estic a la disposició del Govern i de vostès també.

Ho deia abans, el material és rebut per tècnics, és repartit per tècnics, és controlat per tècnics i es comproven les característiques tècniques. Hi ha hagut aquest problema amb una partida d'unes mascaretes i és un drama. Per a mi és un drama, és que hi ha professionals de l'Hospital d'Inca que han utilitzat aquest material, i és clar, es posin en el meu lloc per un moment, evidentment és un drama. O sigui, la meua preocupació és que aquestes persones fins d'aquí 14 o 10 dies no tinguin símptomes, es pot imaginar, perquè assumec aquesta responsabilitat. Però tenim alertes de medicaments, tenim alertes de productes sanitaris, tenim alertes cada dia, cada dia, de material defectuós, no dic en relació a la COVID, sinó en general, o de medicaments que poden generar qualche problema a la ciutadania. I el que fem és immobilitzar el més aviat possible i evidentment informar. I així s'ha fet.

Què vendrà ara, em demanaven, amb el desconfinament? Miri, també abans ho he comentat, som la comunitat autònoma que crec que hem treballat de la manera més coordinada. Jo ahir era a un grup de Whatsapp i em demanaven a Balears com ho fèiem, i això que heu fet que ha plantejat la presidenta, de fer-ho per sectors, avaluar les mesures en el sector turístic, en el sector escolar, a les residències socials? Això és molt interessant, no s'havia plantejat a cap lloc d'Espanya, i em varen dir: quan tengueu un esborrany, ens ho passareu per favor? I, per suposat, hem posat a disposició tot el material, tot el que s'ha elaborat ara.

El desconfinament ha de ser progressiu perquè... a mi, si m'ho demana, jo he de ser prudent i prendre mesures de màxima seguretat, i així i tot aquesta malaltia, aquesta malaltia tan desconeguda encara, i tant desconeguda encara, ens ha sorprès molt, se n'adona..., un funeral..., un funeral, una vetlla a una comunitat autònoma ha suposat 334 pacients contagiats, un funeral. O sigui aquesta tensió la vivim cada dia, els ho puc assegurar des de final de gener, des que hi va haver el primer cas aquí a Espanya, cada dia s'analitza i es valora per prendre el màxim de mesures.

Podem tenir un rebrot? Jo crec que sí que el tendrem probablement i que tendrem..., ara, les conseqüències o la magnitud del rebrot? No ho sabem. Per tant, el desconfinament s'ha de fer de manera segura. El fet de ser illes i de tenir la situació epidemiològica que tenim ens fa que puguem prendre una sèrie de mesures diferenciades, que és el que demanam com a Govern de les Illes Balears, que nosaltres no som una comunitat com la capital d'Espanya o com altres comunitats autònomes que tenen nuclis de població molt grans o ciutats molt, molt grans. I evidentment pensam que s'han de fer diferents mesures.

Jo ahir a la videoconferència, a més va venir la vicepresidenta també per explicar el pla de desconfinament a nivell del Govern d'Espanya, els vaig dir: "necessitam conèixer els indicadors". És a dir, si començam a desconfinar persones rurals o urbanes, i quins són els canvis de criteri, perquè quan tinguem un rebrot, per això és interessant ara conèixer per localitats la quantitat de casos que tenim, quan tinguem un rebrot, un brot a un poble, a un municipi, quants de casos per 10.000 habitants podem considerar que són necessaris per tornar enrere mesures o per anar avançant? És que tot això està pendent de definir, encara no està definit, però sí que hi fem feina.

Per tant, què ha dit el Govern d'Espanya? Que a partir de la setmana que ve podem començar algunes comunitats autònomes a relaxar..., no relaxar, és que no diria relaxar, sinó implantar algunes mesures com la sortida dels infants, però que queda molta feina a fer per assegurar un futur cert.

La precisió i el rigor basen la nostra gestió, Sr. Diputat, fa molts d'anys que faig feina en gestió sanitària. Hem fet rodes de premsa diàries, també fetes per un tècnic -també fetes per un tècnic-, no sé qui ha estat que m'ha posat... la senyora de VOX que em posava en dubte el doctor Simón, per l'amor de Déu!... o sigui, és que és una persona amb un amplíssim currículum que va ser nomenada pel Partit Popular, quan la crisi de l'Èbola, que ho va fer magníficament bé i que ha continuat... i que ha continuat durant tot aquest temps, durant tot aquest temps, sí, va ser nomenat, però és un tècnic, jo no sé a qui vota aquest senyor ni m'importa, el que sabem és que la seva feina tècnica és impecable, impecable. Igual que ho és el nostre portaveu, que té el prestigi nacional i internacional suficient com per participar en tots els grups de feina internacionals i nacionals de malalties infeccioses, i per això l'hem escollit. Els puc assegurar que no li he demanat a qui vota perquè no m'importa.

Després, jo els ho he dit, material per a una setmana, 140.000 mascaretes, podem donar-ne a tots? No, no podem donar-ne a tots. El que hem fet és primer garantir-ho als professionals sanitaris.

El ministre encara ens ho deia: "vosaltres teniu la responsabilitat dels sanitaris" i jo en això... nosaltres com a govern no hi estam d'acord. Nosaltres sabem que hem de donar suport a les residències i hem servit amb aquest material, que nosaltres hem anat comprant amb prou feines, hem servit també a les residències i després s'ha fet aquest feina de recollir les necessitats locals perquè entenem que un ajuntament..., però escolti'm, la seva responsabilitat, eh?, amb tots els meus respectes, és la responsabilitat també de l'administració local fer les compres, que tenen capacitat de comprar. Tenen capacitat de comprar. Entenem que és complicat de comprar, o dels consells o del Govern, o del Govern d'Espanya. És a dir, cadascú té les seves responsabilitats.

Però li puc assegurar que el que vàrem fer a través del Govern és precisament demanar a cada ajuntament a través dels consells quines necessitats tenien per als professionals

que tenien i els ajuntaments varen entregar aquesta documentació als consells i els consells al Govern.

I, Sra. Pons, quan arriben les peticions s'ha de cercar aquest material. És que no n'hi ha. M'entén? Llavors, és clar que ens torbam deu dies, nosaltres és el que hem dit, ens torbarem uns deu dies o dues setmanes perquè des que fem el contracte i comprem..., trobam el producte, fem el contracte, enviam l'avió, serveixen i arriba cap aquí passa això, deu o quinze dies, és que nosaltres hem dit "podem ajudar", però ens torbarem deu o quinze dies en arribar aquest material.

Les proves diagnòstiques, algú m'ha demanat..., intentaré començar una altra vegada pel principi i tal vegada de les proves diagnòstiques els podré dir alguna cosa més. Hem donat la xifra total de proves diagnòstiques. Miri, els deia... el diari *The Guardian*, que no el posarem en dubte, publicava que Corea del Sud que és el país... i ho vaig cercar ahir, ho vaig cercar ahir precisament perquè dic quan Corea del Sud parla de proves massives, quantes n'ha fetes? Idò n'ha fetes 3.700 per milió d'habitants, i nosaltres en duim fetes 29.000 i busques. Vostès mateixos.

Ara sortirem dient que les Balears va proves massives? És que la paraula "massiva" no és bona, la paraula "test ràpid" crec que tampoc no és bona perquè esperam coses diferents.

Els tests d'anticossos serveixen per confirmar la malaltia, per confirmar el diagnòstic de la malaltia i quan una persona té símptomes, per què no es fan al domicili quan una persona telefona que té febre de 37, de 38 o de 39? Perquè necessitam set dies perquè sigui positiu el test d'anticossos, que en tenim, en tenim, però necessitam set dies perquè pugui donar positiu que aquella persona té la malaltia. Per tant, no és una bona prova diagnòstica per a diagnòstic al domicili. Continua essent la PCR.

Vostès m'han demanat: "faci un exercici de transparència". El faig, el material que més ha costat de tenir..., que més ha costat no, un dels materials en què també hem tengut dificultats són precisament els quids d'anticossos i ara són els escovillons. Per prendre la mostra necessitam un escovilló, un *palito* per prendre la mostra. Idò ara el coll d'ampolla el tenim en els escovillons, i per què? Perquè el ministeri en el seu senti d'equitat i d'homogeneïtat i d'igualtat entre les comunitats autònomes, el que ha fet ha estat és que totes les empreses de distribució de materials de quids de PCR els ha dosificat i no permet que s'entregui material a les comunitats autònomes que no sigui sota els criteris que estan definits.

I en aquesta comunitat... en aquest país es va definir persones greus, persones... o sigui, persones que arriben a l'hospital i tenen símptomes o persones que estan a l'hospital i persones que estan greus, persones que comencen amb una pneumònia bilateral i que se'ls ha d'ingressar a la UCI, per exemple.

Llavors, aquest és un motiu també pel qual la taxa de mortalitat a Espanya és més elevada que altres països i no entraré -com no ho va fer Fernando Simón- a comparar països,

però és que hi ha països on aquestes persones precisament quan entren a l'hospital i tenen símptomes respiratoris diuen "deu ser una COVID" i es mor, o puja a la UCI i és mor. No se li fa prova. Per tant, no és un cas confirmat, però probablement ho era.

Hi ha països que han decidit fer proves a persones més joves, a persones més asimptomàtiques, a persones amb símptomes més lleus, el que vostès deien. A primària quan estan uns dies a casa seva que tenen això, bé, hi ha hagut països que han fet aquesta estratègia. És clar, d'aquest grup se'n moren manco.

Però després -i acabaré ja, perquè no he pogut contestar totes les preguntes, a veure si puc en la següent, perquè la veritat és que necessitaria mitja hora més-, jo crec que el que sí que és important és que els criteris dins aquest país són homogenis i tenim molts de casos que són sospita, *sospechosos*, o sigui..., perquè hi ha els casos dubtosos i els casos sospitosos, és que també complicam les coses. Casos sospitosos en tenim, son tots aquells són a domicili, que han tengut febre, que han tengut símptomes.

Però jo els ho vull tornar dir i no sé qui ho ha dit, m'ho han dit també, la mortalitat d'aquesta malaltia és baixa, la mortalitat és baixa. La letalitat és elevada, és una diferència conceptual, però és així. El 85% de les persones tenen símptomes lleus o són asimptomàtiques i malauradament ha coincidit a un moment sense vacuna, sense immunitat de grup que fa que si tots ens posam malalts a la vegada col·lapsaríem el sistema sanitari. Així ha succeït a qualche lloc. Per tant crec que aquí s'han pres totes aquestes mesures per no arribar a aquesta situació, i moltíssimes més.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Consellera, hauria d'anar acabant.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Deixi'm fer una referència als professionals. Mirin, jo, el meu màxim respecte cada dia, a cada intervenció, a cada entrevista, cada vegada que he hagut de sortir a un mitjà de comunicació estic donant les gràcies als professionals sanitaris, com no pot ser d'una altra manera i com han fet tots vostès, i per a mi tenen la meua màxima admiració, i és la meua, i dic la meua, responsabilitat que tinguin el material suficient per protegir-se, és la meua responsabilitat, això també ho he dit.

I també és cert, i també és malaurat, però és una condició que crec que hem de patir els polítics, que és així i és així, que si un dia ens equivocam doncs aquella equivocació sortirà i es magnificarà al llarg dels mitjans i del temps, però no surt cada paraula d'agraïment que hem pogut fer des d'aquest govern o des de jo mateixa per agrair la feina que fan, i ja sé que és difícil, ja ho sé, probablement més que qualsevol de vostès - n'Antònia també ho sap- perquè hem estat allà, i em puc imaginar que és estar amb un vestit de bus, amb ulleres, amb

masketa, set hores a una UCI, m'ho puc imaginar perquè hi he estat, sense vestit de bus, és a dir, sense anar vestida de dalt a baix, o sigui que ho sé perfectament. I clar que em preocupa quan em diuen que el material ja se'n acaba. I clar que tothom voldria anar vestit...

I també els he de dir que els protocols van canviant, i afortunadament ens adonam que aquesta malaltia evoluciona d'una manera que ens desconcerta moltes vegades, i necessitam prendre més mesures de protecció, necessitam prendre més mesures de protecció de les que es prenen al principi, i això ho hem anat vivint també i ho hem anat veient. Varem fer circuits diferenciats. Els professionals que fan feina pel canal respiratori han tengut els equips de protecció; els professionals que fan feina amb la resta d'urgències no tenien equip de protecció, perquè inicialment als serveis de medicina preventiva pensàvem que no era necessari i ara veiem que no ens en podem fiar, que hi ha persones que vénen per una apendicitis i són COVID positives. Per tant s'ha d'anar molt alerta i no es pot banalitzar.

I si una cosa em sap greu és això, que a un moment determinat, i jo sé els períodes on hi ha hagut més dificultat d'aconseguir material i on aquest material ha estat insuficient, i això ho reconeixeré també les vegades que sigui necessari.

Esper després tenir un poc més de temps per contestar les preguntes que hagin quedat. Gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Ara començam el torn de rèpliques, i començam pel Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Sàgrecas.

EL SR. SÀGRECAS I BALLESTER:

Gràcies, president. A mi em sembla, consellera, que pel deficitària que ha estat la seva gestió, nosaltres pujam aquí dalt i atesa la dificultat la dificultat de les circumstàncies miram de moderar el nostre to. Idò no, puja vostè i a la seva rèplica el primer que fa és dir mentiders als grups de l'oposició. Jo crec que la responsabilitat és una cosa, consellera, que vostès exigeixen a la dreta però no han practicat ni practiquen, ni fan comptes practicar mai. L'esquerra confon la lleialtat amb la submissió. Nosaltres som lleials al Govern de les Illes Balears i al Govern d'Espanya, perquè som lleials als ciutadans d'aquesta terra, però no confonguin lleialtat amb submissió, i li explicaré més endavant detalls que demostren la nostra lleialtat.

Sra. Martí, ens podem comparar amb Portugal, ens podem comparar amb Portugal. El Govern d'Espanya té més de 100.000 infectats, 20.000 morts, exactament la mateixa quantitat de persones infectades que hi ha a Portugal, essent la mateixa península. Qualque culpa deuen tenir els governs. Crec que Podemos és igual a hipocresia, a hipocresia, i perdoni l'expressió, la hipocresia de Pablo Iglesias que dient-

nos a tots casta braveja que treu els nins al jardí al temps que la majoria d'espanyols estan confinats dins pisos de 80 metres quadrats; hipocresia és la de la ministra d'Igualtat, d'Igualtat!, que al temps que no hi ha tests necessaris per als sanitaris se n'ha fet tres, o quatre, o cinc, o sis, ja hem perdut el compte. Hipocresia -i perdoni perquè l'apreciï- és la que vostè ha practicat avui; d'ençà que hem començat la legislatura vostè braveja de ser infermera, cosa que l'honora, i de defensar els drets dels treballadors; idò ve aquí avui a fer mamballetes amb les orelles a una consellera que no només no ha protegit sinó que ha culpats els seus companys infermers.

I, consellera, aquesta responsabilitat -amb fets li ho demostraré- és totalment diferent de la que practiquen el PSOE i l'esquerra. Hi ha precedents d'emergències sanitàries, no fa gaires anys, a Espanya; se'n recorda de l'Èbola?, es va haver de sacrificar un ca, un ca! Tota l'esquerra va sortir a insultar i a dir assassins als membres, no només als dirigents, als membres i als militants del Partit Popular. En aquesta crisi sanitària, amb més de 20.000 morts, el Partit Popular ha mostrat cada dia la seva responsabilitat.

Ha dit moltes coses, no sé si tendré temps de contestar-les-hi. No he parlat dels tècnics de contractació en cap moment, he parlat de la seva responsabilitat i dels intermediaris. És molt greu també que ens culpi, a nosaltres, que vostè no comparegui fins dos mesos i mig després aquí en el Parlament.

Ha fet una afirmació que m'ha estranyat, i crec que la bancada de l'esquerra també ha aixecat les celles: expliqui en tornar com és això que vostè es pot botar la Llei de contractes. Vagi alerta, consellera, perquè desitj, de tot cor li ho dic, que les seves responsabilitats s'acabin amb responsabilitats polítiques, no voldria que en tengués de més greus; vagi alerta amb aquesta afirmació que ha fet.

El percentatge de sanitaris. Ha vingut aquí, ha pujat i ha semblat que estava satisfeta de la proporció de sanitaris contagiats. Som una de les comunitats autònomes amb més proporció de sanitaris contagiats del país, amb més sanitaris contagiats del món. Aquesta denúncia no la fa només el Partit Popular, la fan els sindicats mèdics, els sindicats d'infermers, els col·legis professionals.

Ens podríem comparar amb les altres comunitats autònomes, jo no ho havia fet abans. Madrid va ser la primera comunitat a tancar els col·legis, lideratge; Castella-La Manxa, a demanar i exigir l'estat d'alarma; Galícia, a fer tests massius; i Múrcia, a limitar la mobilitat. Clar, la responsabilitat és la que hem aplicat nosaltres.

Heu aprovat fins ara els vostres decrets llei amb els nostres vots, a l'àmbit nacional hem aportat els nostres vots per aprovar l'estat d'alarma quan no teníeu el suport segur dels vostres socis, hem presentat desenes d'iniciatives parlamentàries aquí a les Illes Balears; amb responsabilitat ja hem presentat una proposta econòmica que la presidenta Armengol haurà d'estudiar i consensuar amb nosaltres.

Consellera, això és la nostra responsabilitat, la que no ha tengut l'esquerra. Han pujat, i ja no sé qui era, aquí damunt a culpar les persones que varen anar al 8M, a les manifestacions; nosaltres també hi vàrem anar. La culpa era dels que tenint els informes de l'Organització Mundial de la Salut i de la Unió Europea, no la varen prohibir! Vostès tenien informació, hi va anar, vostè, consellera, a aquestes manifestacions?, hi va anar, dia 8 de març, vostè, consellera? Si hi va anar, un 10; si no hi va anar, per què no hi va anar? Vostè tenia informació, tenia informació?

Som el país -la irresponsabilitat que li deia- el país amb més positius, amb més morts i amb més sanitaris. No heu proveït el material de seguretat necessari amb la diligència oportuna; no heu fet tests massius; fins i tot heu acusat, i crec que ja la podem donar per disculpada perquè ha insistit, els sanitaris dels seus contagis; els heu amenaçat amb expedients. S'han amagat xifres, a matins s'han comunicat zero morts i després els heu incorporat, quan ens havíem adonat, a dies següents, i a pesar de tot, i a pesar de tot, el Partit Popular ha vingut aquí, ha fet crítica, és vera, en mancària d'altra, però també ha fet propostes. Algunes d'elles ja ha demostrat i ha vingut a aprovar-les, i les que hem proposat avui, consellera, per responsabilitat els donarem el nostre suport. Aquesta és el tarannà del Partit Popular.

Ara torni en acabar i ens torni a insultar i a dir mentiders, consellera. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, Sr. President. Què trist, Sr. Sagreras! Què trist! Miri que s'esperen coses bones de vostè i avui només ha llegit què, el paperet que li deu haver passat el Sr. Company, per dir totes aquestes animalades que ha dit? Miri, se'n recorda de quan hi havia molts d'afectats per hepatitis C i no hi havia medicació, se'n recorda que varen posar una querella a la Sra. Ana Mato els afectats per hepatitis per la mort de 4.000 pacients? No se'n recorda de res, no és vera? És que al PP li falta memòria, li falta memòria i li falta capacitat de raonament. Avui veníem aquí a sentir la consellera, a sentir les seves explicacions, a demanar i adquirir informació sobre les coses que passen i el paper del Partit Popular ha estat francament trist. I jo mirin, record molt una frase, avui quan el sentia, recordava molt una frase del Sr. Font, aquella de què "la curtor no té fronteres". I la veritat és que crec que li va molt bé al Partit Popular això.

Mirin, la vida és entropia, la vida és canvi i aquí s'han queixat que hi havia canvis en els protocols, idò què bé que hi ha canvis en els protocols i que s'adapta l'atenció en funció de les necessitats, evidentment que s'ha de fer, evidentment que lamentam tots i cada un de nosaltres que s'hagi hagut de morir gent. És un virus que és nou, el sistema immunitari de les persones no hi està adaptat, no tenim medicacions, no tenim

vacuna. Idò què hem de fer? Començar a adaptar, avaluar i analitzar i sobretot fer investigació, s'ha comentat aquí, hi ha 300.000 euros, evidentment això no serà suficient, però necessitam recerca.

I també me'n duc una conclusió del que hem sentit aquí avui, fa falta molta matemàtica, biologia, química, qualsevol tipus de ciència que ens ajudi a entendre com funciona la vida en aquest planeta, i això fa falta en els col·legis i en els instituts, perquè és que fa feredat sentir la gent, les opinions que té sense tenir ni la més mínima idea, per no dir una altra expressió, fa por que representants públics vinguin aquí a dir segons quines animalades.

La COVID ha demostrat que tothom és important, tothom, la caixa que està en el supermercat, els pagesos de la nostra terra, les *kellys* que fan net els hotels medicalitzats. Tothom és important i això es veu que a qualcú li sap greu. Idò aquestes persones que se'n deien de professions no qualificades, resulta que ens salven la vida i que les desigualtats tenen a veure també en com es respon al virus, que ataca més a aquelles classes desfavorides. I per això, a més de les mesures sanitàries, s'hauran d'implementar tot un seguit de mesures econòmiques, que ja es treballen per part del Govern, perquè hem de salvar la gent, i es treballa aquí i en el Govern estatal, que tant desagrada al Partit Popular.

Referent al tema de si hi ha infermeres o no hi ha infermeres. Evidentment, jo som infermera, som militant i vaig i sempre ho dic i som infermera de cor, no només de titulació, titulació oficial, no com altra gent que en passeja algunes altres que no se sap d'on l'han tret. I estic molt orgullosa que hi hagi infermeres al cap davant d'aquesta gestió de la crisi sanitària, no només la consellera, sinó també la directora general de Salut Pública, i també, efectivament, des de fa dos o tres dies, s'ha nomenat una altra infermera per al comitè d'experts que faran feina sobre la desescalada, perquè això és molt important, com sortirem d'aquí, perquè la vida ha canviat, no es pensin que tornaran tenir la vida que tenien abans. Aquest virus canvia la vida en aquest planeta i s'hauran de fer adaptacions molt importants, no només a nivell sanitari, a nivell de consum, a nivell de transport, a nivell de feina. Tenim una panorama que era insospitat i ens hi hem d'enfrontar, i aquí i avui hi hauria d'haver hagut unitat d'acció i sap molt de greu que no l'hem vista.

Per part d'Unides Podem donarem tot el suport a les mesures, escoltarem aquelles mesures que vinguin de l'oposició, per descomptat, que tinguin sentit, i hi som per treballar, hi som per treballar perquè la vida s'ha de posar en el centre, s'ha de fer feina per a la gent i ens hi hem d'arromangar. Gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Martín. Ara correspon al Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies. Consellera, li faré una bateria de preguntes, no sé si tindrà temps de recollir, però vostè ha parlat, ha fet referència, ha perdut una oportunitat de contestar-nos, insistesc, el que no ha pogut i el per què no ho ha pogut fer. Si vostè s'enreda a parlar de *The Guardian* i altres referències, no té temps. Jo li cediria temps i li demanaria al president que n'hi donés un poquet per contestar la quantitat de coses que nosaltres necessitam conèixer, no només nosaltres, els que ens escolten, especialment els professionals.

Necessit saber diverses coses: una, el pla de desconfinament, la desescalada que s'ha de fer, però que ens ho vagi contant perquè li podem donar suport i suggeriments. Jo ja li dic que estic totalment d'acord... i el meu grup parlamentari, el meu partit Ciudadanos és lleial al criteri que ha de ser rigorosa, prudent i consensuada. I ja li hem dit a nivell nacional i a nivell d'aquesta comunitat autònoma que el nostre partit en aquest sentit, li hem dit a la presidenta, li diem a vostè i li varem dir a la portaveu, la Sra. Costa, que estam precisament en aquesta línia i a més en els espais que nosaltres varem sol·licitar i que s'ha de donar curs per treballar-ho. Però ens ho vagi contant.

Vull començar per una cosa i és que als ajuntaments no els facem responsables de no repartir material, als ajuntaments no els podem fer responsables de no facilitar material, o no de donar sortida a aquest material, no tenen ni una central de compres, ni estan a cap comitè amb un criteri que els digui què han de fer i què no han de fer. Hi ha regidors i regidores fent nets i desinfectant els carrers, regidors de tots els partits. Han tengut iniciativa municipal i ciutadana precisament els veïnats i veïnades per donar suport als regidors, però no són els responsables de no tenir material. Són corresponsables tots, però els ajuntaments no, a l'inrevés, necessiten molt de suport.

Per una altra banda, recursos, laboratoris per poder fer els tests, vostè necessita tot el material de laboratoris de la privada i de la pública, hi ha llocs privats en què es cobra per a això, però que tal vegada tenen 5 peticions. Jo crec que hi ha d'haver una col·laboració pública privada perquè els laboratoris que puguin fer analítiques de qualsevol tipus les puguin fer, els facilitin el material, però estiguin a disposició de l'activitat pública, la gestió pública centralitzada perquè tenguem els tests. Vull que em digui per favor, si està d'acord en fer tests a tota la població i reiteradament per preparar aquest desconfinament, sobretot per conèixer els que són immunes. Crec que és important saber això.

Això és una comunitat autònoma illenca, és ver, per al bo i per al dolent, ho dic perquè de vegades fem referència a altres comunitats autònomes al número de casos que tenen i d'altres que diem que estam molt bé perquè hem actuat. Jo crec que el comparatiu no és només per una banda.

Vull traslladar el condol, 4 morts més en aquestes 24 hores avui. I ja li dic, donar el bon dia el matí és tota la cortesia, però ens costa a tots molt fer-ho mentre n'hi hagi un.

Però també hem de dir l'esperança que són 1.500 curats, 1.505 a dia d'avui, i crec que és això que ens ha d'orientar a treballar tots plegats i amb molt de compromís.

Miri, dia 30 de gener a Espanya hi va haver el primer cas, dia 5 de febrer es va constituir aquest comitè autonòmic aquí, de seguiment, tècnic i científic. Dia 27 de gener, una setmana abans de constituir el comitè, el meu grup parlamentari li va introduir 2 preguntes, i no som experts ni científics, però vèiem l'expansió a nivell mundial i es parlava de pandèmia i li vàrem demanar quins protocols i quines mesures duria a terme el Govern de les Illes Balears per preveure aquest tema. Jo aconsellaré a la presidenta i a la consellera de Presidència i els aconsellaré que tots els grups d'assessors i d'enllaç amb el Parlament, almanco mirin tot d'una el registre d'entrada dels grups parlamentaris amb peticions, perquè tinguin certa idea abans de la tramitació de la Mesa, sobretot en situacions de crisi, perquè ja plantejàvem coses que a vostès mateixos tal volta els orientava i en la línia propositiva i constructiva consellera, que alguns almanco fem.

I si jo puc fer, el meu grup parlamentari pot fer una pregunta de mil dades en una pàgina, en registrarem una, no en registrarem 500, perquè sabem que això satura l'administració i que evidentment no es pot tramitar, perquè és que això ja sap que és la nostra pràctica consellera. No dic que vostè passi per damunt les respostes a les nostres preguntes, és a dir, que els seus assessors en una situació de crisi com la que estam, es mirin el registre d'entrada, perquè estam orientant en algunes propostes i entre elles, totes les peticions que hem fet en aquest sentit. Li hem recomanat el tema de recursos, li hem demanat els protocols que contesti a assessors professionals i col·legis damunt els protocols específics que li demanen els odontòlegs, els suggeriments que li han fet el Col·legi de Veterinaris de sumar-se a aquest comitè científic, o com a mínim a aquesta comissió interdepartamental. Li demanaré que ens conti qui forma part d'aquesta comissió interdepartamental que ha anunciat vostè que s'ha constituït per saber, per dir, podem assessorar si convé o consideram que hi ha d'haver qualche incorporació de qualche departament o de qualche col·lectiu.

Miri, les mascaretes s'han de subministrar a tothom, sens dubte, és que ha de ser una prioritat i crec que s'ha de reposar i s'ha de donar la informació de com emprar-les i ha d'anar primer una educació a la salut, una nova educació a la salut de la ciutadania que la necessita a través dels nostres ens públics de televisió i de ràdio, però també amb la col·laboració de tot el teixit social.

Els tipus de test, jo necessit saber que vostè ens contesti si està d'acord a no fer-lo periòdicament i els tres tipus de test que es puguin fer, m'és igual si considera vostè els ràpids, els PCR o els serològics, però jo crec que és inqüestionable, i li demanaria que intenti convèncer tots els comitès a nivell de l'Estat, que això ha de ser una prioritat i que s'ha de tenir com a canó de defensa i de lluita contra això.

Crec també que el pla de contingència cap a una previsió d'una segona ona s'ha de començar a conèixer i s'ha de

començar a educar i a avisar la ciutadania que hi pot haver, no és una alarma, és una realitat, ho estam veient a la televisió, que hi pot haver una segona ona i que per això hem de fer esforços i que per això hem de seguir els protocols.

Creiem també que li hem de dir clarament que es treballa cap a la vacuna, i si no es fa el suficient ens tindrà devora per al tema d'investigació biomèdica i la inversió necessària, en aquesta comunitat autònoma també, de reformular el pressupost. Nosaltres ho farem en el seu moment a la Comissió d'Hisenda i Pressuposts, perquè és evident que s'ha de reformular el pressupost, per a la investigació local i/o col·laborar la investigació de la nostra comunitat autònoma amb la col·laboració estatal; retenir aquí, per descomptat, i dur aquí talent, que és l'important.

Li reiter el mateix que ja ha dit el nostre...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, hauria d'acabar.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... -sí-, la nostra portaveu avui de matí, ens té al costat per defensar un desconfinament i una desescalada rigorosa, consensuada i també prudent. Ens tindrà perquè creiem que seria demagògic fer el contrari.

També li diré -i vull aprofitar, president, perquè és una al·lusió que crec que és per a aquest parlament- és molt trist que un dia d'avui donem el condol a famílies, aplaudim i reforcem i duguem debats a aquesta comunitat i a aquest parlament avui parlar d'eutanàsia induïda per part d'uns i per part d'altres qüestionar o temes del model d'Estat o el tema del cap de l'Estat. No és el lloc, em sembla que ni és el moment sobretot per responsabilitat i per cortesia cap al milió i busques d'habitants d'aquesta comunitat autònoma que esperen de nosaltres sobretot que ens centrem en el debat i ens unim en la lluita contra això.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Aquest faristol no haurà brillat mai tant, està un poc banyat, si no li sap greu un poc de paper, bé, és igual, sinó... és que ha quedat tot banyat.

Molt bé, moltes gràcies, Sr. President, diputats i diputades. Sr. Gómez, per al·lusions, precisament crec que li he dit de què es tractava, i especialment dins unes circumstàncies on s'hauran de prioritzar moltes coses, la sanitat evidentment és una de les quals, els serveis socials és una de les més importants de totes, evidentment, i amb això estic convençut

que no discrepam amb vostè, però això es paga, i això es paga amb els impostos dels ciutadans i de les ciutadanes, tots, tots, tots, i amb 65 milions d'euros a paradisos fiscals aquí es podrien fer moltíssimes coses, just amb els impostos que generarien aquests doblers.

Per tant, no és un discurs demagògic, no ho és ni ha pretès tansols ser-ho, ara, crec que hi ha certes qüestions que mentre engronsam banderetes i ens demanen unitat i ens diuen que això és una guerra i que nosaltres som soldats, després que no em venguin a mi a contar contes i a contar cançons o segons quines històries, perquè tampoc no és això, no és això.

Ara sí que es tracta és de serveis essencials, que d'aquesta crisi haurem après moltíssimes coses i les haurem après en positiu i les haurem après en negatiu. Vostè deia, per exemple, que és molt partidari de la col·laboració publicoprivada. Jo li diré que no, que nosaltres no ho som en absolut, precisament nosaltres sempre hem defensat que no invertir en sanitat pública vol dir invertir en sanitat o promocionar la sanitat privada, perquè com més llargues siguin les llistes d'espera a la sanitat pública més la gent recorrerà, la gent que pot evidentment, la gent que pot evidentment, recorrerà a la sanitat privada.

Aleshores, es vulnera un principi bàsic dins la democràcia que no n'hi ha més, no n'hi ha cap altre que sigui més bàsic que aquest, que és la igualtat d'oportunitats. És per això que abans a la meua intervenció parlava sobretot jo que si hem après alguna cosa és que hem de blindar la sanitat pública enfora de les grapes dels interessos econòmics de determinats sectors.

Amb aquest tema hem vist també una desigualtat en referència a altres comunitats autònomes -i d'aquí una de les preguntes que li vull fer a la consellera, perquè pareix que ha comparegut el Sr. Gómez, però bé, m'ha anat bé per parlar-ne-, una de les preguntes que li vull fer és aquesta, és a dir, l'altre dia sortia en el diari que precisament una d'aquestes comunitats autònomes que no havia invertit gairebé en sanitat pública havia hagut de pagar 43.400 euros per plaça a la UCI, per tant, la pregunta ve en aquest sentit, evidentment entenc que 4.300 euros per..., 4.400 euros per una plaça a la UCI a mi em pareix un escàndol, eh!, un escàndol, el tema és, aquí, hem hagut de recórrer a comprar places privades o a concertar places privades d'UCI amb altres hospitals? Si és així, a quin preu s'ha fet?

Crec que puc intuir la resposta i crec que no ha estat el cas, però sí tal vegada per ventura en canvi amb concerts de places sociosanitàries, que és una qüestió diferent, però que en tot cas si té la informació m'agradaria que sí que ens la fes arribar.

Un poc com deia abans, n'hem après, n'haurem après moltes coses d'aquesta crisi, algunes en positiu i algunes en negatiu. Abans li feia referència a aquella revolució que s'havia de fer en quatre anys quant a agilització, quant a treballar de cap a la telemedicina, el teletreball, de reforçar l'assistència domiciliària, hi ha moltes coses que haurem

avançat amb passes de gegant i amb altres que hem de seguir avançant.

Crec que hi ha una qüestió que a més n'haurem de parlar, de fet amb diferents grups estam preparant una moció respecte d'això, una moció que recull una voluntat de la plataforma que hi ha per a la defensa de la sanitat pública amb referència al preu dels medicaments, el preu dels medicaments que evidentment és una d'aquelles qüestions que moltes vegades haurien de fer avergonyir als països occidentals i zones que han condemnat a mort moltes vegades a milers de persones a continents com Àfrica o fins i tot com Àsia. Per tant, també haurem de ser a temps a parlar-ne, a dir, bé, qui fixa els preus dels medicaments i què és legítim i què és el que no ho és? Crec que és un discurs d'aquest ocults perquè quan un va a la farmàcia no sap aquell medicament què val, però sí que ho sap vostè que és qui l'ha de pagar segurament, no és veritat? Per tant, això també vendrà.

Res més que tornar-li a demanar que transmeti a tota la gent que té a la seva conselleria el nostre suport i també al seu equip. No són moments gens fàcils. Crec que mig en broma li vaig dir quan va començar tot això, li vaig dir, no m'agradaria estar dins la seva pell i crec que molts de vespres li costa poder dormir, perquè són moltes hores de dedicació. Per tant, agrair-li aquesta dedicació i molt especialment de tota la gent que té darrera.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ensenyat. Ara correspon al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gràcies, president. Sra. Consejera, yo no soy dada a aconsejar a nadie, creo que todos somos responsables de nuestras decisiones y de lo que debemos hacer, pero si yo fuera usted no me dejaría llevar por los aplausos de sus socios para regodearme en la autocomplacencia, teniendo en cuenta que no ha sido ni siquiera capaz de contestar a la mayoría de las preguntas que le hemos planteado hoy aquí.

Mi pregunta fundamental -se lo reitero de nuevo por si no lo recuerda- es si conocía usted o no conocía el informe del 30 de enero de la OMS, que la OMS entregó al Gobierno de España. Usted nos ha comentado en su primera intervención que había unas reuniones intersectoriales a principios de febrero; me gustaría saber, con otros consejeros y otras comunidades autónomas donde no había ninguna discusión, parece ser que ustedes iban allí a darse palmaditas en la espalda, o no sé muy bien a qué, me gustaría saber de qué hablaban en esas reuniones, en cualquier caso si el presidente del Gobierno o el responsable de salud que acudía a esas reuniones por parte del Gobierno de España les trasladó a ustedes este informe de la OMS en el que alertaba de la alta

mortalidad de este virus, a pesar de que usted luego el 26 de febrero nos decía que era bastante peor cualquiera de las gripes que sufríamos cada año en España.

Usted también nos ha dicho que, bueno, que le sorprendía que nosotros desde la oposición no le hiciéramos ninguna pregunta excepto una diputada de otro grupo parlamentario, pero es que nosotros no teníamos la información, teníamos solamente la información del gobierno del bulo. Usted misma nos dijo que era peor que..., una gripe; ¿entonces por qué se extraña de que no le preguntáramos? Eran ustedes quienes conocían el informe de la OMS o deberían conocerlo, era el Gobierno de España, el gobierno del bulo, el que nos decía que estaba todo controlado. Luego es lógico que la oposición no le hiciéramos ninguna pregunta, las fuentes oficiales nos decían que estaba todo controlado, que no había ningún problema.

Bueno, también dice usted que no falsea datos, pero claro, ¿cómo creerla ahora? Nos decía usted, como le digo, que esto era peor que una gripe y ahora nos dice que no falsea datos. Bueno, pues aclárenos, contésteme a mi pregunta, si conocía o no conocía el informe para saber si es usted digna de ser creída o no.

También ha dicho usted que no se responsabiliza de abastecer de material a la población. Al menos sí que se ha responsabilizado del material sanitario, del material al personal sanitario. Bueno, pues en este punto me gustaría preguntarle por el episodio de las mascarillas defectuosas Garry Galaxy. El sindicato médico SIMEBAL ha exigido la retirada después de que el Gobierno central advirtiera que este material no cumple con los requisitos europeos. El control del material es responsabilidad del ib-salut; ¿qué protocolos se siguen para la comprobación del material que llega y se distribuye a los sanitarios de Baleares? Mire, nosotros no venimos aquí a responsabilizarle a usted de que exista este nuevo virus, por supuesto esto no es culpa de la consejera de Salud de Baleares, pero sí que tiene que responsabilizarse de su gestión, y sabemos que ha habido mascarillas defectuosas, que todos los trabajadores de los turnos de UCI de hospitales públicos han estado usando esas mascarillas defectuosas, y que solamente se ha enviado a casa a tres trabajadores para hacer la cuarentena. ¿Es eso cierto?, o al menos eso es lo que me han contado a mí.

Otro de los colectivos olvidados por este govern, los dentistas; tampoco han sido capaces de ofrecer soluciones a sus demandas. Están obligados a seguir ofreciendo sus servicios para la atención de las urgencias, pero ustedes no han definido ni qué debe entenderse por urgencia, ni si van a atender a sus reivindicaciones, si les van a proporcionar equipos de protección individual para poder atender a los pacientes de forma segura... Es que les llueven las críticas por todos lados, no solamente en este parlamento, en esta comparecencia, es que son todos los sectores.

Las mascarillas a toda la población, otra de las preguntas que le he hecho que tampoco ha contestado. ¿Cuál es la opinión de este gobierno autonómico sobre el uso

generalizado de mascarillas?, ¿cree que es necesario?, ¿cree que no? ¿O su opinión dependerá de si hay o no hay suficiente stock, como parece que ocurre con el gobierno del Sr. Sánchez? Y en cualquier caso, ¿cuándo estarán los ciudadanos de Baleares en disposición de poder acceder a mascarillas?, porque hoy por hoy, como ya sabemos, se encuentran agotadas en la mayoría de los establecimientos de Baleares. ¿Va a repartir el Gobierno balear mascarillas entre la población, como se ha anunciado en otras comunidades autónomas?

Por último le insto a que actúe de forma más eficiente y más diligente que hasta ahora para no tener que volver a caer en la improvisación fruto de la imprevisión. Tomen medidas ya para que en caso de que la pandemia se agrave o que vuelva a haber un rebrote el próximo otoño no tengamos que sufrir la saturación de los servicios, la falta de medios de protección, la incertidumbre que ello genera, ocasionando graves perjuicios en el bienestar y la salud de los profesionales sanitarios y de los ciudadanos en estas islas.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Correspon ara al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Seguim les recomanacions sanitàries i ens hidratam bé, sempre que podem.

Consellera, esper que valori les preguntes que li hem fet, gràcies per haver-ho reconegut, i que la nostra oposició sempre és constructiva. Ja he dit a la Sra. Presidenta i també a vostè que nosaltres mai no diríem ni hem dubtat de la feïnada que fan, que s'estan deixant la pell, segurament el capítol més dolorós que els ha tocat viure des que són al Govern, nosaltres això ho tenim clar. Simplement aprofitaré el temps per a les preguntes que no m'han quedat clares o que no he tengut temps de fer.

Tenen prevista alguna actuació amb els laboratoris privats que fan proves de detecció de la Covid-19 i d'antigen?, estan obligats a comunicar ells els resultats de les seves proves? Ens podria explicar què ha passat amb la prova d'antigen que s'havia de fer de forma massiva a la població?, crec recordar que també fins i tot el vicepresident segon Pablo Iglesias, parlant de Madrid, va parlar de *estas pruebas masivas en todas partes* i al final no.

Llavors també li demanam que reparteixin mascaretes homologades a la població de risc a través de la xarxa de farmàcies de la comunitat autònoma utilitzant la targeta sanitària, com s'ha fet a altres bandes. Sabem que el material és clarament insuficient, s'estan fent fins i tot donacions privades de mascaretes, això ho sabem, però ens agradaria que això fos així. El que no sabem tampoc és si donant-ne una o dues bastarà per a un quart d'hora o una mica més.

Hem sabut també que el Govern de l'Estat fixarà -no sé si era avui, definitivament, a hores d'ara tal vegada ja vostè ho sap- el preu de mascaretes, guants de nitril, gels antisèptics o hidroalcohòlics... Ens pot explicar com i quan es farà?, perquè efectivament una mascareta 9,95, i a sobre has de posar una cua de fulls i fulls que m'han passat a la farmàcia de baix de ca nostra...

Llavors crec que nosaltres estam d'acord que el Govern de les Illes Balears, el Govern d'Espanya, tothom aprèn cada dia d'aquest virus, que és nou, que és inèdit, que el nostre cos no està preparat, que no estam vacunats, que no estam immunitzats, que ha arribat aquí segurament per quedar-se però ens ha agafat esquerra mà, però bé, en qualsevol cas hi ha mesures que vostès han de prendre. El desconfinament progressiu com serà i quan serà? Sé que també ho estan estudiant, hi ha terminis que sí es poden posar, m'imagín que anirà una mica assaig errada, *ensayo error*, perquè anirem obrint la mà i si no va bé l'hauem de tornar tancar, d'això ja ens han advertit i entenem que haurà de ser així.

Vostè em deia que l'administració és responsable de comprar a totes les empreses de les Illes Balears? No, entenem que no són responsables, però vostè ha dit que no n'hi ha, de material; imagini's, si no és un govern o una administració, què passa a les funeràries, com hem dit abans, o a empresaris o... És a dir, si vostès ho tenen complicat imagini's un pobre mortal, una empresa privada com ho té de complicat. Què els diria, a aquesta gent?, perquè la desesperació continua.

Pensam que s'han de blindar els professionals. Efectivament torn repetir que si una cosa ha de quedar clara és que no es pot tornar a retallar mai en sanitat, i ho dic per partits que han tret pitrera fa uns moments dient que..., bé, criticant la gestió del govern actual. Molt bé, es pot criticar el que s'ha de criticar, però retalls en la sanitat ja vénen d'enrere, com vostès saben perfectament, Sr. Sagreras.

(Remor de veus)

No és cert?, no varen retallar? No, d'acord, idò no varen retallar, d'acord.

(Continua la remor de veus)

D'acord, seguiré que no tenc temps, llavors si volen en parlam, però em queda un minut i mig.

Una cosa que ens preocupa i que tampoc no m'ha contestat és per què han de morir en solitud, jo crec que no hi ha salut que aguantí això. És a dir, m'és igual, jo, si ma mare està malalta que em contagiï de coronavirus, però li vull donar la darrera besada i vull estar devora ella quan es mori, ja anirà meu, és a dir, facin firmar un certificat o el que sigui. Això em sembla que no es fa bé i que no s'ha fet bé.

El virus muta, és traïdor, veiem símptomes nous als infants, no sé a què ens hem d'atendre, què hem de fer....

I llavors mesures diferenciades per a cada comunitat autònoma, fins i tot per províncies, per municipis, crec que al Govern central li han de donar betcollades de per tot, crec que vostès ho han fet molt millor, infinitament millor del que ho han fet ells; és a dir, hi ha mesures que s'han pres que de cap manera no s'haurien d'haver pres, i crec que vostès també se n'han volgut desmarcar en qualche ocasió i que al final acaben fent allò que el seny o el sentit comú diu a les diferents comunitats. Ja varen tancar quan s'havia de tancar i volem ser els darrers en obrir els aeroports, nosaltres en això estam absolutament d'acord.

La central de compres avalua el material, quan arriba. No, idò no li demanaré la següent..., la segona part de la pregunta, varen avaluar el material que va arribar del Govern central o s'ha de tenir... de Madrid, o s'ha de tenir una fe cega en allò que ens envien, perquè, com hem vist també són defectuosos.

Reclamaran el cost -no m'ha contestat- del material per abandonament del Govern central que han hagut de comprar en paral·lel?, el reclamaran? Madrid els ha dit que els ho pagarà?

Llavors, Madrid els ha dit que se centrin en el personal sanitari a l'hora de comprar protecció, però i cossos i forces de seguretat de l'Estat i treballadors públics, són responsabilitat també del Govern d'Espanya i de les Illes? Entenem que sí.

Els ajuntaments, li torn a fer la mateixa reflexió d'abans, ells poden comprar, és clar que poden, però és que no en troben. Li ho torna dir, si vostès no en troben ara imagina't els ajuntaments pobres que l'altre dia la d'Andratx em mostrava una borsa amb vint mascaretes, "és tot el que hem rebut".

I res, llavors es diu que hem de fer feina amb mascareta, però no n'hi ha, per tant, què fem? No anam a fer feina? Com en poden comprar les empreses? Una mica per aquí aniria la meua darrera reflexió.

I en qualsevol cas, no sé si no ha quedat clar, però tenen tot el suport i l'oposició constructiva del Grup Parlamentari El Pi, i per al que ens necessitin aquí ens tenen, i a l'hora de criticar ja ens barallarem més endavant, perquè ara el que hem de curar és la salut dels ciutadans de les Illes i, per suposat, una economia que ve amb molt mals auguris.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Ara correspon al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Font.

Sra. Font? Sra. Font?

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Se'm sent?

EL SR. PRESIDENT:

Ara sí, ara sí..., ara sí.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Hola, ara, d'acord, avui ho tenim complicat, disculpi'm. Gràcies, Sr. President. He de reconèixer que estic perplexa en la manera d'expressar preocupacions i opinions que hem sentit en aquesta cambra, no podem compartir la utilització política barroera d'una crisi sanitària que ens farà canviar vulguem o no, en aquest escenari maniqueu mai no hi trobaran MÉS per Menorca, en la crítica constructiva sempre.

Jo he de repetir les meves preguntes ja que la Sra. Consellera no ha tingut prou temps per respondre tot el que li havia demanat, i les repetiré de manera resumida en cinc punts: paper jugat per la sanitat privada, control exercit sobre aquesta i derivacions a urgències privades.

Segon punt, confirmació o desmentiment de vacances donades a personal sanitari durant aquesta pandèmia.

Tercer punt, proves fetes als geriàtrics de Menorca.

Quart punt, té assumit la conselleria que hauran de cobrir baixes de personal sanitari per esgotament físic i emocional?

I cinquè, i darrer punt, sabem si tots els serveis externalitzats que té la Conselleria de Salut han protegit i informat els seus treballadors? Pensam, per exemple, en serveis de neteja?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Ara correspon al Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Gràcies, president. Unapunt abans de començar, en relació amb el 8M, ahir una jutgessa va descartar que hi hagi proves que relacionin les manifestacions del 8 de març amb l'expansió del virus, les coses són com són i no com alguns voldrien que fossin.

D'altra banda, després d'escoltar el portaveu del PP, del Grup Parlamentari Popular, el Sr. Sagreras, jo em deman si vostès ho haguessin fet millor. De moment sabem que a la investidura 2011-2015 varen tenir tres consellers de Salut en quatre anys, la Sra. Castro, el Sr. Mesquida i el Sr. Sansaloni, i el resultat va ser les pitjors retallades en sanitat a la nostra comunitat autònoma.

A nivell nacional, entre el 2011 i el 2018, el Sr. Rajoy va tenir tres ministres de Salut, els més recents, la Sra. Dolors Montserrat i el Sr. Alfonso Alonso que ja no està en política,

vostès sabran per què, i la Sra. Ana Mato entre el 2011 i el 2014 qui va gestionar la crisi de l'Èbola.

Idò, bé, *La Vanguardia*, 7 del tres del 2020: "Fernando Simón es un viejo conocido de los periodistas, fue en el 2014 cuando otro virus, el Ébola, llegaba a España procedente de África. Frente al Ministerio de Sanidad Ana Mato y, como una política de escasa comprensión del mundo exterior, decidió que ella y sus colaboradores iban a gestionar esa crisis, todo salió mal, el miedo se instaló en la sociedad al no saber Mato responder a ninguna de las preguntas que le hacían los medios de comunicación, que eran las que se hacían los ciudadanos. No quiso delegar en técnicos y eso que los tenía al lado, en el mismo edificio donde estaba su despacho. El deseo de protagonismo tan propio de algunos políticos acabó con su carrera.

La entonces vicepresidenta del Gobierno Soraya Saéz de Santamaría se hizo cargo del problema del Ébola, consciente de las limitaciones que tenía para afrontar una alerta sanitaria y sus implicaciones preguntó a quienes saben: los profesionales sanitarios, y entonces se encontró con Fernando Simón, que entonces ya dirigía el Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias, un hombre calmado, docente, equilibrado, que conoce perfectamente cómo funciona el sistema sanitario español".

ABC, 2 del tres del 2020: "Fernando Simón fue el gran descubrimiento de la crisis del Ébola. Cuenta a ABC un antiguo cargo del ministerio que apostó por él como portavoz: es muy riguroso, templado, disciplinado, no se deja llevar por la presión y comunica muy bien, tampoco le importa el color político del gobierno, él trabaja bien con quien esté, siempre que se escuchen argumentos científicos. Su equipo del Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias Sanitarias le quiere un montón. Yo también me sentí muy cómodo trabajando con él, probablemente con el mejor con que lo he hecho. A Moncloa lo único que le incomodaba de Fernando Simón era ese aire a lo médicos sin fronteras que aun conserva, incluso entonces se llegó a debatir si se le debía pedir que se pusiera una americana durante las comparecencias públicas, aunque finalmente se optó por considerar su imagen como un plus para el gobierno de Mariano Rajoy".

Dit tot això, el tuit de Rafael Hernández, senador el Partit Popular: "Fernando Simón, ese presunto experto que, siguiendo instrucciones del Gobierno, banalizó la peligrosidad del virus, y es responsable directo de la gravedad de la crisis. Sigue dando clases en la tele y dice que en la cuarentena hay excepciones como iglesias, a casa ya, sinvergüenza".

Efectivament, Sra. Consellera, aquesta és l'oposició que tenim.

(Alguns aplaudiments)

Fins i tot la premsa internacional es fa ressò de la seva oposició, el *Financial Times* destaca l'actitud de l'oposició

a Espanya com a un element diferenciador respecte de la resta de països afectats per la COVID-19 i el pitjor és que afirma: *“cualquiera sea su causa las fisuras que ahora resurgen resaltan la magnitud del desafío si el país quiere superar la crisis de salud y económica que muchos temen por venir”*.

Intervenció del líder de l'oposició portuguesa: *“Sr. Ministro, cuente con nuestra colaboración, todo lo que podemos ayudar ayudaremos, le deseo coraje, nervios de acero y mucha suerte, porque su suerte es nuestra suerte”*.

El líder de l'oposició portuguesa *tras su éxito viral en España: “no coopero con el Partido Socialista, coopero con el Gobierno del país”*.

Sr. Sagraes, això és lleialtat al Govern amb un o amb mil contagiats, siguin els que siguin.

The Economist titula: *“La política del mal gusto regresa a España”*.

La BBC es fa ressò de la diferència existent entre l'oposició a Portugal i a Espanya: *“Rui Rio envió una carta a los militantes de su partido pidiendo contención en las críticas que hacen al Gobierno recordando que este es un momento muy importante para el país y que todos deben estar unidos para vencer la crisis. Por el contrario, destaca BBC News en España, el líder de la oposición Pablo Casado del Partido Popular lanzó severas críticas a la gestión de la crisis que está haciendo el Gobierno, presidido por el socialista Pedro Sánchez, al que acusó en varias ocasiones de mentir sobre el número de fallecidos”*.

I el summum de tot això és el linxament al qual varen sotmetre fa dos dies al cap de l'estat major de la Guàrdia Civil, el Sr. José Manuel Santiago, per les seves paraules respecte de la gestió de les *fake news*; novament: *“el PP niega un lapsus del número 2 de la Guardia Civil sobre minimizar críticas porque estaba escrito -ni tan sols concedeixen el benefici del dubte-, esa declaración estaba escrita y, por lo tanto, no fue un lapsus, hablamos de censura a los medios cuando no se deja preguntar, censura a la oposición hasta hace apenas una semana, cuando se le permitía el control al Gobierno”*. I això, tot això, contrasta amb el fet que *“Casado evitar firmar una carta, junto a otros trece partidos conservadores de la UE, pidiendo la expulsión de Orban, del PP europeo, por las medidas de Hungría ante el coronavirus. Los firmantes denuncian que los plenos poderes que le ha dado el Parlamento al país a Orban, para extender el estado de alarma en el país de forma indefinida, supone una clara violación de los principios fundadores de la democracia liberal y de la propia Europa”*. I tot això malgrat les paraules del director general de l'OMS: *“Por favor, no politicen este virus, explotará las diferencias que tengan a nivel nacional, sino quieren tener más bolsas con cadáveres no lo hagan, la unidad es muy importante para vencer al virus”*.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Dalmau. Ara correspon la contrarèplica de la consellera de Salut i Consum.

LASRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president, diputats i diputades, moltíssimes gràcies per les seves aportacions. Començaré pel final, pels grups que han acabat, per poder ser un poc més precisa en les qüestions que han quedat pendents.

Gràcies pel seu suport, diputat del Partit Socialista. Crec que ha fet referència a una sèrie de frases. Avui he pogut publicar també una tribuna en el *Diario de Mallorca* on crec que la responsabilitat política es basa a donar prioritat a les decisions dels més experts, que no vol dir que moltes vegades coincideixin amb les nostres. Per tant, de vegades és cert que durant la compareixença m'han fet preguntes que jo, com a... política, no puc..., no tenc la resposta, però jo els diré si tenc la resposta o no tenc la resposta. També vull dir-los que prefereixo escoltar que parlar.

En relació amb l'esgotament físic -deia la Sra. Font-, dels professionals, està clar que hi ha àmbits molt diferents, a tots els centres sanitaris, hi ha àmbits diferents, el 061, per exemple, va rebre moltíssima pressió a un moment donat a l'inici del virus, quan varen començar els primers casos fent control, fent seguiment dels contactes i donant suport domiciliari. El volum de telefonades que rebia la central de coordinació va ser..., va arribar a les 19.000 telefonades en un dia i realment no varem ser capaços fins a uns deu dies de poder solucionar aquesta situació, en contractar més professionals i posar més línies.

També l'esgotament físic, com els deia abans, d'anar vestit, o sigui, mesures de protecció que t'has de treure, t'has de posar amb molta cura, però també te l'has de treure amb cura, que has d'estar en espais molt tancats durant molt de temps veient molt de patiment i situacions que realment són molt dures, i els professionals sanitaris no som aliens a aquestes situacions i a la duresa de les situacions. Per tant, és evident que les persones que fan feina a aquestes àrees tenen segurament en aquests moments, la majoria, doncs molt més esgotament físic que la resta de la població, i psicològic, físic i psicològic, els dos.

Per aquest motiu es va posar en marxa a cada hospital una unitat de seguretat dels professionals on poden demanar o fer totes les consultes necessàries tant per a la seva protecció com per al seu benestar, tenen a disposició una sèrie de professionals, així com hi ha professionals d'atenció psicològica i psicòlegs que també atenen via *on line*, responen per correu i si és necessari citen també als professionals. Creiem que aquest servei s'haurà de mantenir al llarg del temps, perquè, com els deia, és una carrera de fons, no és un moment, i ahir, de fet, en el consell interterritorial el ministre

ens deia que tal vegada hem fet la part més senzilla que és posar recursos en marxa per atendre una situació difícil, però una situació complicada, però que no sabem com evolucionarà. I davant d'aquesta incertesa, el volum de recursos que hem de tenir, el volum de material que hem de comprar, de professionals que hem de tenir disponibles per a qualsevol rebrot o per fer front a la malaltia després de l'estiu, tot són interrogants, tenim també molts d'interrogants, els tècnics tenen molts d'interrogants que evidentment nosaltres també, els qui ens dedicam a la gestió, fem preguntes i preguntes, i jo sempre dic que als grups moltes vegades, sempre dic el mateix, faig més preguntes que poder donar respostes de molts de temes, perquè necessitam escoltar tots aquests professionals sanitaris, epidemiòlegs, científics i investigadors que ens donen les respostes.

Em demanava si havíem donat vacances durant la pandèmia. Jo crec que..., no sé si hi va haver..., no sé exactament què va succeir, sí que sé que... la realitat quina és? Que s'ha demanat allargar el període de vacances dels centres sanitaris, doncs, a ser possible que no tothom demani les vacances els mesos de juliol i agost perquè entenem la situació, però és cert que les vacances s'han de planificar durant més temps. Per tant, si professionals no tenen inconvenient a poder gaudir de les vacances a un altre moment, doncs, faciliten la planificació de les vacances perquè en aquests moments ja es treballen les substitucions de les vacances, es comença normalment el mes de març a valorar els professionals. Una altra situació que ens provoca tensió perquè necessitam substituir i necessitam tenir tots els recursos disponibles sempre. Per tant, no és senzill.

Quant a la sanitat privada, hi ha diverses preguntes -aniré tornant enrere, doncs, supòs per si no ha quedat clara. Que jo sàpiga, les urgències no s'han derivat, ja dic, que jo sàpiga, perquè pensin que hi ha milers d'urgències cada dia i d'actuacions clíniques i si em poden dir, doncs, hi ha hagut un cas, no en tenc constància; la sanitat privada des del principi, l'ordre ministerial era incorporar un poc la sanitat privada a la sanitat pública i fer una xarxa única per poder donar sortida a tots els pacients i donar la millor atenció.

He de dir que en aquesta comunitat autònoma a totes les clíniques privades les vàrem cridar, vàrem tenir reunions i hem posat el director general de Prestacions i Farmàcia, ha estat l'interlocutor amb les clíniques privades, cada dia ens ofereixen la informació, sempre de manera molt puntual. De fet, he de dir que la demanam abans de les onze i a les nou del matí, nou i mitja normalment tenim la informació del nombre de casos que tenen, dels casos hospitalitzats si són a UCI o no. La coordinació ha estat màxima i en tot moment s'han posat a la nostra disposició.

També em demanava el Sr. Ensenyat si s'havien derivat a les UCI. No em consta, no hem tengut una situació a les unitats de crítics dels hospitals públics compromesa com per poder..., com haver de derivar a la sanitat privada. Ara, això no vol dir que pacients que han anat a la sanitat privada evidentment encara n'hi ha i n'hi ha hagut a les UCI. Sí que s'han derivat, sí que s'han derivat perquè per exemple amb el tema de les residències vàrem prendre la determinació de

poder ingressar el màxim de persones a la majoria de llocs, he de dir, perquè, per exemple, a la residència d'Es Mercadal, de Menorca, hi va haver 12 casos positius i al final es va acordar que per la proximitat del centre de salut aquella residència quedaria per a persones residencials positives. Per això, per exemple, el municipi d'Es Mercadal surt en molts de casos.

Llavors, això, dúiem els pacients preferentment als hospitals d'aguts sempre que les condicions seves siguin inestables, si estan asimptomàtics, amb aquests cribatges que hem fet de tota la residència hem trobat gent gran asimptomàtica, s'han fet sobretot PCR per poder diagnosticar precisament si la malaltia és asimptomàtica, perquè els tests per a això no ens serveixen. Però també s'han fet a algunes residències doble prova, de PCR i també test d'anticossos, per poder comparar.

Sra. Pons, gràcies pel suport, començ pel final. És cert que agraesc la crítica constructiva, jo no parl..., ningú no s'ha de doblegar, tot el contrari, jo crec que s'ha de fer una... els ciutadans què és el que esperen? Esperen que ens escoltem, que parlem, que no entrem en la crítica personal, ni en l'atac frontal de les persones, no perquè sigui jo, vull dir amb qualsevol, que crec que els ciutadans ho demanen, ells són súper responsables, moltíssim, fan exactament tot el que els recomanem, el que els diem, realment salven vides i ens ho diuen, ens diuen als polítics, per favor escoltau, seieu i preneu decisions conjuntes, i això és un poc el que jo pens, tal vegada som ingènua encara, però pens que seria l'ideal.

Després em demanava, Sra. Pons, si es revisa el material. Es compra material certificat, aquestes són les premisses, nosaltres comprem amb unes característiques tècniques perquè evidentment han d'estar validades aquestes característiques tècniques, i això no vol dir que no hi pugui haver partides de material, així com passa amb els medicaments o amb altres productes, que puguin ser defectuoses, i és el que ha succeït amb aquesta partida de material en concret.

Ja dic, la informació és molt ràpida, aquesta pregunta l'he demanada y la he pedido señora diputada, Sra. Ribas, lo he preguntado a cinco personas diferentes, y lo que me dijeron inicialmente es que llegó esta partida del ministerio, se repartió en algunos centros, hubo tiempo de parar las partidas, no se pusieron a disposición de los profesionales, excepto en el Hospital de Inca. Esa es la información que yo tengo. Si hay algún caso más, no sé si tendré que volver a pedir disculpas o volver a ofrecer información, no pretendo ocultar absolutamente nada, si fuera de otra forma también le aseguro que soy la primera que me gustaría saberlo, porque me parece que es muy importante, que el material que tengan realmente proteja, porque ya es lo último que no proteja. Entonces, creo que es fundamental.

Vostè m'ha dit una cosa que també ens ha preocupat molt, que és morir en solitud. És a dir, és un tema que hem tingut molta cura de les persones en situació pal·liativa, com a mínim per poder-los derivar a hospitals on hi ha professionals que tenen especial formació en cures al final de la vida. Hem

intentat que es puguin derivar a aquests recursos quan una persona estava en situació pal·liativa, però és cert que les mesures..., també dir que jo no em vull llevar cap responsabilitat i les assumeix totes, de dalt a baix, però els protocols i les guies d'actuació estan elaborades de manera coordinada amb el Govern d'Espanya, i llavors es varen limitar les visites perquè preocupa la gran transmissió. Però aquest fet que ens ha preocupat dia rera dia, quan veus persones que han mort en solitud, doncs s'ha fet un protocol en aquesta comunitat autònoma que es va posar en marxa la setmana passada i que consisteix en poder acompanyar les persones que estan en situació pal·liativa i persones molt dependents. Això vol dir un o dos familiars per persona, poden estar dins l'habitació, se'ls facilita el material de protecció i poden entrar; és en situacions concretes, no és a totes les persones que estan ingressades amb aquesta malaltia, perquè encara, és cert, s'ha de tenir molta cura; se'ls faciliten els equips de protecció, informació abans d'entrar, en sortir se'ls ajuda també es desvestir-se i se'ls facilita el dinar, tot el que sigui necessari perquè puguin acompanyar el seu familiar. I pensam que això era imprescindible i es va fer aquesta guia, aquest protocol, que li passaré perquè també el tenc a mà. Per tant, si té interès li puc passar.

I després li deia, crec que no m'he explicat bé, perquè quan veig que una cosa no s'entén, o si continuen tenint, no m'he explicat bé en qualque tema, en el tema de les compres, primer dir que..., crec que és cert, no m'he explicat bé, Sr. Sàgreras, perquè, evidentment, la Llei de contractes el que ens permet ara és flexibilitzar alguns tràmits administratius i ens permet comprar de manera ràpida, sense passar per tots els procediments que abans eren necessaris i això permet agilitzar i fer més via. Ho sent si no ho he explicat bé, perquè és així.

I és cert, però és difícil també per a nosaltres, vull dir per al sistema sanitari tampoc no és fàcil, no és fàcil perquè el material és produït per a tot el món, o sigui han de subministrar a tot el món. Juguen, bé, juguen, tampoc no és la paraula adequada, però els preus canvien dia rera dia, de cada vegada augmenten més; també ens sotmeten a tensions..., hem de prendre decisions perquè si no ja no ens guarden les comandes i situacions realment tenses. Això fa que, és clar, hem assumit la compra del material per als professionals sanitaris, per als professionals de les residències també, perquè és imprescindible, i hem ajudat als ajuntaments i als consells, a través d'aquesta central de compres que nosaltres tenim, per poder arribar a aquest material, a fer els encàrrecs, i es va començar a repartir abans que arribi el primer avió que està destinat exclusivament als consells, es va començar a repartir la setmana passada perquè ens havia arribat més material a nosaltres i vàrem poder apartar una quantitat i s'ha repartit als ajuntaments.

Dir-los a tots els que m'han demanat, nosaltres treballem en el desconfinament perquè ens interessa molt i sobretot la presidenta sempre ha repetit, amb els ports i aeroports hem de ser molt curosos, hem fet 19.000 controls als aeroports i atenem les persones que tenen qualque símptoma i valoram si realment és compatible amb la COVID o no, però per a nosaltres és un eix fonamental, és molt important. Llavors

hem volgut donar participació per poder escoltar la màxima quantitat de gent possible, als tècnics possibles per poder fer propostes. Però qui té..., de la mateixa manera que el Govern d'Espanya va decidir i ha decidit confinar i continuar el confinament, el Govern d'Espanya ha de dir com s'ha de desconfinar, i el que demana és que les comunitats autònomes puguem aportar idees.

Però en aquests moments estam en una fase de revisar la bibliografia que hi ha i fer propostes per a cada una de les fases. Però quines són aquestes propostes? Són molt genèriques encara, no són accions concretes, per exemple, fonamental, mantenir els sistemes sanitaris amb la capacitat que tenen. Treballem en com desconfinar, vàrem dir que tot d'una que ho sapiguem i comencem a fer aquesta activació del sistema sanitari una altra vegada, per a les intervencions quirúrgiques preferents, no urgents, però preferents, o per a consultes preferents, no urgents, les urgents s'han de fer, quan tot això estigui ja ben definit, doncs nosaltres ho presentarem, però en aquest moment nosaltres el que fem és la feina general, igual que les tornades a les escoles. És a dir, és una feina genèrica que jo no els puc presentar i que sobretot serà el Govern d'Espanya qui, amb les aportacions farà, ha de fer la proposta de desconfinament.

Després el tema del COFIB. Estam treballant, bé ens hem posat en contacte amb les cooperatives farmacèutiques per conèixer la seva situació i la possibilitat de disposar d'un material o no i també ens hem ofert per poder fer una compra per a la Cooperativa de Farmàcies, si calia. És cert que avui es reuneix la Comissió Permanent de Farmàcia per fixar el preu de les mascaretes i la solució d'hidrogel i valoram també com podem subministrar aquest material, perquè evidentment les mascaretes quirúrgiques tenen una duració limitada i són d'un sol ús, i altres mecanismes de protecció.

Algú de vostès abans m'havia dit i ara m'ha vingut, "hem de dur mascareta o no hem de dur mascareta". Si no es pot mantenir... la nostra recomanació i la que està per tot en l'àmbit laboral, és que si no es pot mantenir la distància de seguretat de més de dos metres, ens hem de posar protecció respiratòria, sense especificar, a no ser evidentment persones que estan en contacte amb la COVID. Però la població, en general, protecció respiratòria pot ser un buf, pot ser una mascareta domèstica, pot ser, el més important és mantenir la distància de seguretat i el rentat de mans perquè, és clar, si duim la mascareta que ens ha de tancar el nas i la boca per no transmetre, les higièniques el que fan és -i les quirúrgiques- és que nosaltres no puguem transmetre el virus, però després, com es fa molt bé aquí, s'han de netejar elements perquè, si no, no tendria sentit, i si ens posam guants però ens tocam la cara i..., és a dir, que de tot això s'han de fer campanyes informatives que és una altra de les coses en què es treballa a fons. Per tant, sí, es fixarà el preu de les mascaretes.

Quant als odontòlegs, hem fet feina de manera continuada amb ells. Hi ha unes certes reivindicacions que no podem complir perquè són una normativa estatal i una ordre ministerial, que no, però hem arribat a un consens amb una sèrie d'ajudes que pensam que els podem fer, i demà serà

publicada al BOIB una ordre que explica una sèrie de mesures que pensam que són del seu interès i que hem treballat conjuntament amb el Col·legi d'Odontòlegs. I aprofit i agraesc també la col·laboració dels col·legis de professionals, que s'han posat a disposició pràcticament tots els col·legis professionals sanitaris i hem contactat amb ells també.

Quant a les proves de laboratori i la col·laboració publicoprivada, bé, ho he explicat un poc, crec que les clíniques privades han col·laborat i col·laboren, però també quan nosaltres ho sabem demanam que, per favor, esperem a l'hora de fer proves a determinats grups de població de manera aleatòria i sense una estratègia conjunta. Per què? Perquè torn al mateix, vostès m'han demanat si s'han de fer proves a tots els ciutadans de les Illes Balears? No ho sé, no ho sé, o sigui, no tenim els... jo, com a opinió, "quina opinió té?", jo no puc tenir aquesta opinió, jo he d'escoltar els experts, i els experts diuen en aquests moments que no és efectiu fer-ho a tota la població; sí a determinats grups de la població. Per tant amb els recursos que tenim dirigim l'acció a aquells grups que pensam que realment són els prioritaris, però perquè ens ho diuen els tècnics, no perquè sigui una decisió política, és una decisió dels serveis d'epidemiologia, que diuen cap on hem de dirigir aquestes proves.

Continuarem enfortint el sistema sanitari, invertint en salut. L'Atenció Primària i els serveis d'epidemiologia seran essencials en el desconfinament. Hem fet una aposta ferma en aquesta comunitat autònoma i també sabem que moltes persones, sobretot cròniques, les haurem d'anar recuperant perquè el fet de tenir les agendes com tenim ens ha donat unes oportunitats.

Hem d'aprendre d'aquesta crisi, crec que també hem pogut recollir les seves preocupacions; agraeixo també el to constructiu de la majoria dels grups i, com deia, els ciutadans són exemplars, els professionals també, i esper que els ciutadans també se sentin contents de les nostres aportacions com a polítics.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera, Sra. Gómez.

III. Compareixença de la consellera d'Afers Socials i Esports per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19 (escrit [RGE núm. 5930/20](#), del Govern de les Illes Balears).

Passam al tercer punt de l'ordre del dia, que correspon a la compareixença de la consellera d'Afers Socials i Esports per informar sobre les accions dutes a terme per la conselleria de la qual és titular davant la crisi generada per la propagació de la COVID-19.

Correspon la intervenció de la consellera d'Afers Socials i Esports, la Sra. Santiago.

LA SRA CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Josefa Santiago i Rodríguez):

Bon dia a tots. Gràcies, president. Primer de tot, i ja s'ha dit moltes vegades però crec que s'ha de continuar dient, primer de tot, el condol a totes les famílies que han perdut una persona estimada durant una situació complexa, molt dura, no sols la pèrdua sinó també la manera tan trista, tan freda i a vegades..., bé, i tan inusual de fer l'acomiadament.

A tots els treballadors de la sanitat pública i privada pel seu esforç i el seu compromís; a tots els treballadors de Serveis Socials que han fet cada dia la seva feina diària amb una alta dosi de responsabilitat, crec que podem estar orgullosos, tant els treballadors com totes aquestes persones que a nivell polític o a nivell de gestió fem feina en serveis socials, que els serveis socials hagin estat considerats essencials per a la població; això s'ha de veure reflectit en els debats polítics i en els debats pressupostaris posteriors a aquesta crisi.

I especialment a tots aquells..., a les residències, al servei d'ajuda a domicili, als educadors del sistema de justícia juvenil, als treballadors de la RESOGA, als treballadors comunitaris, als que han telefonat cada dia a les persones majors que viuen soles.

Al Tercer Sector també, que una vegada més ha respost, s'ha adaptat d'una forma molt ràpida i s'ha centrat en les persones; a tots els voluntaris que han continuat fent les tasques de repartiment d'aliments, d'acompanyament de persones; a moltíssims de treballadors, com per exemple els fematers, que netegen cada dia i que ajuden perquè la propagació d'aquest virus no s'estengui; a totes les persones de les botigues, supermercats; als transportistes que ens garanteixen el subministrament; als apotecaris. A totes aquelles persones que a vegades no les anomenem però que fan que la vida, la qualitat de vida, no estigui encara més perjudicada. Perquè la base de la lluita contra la COVID-19 són els treballadors i les treballadores i els serveis que mantenen, i la ciutadania.

Per tant des de la Conselleria d'Afers Socials el primer que vàrem fer va ser pensar com adaptar els serveis i els treballadors i les treballadores de la nostra conselleria a la nova situació de la COVID-19. La Conselleria de Salut no ha estat necessari dir-ho perquè tot els serveis de salut estaven al 200%, però nosaltres sí que havíem de fer aquest esforç de pensar quins eren essencials i quins no eren essencials. Per tant, vàrem prendre tres tipus de treballadors: aquells que havien de treballar per teletreball de forma parcial, per tant suposava fer rotacions, rotacions a ca seva i rotacions en el lloc de feina, a l'oficina; aquells que podien fer teletreball total; aquells que no ho podien fer de cap manera perquè es considerava que els seus serveis eren essencials.

Aquests serveis essencials vàrem decretar que fossin els habitatges supervisats; el servei per a l'execució de mesures

privatives de llibertat, dirigit als joves; el servei de tutela de persones incapacitades judicialment; el servei de suport als habitatges, i totes les prestacions econòmiques; i també el punt d'informació als ciutadans. Per garantir aquest punt d'informació als ciutadans es va activar un telèfon per resoldre tots els dubtes que poguessin estar relacionats amb la nostra gestió -pensió no contributiva, dependència, renda social garantida, discapacitat-, 12 telèfons es varen posar de les 9 a les 14.

Quins han estat els principis d'actuació quan hem pres decisions en relació amb aquesta COVID? Ja vull dir per avançat que segurament algunes podrien haver estat més encertades, podrien haver estat diferents i podrien haver-se pres abans o pres després, però som davant una situació absolutament nova per a tothom, absolutament nova per a tothom, que ha capgirat les formes de relació que teníem entre nosaltres i, per tant, ni els tècnics no tenen garanties absolutes de com s'han de fer les coses en aquest moment, i les decisions preses el dilluns de vegades el divendres s'han de revisar, i dilluns les prems amb totes les conviccions i amb tota la documentació tècnica. Per tant, ja va per endavant que segurament d'aquí a un any, d'aquí a set mesos, d'aquí a vuit mesos, quan això hagi passat, és el moment de revisar una per una, apuntar-ho, senyalitzar-ho, fer un manual a l'abast de tothom per saber el que s'ha fet bé, el que s'ha de millorar, el que no s'ha de tornar a fer quan estiguem en una situació d'aquestes característiques, i el que sens dubte s'ha de mantenir.

Nosaltres varem tenir el que podríem dir una sèrie de principis d'actuació. Per un moment..., no estan per ordre, sinó que és una relació: protecció als treballadors i les treballadores i als usuaris; prioritzar els col·lectius més vulnerables a l'àmbit de les nostres competències; perjudicar el manco possible, perquè sabíem que perjudicàvem amb la presa de decisions, perjudicam un col·lectiu o un altre o de forma parcial determinats col·lectius. Per a nosaltres era molt important, perquè nosaltres som un servei a les persones, que es mantengués el contacte professional de referència amb els usuaris o els beneficiaris; per exemple, perquè ho vegin clar, la unitat de tractament de nins, i sobretot de nines abusades, era essencial cercar un mecanisme perquè aquesta relació es mantengués amb el professional de referència. Mantenir les estructures de serveis, perquè molts de serveis s'havien suspès, i que per tant aquesta suspensió no afectàs la constitució dels equips perquè de vegades és molt difícil constituir un equip que funcioni i mantenir aquesta estructura de serveis, i després màxima col·laboració amb la resta d'administracions públiques, amb els consells, amb els ajuntaments, amb la FELIB i especialment amb la Conselleria de Salut i amb el tercer sector.

Per tant, dins l'àmbit de les nostres competències què varem fer? De persones amb dependència, de protecció, en relació amb les residències acord de Consell de Govern de dia 13, i vull assenyalar això de dia 13, perquè encara no havíem tingut cap contagi a cap residència, es limita l'entrada dels familiars a una persona, que no ha de presentar cap tipus de símptoma, es prohibeix l'entrada dels menors, es paralitzen

els ingressos en aquests centres i se suspelen les sortides i les activitats grupals d'aquests centres. En el mateix acord se suspelen les activitats de la promoció de l'autonomia personal per a personal en situació de dependència i els serveis d'atenció diürna.

Posteriorment, després de decretar l'estat d'alarma el Govern d'Espanya, que és qui té les competències, i a petició de la Conselleria de Salut, s'estableix la restricció absoluta a les residències de majors, tant públiques com privades, i s'estableix que les residències hauran de facilitar mitjans telemàtics perquè les persones majors puguin establir contacte audiovisual amb els seus familiars.

Un altre dels aspectes que ens preocupava d'aquest col·lectiu de dependència del qual nosaltres tenim tota la informació eren els més vulnerables, i qui són els més vulnerables d'aquestes persones amb dependència que nosaltres tenim detectades? Les persones que viuen soles. Les persones que viuen a residències les teníem detectades i supervisades, per a les persones que tenien servei d'ajuda a domicili es mantenia el servei d'ajuda a domicili, les persones que havien suspès els centres de dia tenien els familiars als centres de dia i, per tant, quin era el col·lectiu? Les persones que viuen totes soles, aquest era el col·lectiu el qual, a més a més, no tenia teleassistència.

Per tant, què varem fer? Totes aquelles persones que no podien fer valoració de dependència perquè no la podien fer perquè teníem la reducció... la mobilitat reduïda, les varem constituir en un col·lectiu de treballadors que telefonava diàriament a totes les persones soles valorades com a dependents que és el col·lectiu que nosaltres tenim detectat.

Per tant, es varen posar en marxa 90 professionals entre valoradors i professionals que fan el PIA i hem contactat amb 14.942 persones, amb 14.942 persones hem pogut contactar. Hem fet més de 30.742 cridades telefòniques a aquestes persones. A través d'un qüestionari senzill de quatre preguntes en què es demanava per exemple si vivia tota sola, si et deia que sí a això, que ja ho sabíem, però si et deia que sí i et deien si tenia algun... per exemple un familiar proper, etc., i ens deia que no, a aquesta persona se la crida cada dia. I així hem pogut activar i supervisar de forma indirecta en una situació d'estat d'alarma aquestes 14.942 persones.

De tot aquest col·lectiu s'ha mantingut el seguiment a 3.561 persones amb diferent freqüència, telefonades mensuals, perdonau setmanals, cada tres dies, i de forma intensa a 966 casos.

Sabíem que la detecció d'aquest risc suposaria generadors de demanda i, què varem fer amb la demanda? Idò el primer de tot varem incrementar el servei d'ajuda a domicili amb un... s'han contractat més de 7.500 hores per poder oferir a aquestes persones o per si hi havia detecció d'altres situacions.

Es varen contractar 3.000 telealarmes, terminals de teleassistència, perquè si detectàvem persones que estaven

totes soles i que volien aquesta teleassistència es poguéssin incorporar al domicili. En tenim 7.500 i quan acabem d'instal·lar aquestes 3.000 haurem arribat a aquestes 10.500. Però, a més a més, varem contractar un telèfon de 24 hores perquè a vegades aquests terminals no es posen d'un dia per l'altre perquè aquestes persones a través del telèfon si tenien algun dubte poguessin telefonar a aquest telèfon o de forma activa aquestes persones, els professionals que estaven darrera aquest telèfon també poguessin accedir a aquestes persones.

Es varen..., a través d'aquesta via s'han fet 12.207 cridades.

Un altre tema que ens preocupava de la nostra feina de dependència són les residències pròpies. Vostès saben que els consells insulars tenen les competències en temes de residències i que tenim una situació extraordinària a Eivissa que esperam que aquesta legislatura s'arregli, que nosaltres tenim, gestionam tres residències a Eivissa que les hauria de gestionar el consell insular i una a Mallorca que és pròpia del Govern. Doncs, es va reforçar amb la contractació de 94 professionals per poder donar cobertura a aquestes quatre residències perquè sabem que hi hauria professionals que podrien estar aïllats perquè presentassin simptomatologia o perquè havien estat en contacte amb una persona que presentàs simptomatologia i l'haurien de tenir aïllada.

Els treballadors han pogut tenir accés a les mascaretes, guants, solució hidroalcohòlica i bates si les necessitaven des del principi de l'estat d'alarma, des del principi. Per què? Perquè va coincidir que tot el volum de material que nosaltres necessitam habitualment per a un any o un any i mig, va coincidir que el teníem i a partir d'aquí hem seguit comprant material per poder proveir-lo. Per tant, n'han tengut des del principi.

A totes les residències, tant privades com públiques d'Eivissa es va passar el test del coronavirus als residents i als treballadors.

La situació de les residències, de gestió, que en aquests moments gestiona el Govern és la següent: a Can Blai es varen infectar 5 persones residents, 4 defuncions malauradament i un alta hospitalària que celebrem, 6 treballadors han tengut coronavirus positius i en aquest moment tot són altes.

A Sa Serra, zero positius residents i zero positius treballadors. A Can Raspall, zero positius residents i zero positius treballadors.

A Son Güells de moment no tenim cap contagi ni simptomatologia ni sospita. Està pendent de fer test perquè no és prioritari, perquè de moment no tenim cap sospita, i es prioritzen -com he dit ja la consellera- els que tenen una primera detecció.

Un altre tema que ens ha preocupat molt és que els PIA no se..., els PIA, el Programa d'Atenció Individual que depèn... que les persones que estan valorades de dependència, estaven pendents. Hi ha una llei que estableix que la persona ha de firmar el PIA, com que els treballadors socials no es podien

mobilitzar el que varem fer al Decret Llei 4/2020 és que es pugui tramitar amb la signatura del treballador social aquest PIA i que després ja es valorarà amb la persona afectada, perquè total no el podem ficar en una residència, no el podem ficar a un centre de dia, però sí li podem donar una ajuda econòmica de dependència.

Per aquest sistema tan senzill aquest mes d'abril s'han incorporat 1.148 beneficiaris en la nòmina de dependència.

L'altre tema que també ens ha preocupat molt durant... i que ens seguirà preocupant és l'impacte econòmic d'aquesta crisi sobre les famílies més vulnerables. Per tant, quina és la nostra eina per lluitar contra la situació econòmica vulnerable? La RESOGA, la renda social garantida. Per tant, què varem fer? Escolta, els ciutadans no es poden mobilitzar, els serveis socials comunitaris funcionen molt per telèfon. Per tant, què varem fer?, modificar la llei a través també del Decret Llei 4/2020 perquè la treballadora social que conegués el cas telefònicament o perquè ja el conegués presencialment en representació del ciutadà pogués gestionar la RESOGA. Això ha fet que la RESOGA no estigués paralitzada i que continuï creixent la nòmina.

Després, posteriorment, al Decret 6/2020 es modifiquen els articles de la Llei de renda social per donar cobertura a totes les situacions econòmiques de vulnerabilitat de la nostra comunitat autònoma que tinguin compte corrent, que això és una llei estatal que no s'ha canviat, i que tinguin compte corrent. Per tant, ja no són els majors de 45 anys que visquin tots sols i tots els altres perfils, sinó els majors... a partir dels 18 anys en situació de vulnerabilitat econòmica durant dos mesos podran cobrar aquesta RESOGA, i, a més, en facilitam la gestió, ho podrà sol·licitar el treballador social com a representació, modifiquem l'informe social perquè sigui molt més fàcil i, a més a més, autoritzam els treballadors del tercer sector perquè també ho puguin sol·licitar.

I que ens passa amb les persones també..., i les molt vulnerables que no tenen compte corrent, perquè estan en una situació administrativa irregular, però que constitueixen un bloc molt important de la nostra comunitat autònoma. Idò, a través de Creu Roja, a través de Càritas, de Metges del Món i de Casal Petit aquestes persones a través d'una subvenció també podran rebre aquesta RESOGA.

Arribarem a més de 2.500 persones amb aquestes mesures que durant uns mesos podran veure reduït l'impacte econòmic que ha generat aquesta crisi sanitària.

Després, teníem 6.150 al·lots que tenien dret a menjador escolar i no els podia faltar aquest menjador escolar. Per tant, conjuntament amb la Conselleria d'Educació, varem dissenyar aquesta targeta bancària, que és una targeta normalíssima de banc, aquestes de plàstic qualsevol, i varem anar carregant a mesura que es decreta aquest estat d'alarma. La primera varen ser 375.000 euros, després 250.000, ara 430.000 fins al 30 d'abril, i l'anirem recarregant a mesura que hi hagi la situació d'alarma. D'aquestes 6.152, 5.453 són de Mallorca, 434 de Menorca, 251 d'Eivissa i 14 de Formentera. Els primers

625.000 varen provenir del fons social extraordinari destinat exclusivament a les conseqüències de la COVID-19 que venien de l'Estat i la resta del pressupost propi de la Conselleria d'Educació.

Després també volíem garantir el suport d'aliments que en situacions d'emergència es constitueixen com a un element central per garantir l'alimentació de les persones. Per tant, ens vàrem posar a disposició de totes les entitats que en aquest moment distribueixen o reparteixen aliments perquè sabíem que el seu col·lectiu de persones voluntàries són majors de 65 anys i per tant el confinament ha de ser alt. Fins que hem aconseguit que hi hagi voluntaris civils, mentrestant aquests voluntaris civils, els quals han substituït els voluntaris habituals d'aquestes entitats, hi va haver treballadors públics que anaven a fer aquest repartiment d'aliments conjuntament amb la resta de voluntaris.

En el sector dels centres de justícia juvenil, què ens ha preocupat més? Protegir aquests joves que teníem sota la nostra guarda, per tant, es varen aturar les sortides dels residents, independentment que tinguessin permisos, es varen aturar els ingressos dels residents, es varen suspendre les visites dels familiars i per aquest motiu es varen augmentar les cridades telefòniques que podien fer els joves i els adolescents i es varen posar en funcionament les videoconferències, 3 a Es Pinaret i 2 a Es Fusteret. Tot això amb el vistiplau de la Fiscalia de Menors, com no podia ser d'una altra manera. S'ha pres la temperatura als treballadors a l'entrada, diàriament als residents, i s'ha elaborat conjuntament amb salut pública un document de prevenció i protecció dels centres socioeducatius de justícia juvenil.

Actualment, actualment perquè això pot canviar demà o avui, no tenim cap jove ni adolescent amb la COVID positiva ni cap simptomatologia. Hi ha hagut 22 treballadors aïllats amb simptomatologia COVID-19, a 21 d'ells el test que se'ls va fer va ser negatiu i estem pendent de saber els resultats d'un.

El punt de trobada també es va suspendre amb el vistiplau del Tribunal Superior de Justícia, que va suspendre amb acta oficial les visites acordades al punt de trobada. S'han mantingut a través del servei de punt de trobada 1.300 cridades telefòniques a pares i a mares per facilitar aquest encontre amb els fills.

Després, a través de tot un sistema que ha ideat la Conselleria d'Educació per donar, per supervisar les situacions de més vulnerabilitat dels infants que coneixen els centres educatius, nosaltres hem posat a disponibilitat els 10 psicòlegs que en aquest moment fa feina amb teletreball o fan feina rotativa perquè si es detecta un cas en què es necessari intervenir de forma ràpida un d'aquests psicòlegs es pugui desplaçar al domicili.

També, a través de la Conselleria d'Administracions Públiques s'ha posat un telèfon per tractar situacions d'ansietat, d'angoixa, de dol, que van acompanyades d'una situació d'emergència d'aquestes característiques i per fer el

seguiment posterior, per si hi ha qualche cas en què no és suficient una feina de supervisió telefònica, sinó que necessita un tractament individual, s'ha contractat una psicòloga especialista per poder derivar aquests casos. I ja en aquests moments tenim cinc famílies que estan derivades.

Per una altra banda, com deia al principi, la suspensió de determinats programes no havia de suposar una desconnexió total dels usuaris o dels beneficiaris a aquests programes. Per tant, al programa de violència filio-parental s'han mantingut 23 sessions telefòniques i en el tractament d'abusos sexuals s'han mantingut 78 sessions telefòniques.

El col·lectiu de discapacitats, que també és un dels col·lectius i sobretot valoració, és una de les nostres competències. Per acord de Govern, del 13 de març, se suspelen les activitats d'atenció primerenca en els infants, els serveis ocupacionals per a persones amb discapacitat i el servei de valoració de les persones amb discapacitat. Perquè això no afecti de forma massiva, s'han renovat d'ofici totes les valoracions de discapacitat revisables per un any per reduir el temps d'espera una vegada que les persones puguin desplaçar-se a fer la valoració de discapacitat i així alleugerar la llista d'espera que es produirà.

Tot i la suspensió de les sessions presencials d'atenció primerenca s'ha mantingut el contacte amb les famílies mitjançant videocridades o telefonades o correus electrònics per enviar material. D'aquesta manera hem pogut justificar, o les entitats del tercer sector han pogut justificar 6.341 sessions, que ha suposat mantenir l'atenció a 1.846 infants.

La coordinació, com deia al principi, aquesta col·laboració amb les administracions públiques, la resta d'administracions públiques, ha estat essencial. Des de la conselleria, a través de la Direcció General de Dependència, hem participat a la xarxa del grup de coordinació sociosanitari entre Salut i consells per al seguiment de la COVID-19 a les residències. Han participat en aquest espai de coordinació els directors insulars de majors i de discapacitats dels diferents consells, la sots-directora d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Sociosanitària d'ib-salut i per part nostra el director general de Dependència de la Conselleria d'Afers Socials i Cooperació.

Això ha suposat, com a mínim, hem celebrat una reunió diària, inclosos els caps de setmana, i algunes diàries el matí i horabaixa, perquè tots tenim clar que la COVID-19 a les residències no és un problema social, és un problema de salut. Per això, l'autoritat sanitària és qui davant d'aquesta crisi sanitària marca les pautes, protocols i actuacions que s'han posat en marxa i mesures que s'han de prendre en funció de l'evolució de cada cas. Això implica que és Salut la que marca l'ús dels equips de protecció, la realització de tests, els possibles trasllats dels usuaris, si un centre ha d'estar desinfectat i com, i fins i tot el tancament o intervenció d'una residència.

I cregui'm que això no són decisions polítiques, això són decisions que prenen els tècnics que traslladen als directors

i els directors ens les traslladen a la Conselleria de Salut i a mi, són decisions tècniques. Si es tanca una residència o si no es tanca no la prenem la consellera de Salut o la consellera d'Afers Socials, això ve marcat per un informe firmat per dos o tres tècnics, no són decisions polítiques desinfectar una residència o deixar-la de desinfectar, això és una decisió tècnica, i nosaltres l'executem. Per tant, des del primer moment hi ha coordinació màxima entre les diferents institucions implicades.

Quines funcions específiques hem desenvolupat des de la direcció de Dependència? Hem dissenyat la plataforma per monitoritzar tot el que passava a les residències quant a baixes, altes, positius, etc., que ha permès donar la informació diària. Dins aquest grup de coordinació també teníem encomanada la tasca que quan els consells reben una sol·licitud de desinfecció nosaltres la poguéssim gestionar cap a la Delegació de Govern i per aquesta via, amb la col·laboració de l'exèrcit o la intervenció de l'exèrcit, s'han desinfectat Son Ametller, Son Tugores i Mater Misericordia. I hem fet la centralització de la gestió de personal mitjançant el SOIB, s'ha fet una gestió única amb el SOIB i a través de la direcció de Dependència s'oferia als consells que necessitaven personal tot el que SOIB venia captant.

Després, també màxima col·laboració amb Salut per a quan necessitàvem suport d'altres recursos, per exemple la residència Ones, que vull donar les gràcies una vegada més a ASPACE per la seva generositat. La residència Ones era una residència per a persones amb discapacitat física que havia de posar en marxa ASPACE que la tenia preparada i que havia d'inaugurar ASPACE i ens l'ha deixada perquè els coronavirus positius de residències poguessin anar-hi. També s'ha ofert a Salut la Casa de la Mar per a tots aquells positius que estan sense sostre perquè poguessin estar a un lloc especial. També es va acordar en aquest espai de coordinació que Salut derivaria el material que necessitaven les residències als consells i que serien aquests que ho redistribuirien.

També dins aquesta xarxa de coordinació, què hem establert? Una xarxa social, que en diem COVID-19, que ens reunim dos cops, de moment dos cops a la setmana entre els consells, els ajuntaments, l'Ajuntament de Palma, la FELIB, les entitats del tercer sector, Creu Roja, Càritas de cada illa i federacions i entitats del tercer sector com la UNAC, EAPN, FOQUA, que en reunions de videoconferència què fem? Treballam els casos individuals de difícil encaix, qui pot assumir aquesta responsabilitat; hem organitzat sobretot la gestió d'aquesta RESOGA extraordinària COVID-19 perquè en 15 dies havíem de fer la feina. Fem propostes diverses i les repartim, aclarim dubtes que puguem tenir i compartim experiències i idees.

I després també ens hem preocupat d'afavorir el manteniment de l'estructura de les entitats del Tercer Sector i dels serveis concertats o conveniats que quedassin suspesos. Per aquest motiu es mantenen els concerts socials i els mòduls econòmics; els centres de dia i dels centres ocupacionals que han hagut de ser suspesos mantendran els seus equips i mantendran tot el suport econòmic del Govern

de les Illes Balears. A canvi el que faran és que mantenen el contacte amb els usuaris.

En el tema de subvenció, igual; amb les subvencions també negociarem amb cada entitat com s'ha de renovar aquesta subvenció perquè les entitats no hi perdin. I amb els centres de dia que estan contractats a través d'ajuntaments o que estan conveniats a través d'ajuntaments també estan donant suport a domicili als seus residents o als seus usuaris perquè això es pugui mantenir.

Després també conjuntament amb diverses conselleries del Consell des del Govern, amb la Conselleria d'Administració Pública i Modernització, o la Conselleria de Presidència, s'ha creat aquesta xarxa solidària, que és la xarxa Junts, on es canalitza tota aquesta voluntat de col·laboració que han expressat els ciutadans. Des de la seva creació hem gestionat 263 peticions, 90% dels ciutadans i un 10% d'empreses, i hi ha hagut i s'han gestionat més de 1.300 peticions de participació de ciutadans que volien participar amb entitats com a voluntaris. Aquesta xarxa té quatre ramificacions: material sanitari, donació econòmica, col·laboració veïnal i voluntariat.

I després també la redistribució de crèdit d'aquest fons econòmic excepcional, extraordinari, que ens ha vingut de l'Estat per valor de 7.453.000 euros; la insistència del Govern de les Illes Balears que l'Estat reconegués per primera vegada en aquest tipus de conveni la població total de la nostra comunitat autònoma i que no se seguis utilitzant la de l'any 92 ha fet que aquesta quantia fos molt més elevada del que ens hagués tocat si s'hagués utilitzat la darrera, que va ser fa un any, que era la població de l'any 92. D'aquests 7.453.000, 2 milions han anat dirigits als consells i als ajuntaments.

Finalment, per dir-los també esports, que també tenim competències, dins aquestes competències, per acords del Govern de 13 de març, varem suspendre les competicions esportives de caràcter estatal i internacional, les activitats en instal·lacions esportives de titularitat pública o privada, i els programes de tecnificació dels esportistes; i després també s'han suspès fins al 31 de maig amb dues resolucions diferents les competicions i proves esportives vinculades a les federacions autonòmiques de les Illes Balears, que també s'ha fet, donat com s'allarga aquesta situació d'estat d'alarma, s'ha contractat a través del Col·legi Professional de Psicòlegs un servei de guàrdia perquè es doni suport telefònic als esportistes, als entrenadors, als directors esportius, als àrbitres o als familiars dels esportistes, una funció tranquil·litzadora, d'acompanyament o d'assessorament; funciona de dilluns a diumenge amb un horari de dotze hores, de les 9 del matí a les 9 del vespre.

Aquestes són les mesures preses fins ara. No seran les darreres. Si vostès ens tornen d'aquí a 15 dies aquí hi haurà més mesures, perquè a mesura que detectam necessitats intervenim i adaptam, i ho hem fet jo crec que en tres línies. Una, d'humilitat, d'humilitat perquè estam davant una situació extraordinària i nova, i hem de saber que d'aquí a ics mesos, quan ens avaluem amb seriositat, amb rigor i amb tranquil·litat,

potser haurem de dir que les mesures no han estat les suficients, que aquesta mesura fins i tot ha anat malament, però de moment prenem les mesures que estam absolutament convençuts que són les millors, i no és per ciència ficció ni per interès polític, moltes d'elles vénen avalades amb criteris tècnics, i sobretot ho feim després d'escoltar.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Ara començam les intervencions dels grups parlamentari. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Bon dia a tots. Vull començar amb agraïments. En nom del Grup Parlamentari Popular volem posar en valor, alabar, agrair, la feina de molts, la feina dels treballadors i educadors dels centres de la Fundació S'Estel; la dels centres Son Tugores, Son Ametller, Son Llebre; la de tots els centres de menors tant públics com concertats; la de tots els treballadors de tots els centres de persones amb discapacitats; la dels treballadors, tots, de les residències, tant públiques com privades; la dels funcionaris que en aquest moment estan fent molta feina; la de tots aquells que treballen a les entitats del Tercer Sector, apeude carrer, fent feina pels altres. I tots ells, a part de les condicions duríssimes en què han hagut de dur endavant la seva tasca, començant per la manca d'EPI, han patit una gran càrrega emocional que esperam sincerament que no els passi factura. I he deixat per al final els voluntaris, totes aquelles persones que han cridat per donar una mà de manera altruista per als altres. A tots ells, moltes gràcies.

Sra. Consellera, l'hem escoltada molt atentament, i de fet teníem moltes ganes d'escoltar-la. Creim que aquesta compareixença era molt necessària, i si tenim una mica de crítica la primera crítica és que trobam que ha arribat tard. Nosaltres ja havíem demanat una compareixença. Hem de dir que no sentirà una crítica nostra pel que ha fet; les instruccions que vostè ha dit des del primer moment les hem seguit dia a dia, hem estat connectats amb les decisions que es prenien des d'Afers Socials, per les que teníem coneixement a través dels mitjans de comunicació. Hem de dir que han estat molt poques, i aquí en les mesures que vostè va plantejar amb un decret, amb el Decret 4/2020, va tenir el nostre suport. Per tant la nostra crítica sempre serà per no haver fet més, per haver tengut una falta de previsió, per haver mancat a vegades molta falta de coordinació, i per haver mancat planificació. Per molt que s'hagi fet creim que no ha estat suficient.

Per això nosaltres també hem presentat propostes, però sobretot també hem hagut de presentar moltes preguntes, perquè com li he dit abans creïem que necessitàvem tenir molta informació. Per fer una oposició responsable, constructiva i lleial és necessària comunicació, és necessària informació, dades, transparència, i aquesta, Sra. Consellera,

m'he de queixar, no ha estat la tònica. En un mes i mig no hem tengut cap informació ni una. Vostè diu que han pres decisions escoltant gent; bé, idò escoltant als partits de l'oposició, que potser qualche cosa haguéssim pogut dir, no, no. Ens demanen lleialtat, ens demanen estar al seu costat però no ens han volgut, almanco de Serveis Socials no.

Per tal motiu hem presentat, com li deia abans, 200 preguntes; hem presentat 200 preguntes que evidentment no han estat contestades, supòs que la seva conselleria ha estat fent altres coses, però, clar, a nosaltres ens han preocupat moltíssim, ens han preocupat moltíssim, però han de donar informació també, no és excusa que no contestin, han de donar informació, tenen l'obligació de fer-ho, Sra. Consellera. Per això li faré moltes preguntes ara, i les que pugui per favor li agrairia que em contestàs.

Quin ha estat el detall de repartiments que han fet a les residències? Vostè diu que han repartit a les residències del Govern, que n'han tengut. Bé, idò jo li puc dir que hi ha hagut moltes residències que han rebut zero EPI; per tant quin ha estat el detall que han enviat, tant per a treballadors com per a residents?, i em referesc des del mes de febrer fins al mes d'abril, evidentment. Quants de tests s'han realitzat a les residències?, si ho sap, Sra. Consellera, tant a usuaris com a treballadors de les residències, i tant públiques com privades, perquè nosaltres hem demanat, i ho tornarem demanar, i ho tornarem demanar, i demà ho veurem a una comissió de Serveis Socials, que es realitzin tests a totes les residències, però també he de dir que m'hagués agradat, al nostre grup li hagués agradat sentir-la, a vostè, que era necessari fer tests a totes les residències. M'hagués agradat, crec que arribam tard.

Han tancat dues residències i han estat intervingudes també dues. Vostè ha dit que ha estat per decisions tècniques. No ho posam en dubte, però volem saber els protocols d'actuació que han fet en aquelles residències que començaven a tenir gent amb símptomes. Nosaltres, i jo la vull escoltar atentament, nosaltres tenim informació de cridades cap a la conselleria, dramàtiques, de residències que no tenien EPI, que tenien molts pocs EPI, i que a més començaven a tenir tant residents com treballadors amb símptomes, treballadors que els enviaven a ca seva amb quarantena i residents que no sabien de quina manera els havien de col·locar i què havien de fer amb ells. Per tant, jo li deman a vostè el protocol que han fet.

Li deman també, a partir de dia 11 sabem que varen intervenir la residència Oasis i la DomusVi. A partir d'aquí, com s'ha queixat el Col·legi Oficial d'Infermeria, per què no s'han medicalitzat aquestes residències? Per què en aquest moment tenen falta d'infermers? Per què són les mateixes residències i el Col·legi d'Infermeria que estan cercant infermers per a aquestes residències i no s'ha fet un conveni amb l'ib-salut perquè l'ib-salut medicalitzi aquestes residències, com s'ha fet a altres bandes i com pareixia que també s'hagués pogut fer? O per què l'ib-salut no ha enviat infermers o sanitaris allà? És que no en tenen. M'agradaria que vostè m'expliqui la ràtio que tenen en aquest moment, perquè no en tenen, és dramàtic vostè ho sabrà.

Miri, quina ha estat la feina que vostès han fet a cada una de les residències i de manera individual. El Govern amb les residències, nosaltres creiem que hauria d'haver actuat d'una manera molt més eficient, a partir de dia 19. Avui ho ha dit aquí, "dia 19 de març no teníem cap positiu", amb paraules seves, a les residències, dia 19 de març..., bé, doncs jo li treuré la nota de premsa que vostè va fer, dia 19 de març no en tenien cap, bé, idò ara en tenim 452 a les residències i malauradament 66 persones mortes a les residències de les Illes Balears, 3 més el dia d'ahir.

Li hem demanat també pels centres de menors, els centres de la Fundació S'Estel i també dels centres de menors de totes les illes, dels concertats i dels no concertats. No hem tengut cap contestació.

Dels centres de discapacitats, de tots, també li hem demanat el repartiment d'EPI i els tests que s'han fet. Ens preocupa molt la gestió que s'ha fet en els centres de Son Tugores i Son Llebre. Els primers dies, a part d'una falta absoluta d'EPI, en un principi a nosaltres ens parlava d'un total descontrol i just vull posar un exemple. En el mòdul Gregal, allà on hi tenien 18 interns, 16 varen donar positiu, 5 dies després d'haver donat positiu aquests interns, a segons quins els havien dut al Psiquiàtric, però encara quedaven interns mesclats amb altres interns que no eren positius dins el mateix mòdul. No es varen fer les proves del test fins molts dies després, fins passat dia 25, a tots els treballadors d'aquestes centres de discapacitat. La UME hi va haver d'anar evidentment, com a altres centres. Però nosaltres també consideram que abans s'havia d'haver actuat molt abans.

Al Mater Misericòrdia el mateix, encara a dia d'avui fan falta EPI Sra. Consellera. Els treballadors fan tasques indispensables, però fins i tot els AT, que ara acaba d'entrar el conseller d'Educació, fins i tot els AT fan uns serveis molt per damunt de les seves obligacions.

Al tercer sector. Evidentment jo vull parlar del tercer sector, que al principi de la meua intervenció he volgut posar en valor la seva feina, hem donat suport com li he dit a les mesures que vostès han pres, s'han suspès serveis, altres serveis se segueixen donant a domicili com vostè ha dit. Però les pròpies persones que anaven a fer ajuda a domicili, hi anaven sense guants i hi anaven sense mascareta, i és així, perquè les entitats del tercer sector s'han hagut de cercar la vida, la conselleria no els ha facilitat d'una manera sistemàtica des del principi, no em basta que em digui ara, des del principi EPI per poder servir als altres i ho sabem del dia a dia.

Si parlem dels problemes que tenim en l'exclusió social, els col·lectius més vulnerables, nosaltres des del principi el president Biel Company ens va encarregar a tots els diputats que cada una de les nostres àrees ens poséssim en contacte amb tots els sectors. Hem estat de manera sistemàtica i de constant parlant amb totes les entitats d'APN i amb moltes altres i ara en aquest moment ja ens parlen d'una situació prou dramàtica. Aquests serveis que vostè diu que es fan, doncs la veritat és que jo diumenge parlava amb una entitat que em deia, que han passat de donar una tota sola, han passat de donar

a 150 famílies, a tenir una demanda per a 400 i així si parlem amb totes. Al principi d'aquesta crisi va passar que tenien el rebost ple, havien acabat d'arribar els productes d'Europa, a més els hotels i restauradors quan varen tancar, els varen donar productes. En aquest mateix moment ja estan fent una crida de productes. Jo vull saber què farà la conselleria en aquest aspecte.

Vostè diu que han fet mesures i han parlat de la RESOGA evidentment. Nosaltres creiem que és insuficient, com li he dit, nosaltres donarem suport a les mesures que vostè presenti, també compti amb nosaltres. Però és que nosaltres també hem presentat mesures, Sra. Consellera, i de les mesures també ens agradaria que ens fessin cas i que també ens donessin suport a les mesures que hem presentat. Hem presentat un Pla d'emergència COVID-19, en aquest Pla d'emergència nosaltres hem posat una mesura damunt la taula que són 25 milions d'euros per a ajudes directes per a lloguer i per a amortitzacions de crèdit a totes aquelles famílies que hagin vist minvats els seus ingressos en almanco un 30%. Vostè sap que ja hi ha moltes famílies que ara, el mes que ve, que tal vegada moltes d'elles estan pendents d'un EROTO que no sabem quan arribarà, que s'estan plantejant si han de pagar el lloguer, la hipoteca, o han de comprar alimentació. Això passa, i a les cues de la gent, aquelles que a vostè li agradava fotografiar quan era a l'oposició, de cada vegada vostè sap perfectament que el perfil està canviant. La nostra comunitat autònoma és la tercera en aquest moment, ho era abans d'aquesta crisi de la COVID, amb més risc d'exclusió social. Idò ara passarem amb molta facilitat a ser la primera. Per tant, hem de posar mesures, les que vostè ha posat damunt la taula no són suficients.

L'altre dia me deia una persona: "la consellera està desapareguda". Vostè tindrà reunions diàries si vol, però la gent que està a peu de carrer, entitats que donen bosses de menjar em varen dir a mi: dissabte i diumenge, "la consellera està desapareguda". Miri, si això no ho accepta crec que té molt per fer autocrítica, Sra. Consellera, si no ho accepta. Nosaltres també com a mesures urgents hem presentat una renda d'emergència de fins a un màxim de 600 euros i com a mínim per a un temps de 6 mesos, la renda d'emergència COVID-19, és importantíssim que es faci.

La RESOGA de la qual vostè està contenta d'haver-la aprovada dia primer d'abril, és totalment insuficient, són dos mesos, encara ningú no l'ha cobrada, no ha arribat, hi ha molt desconeixement de totes aquelles persones que estan pendents d'un ERO i que veuen totalment minvats els seus ingressos, o que no havien començat a fer feina, o que ja feia temps que estaven a l'atur, que no saben si hi podran accedir o no hi podran accedir. Vostè ha dit que han posat una línia telefònica, doncs jo li puc dir que hi ha molta gent que no coneix aquesta línia telefònica, s'han de fer molts més esforços per arribar a la gent, que li dic que per molt que facin en aquest moment a nosaltres ens sembla totalment insuficient.

Creiem que queda molt per fer, per començar també de la mà de l'oposició, Sra. Consellera. Ha vist el meu to i la veritat és que les responsabilitats tal vegada arribarà demanar-li

responsabilitats, perquè la veritat és que la gestió de les residències ha estat molt deficient...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán hauria d'anar acabant.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

... -sí, acab, gràcies-, la gestió de les residències ha estat molt deficient.

Ara en aquest moment avui he acabat la meua pregunta demanant tests a totes les residències i també li demanaré, i vull acabar aquí, menjar, menjar ajuda i més doblers damunt la taula a totes aquelles persones de les nostres illes que ho passen malament i ho seguiran passant malament no dos mesos, sinó durant molt de temps.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Correspon ara al Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, president. Gràcies, Sra. Santiago per comparèixer davant d'aquesta cambra per explicar la seva tasca i retre comptes de la gestió duta a terme davant la crisi del coronavirus. Primer de tot, el nostre grup parlamentari vol expressar les nostres condolences a totes les famílies que han perdut algun ésser estimat i volem tornar reiterar les gràcies i el nostre reconeixement a totes les persones que cada dia fan possible continuar endavant en aquesta lluita contra el virus, des de sanitaris, personal de serveis socials, cossos i forces de seguretat de l'Estat, persones que obrin les botigues o persones del sector primari, voluntaris, entre d'altres.

Ja ho hem dit en més d'una ocasió, cap país ni cap societat estava realment preparada per viure una crisi relacionada amb una pandèmia. Una crisi sanitària global a causa del coronavirus. Segurament dins l'imaginari de les persones no hi havia la possibilitat de pensar que a escala global s'anava a declarar un confinament a quasi tots els països, ni que en el cas d'Espanya mai no haguéssim pensat que ja duríem més de 40 dies tancats a casa, sense poder anar a fer feina, o sense veure la nostra gent més propera.

Avui en dia una forma immediata de connectar entre nosaltres sense presències físiques són les xarxes socials i a través d'elles ens adonem un poc de com viu cada persona, o cada unitat familiar aquesta situació. Però a les xarxes socials hi ha una realitat que, com a la vida mateixa, s'intenta obviar, hi ha moltíssimes persones apartades de la nostra societat, hi ha persones que es troben soles a casa, sense rebre cap telefonada de cap ésser estimat, perquè si abans ja es trobaven soles ara hi estan més; o dones que, si ja vivien a un infern, ara

se'ls multiplica tenint el seu maltractador 24 hores, 7 dies a la setmana dins ca seva.

O totes aquestes persones amb necessitats especials que la vida se'ls ha complicat més, o moltes persones que ja de per si veien la vida en blanc i negre, que la vida era un obstacle a superar cada dia, ara ho és més; l'aïllament social del qual havien de fugir ara el pateixen a causa d'aquesta crisi sanitària.

A cada llar hi ha una història, una història diferent, algunes llars riuen i conviuen en família, moltes altres pateixen cada dia, que no saben què passarà demà, que no saben com sobreviuran. Jo no som consellera d'Afers Socials, però puc imaginar el pes de la responsabilitat sobre les seves espatlles, puc imaginar les nits sense dormir, a les seves mans, a les mans d'aquest govern la vida de les persones, de milers i milers de persones, persones que necessiten saber que no estan soles. I segurament d'aquí a uns anys, quan els analistes estudiïn aquest període de la nostra història, veuran aspectes que s'haguessin pogut fer d'una altra manera, però el que està clar és que tant aquest govern com el Govern de l'Estat tenen clar que els errors del passat, els errors de la crisi anterior no es poden tornar cometre i que les persones han de ser la prioritat.

Durant molt de temps les persones han estat al servei de l'economia, és ara quan s'ha demostrat que l'economia està al servei de les persones i sent orgull de poder formar part d'una força política com és Unidas Podemos, i de ser de les que han decidit empenyer a favor de les persones.

La Conselleria d'Afers Socials és la que més proximitat té amb les famílies o persones més vulnerables que han estat sacsejades per la crisi sanitària i a la vegada pels seus efectes socials i econòmics, és la conselleria, juntament amb els consells i ajuntaments, que quan ja no hi ha més opcions és la que ha de posar tota la maquinària en marxa per ajudar i acompanyar totes aquestes persones. Perquè és importantíssim que no deixem ningú enrera, que lluitem contra l'exclusió social que s'origina quan la societat viu períodes de crisi i que procurem que tothom pugui conservar les seves necessitats bàsiques.

Crec que som davant un govern autonòmic que té clares les seves prioritats i crec que aquestes prioritats estan en sintonia amb les del Govern de l'Estat, i ho podem veure, per exemple, amb la renda bàsica garantida aquí, a les Illes, i d'altra part, amb l'ingrés mínim vital que ha presentat el Govern de l'Estat, dues rendes, de vegades menyspreades per algunes forces polítiques, però que a dia d'avui es fa patent la necessitat de tenir-les.

L'ingrés mínim vital serà una xarxa de seguretat per a totes aquelles persones que aquesta crisi els deixa fora dels ERTO o dels subsidis per atur. En aquest sentit, Sra. Consellera, m'agradaria saber com valora vostè la futura implantació de l'ingrés vital mínim i si seran dues rendes que es podran complementar, i també si sabem quantes famílies o persones se'n podran beneficiar aquí, a les Illes.

I perquè quedi clar, l'ingrés mínim vital és una eina més per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social, no és una *paguita*, com volen fer creure alguns sectors de forma despectiva. Quan una persona o una família no té cap ingrés, ni per omplir la seva nevera, una ajuda com aquesta, que els permeti un ingrés mínim, com és evident serà gastat, o el que és el mateix, servirà per augmentar el consum i l'economia en si. Però està clar que alguns prefereixen aplaudir decisions com quan es varen gastar 60.000 milions d'euros per rescatar els bancs. Això sí, quan de forma encertada, el Govern actual del qual formam part decideix posar en marxa de forma urgent aquesta eina com a un element de lluita contra la precarietat, alguns la volen titllar de *paguita*, com si la gent que no té ni per omplir la seva nevera no tengués ja suficient com per haver d'aguantar aquests menyspreus.

Hi ha moltes persones que no han pogut aconseguir un treball digne dins el règim de cotització social i que treballen dins l'economia submergida que han quedat sense cap tipus d'ingrés, aquestes persones han d'estar condemnades? Nosaltres pensam que no, ni aquestes ni les treballadores de la llar ni qualsevol persona amb vulnerabilitat. A dia d'avui, però, tenim la sort de comptar amb una societat civil organitzada, amb múltiples entitats de caràcter social, amb persones voluntàries i ciutadania disposada a treballar solidàriament per a no deixar ningú enrera, una col·laboració necessària que si fins ara essencial en el pròxim temps ho serà encara més.

En aquest sentit, hem pogut veure com moltíssimes persones s'han sumat a aquesta onada de solidaritat i moltes s'han ofert per col·laborar de manera voluntària. Des de la Secretaria Autònoma de Memòria Democràtica i Bon Govern ja s'havia iniciat la xarxa Junts i hi treballaven abans de l'arribada de la crisi de la COVID-19, i ara s'ha prioritzat el voluntariat per posar a tota màquina el servei, per tal d'oferir canals que donin resposta tant a les necessitats com a les diverses realitats, amb garanties de qualitat, a través de formació general i específica, acreditació d'entitats de voluntariat, coordinació amb ens locals i diversificació de canals d'ajuda, entre d'altres.

Sabem que aquest virus és contagiós, que fins i tot hi ha persones asimptomàtiques que el poden transferir, però, per això mateix, hauria de ser motiu per blindar encara més aquells espais que acullin les persones de més risc, parl dels nostres majors, persones que han donat tot el que han pogut durant tota la seva vida, que, inclosa l'anterior, molts varen sustentar les seves famílies i que, per un motiu o un altre, ara són a residències. El dol de la pèrdua és molt dur, però ho és molt més quan el dol és en soledat. I és també molt trist i injust que la vida es pagui amb soledat, sense poder acomiadar-se ni sostenir per darrera vegada la mà dels nostres éssers estimats. Pensam que de la mateixa manera que s'ha vist que la sanitat pública ha de ser un dret per a tothom, també es fa palesa la necessitat de treballar i garantir uns drets que permetin una vida digna dels nostres majors, que, com bé tots sabem, algun dia ens tocarà a nosaltres ser-ho, i voldrem que se'ns tenguí cura.

És per això que si alguna cosa volem demanar és que s'augmentin els recursos per protegir els nostres majors a les residències de gestió privada concertada, de la mateixa manera que en els darrers anys hem vist com s'ha recuperat personal en les de gestió pública, també pensam que a totes les altres residències es fa necessari augmentar les inspeccions, millorar les condicions laborals i un augment de personal per oferir una cura més personalitzada i més encertada, perquè fa falta molta gent per tenir cura de la gent.

També volem demanar-li si planteja alguna mesura més de coordinació entre institucions i sobretot si preveu treballar en una proposta conjunta amb totes les forces polítiques per blindar els drets i la garantia digna de tots els nostres majors, que, per a nosaltres, passa per augmentar les residències de gestió pública.

El que queda clar, i segurament compartirà amb nosaltres, és que hi haurà un abans i un després d'aquesta crisi, el primer de tot és que cal recuperar l'estat del benestar, ha quedat més clar que mai que cal defensar la cosa pública, la sanitat, els serveis socials i l'educació pública; que mai més en aquest país i les persones que hi vivim ens valen les solucions adoptades a l'anterior crisi i que d'aquesta crisi en sortirem juntes i que la sortida d'aquesta crisi passa per la solidaritat i el social, és per això que, com no pot ser d'una altra manera, el nostre grup parlamentari estarem al seu costat per seguir duent a terme endavant polítiques valentes que donin solució als problemes socials que estan i estaran derivats de la minva de l'economia de les Illes Balears. I esperem que la resta de grups també hi estiguin, per tal de no deixar ningú enrera.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Sans. Es el turno de palabra del Grupo Parlamentario Ciudadanos, tiene la palabra el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, vicepresidenta, bon dia, Sra. Santiago, tot i que li he dit abans. Em sap greu que no hi sigui la companya de la consellera de Salut, perquè hi ha una referència que crec que és important i la vinculació estratègica de l'actuació sobre la lluita contra la crisi sanitària, social i econòmica, per aquest ordre, sanitària, social i econòmica, crec que és important; tot i això sé que vostès en parlaran, però ha fet unes referències importants i jo crec que són troncats en la gestió d'això, que l'actualitat sanitària marca les pautes, fer un parell de referències sobre això.

Vull aprofitar, ho han fet tots, però vostè coneix perfectament el tercer sector i la societat civil, l'estructurada i no estructurada, és a dir, el voluntariat a nivell individual que

ha canalitzat la solidaritat i que està dins un front de lluita, igual que ho ha fet institucional també la societat civil, i que no se'n fa tant de ressò a qualche moment per reconèixer-la tal com hem fet tots aquí. Precisament per això, consellera, precisament per aquest tema, que la societat civil, i concretament el tercer sector que està organitzat és la que dóna molt de suport i realitza moltes activitats on l'administració no arriba ni arribarà mai, per molt que es vulgui agafar tot, des de l'àmbit públic és impossible, està demostrat, sí és cert que les entitats del tercer sector es troben en una situació ara molt delicada, com es troben les associacions empresarials i els sectors productius; i és, i això és una petició que li faig, li hem feta per escrit, però sé cert que vostè és conscient que és molt important que s'acompleixi amb els pagaments dels terminis, del consens dels convenis i dels proveïdors, tant dels serveis públics vinculats a l'àmbit sanitari i sociosanitari, com a les mateixes entitats que s'han fet servir ells.

Vostè sap que aquesta cadena de transmissió és fonamental, perquè, si no, no podran complir i es poden veure trobats en ERTA en poc termini. Mai no els podríem acusar de fer ERTA, tot el contrari, sinó de retenir poder-los fer, però es poden trobar en aquesta situació.

Entenc jo que és un treball que fa vostè amb la consellera d'Hisenda, però nosaltres suportarem que es garanteixi el pagament a totes les entitats, però específicament el d'aquestes entitats del tercer sector que presten els serveis.

I li faré una sèrie de valoracions, li he de valorar positivament moltes de les mesures, sobretot la seva intervenció, perquè ha contestat moltíssimes preguntes, cosa que no ha fet la consellera de Sanitat, i vostè ha fet de l'anàlisi d'actuacions -de Salut, perdó-, de la seva intervenció estructurada ha contestat moltíssimes preguntes, n'hi he fet algunes per escrit també, però que aquelles poden esperar.

La que més, sobretot, ens interessa i no tan sols els casos, és a dir, vostè ha informat que té zero casos ara mateix en els centres socioeducatius, ha dit que n'hi ha un de pendent a dia d'avui, el dia d'avui és el dia d'avui, no li faig cap endavant, no faré futurisme, evidentment és el dia d'avui, el que sí li deman és per poder preveure un futurisme que sigui positiu, si els protocols estan ben tancats i ben adequats en el material, en la prevenció i en la formació, perquè podem tenir molt de material, però s'han produït contagis perquè els sanitaris de vegades no han tengut temps per a la formació, i no han tengut temps per a la formació perquè l'aïllament social s'ha produït als mateixos centres hospitalaris, per tant, no hi ha hagut ni temps, o perquè s'ha hagut de contractar personal que no ha tengut temps de formar-se en l'ús dels EPI, i per això li dic que no són aliens ni és personal sanitari, ni és personal sociosanitari ni de residència ni de centres assistencials, ni de centres socioeducatius en l'ús d'aquest material. Per tant, li demanaré si té la certesa que aquests protocols són els que es desenvolupen i si són els mateixos que es donen a tota la resta del personal sanitari.

Miri, tenim la queixa del SAD, del Servei d'Ajuda a Domicili, no és d'ara, en el principi, li demanaré ara com està aquesta queixa que els treballadors varen fer en temes que no es facilitava el material, gent que estava *face of* amb els usuaris i passaven pena per aquesta incertesa, això és una notícia que tenim del mes de... a principis, de mitjans del mes de març, voldria saber... que em fes una valoració.

Quan vostè ha dit que l'autoritat sanitària marca les pautes tots ho tenim assumit, li dóna ordres, tant de bo!, tanta sort, qualsevol comunitat científica en una situació de pandèmia qui mana és un ministre, un conseller, un director de sanitat, en això hi està d'acord; però les mascaretes consellera, dia 19 de març: *"La consellera Santiago tira de protocolo, insiste en que las mascarillas son para los hospitales. Asegura que esta semana volverá a exigir al vicepresidente, Pablo Iglesias-vicepresidente, eh, Pablo Iglesias-, que les confirme si es posible dar mascarillas a los cuidadores de residencias y al servicio de atención domiciliaria"*.

Insistesc un poc, vostè era present a la meua intervenció en la interpel·lació a la consellera, jo la suportaré allà on vagi vostè i qualsevol conseller, jo i el meu grup parlamentari, quan *desobedezcan una instrucción que diga simplemente facilitar mascarillas a qualsevol ciutadà*. I a més que té un contacte a 10 centímetres o s'hi ha d'atracar per valorar o per donar llum, insistesc, no creiem ni que sigui desobediència, és que em sembla absurd que s'hagi d'esperar una instrucció de qualsevol amic per aplicar un protocol d'aquest tipus, concretament parl de les mascaretes. En aquest moment hi havia 38 aïllats a les residències i 2 positius, en aquest moment, el mateix dia 18 de març.

Li faré de memòria una escala de projecció del que suposa això, simplement li dic que la garantia de les mascaretes i dels EPI ha de ser igual a les residències, al SAD o a qualsevol tipus de centres socioeducatius, a qualsevol treballador, i si fa falta pressupost ens ho digui perquè nosaltres hi anirem conjuntament a demanar-ho.

Li he parlat del conseller, li he parlat de la preocupació de les subvencions, també li faré trasllat llavors a l'àrea d'esports, hi ha una preocupació important a les federacions i als clubs, a veure, no al calendari només esportiu sinó aquests acords que hi ha per a quan es recuperi, que es mantenguin o s'hagin de reconduir o reformular aquestes ajudes en tema de desplaçaments, en tema d'alta competició, etc., que supòs que a qualche moment haurem de valorar.

Jo no crec que hàgim d'esperar a veure els resultats d'aquesta crisi per prendre decisions, em referesc a decisions estructurals, les residències necessiten ja, i els centres assistencials, un pla de xoc immediat, si llavor li fan modificar per qualsevol protocol, consellera, o per a millors pràctiques ho faci, però l'aïllament, el material de mampares, els circuits que hi pugui haver d'aïllament social dins les residències, s'han d'adaptar ja, així com s'han adaptat plantes hospitalàries. Insistesc, crec que hem d'assumir clarament que els centres sociosanitaris i assistencials han de tenir el mateix tractament que els circuits hospitalaris o sanitaris ara mateix. Per què?

Primer perquè tenim una incidència d'un terç en tema de contagis i lamentables defuncions, perquè hem arribat tard, no he dit que ho haguem fet malament, hem arribat tard per desconeixement, i hem arribat tard perquè hem pres una decisió que era que l'aïllament d'aquestes persones vulnerables, perquè per patologies ho podien ser, era millor prendre la decisió d'aïllament en el mateix lloc de residència. I es va traslladar més tard als centres hospitalaris, li agaf informació que donen les entitats i que donen els professionals, jo, evidentment, m'he de guardar, per això tenc ara l'oportunitat que vostè ens ho conti, que vostè ens digui si això és cert o no, a quin moment va ser o no, i, per descomptat, a part de les mesures ens contesti el que no s'ha pogut fer.

Però sí, té un altre repte llavors, consellera, la humanització, la humanització del llenguatge i la humanització de la valoració d'aquestes residències, d'aquests centres assistencials. Hi ha ja tòpics, de no "no em vull ni atracar" perquè és qualche cosa que s'ha dimonitzat, crec que s'ha d'humanitzar el llenguatge i sobretot la imatge i la comunicació del que passa allà i com es comunica.

Per una altra banda, crec que s'han de recuperar aquestes visites i aquest règim de contacte diari, ja li dic, jo sé que vostè no té les competències en les coses transferides als consells insulars, també ens hem de reformular no recuperar competències, però sí recuperar autoritat per part de qui en una situació de crisi com aquesta li dona al ministeri, al Govern de les Illes Balears l'actuació prioritària des de Sanitat, per tant, l'actuació a totes les residències, sigui gestió d'un consell, sigui privada o sigui de la comunitat autònoma l'ha de tenir centralitzada el Govern en aquestes situacions. I crec, sí, ho sé consellera, ja m'hagués agradat que fos aquí, però apel a aquesta xarxa que vostès tenen, consellera, que ha anunciat avui entre els consells, FELIB, les entitats del tercer sector, la mesa representativa i la consellera perquè ho traslladin, si li sembla bé, si no jo li deman per part del nostre partit que almanco la plantegi.

Quan ploraven, i dic ploraven, perquè és el que deien els treballadors assistencials, sobretot els sanitaris que són en aquests centres, d'impotència perquè es morien a les seves mans i perquè no tenien, no els arribava la mateixa informació que sí arribava a altres tipus de sanitaris, és igual si eren privats o públics, vostè ho sap, és igual, patien igual.

També li demanaré com està la situació, els protocols, no ha informat de cap contagi ni cap pèrdua, m'alegr d'això, de l'alberg d'acollida de persones migrades i de refugiats (...) volia veure, volia saber que ens informi igual que ha informat els centres socioeducatius com estava la situació, li he fet qualche pregunta escrita per si ens contesta. I si el personal que gestiona, que em sembla que es Creu Roja Espanyola, té aquest material o li ha traslladat qualche mancança i s'ha pogut resoldre aquesta mancança, sigui de material, sigui de reformulació de l'entorn, que és el que li deia, per l'aïllament social que es pugui fer dins els mateixos centres, i que, evidentment, és molt difícil de fer ara mateix.

També s'ha donat la responsabilitat de la petició d'ajudes a persones que es troben totes soles, volia saber si aquesta responsabilitat que s'ha traslladat, signar la petició per part d'un treballador, una treballadora, un funcionari, està ben protocol·litzada i amb un barem comú, més que res per la responsabilitat que vostè sap que li correspondria al treballador llavors de justificar una petició que ell mateix ha fet.

També li varem demanar per escrit en aquest sentit, consellera.

Volia saber si s'ha trobat amb famílies que han hagut d'estar ingressades o aïllades i els seus menors no han pogut ser atesos per familiars o per un altre, si s'ha donat el cas, i si hi ha hagut de tutelar-los la comunitat autònoma o...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Gómez, tiene usted que ir terminando, por favor.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

...-sí, gràcies, vicepresidenta-, és molt extens, empraré, si em dona 10 segons més, només dir-li, consellera, per acabar aquesta pregunta, si s'ha trobat amb aquesta situació, si s'ha pogut gestionar per part d'entitats o per la mateixa comunitat autònoma o els consells insulars.

Empraré la meua segona intervenció..., jo demanaria un poquet de..., me l'ha donat, m'ha donat un minut, però un poquet més d'extensió perquè ens donen una oportunitat avui els consellers en comparèixer i poder-los formular les preguntes.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sr. Gómez. Es el turno de palabra del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, *té la paraula el Sr. Ensenyat*.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sra. Vicepresidenta. Sra. Consellera, li vull agrair moltíssim aquest esforç que ha fet en mitja hora de fer aquesta visió panoràmica de totes aquelles actuacions que ha dut a terme la seva conselleria.

Però sí que li he de dir que..., per això mateix li ho he agrait, diumenge passat crec que era, sortia al diari, a uns dels diaris de més tirada d'aquesta terra, una notícia, és veritat, era un d'aquests articles d'opinió, però que reflecteixen l'opinió del mitjà en qüestió, on parlava de la diferent presència mediàtica dels diferents consellers del Govern i deia que tant la presidenta com el Sr. Negueruela havien tengut un paper fonamental en la gestió d'aquesta crisi, fins i tot es referia a altres, i en el seu cas diu, deia: "*sorprende lo poco que se está percibiendo el papel de la consellera de Afers Socials*",

la qual cosa a mi em va deixar molt preocupat, perquè, a més, diríem, d'aquesta intervenció que vostè ha fet, on s'ha ofert un desplegament prou integral de totes aquelles qüestions que s'han dut a terme, especialment dins una àrea que per a un govern d'esquerres ha de ser total i absolutament prioritària i de fet ho és -i de fet ho és- com hem demostrat al llarg d'aquesta passada legislatura i d'aquesta legislatura que ha començat, i la qual cosa em va preocupar. No em va preocupar quant a un rèdit polític que es pugui treure des del departament, crec que no es tracta d'això, no, no es tracta de penjar-se medalles perquè amb vostè ens coneixem fa molts d'anys, jo estic totalment convençut que vostè és una persona d'aquestes que fa les coses perquè hi creu i perquè creu en la política sense esperar un rèdit polític. Em va preocupar en el sentit de dir: bé, a veure si és que la percepció, i especialment de la ciutadania, ja s'ha desplaçat no tant en una preocupació sanitària i social, sinó més aviat econòmica, i això em preocupa, em preocupa perquè el programa que es presenta a dia d'avui pot ser certament desolador.

I em preocupa també en el sentit de dir, bé, si aquesta informació d'aquest conjunt de mesures que la seva conselleria ha pres, això no arriba a la ciutadania i especialment no arriba a les persones que l'hauran de menester difícilment es produirà allò de la igualtat d'oportunitats. Però, per altra part, també em sorprèn que els resultats són diferents perquè vostè mateixa ha dit que s'han gairebé moltes vegades duplicat les demandes que hi havia en aquest sentit.

Per tant, precisament el mateix dia que va sortir aquesta editorial també sortia un tuit d'un periodista que condueix un matinal a una ràdio pública que deia que els al·lots del Consolat de Mar ho fan molt bé a nivell de comunicació. Bé, idò per ventura hem de plantejar que aquesta informació, aquesta que és ara totalment i absolutament prioritària que arribi a qui hagi d'arribar, arribi, via la..., sigui com sigui, a través de xarxes, a través dels mitjans de comunicació convencionals o com sigui, però que arribi, que em consta que arriba.

És a dir, jo, com la Sra. Durán, sap que faig el seguiment de tots els temes que afecten la seva conselleria, jo també he anat parlant amb diferents entitats, tot i que li he de dir que la percepció és diferent, a mi no m'han fet arribar el missatge que per ventura a vostè sí li han fet arribar; sí en algunes qüestions, sí que sé que hi ha entitats a les quals se'ls ha disparat el nombre d'usuaris, determinats menjadors socials, i que fins i tot alguns es queixen que no tenen ajudes públiques, però crec que la primera pregunta que els hem de fer és: bé, i les has demanades les ajudes públiques? Perquè això és important.

Crec que tant vostès, que fan la tasca d'oposició, com nosaltres que fem la del Govern, és important que els facem aquesta pregunta, entre d'altres perquè si no entràriem dins un greuge comparatiu respecte dels que han de passar per tot un procediment, tota una convocatòria o un concert de places o acreditar els centres on desenvolupen les seves activitats i altres no, i en això crec que hem de ser escrupolosos i

entendre també la realitat. I a mi em consta -i a mi em consta- que moltes vegades s'ha fet una demanda a la consellera i l'endemà aquella entitat tenia allò que havia demanat, fos menjar, fos aigua, fossin mascaretes, material sanitari i en aquest cas em consta que la consellera s'ha desviscut o s'ha..., sí, s'ha desviscut, -és correcte desviscut?-, s'ha desviscut, s'hi ha deixat la pell, que diem en bon mallorquí, per estar prop de tota aquesta gent.

Respecte del que vostè comentava de les residències, crec que quan parlem de residències ho posam tot dins un mateix paquet i hem de diferenciar molt bé les residències públiques de les residències privades, on, evidentment, el mecanisme i el funcionament ha estat totalment diferent. És a dir, una realitat és la de les residències públiques i una altra realitat totalment diferent és la de residències privades, on fins i tot la conselleria o bé el Govern en altres comunitats ha hagut d'intervenir.

Però crec que també al manco ens hem de fer una pregunta: és legítim a una empresa que té una residència com a un negoci..., hi ha casos, aquí el Sr. Florentino Pérez crec que és un dels més rics d'Espanya en té de residències d'aquestes, és lícit que amb doblers públics s'hagin de fer determinades actuacions en negocis de particulars? Jo crec que almanco la reflexió sí que l'hem de deixar damunt la taula.

I després si m'ho permet, li vull plantejar una qüestió, és complexa i fa referència al que és el nivell de relació amb l'Estat, en una situació un poc estranya perquè la veritat era un ministeri amb poques competències, per no dir cap, perquè gairebé totes estan transferides a les comunitats autònomes, i especialment en aquesta relació amb l'Estat tenint en compte la que ens ve, en una situació on han caigut els ingressos que tindrà aquesta comunitat autònoma, on s'hauran de refer els pressuposts d'aquesta comunitat autònoma i on la total i absoluta prioritat evidentment ha de ser l'educació, ha de ser sanitat i han de ser els serveis socials. Però si ens regim per l'informe que ha fet el CES, el Consell Econòmic i Social, ens podem trobar amb un panorama devastador, devastador en el sentit que els ingressos que tindrà aquesta comunitat no seran suficients per pagar sanitat, no seran suficients per pagar educació i no seran suficients per pagar social. Per tant, jo en aquest sentit, li deman: l'Estat en quina posició se situa respecte d'això?

Jo fins i tot vaig demandar ja en qüestions de sanitat que aquest procés que hi ha volgut haver de recentralització de competències no ha funcionat perquè es gestiona molt millor des de la proximitat entre altres coses perquè suposa un coneixement de la realitat immediata.

Per tant, això passarà just per una qüestió que sigui purament econòmica o es té previst que hi hagi una col·laboració?

I també hi ha un tema important que és la renda garantida, que crec que és una d'aquelles qüestions que aquí es varen impulsar de manera pionera a tot l'Estat espanyol, on ja ha tengut recorregut abastament com per saber com ha anat, és a

dir, a quina població diana... o damunt quina població diana hem pogut actuar, quins problemes hi ha hagut que després s'hi hagi pogut actuar i, per tant, davant l'anunci de la creació d'una renda mínima vital entenc que seria important que el Govern s'informàs sobre l'experiència aquesta que ha tengut la comunitat autònoma. Perquè, a més, crec que la gran diferència respecte d'altres rendes que es puguin plantejar és que aquesta, la nostra, es plantejava com a un dret, i això crec que és important perquè evidentment és un canvi de perspectiva i de paradigma, és un dret que tenen les persones, un dret a viure -a viure- i totes aquelles persones que ja no tenen cap tipus de percepció de prestació de qualque manera han de viure. Per tant per aquí anava el tema, que, per cert, m'hasorprès molt l'oposició de la Conferència Episcopal, que s'ha mostrat totalment en contra d'aquesta qüestió, i no entenc molt bé per què; és a dir, no té cap mania ni una que els capellans hagin de tenir un sou de l'Estat, que sembla que, a més, és una cosa que no es pot qüestionar mai a través d'aquell famós concordat de temps enrere, però es coneix que allò que l'amor de Déu abasta per a tothom, però no en canvi si suposa recursos econòmics, i crec que si un està a favor de la vida hi ha d'estar amb totes les conseqüències.

En tot cas crec que hi haurà crítiques, però nosaltres podem sortir cara alta i dir: escoltau, senyors, nosaltres això ja ho tenim en marxa. Per tant, també veure això simplement a nivell de l'Estat quin nivell de compatibilitat tindrà respecte de la que es du a terme en aquesta comunitat autònoma des de ja fa una sèrie d'anys.

Tenia altres preguntes però veig que se m'acaba el temps i les deixaré per al segon torn. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Ensenyat. Corresponde ahora el turno de palabra al Grupo Parlamentario VOX-Actúa Baleares, tiene la palabra la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, vicepresidenta. Sra. Consejera, buenos días. Para empezar mi intervención le diré que usted no debería estar ya aquí, sigue sin asumir ningún tipo de responsabilidad por no haber impedido que menores que están bajo su protección y amparo hayan sido víctimas de explotación sexual, en lo que a nuestro entender ha sido consecuencia de una dejación de sus responsabilidades, tanto suyas como de su equipo directamente responsable de la protección de menores, y de la gestión de centros de reforma de esta comunidad, donde también ha habido víctimas de explotación sexual.

Dicho esto entenderá que nuestra confianza en la gestión que usted o su equipo vayan a realizar en esta emergencia sanitaria, pero también social y económica, es una confianza nula, pero aun así nosotros vamos a seguir aportando propuestas, como ya lo hicimos al principio de esta crisis, propuestas que muchas de ellas, por cierto, se han acabado

llevando a la práctica, si bien con retraso con respecto al momento que nosotros las propusimos. Me refiero a medidas como el cierre de los puertos y aeropuertos garantizando el transporte de mercancías, claro está, así como al cierre de todos los centros educativos, que VOX en Baleares propuso a este gobierno autonómico antes incluso de que lo decretase el Gobierno de España.

Como bien sabemos esta crisis no es sólo sanitaria, es también una crisis económica sin precedentes, y su consejería va a tener que adoptar medidas extraordinarias para garantizar un porvenir a muchas personas que quedarán sin recursos económicos a consecuencia de la enorme recesión económica que nos espera. Además partimos de una situación que ya era preocupante de por sí; no olvidemos que el último informe del estado de la pobreza, elaborado por la red de inclusión social, establecía que el 18% de la población balear, algo más de 200.000 personas, se encontraba en situación de riesgo de pobreza o exclusión social, y casi 370.000 personas cobraban menos de 1.000 euros al mes. El escenario no era nada alentador, y era un indicativo de que sus políticas social-comunistas llevadas a cabo durante la anterior legislatura habían empobrecido a un alto porcentaje de los ciudadanos de estas islas. Pero es que si antes el escenario no era alentador, ahora es desolador. Las previsiones económicas más optimistas nos hablan de un hundimiento del 30% del PIB de Baleares; esto es un drama económico y humano, miles de familias no podrán atender a sus necesidades más básicas si no tomamos medidas efectivas que eviten esta tragedia. Por ello es de vital importancia que este gobierno autonómico rehaga sus presupuestos para dar cabida a estas nuevas necesidades que nos ha traído esta pandemia.

Ya hemos visto que a usted no le tiembla el pulso a la hora de exigir más recursos al Sr. Pablo Iglesias, pero además es que usted debe aplicarse el cuento, y del mismo modo que pide al Gobierno de España que destine más recursos a los servicios sociales debería usted también solicitar al gobierno autonómico que rehaga sus presupuestos para hacer frente a las consecuencias económicas provocadas por el virus de Wuhan y a las que deberemos hacer frente en estas islas.

Para empezar no estaría mal suprimir gasto estructural en decenas de organismos, secretarías autonómicas, direcciones generales, que no aportan mejor gestión de los servicios públicos sino que responden a una mera puesta en escena para vender a sus votantes su programa ideológico o para llevar a cabo actuaciones propagandísticas que nada tienen que ver con la gestión ordinaria, eficiente y eficaz de los servicios públicos.

Dada la necesidad de aumentar el presupuesto de gasto de su consejería, o de los recursos que se destinen a la atención de las personas más vulnerables, ¿podría indicarme -y aquí va mi pregunta, mi primera pregunta- podría indicarme qué organismos, entidades públicas, direcciones generales, institutos públicos o consejerías piensa suprimir este gobierno para poder hacer frente a esas necesidades económicas que surgirán a consecuencia de la COVID-19? Si no puede contestarme yo le puedo dar algunos ejemplos del

gasto estructural y sobredimensionado que hasta ahora ha estado derrochando este gobierno autonómico que se hace llamar *de la gent*, pero que como vemos y como demuestra el informe sobre el estado de la pobreza antes citado lo único que ha conseguido hasta ahora es *empobrir la gent*. Desde nuestro grupo hemos hecho ya nuestra propuesta al respecto. Proponemos la creación de un plan de contingencia en la comunidad autónoma de 500 millones de euros, de los cuales 100 sean para ayudas directas a los ciudadanos afectados por la recesión económica sin precedentes que vamos tener que afrontar.

Por otro lado no nos olvidamos estos días de sus competencias en materia de protección de menores, aunque a usted le resulten molestas, últimamente llegando incluso a negar tener algún tipo de competencia en materia de protección de menores; lo cierto es que sí es usted competente, la Oficina Balear de la Infancia y la Adolescencia está adscrita a su consejería, y los menores protegidos y tutelados por las instituciones en Baleares nos siguen preocupando. Hemos conocido que se han producido casos de contagio por coronavirus en un centro de menores de Mallorca, por lo que le solicito que nos explique las medidas que el Defensor del Menor está llevando a cabo en la gestión de esta crisis sanitaria para la protección de aquellos menores que se encuentran bajo tutela de las administraciones públicas, y garantizar que se están preservando todos los derechos de los niños tutelados, especialmente su derecho a la salud y a la asistencia sanitaria. ¿Cuáles son las medidas y los protocolos seguidos durante el estado de alarma en los centros de tutela? ¿Conoce el Gobierno balear las medidas que se han adoptado?, ¿lo conoce el Defensor del Menor, o el director de la Oficina de la Infancia y la Adolescencia, como se llama ahora? Bueno, pues de ser así solicitamos los detalles, las medidas y los protocolos de actuación que se hayan establecido.

Por otro lado le recuerdo que el pasado mes de septiembre presenté y defendí en este parlamento una proposición no de ley para que el gobierno autonómico aprobase la guía para la elaboración de los informes de impacto familiar para todas sus iniciativas legislativas, con la finalidad de considerar su impacto social y económico en las familias de Baleares. ¿Tienen ya establecido el procedimiento para emitir dicho informe de impacto familiar? Lo cierto es que los grupos políticos que sustentan al Gobierno del que usted forma parte votaron en contra de mi iniciativa, una iniciativa que lo único que pedía era que se cumpliera la ley, una ley aprobada por unanimidad en esta cámara, y que establece que debe realizarse ese informe de impacto familiar. Pues bien, el pasado día 8 de abril venció el plazo, y no tenemos noticia de esa herramienta, que ahora más que nunca es transcendental para asegurar que las medidas que adoptemos a partir de ahora pues sean para paliar los efectos de esta crisis y sean adecuadas a las necesidades de las familias de Baleares, que serán en última instancia quienes sufran más las consecuencias.

Por último quiero instar a este gobierno autonómico, dado que su consejera de Asuntos Sociales se cartea, por lo que vemos en la prensa, con el Sr. Iglesias, a que le solicite al

Gobierno de España el pago de las nóminas de aquellos trabajadores que temporalmente han cesado en su empleo, y por tanto en la percepción de sus salarios, en contraposición a la renta básica universal que pretenden poner en práctica.

Cerca de 90.000 personas han sufrido ya un ERTE en Baleares, estas personas han dejado de cobrar sus salarios porque el Estado les ha prohibido ir a trabajar y cuando un estado expropia algo, en este caso el derecho al trabajo, lo que debe hacer es indemnizar a los afectados. Por eso, desde VOX pedimos al Gobierno de España que pague el justiprecio, que abone a los trabajadores afectados su nómina durante el tiempo en que su empresa permanezca cerrada por orden del Gobierno y a los autónomos la media mensual de sus ingresos. Sólo así evitaremos que la sociedad se empobrezca y se convierta en subsidiada, que es lo que parece buscar este gobierno de izquierdas. Los ERTE ocasionan parados, es decir, personas que no cobrarán lo mismo que cobraban antes, se aboca a las empresas a la quiebra y a los autónomos no se les garantiza ningún ingreso además de cobrarles la cuota de autónomo por un trabajo que les prohíben realizar, creando así una sociedad de individuos vulnerables que no pueden afrontar el pago de su hipoteca o de su alquiler para que lleguen luego los servicios sociales a darles una renta básica universal, como quiere el Sr. Iglesias, a darles una limosna.

Nosotros exigimos también a este gobierno autonómico que tome medidas para que se haga verdadera justicia social exigiendo al Gobierno de España el pago de las nóminas y la suspensión del cobro de cuotas sociales como única forma de evitar el empobrecimiento generalizado de la población.

No lo duden, sus medidas siempre crean más pobreza. El informe del estado de la pobreza, al que me refería al principio de mi intervención, es un claro testimonio de cómo influyen sus políticas en la sociedad. Por una vez sean responsables, no intenten crear un país de subsidiados, dejen a un lado sus ideas socialcomunistas y evitarán así contribuir al hundimiento económico y social de los ciudadanos de estas islas.

Claro que, evidentemente, mis palabras están cargadas de escepticismo y más después de haber escuchado las intervenciones de la formación a la que usted pertenece, que ha llevado a cabo aquí el Sr. Ensenyat, en este parlamento el día de hoy más preocupado por criticar al rey de España que en conocer la gestión en materia de salud pública que se ha llevado a cabo en esta comunidad autónoma. MÉS dedica en pleno estado de alarma casi 1 millón de euros en el Consell de Mallorca a la promoción e imposición del catalán, no parece que le importen mucho las necesidades económicas de los ciudadanos. Y aquí mismo hoy en vez de hablar de la gestión del Govern en la crisis sanitaria ha aprovechado todas sus intervenciones ante la consejera de Salud para arremeter contra el rey de España, que como todos sabemos no es quien interviene en la gestión de los servicios públicos de salud. Le recuerdo que estamos en una monarquía parlamentaria -y acabo ya, presidenta- y los responsables de la gestión son sus socios en el Govern, no el rey de España. No confundan la discrepancia política o la exigencia de responsabilidades a la

que tenemos derecho con la división de los españoles que ustedes pretenden...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Ribas, tiene que terminar, por favor.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Los españoles -sí, termino ya- los españoles estaremos siempre unidos en nuestros destinos ante esta crisis y siempre..., y nuestro monarca es el símbolo de esa unidad. Viva España y viva el rey.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Ribas. Es el turno del Grupo Parlamentario El Pi Proposta per les Illes Balears, tiene la palabra la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta. Senyores i senyors diputades. Gràcies sobretot a la tasca... -Sra. Consellera, bon dia- que fan els professionals sociosanitaris durant aquesta crisi, també a tots els treballadors del tercer sector que literalment es desviuen per cuidar d'aquells col·lectius més vulnerables de la nostra societat. Per a ells tota l'energia cap a la seva feina i dedicació sense descans, i també per als voluntaris que demostren una vegada més que podem tenir confiança en la raça humana.

Dit això, nosaltres, la primera reflexió, consellera, pensam que aquesta crisi és la prova que allò més important és la coordinació entre Salut i Serveis Socials, ha quedat clar, ho hem pensat sempre, però ara pensam que tenim una prova inequívoca que això ha de ser així sempre, rutinàriament, hem d'estar més coordinats Salut i Serveis Socials, fins i tot m'atreiria a proposar, que no ho descarto, que de qualque manera es faci feina conjuntament. Vostè sap que moltes vegades Salut és com un embut que tot ho ha d'agafar i Serveis Socials a vegades ha de posar frens a moltes de les situacions de persones que necessiten l'ajuda de l'administració. Pensam que la feina hagués estat més eficient si molts de casos s'haguessin analitzat o s'analitzassin o s'analitzen des d'una perspectiva conjunta i no des de perspectives diferents, no com a dues versions distintes. Serveis Socials pareix la germana sempre petita o la germana pobre de l'administració devora Salut o Educació, i pensam que no, és una peça clau i per qui no ho creia ara ha quedat súper demostrat.

Dit això, li he de dir el mateix, el mateix que ja hem dit a la compareixença anterior, no li direm que no ha fet feina, sabem que en fan i en fan moltíssima, tot el nostre reconeixement, ja ho hem dit d'entrada, però també sabem que no basta res en aquesta tragèdia gegantina que ens ha tocat viure. També en el seu cas diria que els ha faltat una mica d'autocrítica, jo sé que vostès fan, canvien els protocols, avui deim una cosa, ens ha dit d'aquí a un parell de dies hi haurà més mesures, n'han fent moltíssimes. Així i tot, hi ha hagut

coses que no s'han fet bé o almanco ara m'ho aclarirà quan li presenti allò que trobam que no ha estat ben fet. Per tant, ens hagués agradat que s'hagués fet una mica d'autocrítica, que la facin en aquells errors que es cometien a la gestió sociosanitària de la crisi generada per la COVID-19.

Des d'El Pi pensam que es reproduïen errades que ja han quedat paleses, com deia a l'anterior compareixença. Torna a fer la sensació que l'administració ha arribat tard, que l'administració ha arribat tard. Vostè diu, per exemple, que des del principi hi havia material a les residències perquè ja ho tenen, no?, d'ofici, perquè ho han de menester, però, idò, perquè hi ha hagut tants de contagis? Privades idò, són privades on hi ha hagut..., a residències sociosanitàries..., bé, d'acord, ja m'ho explicarà vostè.

La falta d'equipaments de protecció individual per als professionals sociosanitaris, de material per protegir els nostres majors, les persones amb discapacitat diversa així com també la manca de directrius clares i d'informació per a les famílies dels usuaris afectats són algunes de les principals crítiques que hem recollit aquestes darreres setmanes.

El Govern de les Illes Balears hauria -pensam- d'haver fet tests de forma massiva al cent per cent dels usuaris d'aquests centres i dels seus treballadors sociosanitaris. El Pi considera que aquesta decisió ha pogut fer minvar l'eficàcia dels protocols d'actuació existents i establerts deixant que el coronavirus hagi guanyat terreny en la seva expansió.

Consideram inadmissible que a les Illes, amb dades de dia 19 d'abril, hi hagués 452 persones contagiades, entre treballadors 130 i usuaris 332, i estiguem lamentant la mort de 60 residents. Vostè em diu que no, però els nombres que jo tenc són aquests. Després m'ho explicarà.

Tal com li he comentat a la consellera Gómez, la seva gestió i la del seu equip s'haurà vist greument afectada pel que consideram una caòtica actuació del Govern central. És a dir, com li he dit abans a la presidenta i li he dit a la consellera Gómez, ho han fet molt millor i sé que s'han dedicat molt més, han tengut més seny, més visió de futur que el que han tengut ells, tal vegada per què han tengut més temps a reaccionar? No ho sabem, però el que està clar és que s'han pres decisions a nivell estatal que ens han obligat a prendre aquí que Déu n'hi do.

Recordaré, per exemple, que hi ha hagut promeses incomplertes, entre elles les del vicepresident Pablo Iglesias que el passat 19 de març anunciava en roda de premsa que: *"para el Gobierno es una prioridad absoluta responder a la situación que se está originando en los centros de mayores. Fondo de 300 millones de euros va a emplearse para este fin. Es urgente medicalizar los centros reforzando las plantillas con personal y elementos sanitarios, con más recursos y muy importante, insisto, con equipos de protección individual para profesionales"*, etc. Encara esperam, o no? Continuem esperant. Quina és la medicalització de les residències que s'han efectuat durant aquestes passades setmanes?

Ha (...) a la Conselleria d'Assumptes Socials a realitzar els tests de COVID massiva a tots, immediata, a tots els usuaris i professionals de les residències de gent gran, públiques i privades, de les Illes Balears, a aquells col·lectius d'especial vulnerabilitat davant l'emergència sanitària. Han proposat també que els casos amb simptomatologia lleu que romanen a les seves respectives residències i/o centres especialitzats siguin aïllats de forma immediata als hotels medicalitzats que ja romanen operatius.

Preguntes, com valora les xifres de contagis a les residències de gent gran? Ens pot explicar quin protocol s'ha desplegat en aquestes residències? El protocol que s'ha aplicat per frenar l'expansió era un protocol preestablert o ha anat canviant també? És a dir, ja se'n tenia un o s'ha aplicat el mateix o s'ha canviat? Com valora l'eficàcia d'aquest protocol d'actuació? Quan s'inicià la limitació d'una visita per resident a les residències de gent gran de les illes com a mesura per evitar l'expansió del coronavirus? Quins mitjans de protecció es proporcionava a aquesta família o a aquest personal permès de visita als seus familiars?

El que és un clam és que les persones grans hagin mort soles a les residències, li he dit a la consellera Gómez, li dic a vostè, jo sé que a vostè li dol, però hi ha coses que no, m'hagués rebel·lat, o no sé què hagués fet, no som a la seva pell, però vull pensar que això sí que no, de cap manera. És a dir, si no, firmau un certificat de permís, és igual, em vull morir amb els meus familiars, però hi vull ser. Això sí que no, això sí que no i crec que a la llarga això els ha de passar factura. Pensam que s'ha deshumanitzat molt el nostre tracte amb la gent gran, pensam que és un servei essencial acompanyar els éssers estimats en el seu traspàs.

Els experts informen que és primordial la realització de tests, tests, tests, tests, tantes vegades ho hem repetit, per detectar, aïllar i evitar la propagació. Com valora aquesta recomanació? Pensa que la Conselleria d'Assumptes Socials ha actuat segons aquesta premissa?

I després hi ha coses que ja han demanat els nostres companys diputats, en aquestes intervencions que m'han precedit. Per tant, no faré la mateixa pregunta repetida, perquè se'ns acabarà el temps. Però considera que els usuaris i els treballadors de residències i centres especialitzats han tengut la protecció suficient? I ens preocupen també els centres de menors i menors tutelats, vostè deia que no hi ha hagut cap cas, que no passa res, però ens preocupa més enllà el seu dia a dia. És a dir, què és el que passa, coneixíem que sí, ahir el Consell de Mallorca havia detectat dos casos positius en els centres de menors, casos que en concret afecten una menor i un treballador, si ens podria informar sobre aquest fet, què sap la conselleria dels centres de Mallorca, Menorca i les Pitiüses, quina feina de coordinació es fa i quines directrius dóna el Govern de les Illes als diferents centres.

I llavors si ens podria informar que és allò que també ens preocupa de la situació que viuen els centres d'Es Pinalet, d'Es Fusteret i d'Es Mussol. Vostè ha donat unes dades, s'ha aturat la sortida i les entrades, es pren la temperatura, ens

preocupa més enllà què hi ha en el seu interior, com es viu aquest dia a dia, sabem que són persones que necessiten reforços de tot tipus. Continuen aquests reforços, quina és l'actuació que es fa, quin tipus d'equipament de protecció individual s'han fet arribar als seus treballadors?

I ja per acabar, què passarà amb la renda social garantida, vostè ens ho ha explicat, qui s'hi podrà acollir, quan i com, persones vulnerables. Vostè ha parlat d'assistència psicològica per als esportistes, per exemple, pensam que l'assistència psicològica que també sabem que hi és, hi ha de ser ara i hi haurà de ser més endavant, perquè la situació que veim serà desesperada i ningú ens ho desmenteix. Per tant, nosaltres tenim pistes d'allò que vostè ens contén, d'allò que veim en els mitjans de comunicació. Per tant, sabem i contactam, o podem confirmar que això serà així. Com es farà el cobrament d'aquesta ajuda, a través d'agents socials o com es farà, aquells que no tinguin compte corrent, ho ha esmenat, però no m'ha quedat clar. També li voldríem demanar com es comptabilitzarà aquesta renda de la que proposa el Govern de l'Estat i els ajuts de menjador, les targetes recarregables, pensen ampliar el nombre de beneficiaris.

I per acabar, ara sí, el Grup Parlamentari El Pi voldria conèixer quines són les següents mesures, vostè ha dit que n'hi haurà moltes més, tal vegada ja en tenen de previstes que no estan en marxa i que no es coneixen i una cosa que ens preocupa molt és qui pagarà la factura de tot això. El Govern central ha anunciat que ajudarà, que pagarà, ho pagarà Europa, la presidenta ha dit a Europa que ajudi a una comunitat com la nostra que és solidària, pensam de fet que no és que no ens ajudin, és que ens han d'ajudar, pensam que ha de ser així i per tant, m'agradaria saber qui pagarà tanta factura de tot allò que ha vengut, que ve i que ens vendrà i de tot allò que el Govern de l'Estat hauria d'haver finançat i no ha fet, com en tantes altres ocasions.

Gràcies, Sr. President i Sra. Consellera, gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Ara correspon al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Tur.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Hola, bona tarda a tothom. Esper que em senti bé. Bé, començaré per agrair a la Sra. Santiago la seva compareixença, agrair-li les explicacions que ens ha donat a tots i a totes i agrair també l'esforç de tot l'equip de benestar social en aquest cas, per la feina que està fent i evidentment també a la pròpia consellera.

Dit això i després d'escollir la seva intervenció, a mi m'han quedat un parell de coses que m'agradaria plantejar. D'una banda és la qüestió de les residències, jo crec que ha sortit en repetides ocasions i n'han parlat la resta d'intervinents i és que, Sra. Santiago, supòs que vostè estarà

d'acord que el tractament de la COVID a l'àmbit de les residències, ja siguin públiques o privades, dependent d'una institució o d'una altra en cas que siguin públiques, ha estat caòtic, anivell de tot l'Estat m'estic referint. Després hauríem d'analitzar detalladament cada cas i en el cas que ens ocupa a les Illes Balears, no definiria la situació...

M'estan sentint? D'acord. No definiria la situació com a caòtica, però sí que crec ha faltat coordinació, han faltat mitjans, coordinació vull dir amb altres administracions i conselleries i que ha faltat una organització clara, una gestió clara i sobretot ha faltat una pauta clara, perquè el fet que tinguem residències dependents de tantes institucions diferents, crec que en aquest cas no ha facilitat la gestió d'aquesta crisi o no l'està facilitant, han sortit el tema dels EPI, han sortit els temes de l'acompanyament a les persones malaltes, ha sortit el tema de l'aïllament dins les pròpies residències, etc.

Jo per tant, Sra. Santiago, aquí li faig una pregunta molt directa, no creu el Govern de les Illes Balears que caldria revisar la normativa de residències i no sé si dictar noves normes o resolucions o revisar lleis que estiguin en àmbit nostre. Però en tot cas crec que és molt necessari veure si la gestió de les residències, sobretot quan es tracta de donar sortida i atenció a una crisi sanitària o a una alerta sanitària que no té per què ser coronavirus, pot ser d'un altre tipus, està funcionant correctament. Per tant, aquesta és una pregunta que jo li trasllat.

Segona qüestió, vostè ha parlat d'ampliació d'hores..., vostè ha fet una menció a moltes hores de feina que s'havien ampliat amb el personal propi de la conselleria. Jo li preguntaria que en comptes de parlar d'hores de feina, ens pogués parlar o ens pogués dir si creu que el personal que té contractat actualment a la Conselleria de Serveis Socials és suficient per fer front els propers mesos a les necessitats que vendran i a les que ja tenim confirmades. I si creu que el sistema d'atenció a la dependència, a la discapacitat, etc., a tots els col·lectius als quals vostè ha fet referència, requerirà també d'ampliació de personal per part dels consells insulars, en aquells casos en què es tracti de serveis que no tenen els consells insulars. És a dir, la dimensió de recursos humans de tot això, si vostè creu que és l'adequada.

Després, sobre les partides econòmiques en general, m'agradaria fer una pregunta o dues preguntes. D'una banda si ens pot explicar si hi ha quantificada la suma que necessitarà la seva conselleria per fer front a aquesta emergència social d'aquí a final d'any, ja no parl de gener endavant, d'aquí a final d'any. I per altra banda quines quantitats ha compromès el Govern central i en concret la conselleria del Sr. Iglesias, per destinar a les Illes Balears en matèria de benestar social, perquè hem pogut conèixer diferents informacions a través dels mitjans, a través de comunicats que ha fet la conselleria quan s'ha reunit per videoconferència amb els homòlegs de la resta de l'Estat espanyol. Però crec que fa falta incidir un poc més en la qüestió pressupostària, és a dir, quina és la desviació del pressupost de la conselleria, què creu que necessitarà i què és allò que seguirà demanant. Després també en relació a

aquesta darrera pregunta, com pensen fer efectiva la sol·licitud d'ajuts econòmics que els estan traslladant també des dels consells insulars. Evidentment va tot lligat, per això m'agradaria saber si vostè pot donar resposta a això.

I després una darrera qüestió que té a veure amb el desconfinament dels esportistes, vostè ha fet referència al tema esportiu al final de la seva intervenció i m'agradaria saber si la seva conselleria, supòs que evidentment s'haurà reunit telemàticament amb federacions, clubs, etc., prepara algun pla per poder facilitar, evidentment en aquest cas d'acord amb el Govern central mentre segueixi aquesta usurpació de competències, si ha pogut proposar o pactar o elaborar algun tipus de pla que permeti el desconfinament d'aquests esportistes per fer esport, evidentment sempre que puguin fer-ho de manera que no comprometi la seva pròpia salut ni la d'altres persones.

I ja per acabar, una qüestió que no té tant a veure amb vostè directament però crec que s'ha de dir, i és que jo cada vegada que sent algun diputat o diputada de Podem intervenir en el faristol tenc la sensació que parlen com si ells mateixos no formassin part del Govern autonòmic i del Govern central, en aquest cas, i crec que en una àrea tan important com la que vostè té entre mans hagués estat molt bé que Podem hagués parlat també de què farà el seu grup dins el Govern central, i si aquests estira-i-arronsa que teòricament hi ha entre les dues formacions a nivell estatal són tals estira-i-arronsa o si finalment hi haurà un resultat pel que fa a aquesta renda mínima que vol establir l'Estat, i que m'agradaria també que vostè ens donàs un poc més d'informa al respecte.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Tur. Correspon ara al Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Gamundí.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, president. Diputats i diputades, consellera, vull que les meves primeres paraules siguin de condol per les víctimes del coronavirus, especialment a les 157 persones de Balears. Tot el nostre suport a aquelles famílies afectades per la pandèmia. També vagi per endavant el meu agraïment especial a totes les persones que queden a casa i que segueixen les recomanacions, i a tots els professionals que garantien la lluita contra la malaltia i la seva propagació, i, com no pot ser d'una altra manera, a tots els voluntaris que treuen la millor versió de les persones.

Gràcies també, consellera, per les seves explicacions. El Grup Parlamentari Socialista, en la matèria que ens ocupa, ha convalidat diferents decrets lleis impulsats pels governs de les Illes Balears en aquesta mateixa cambrà amb tot un conjunt de mesures, mesures que posen al centre de l'acció política les persones més vulnerables amb la finalitat de protegir de la malaltia i garantir la seva atenció. Aquesta és sens dubte la

màxima preocupació per donar el suport necessari, sempre i en cada moment, actuant amb la rapidesa i decisió que cal.

Pel que fa al finançament, gràcies a l'actualització de les dades poblacionals a Balears rebrem 7,4 milions d'euros per fer front a les emergències provocades pel coronavirus per part de l'Estat, i així atendre les necessitats socials. Sra. Consellera, entenem que la seva àrea és cabdal en la reconstrucció de la situació, i que a banda d'aquesta inversió serà necessari comptar amb més finançament. Ja sabem que en temes en política social sempre han de ser prioritaris i mai no basten, però no solament el finançament ha de venir per part d'Espanya sinó també a nivell europeu. De quina manera ha redistribuït o pensen redistribuir aquesta inversió entre els col·lectius més vulnerables?

També tenim present que aquests pressuposts a la nostra comunitat es veuran sotmesos a diverses modificacions. Vull manifestar que continuarem sempre defensant les polítiques socials, garants del nostre estat de benestar, amb el compromís que sempre hem mantingut. De fet en els passats pressuposts ja varem prioritzar la despesa social, com hem fet des de 2015, amb un increment del 34%. Com hauria pogut gestionar, Sra. Consellera, la Covid l'any 2015 amb el pressupost que va deixar el Partit Popular, i com l'ha pogut gestionar ara amb els pressuposts de 2020 aprovats per un govern progressista?

Pel que fa a la pobresa cal destacar l'ampliació de la renda social garantida, que s'incrementa per part de la comunitat autònoma en el pressupost en 2,5 milions d'euros, una renda que m'agradaria saber la seva valoració sobre com pensa que serà aquest nou encaix dins la nostra comunitat, tenint present el futur ingrés mínim vital per part de l'Estat, una renda que la dreta i l'extrema dreta rebutgen afirmant que crea dependència per part de l'Estat, o avui mateix amb paraules com *limosnita*. És evident que no entenen la finalitat primera d'aquesta, que és que ningú no quedi enrere. I, per altra banda, com es complementarà també amb la renda mínima d'inserció dels consells insulars, i també amb les ajudes que ja estan posant en marxa diversos ajuntaments. El nostre grup entén que aquestes s'han de complementar d'acord amb el marc competencial de cada administració per tal d'arribar al màxim de persones i famílies possible, i dic això perquè quan recuperem la normalitat seran moltes les persones que de fet ja estan tocant la porta o que tocaran la porta de Serveis Socials per primera vegada, i haurien de tenir una resposta amb un procés simple i un termini adequat per part de totes les institucions. Aquesta qüestió s'ha parlat en el marc de la mesa de seguiment que teniu de Serveis Socials?

Sabem de l'esforç que s'està fent amb el suport de les entitats del Tercer Sector per activar els professionals per fer tasques de repartiment d'aliments i arribar a més de 500 famílies, així com també la distribució de les targetes de 6.152 infants amb beques menjador de 5 euros cada dia. Vostè ha demanat a l'Estat una nova partida per garantir aquest dret bàsic a l'alimentació dels infants. A dia d'avui en quina situació ens trobam?, està garantit aquest dret totalment, davant els dubtes que han volgut crear alguns grups?

A les barriades que concentren un major nombre de..., major persones en risc d'exclusió social es detecta un major nombre de contactes, i també condicions més reduïdes per complir amb el confinament d'acord amb les instruccions dictades per les autoritats; estam parlant de pisos petits, ocupats per diverses famílies a la vegada, amb (...) de violència i tensió domèstica; espai físic massa limitat. A mesura que avanci el desconfinament es plantegen traslladar a l'Estat mesures específiques per a aquestes situacions tan complexes?

Pel que fa als infants i els adolescents, han estat uns dels col·lectius més afectats per les restriccions previstes en el marc del confinament actual. Per aquest motiu, Sra. Consellera, quines alternatives prendran en relació amb l'oci durant els mesos d'estiu en el cas que es dictin mesures de distanciament i alhora es vagi permetent aquesta desescalada? També els joves que conviuen a pisos tutelats hauran patit un gran desgast en termes de convivència pels efectes psicològics de l'aïllament. De quina manera heu fet front per ajudar a pal·liar aquesta situació?

Per altra banda la nostra gran preocupació se centra en la coordinació sociosanitària de les residències de gent gran i de persones amb discapacitat. La passada legislatura ja es va fer tot un ingent esforç per tal de reactivar la Llei de dependència; es varen crear noves places residencials, es varen augmentar professionals. D'aquesta manera es va posar en valor el caràcter públic de l'atenció a la dependència enfront del model de la privatització que ha proposat la dreta o l'ultradreta. Des del nostre grup sempre hem defensat aquest model públic, ara si cap més necessari que mai. No entraré en la frivolitat de les estadístiques i de les *fake news*, com han fet alguns diputats o diputades que m'han precedit, perquè si féssim comparativa amb altres comunitats gestionades per la dreta i l'extrema dreta segurament no es troben, ni prop fer-s'hi, en la mateixa situació de Balears, i creguin-me que aquesta afirmació no em genera cap consol, però parlem de donar suport a 10.500 persones, un total de 114 centres amb 5.500 places ocupades, i ateses per prop de 5.000 professionals. Sra. Consellera, com pensa que aquesta coordinació sociosanitària, una coordinació fonamental que, per cert, no ha funcionat a altres comunitats on els consellers públicament s'han tirat els trastos, com per exemple Madrid, ha contribuït a fer una millor gestió de la malaltia a les residències?

Durant la crisi sanitària vostè mateixa ens ha explicat que s'han comanat d'urgència 3.000 terminals de teleassistència, que s'han posat a disposició 90 professionals per posar-se en contacte per telèfon amb totes les persones en situació de dependència. Un altre col·lectiu que sí que es veurà doblement agreujat són les persones majors que viuen soles a casa seva; s'han fet per part del Govern algunes campanyes adreçades en aquest sentit i donant pautes a la ciutadania; en concret vostès han fet prop de 14.000 cridades a persones dependents que estan a casa seva i no tenen teleassistència per saber si tenien companyia, si feien les menjades necessàries o si prenién la medicació, però entenem que una vegada passat el confinament haurem de fer un esforç per fer front a aquesta

situació viscuda d'aïllament i també a la soledat no desitjada per part d'aquestes persones.

No vull deixar de banda un aspecte fonamental com és de la solidaritat, la solidaritat amb la resta de països, la cooperació internacional. La Unió Europea i el seu servei d'acció exterior han aprovat un paquet de 20.000 milions d'euros al marc del programa Team Europe amb l'objectiu de combatre la pandèmia als països vulnerables del nostre entorn més proper que comptem amb les poblacions més exposades al contagi i amb un suport especial a Àfrica, al Pacífic i a Amèrica llatina.

Sabem que els estats ara mateix estan ocupats a resoldre el control de la pandèmia als seus propis territoris i que la nostra comunitat autònoma està treballant pressupostàriament a redissenar la desescalada del confinament, però des del nostre grup entenem que no podem obviar aquesta col·laboració i caldrà revisar les línies i partides de cooperació per al desenvolupament amb aquells països que hagin resultat més damnificats per la pandèmia.

I, mirin, aquesta crisi ens ha de servir per a moltes coses, però en tenir la perspectiva del temps ens haurem de demanar tots la nostra part de responsabilitat i ens haurem de replantejar com volem ser recordats, si volem estar instal·lats en la por, si volem aprendre o si de manera decidida volem fer una passa endavant i anar conjuntament a combatre aquesta adversitat per contribuir així a un món més just, més solidari i millor.

Vostès triïn, nosaltres ho tenim ben clar.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gamundí. Ara correspon la resposta global de la Sra. Consellera d'Afers Socials, Sra. Santiago.

LASRA. CONSELLERAD'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Josefa Santiago i Rodríguez):

Gràcies, president. Bé, gràcies a totes les persones que han intervingut, a tots els parlamentaris i parlamentàries, intentaré contestar. Hi ha hagut blocs que són com a molt clars, no?

Què he arribat tard? Puc acceptar, són deu dies més o deu dies manco, si hagués pogut venir, nosaltres, què ha estat?, que primer eren quinze dies, després es varen passar a trenta i... de situació d'alarma i quan vàrem arribar als trenta vàrem dir; "haurem de comparèixer", però jo no tenc cap problema i si la setmana que ve he de tornar comparèixer no tenc cap problema, faltaria més, a donar explicacions. De fet, m'ofereix en aquesta reunió que tenen els grups parlamentaris amb la nostra consellera de Presidència i portaveu, si m'he d'incorporar en aquestes reunions per donar-los informació puntual de la feina que feim setmanalment, cap problema. Quin problema hi ha d'haver a explicar? Cap problema.

Que no és suficient? Per suposat que no és suficient. No tenim tots els recursos necessaris per fer front a aquesta situació, però no aquesta comunitat autònoma, senyors..., totes les comunitats autònomes, tot Europa no té recursos suficients en aquest moments per fer front a aquesta situació, no només la comunitat autònoma. I en això nosaltres..., després compararem, hem estat molt avançats en segons quines coses.

Demani vostè, per exemple, a les famílies si s'estimen més tenir pizza cada dia com està passant a la Comunitat de Madrid o una targeta per anar a comprar a la botiga de devora. És que després compararem els resultats i la feina. I Madrid ho va fer malament perquè va voler ..., idò segurament perquè se li va ocórrer en aquell moment i era el més ràpid.

Estam actuant amb informació a vegades escassa, amb informació tècnica que és molt teòrica perquè a la pràctica això no ha passat mai i amb uns pressupostos que no estan preparats i que hem de fer modificacions i processos administratius complexos per poder treballar en aquest sentit i en un estat que no ens limita perquè estam en un estat d'alarma, no podem fer el que ens doni la gana. Estam en un estat d'alarma. Per tant, en un estat (...) que dins les seves funcions ha agafat l'estat d'alarma i això ens ha limitat.

El representant de Ciutadans em deia que les residències han de ser prioritàries, totalment d'acord, però el Govern en el seu segon decret llei de l'estat d'alarma estableix quins són les prioritats per repartir el material sanitari i diu que són els hospitals i els centres de salut, deu dies més tard per pressió de les comunitats autònomes al vicepresident, que vàrem tenir diverses videoconferències, crec que era el 28 de març, ara..., si no ho record malament, una altra modificació de l'estat estableix... les equipara, però mentrestant l'estat d'alarma deia que els prioritaris eren els hospitals i els centres de salut amb una certa lògica perquè en aquell moment l'Estat espanyol en el seu conjunt i totes les comunitats autònomes... -perquè vostès estan governant a altres comunitats autònomes, tenen informació de com està la situació- no hi havia material suficient en l'Estat espanyol ni a Europa per abastir totes aquestes situacions. Per tant, els protocols sí que s'han anat modificant.

Els protocols, què deien? Escolta, si a la residència no hi ha cap positiu mantenguem la situació que mantindríem a una casa, que és aquest espai... social, molt de rentar les mans, etc., tan aviat com hi havia un positiu s'establí un protocol concret d'aquest positiu.

A mesura que ha vengut material s'ha modificat i s'ha facilitat molt més el material, però jo no puc parlar més de residències perquè l'autoritat competent és Salut i ja ha parlat tres hores del tema de material. Jo no puc parlar més de material perquè la consellera de Salut té molta més informació que jo. I vostès em demanen pel tema de material sanitari quan la consellera de Salut ho ha exposat aquí durant tres hores parlant amb vostès i contestant aquesta pregunta.

Una relació del que hem repartit per residència, Sra. Durán, demani-ho als consells insulars, són ells els que tenen aquesta... No, no, jo no ho sé. Jo, nosaltres hem participat en una coordinació on s'ha decidit que des de Salut s'enviaria als consells insulars i a nosaltres ens ha paregut absolutament correcte, absolutament correcte, de Salut als consells insulars, a Eivissa, a Menorca, a Formentera no perquè no hi havia residències i a Mallorca i des d'aquí han fet un repartiment per a les residències. Qui són els competents en la nostra comunitat autònoma de les residències? Els consells insulars.

Per tant, han estat ells, amb el nostre beneplàcit. Aquesta coordinació que ha permès... Què ens ha permès aquesta coordinació? Que tots actuàssim al mateix temps, en el temps real. És clar que anam molt millor, em demanava la representant del Partit Socialista, molt millor perquè no ha estat una decisió que ha pres un jeràrquicament, que sí, perquè quan hi havia dubte qui prenia la darrera decisió era Salut perquè és qui en sap més de tot en tema de crisi sanitària, però en temps real ho sabíem tots i repartiment de feines, tu aquí, tu aquí, tu allà.

A nosaltres ens diu Salut: "necessitam un espai petit per ficar els coronavirus positius que tenim a residències" i nosaltres coneixem la residència de Son Tugores, "a bé, no et preocupis ho farem" i la feim, en tres dies muntam una petita residència. Aquesta ha estat l'agilitat d'aquesta coordinació. Si no hagués existit aquesta coordinació no s'haguessin produït aquests fets concrets. És clar que ha anat molt millor.

Vostè m'ha fet referència... tests, tests, tests, que em deia la..., la Sra. Durán, bé, la representant del Partit Popular, el representant de tota l'oposició i de..., per suposat que estam d'acord que s'han de fer tots els tests possibles a les residències i a les persones del servei d'ajuda a domicili i a tots els treballadors. Per suposat que sí. Hi ha mesures que les tenim... són els prioritaris, ho ha dit la consellera de Salut, jo l'he escoltada i crec que ho ha dit també la presidenta, s'han fet ja a vint residències. Quines són les prioritàries? Les que tenen un coronavirus positiu i a mesura que es fan es fa la resta. És clar que sí que s'han de fer test a totes les possibles residències.

Jo no parlaré de protecció de menors perquè no és competència meva. Vostès s'entossudeixen que això és competència meva, però això no és competència meva. Jo no parlaré del servei de protecció de menors perquè no és competència meva. Vostès tenen representació als consells insulars als quals es poden dirigir al responsable o al competent i li poden demanar tota la informació de la mateixa manera que jo estic parlant de temes que són de la meua competència.

Son Tugores i Son Llebre varen ser, i li ho de reconèixer, un moment crític perquè va ser la primera i vàrem haver d'actuar, va ser la primera vegada que a un espai on hi havia moltes persones es va detectar el coronavirus i vàrem actuar sempre amb les mesures que ens deia Sanitat.

I aquí hi ha hagut també canvis de criteri, de criteri tècnic, cregui'm que nosaltres políticament aquí hem pres escasses decisions sobre què fer a una residència. Que no es feia en una residència? A Son Tugores ho vàrem tenir molt clar des del principi, s'han d'aïllar i els hem de dur a un hospital. L'adaptació d'aquests al·lots que tenien discapacitat intel·lectual a un hospital no va anar bé, els vàrem dur a l'Hospital Psiquiàtric, per aquestes coses.

A les residències que han tingut coronavirus la primera mesura, quina ha estat?, diferenciem plantes, molt diferents, que els coronavirus positius es posin a una planta aïllada i els coronavirus negatius que estiguin en una altra planta, si això ho permetia l'edifici, però després pels mateixos tècnics, no només amb informació de les comunitats autònomes, sinó amb la informació que es compartia amb altres comunitats autònomes -com ha dit la consellera de Salut- es va decidir que no, que si hi havia llits hospitalaris buits es desplaressin, i això ha passat, per exemple, en el cas que vostè feia referència de Domus Vi, Oasis, a Domus Vi Palma, que primer es varen aïllar per un criteri tècnic, i després, per la valoració que s'ha fet a la pràctica d'aquesta mesura de diferenciar dins les mateixes residències positius i negatius veien que no anava bé i es va decidir començar a treure'ls.

Però això, insistesc molt que són diferències tècniques.

Jo no puc estar d'acord amb vostè, amb la Sra. Durán, en aquest sentit que vostè diu que jo no estic en contacte amb les entitats, de les nou entitats que en aquest moment o tenen menjador social o reparteixen aliments, set estam en contacte directe, si no és cada dia, és cada setmana dos pics. Per tant, sabem pràcticament si necessiten mascaretes, si necessiten aigua o si necessiten ciurons, i estam en contacte amb ells. De fet, els nostres treballadors públics van a repartir aliments, per tant no sé qui li ha dit això, deu ser aquestes dues que som petites i que no hem intervengut.

I he contestat els residencials i això. Un altre bloc que ha interessat a tots és aquest ingrés mínim vital. Aquest, si l'Estat, que jo esper que, efectivament, com deia la representant de Formentera, es posin d'acord ja el Partit Socialista i Podemos per poder implementar aquest ingrés mínim vital, és fonamental per poder elaborar un pressupost postcoronavirus en aquesta comunitat autònoma i a qualsevol comunitat autònoma, si hi ha un ingrés mínim vital o no a la llar el pes pressupostari que tendran els serveis socials comunitaris serà molt més important i molt més elevat que si aquest ingrés mínim vital hi és.

I depèn de com s'implementi aquest ingrés mínim vital i com es caracteritzi, també determinarà el pressupost de serveis socials de la comunitat autònoma.

Nosaltres què volem? I així ho hem dit al vicepresident, al secretari i al ministre afectat, nosaltres volem que sigui el model RESOGA, és a dir, un dret subjectiu que no està condicionat per contraprestació per part del síndic del ciutadà, però sí per tota una sèrie de drets, i que es pugui complementar amb la RESOGA o amb la renda mínima de les

comunitats autònomes. I li hem demanat això, i hem advertit, si fan un ingrés mínim vital que envaeix les competències de la comunitat autònoma, que són els itineraris d'inserció social o els itineraris d'integració laboral, ens tendran enfront, perquè això són competències de les comunitats autònomes. Això encara no està decidit i, per tant, veurem com evoluciona. Estam en contacte i hi treballam.

Veig que la senyora de VOX se'n riu molt, ja m'explicarà quina gràcia li fa si podem tenir un ingrés mínim vital o no poguéssim tenir un ingrés mínim vital en aquesta comunitat, que és fonamental per a la subsistència de milers de famílies, de milers de famílies.

(Alguns aplaudiments)

No sé quina gràcia li fa, llavor ho explicarà.

Estic totalment d'acord, i ho han dit diversos parlamentaris també, que és un altre bloc, que després d'aquest coronavirus ens hem de plantejar les residències, crec que ens hem de plantejar la normativa de les residències; crec que hem de reforçar moltíssim la inspecció de les residències; crec que hem de repassar les ràtios d'inspecció de les residències; crec que hem d'estudiar i valorar també tot el tema de la formació de les residències. I d'això, l'oportunitat que podem tenir d'aquesta crisi és que s'ha demostrat que són uns serveis absolutament necessaris i són uns serveis fonamentals.

I, efectivament, jo defens sempre la cosa pública, que crec que també m'ho ha demanat la representant de Podemos. Nosaltres en aquest moment tenim un 60% de places concertades i un 40% de places públiques, i jo vull capgirar això en aquesta legislatura, si és possible, per això la construcció que fem de residències vull que siguin de gestió pública, perquè no pot ser que un dret estigui condicionat a la concertació. Jo crec en la concertació, hem fet una llei de concertació, si és del tercer sector, i com a persona d'esquerres crec que d'un dret que és una residència no es pot obtenir un benefici empresarial, igual que de salut no es pot obtenir benefici empresarial, igual que d'educació no es pot obtenir benefici empresarial.

Es pot concertar amb la societat civil organitzada que gestiona? Completament d'acord, però no es pot obtenir benefici, aquest benefici ha d'anar a crear més serveis d'aquestes característiques.

Un tema que preocupava al representant de Ciutadans, el tercer sector; nosaltres, tota l'estructura que hem fet és per mantenir el tercer sector amb l'estructura actual, seguim pagant tots els concerts, tots els concerts els seguim pagant a canvi que substitueixin aquestes feines per unes feines de caràcter telemàtic, videoconferències, visites domiciliàries si és possible, etc.

I per suposat, que ja ho hem fet durant la passada legislatura i en aquesta també, que són prioritaris a l'hora del pagament per part dels pressuposts.

També diversos parlamentaris s'han preocupat pels serveis de justícia juvenil. Els serveis de justícia juvenil de moment els tenim preservats, les mesures que hem posat les hem preservades, de 22 treballadors que tenien simptomatologia o havien estat en contacte amb persones que tenien simptomatologia de coronavirus, 21 han donat negatiu, i 1 es troba pendent. Els al·lots novament no en tenen cap, per tant, continuarem amb les mateixes mesures i les hem reforçades; ara hi ha més ús de mascaretes, hi ha més ús de guants.

Els albergs de refugiats estan en contacte amb Creu Roja, en aquesta xarxa Creu Roja hi participa i, de moment, no hi ha simptomatologia ni hi ha cap problema. Ja s'han posat en contacte els centres de refugiats amb el centre de salut de la zona perquè quan hi hagi una primera simptomatologia es pugui actuar.

Per suposat que tenim legalment protocol·litzat el que li ha preocupat també al representant de Ciutadans la signatura del treballador social per part del PIA i de la RESOGA, això està garantit jurídicament.

Que una persona amb dependència hagi de firmar si vol entrar a una residència és d'un sentit comú brutal, però com que ara és un moment en què nosaltres no podem derivar ningú a residència, ni derivar ningú al servei d'ajuda a centre de dia, només se li pot donar ajuda econòmica, això és el que firma el treballador, sempre amb una cridada prèvia dient: escolti, li va bé? Per suposat que li va bé, però no requerim la firma del beneficiari o del presumpte beneficiari. I el mateix amb la RESOGA, sempre hi ha la conformitat verbal del beneficiari.

La relació amb l'Estat, que era un altre dels temes, nosaltres tenim una relació amb el secretari d'Estat molt bona, vull dir que la veritat és que és una persona molt accessible i sempre que telefonem contesta i quan té dubtes també et crida, que és el que nosaltres pensam que és fonamental i així li hem transmès per a aquest postcoronavirus, aquest ingrés mínim vital que es posi en marxa en el conjunt de l'Estat espanyol ja, si és possible el mes de maig. Això a nosaltres ens alleugerirà molt les demandes d'ajuda econòmica, no només al Govern, sinó als consells i als ajuntaments. Garantir i augmentar la dependència, la dependència no només és una font d'ingressos de moltes famílies a través de l'ajuda econòmica, que va ser una font d'ingressos durant la crisi del 2005, del 2008, perdonin, sinó que, a més a més, és una font claríssimament de creació de llocs de feina de proximitat. I, per tant, dependència s'ha de fer.

Un dels temes que també insistim a l'Estat, amb aquest govern i amb els altres, és que faci un programa d'equipament a les comunitats autònomes, vull dir que ens ajudi a finançar la construcció d'aquests equipaments.

De RESOGA, que també hi ha hagut diverses persones o diversos parlamentaris que també han comentat el tema de la RESOGA, ho he dit ja, nosaltres volem que sigui complementari amb aquesta possible renda mínima vital o aquest ingrés mínim vital. I a què hem arribat nosaltres, crec que era el representant de MÉS, aquí a qui hem arribat amb

aquesta RESOGA durant aquests quatre anys, el 2015 i 2016 varen ser persones que eren a l'atur des de feia molt de temps, que quan varen trobar feina se'n varen anar de la RESOGA. I a què hem arribat ara? Ara tenim una borsa de pobresa molt definida, que són les pensions no contributives, que a la nostra comunitat autònoma són 380 euros i els complementam fins al màxim de RESOGA que els correspon, i després persones de difícil ocupabilitat; és a dir que els pot enviar a cursos, que poden entrar dos mesos en el món laboral però que són de difícil reinserció, per motius de salut mental, per motius de discapacitat, que ens arriben amb el 65% i, per tant, no poden tenir aquesta pensió no contributiva, per problemes diversos socials de difícil ocupabilitat.

Per tant, nosaltres esperam que aquest ingrés mínim vital no suposi un retrocés en relació amb la RESOGA, perquè aquí, com vostè ha dit, això és un dret subjectiu, igual que ho és una pensió, si jo tenc objectivament els requisits per demanar la RESOGA, jo deman una RESOGA, igual que tenc dret a una pensió contributiva o no contributiva.

La senyora de VOX deia que havíem demanat, que havíem arribat tard per tancar els centres educatius; Madrid, i crec que també ha estat el parlamentari del PP en la intervenció de Salut, que ha fet gala que havien tancat els centres educatius a Madrid abans que a l'Estat; de què va servir tancar els centres educatius si tots varen sortir a El Retiro amb els padrins? Allà hi va haver un focus de contagi altíssim, només es podien tancar els centres quan hi havia l'estat d'alarma, que tancava la mobilitat.

Què va passar a Madrid? Es tanquen els centres educatius, els pares envien els nins amb els padrins, el col·lectiu més vulnerable, i tots se'n van a El Retiro, al carrer i a les places i als parcs normals si es podien moure, i allò va ser un focus d'infecció brutal, això els epidemiòlegs ja ho diuen. Per tant, només quan hi ha un estat d'alarma és quan es pot retirar un dret fonamental, que és l'educació, i amb una mobilitat absolutament reduïda.

Queden pràcticament, no tenc temps, això va molt ràpid, con ets allà passa molt lent, quan ets aquí passa molt ràpid.

Efectivament, crec que hem de fer autocrítica i el moment de fer l'autocrítica tal vegada no és aquest moment, no sé si serà d'aquí tres mesos, d'aquí sis o divuit mesos, però segurament; per això deia que nosaltres des del posicionament d'humilitat, perquè nosaltres prenem decisions que sabem que afecten les persones. I no afecten les persones per allò d'alentir o retardar un mes la RESOGA, que pot afectar la seva salut i pot afectar la seva vida, i per tant això crec que no és el moment ara de fer aquesta autocrítica, sinó que hem d'estar preparats clarament per fer-la, amb dades i amb contrastació d'altres models que s'han fet diferents a la nostra comunitat autònoma, en què hem estat encertats i en què no hem estat encertats, aquesta crec que ha de ser l'actitud del Govern.

I en tot cas, així em tendran. I si volen que jo vagi a les reunions conjuntament amb la consellera Costa, i que també s'ha ofert Salut, que consideram que tal vegada som dues

conselleries que ara hem d'estar molt més propers al Parlament, per part nostra cap problema.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Començam el torn de rèpliques, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Bé, la veritat és que el temps és vera que passa molt aviat quan vens aquí, et queden moltes coses per dir, i jo em volia centrar en el que per a mi avui és important, que és tenir la consellera davant i fer-li preguntes. Però, és clar, davant algunes intervencions, perquè nosaltres a l'oposició ens demanen corresponsabilitat i que fem les intervencions en positiu, però, és clar, davant algunes afirmacions, i jo diria davant algunes provocacions, evidentment crec que he de contestar i contestaré una mica, perquè tampoc, és vera, no vull que em facin perdre el temps avui, sincerament, senyors diputats que donen suport al Govern.

Bé, miri, Podem, jo no sé per què sempre ens han d'atacar, escoltin, escoltin, és bo que escoltin la resta, va molt bé que tots duguem una intervenció llegida, però escoltin i contestin el que hem dit. Nosaltres hem defensat una paga, hem defensat una renda d'emergència, una renda d'emergència, hem defensat una renda d'emergència de 600 euros per a sis mesos, perquè precisament consideram que està molt bé que s'aprovin unes mesures dia primer d'abril, que evidentment he dit que ja hem suportat el Decret 4/2020, i suportarem els decrets que ens vinguin que siguin amb mesures bones per a la ciutadania, però són insuficients, per tant, escoltem i ataquem.

El Sr. Ensenyat m'ha..., és que m'ha fet gràcia, Sr. Ensenyat, moltes vegades vostè em fa gràcia, li dic per què, perquè li he dit a la Sra. Consellera que a nosaltres ens deia la gent que està desapareguda, i també li he dit jo a vostè que ha estat un mes i mig on hi ha hagut molt poca informació a la seva àrea; nosaltres, és clar, com que vostè no venia al Parlament, que jo ho entenc, és normal, feien molt poques rodes de premsa i d'altres, però el Sr. Miquel Ensenyat ha estat cinc minuts pegant una barrejada, si em permet, una barrejada, com diu vostè, en pla amistós, entre cometes, perquè des dels mitjans de comunicació li remarcaven que vostè havia sortit molt poc i havia donat molt poca informació. I és així, és així, ha donat molt poca informació.

Vostè deia que vostè també parla amb el tercer sector com jo i que a vostè li diuen altres coses, d'acord, miri, ha de ser la consellera quan deriva persones que necessiten menjar a centres que no només donen menjar, que no només són set, afortunadament aquests centres que donen menjar o entitats que donen menjar, no només són les grosses, també hi ha

moltes entitats, i vostè ho sap, Sra. Consellera, molt més que el Sr. Miquel Ensenyat, que donen menjar, i no esperen que sigui la consellera, esperen que sigui qualcú de la Direcció General de Serveis Socials, no esperen que sigui la consellera, tothom té seny i sap això, però quan els arriben un caramull derivada tant de l'IMAS com d'altres serveis socials a ells, s'estranyen que, com que els seus únics productes que han rebut han estat dels hotelers, d'entitats privades, de voluntaris i d'entitats agrícoles i d'altres entitats que col·laboren, i la conselleria no s'ha posat en contacte amb ells, doncs és el que em traslladen. I això és cert, perquè la darrera vegada va ser dissabte i diumenge.

A la diputada del PSOE estic per fer-li un *manual del diputado*. *Cuando hayamos hecho una intervención escrita y no tenga nada que ver con lo que acaba de decir el diputado anterior, por favor, cambiarla*. Sra. Beatriz, per l'amor de Déu!, vull dir, un poquet de per favor, els concerts, a més també ha de conèixer un poc la seva àrea, jo li deman que estudiï, perquè els concerts que es varen fer amb el tercer sector es varen fer ja fa una sèrie d'anys i es varen aprovar per unanimitat, i la Sra. Consellera ho sap. En Serveis Socials hem fet molta feina plegats, les grans unanimitats que s'han fet en aquesta Sala de Plens han estat precisament de la mà de Serveis Socials, per tant, per favor!, i en lloc d'atacar, no serveix que vostè ataquï per atacar.

Vostè diu que el tema de la renda, que nosaltres estam en contra d'una renda, si precisament tornem-hi i torna-hi, és que no m'escolten, he defensat una renda, he dit que era insuficient dos mesos, he defensat una renda. Per tant, per favor!

Sra. Consellera, ho torn repetir, han faltat EPI, ha faltat material, i el tema dels tests és primordial que es faci. I jo entenc que ha de ser per qüestions tècniques quan es tanquen dues residències i quan s'intervenien dues residències, però avui, ara, fa un segon, quan m'he asseguda, allà, al meu escó, m'acaben d'enviar un altre missatge que avui mateix DomusVi demana infermeres, avui mateix el Col·legi d'Infermeria torna demanar infermeris per a la residència DomusVi. Per tant, em diuen, ara mateix ho tenc al meu mòbil, a dia d'avui, avui de mati, que les ràtios dels infermers que té DomusVi en aquest moment, perquè augmenten ara els contagiats, això m'ho acaben de dir ara, augmenten els contagiats, les ràtios són totalment desproporcionades, estan totalment que no poden donar servei.

Per tant, jo, que vostè m'ha fet unes senyes quan li he dit, li he demanat a veure si s'ha de posar ja, s'ha de medicalitzar o si des de la conselleria s'ha de fer un conveni perquè el personal sanitari de l'ib-salut doni servei precisament a aquestes dues residències que s'han intervingut per part del Govern. I vostè no se'n pot despreocupar. Quan jo he dit que he demanat tots els EPI i tot el material que s'ha distribuït, ho he demanat al Govern, no ho he demanat a la seva conselleria, entenc que se'm contestarà per part de la Conselleria de Salut, però ho he demanat al Govern.

Escolti'm, és d'extrema necessitat que es posi molt de menjar damunt la taula, molts d'aliments damunt la taula i molts de doblers damunt la taula i es faci a través de mesures. Miri, em sembla curiós, Sra. Consellera, que vostè hagi volgut entrar en el tema de les residències, sí que haurem de revisar les residències, i no és dolent ser autocrític, vostè diu que ara no és moment de ser autocrític, s'ho pot ser, només faltaria, analitzar i fer una avaluació dels fets, s'ha de fer *a posteriori*, però fer una autocrítica del que ja sabem que no ha funcionat, que és la falta de planificació i la falta de revisió, la compra de material, sí que es pot fer, no passa res, jo, en el seu lloc, ho hagués fet, la primera, no m'ho haguessin hagut de demanar.

Vostès parlen de residències, escolti'm, vostè va sortir a una roda de premsa el 2017, varen anunciar 566 places de residències públiques, en tenim zero d'obertes; 566 places, que ho tenc sempre al meu ordinador, 566 places a l'any 2017, *plan de residencias, tal, sociosanitarios 2017-2021*; enguany, amb molta sort, n'obrirem 100 de places a Marratxí, 100, de les 566. Escolti'm, mentre tenguem les residències privades que fan una feina millorable, com totes, però bona, no critiquem sempre el privat, perquè també ens passa amb la sanitat pública, ara sembla que només anam a aplaudir els horabaixes a les vuit els sanitaris públics, també els privats, faltaria més!, i els privats ara ho passen molt malament...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, hauria d'anar acabant.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

... -ah, ara mateix acab, sí, perdó, no he mirat el temps-, les residències privades també ho passen molt malament, sap per què? Perquè amb aquest repartiment d'EPI els arriben els darrers, els miren el nombre de contagiats. I com és que el Sr. Arranz diu que si fan més tests hi ha més hospitalitzacions de gent a residències? És clar que sí!, evidentment, si fan més tests hi ha més hospitalitzacions, però volem salvar vides i com que volem salvar vides, i són 66 persones mortes a les residències i les vull anomenar, és important que es facin tests. Per favor, torni a demanar els tests. Demà té l'oportunitat el seu grup parlamentari de votar a favor d'una proposta que hem fet, si l'hem de modificar la modificarem, però els tests a les residències són fonamentals...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, acabi.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

... com moltes coses més.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT.

Gràcies, Sra. Durán. Correspon el torn al Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, president. Bé, ja que acaba de parlar la Sra. Durán em dirigiré a ella perquè em sorprèn i em preocupa que s'hagi sentit al·ludida quan he parlat de què alguna formació es va referir com a *paguita* a l'ingrés mínim vital. Jo crec que tal vegada el subconscient és que els falla, però bé, perquè no pensava en vostè, però ara sí em dirigesc a vostè perquè vénen aquí a fer les seves propostes, a fer les seves propostes..., -per què no calla, Sr. Company, per favor? Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, duim moltes hores, vull dir...

LA SRA. SANS I REGIS:

Idò, per això mateix...

EL SR. PRESIDENT:

... que, sí...

LA SRA. SANS I REGIS:

... per això mateix.

EL SR. PRESIDENT:

Però vull dir, jo l'únic que record...

LA SRA. SANS I REGIS:

Jo he callat amb respecte i m'agradaria una mica de respecte...

EL SR. PRESIDENT:

Perdoni, Sra. Diputada, estam davant d'una compareixença de la consellera d'Afers Socials, eh?, i ho dic en general, no només per vostè perquè tots els que facin ús de la paraula tenguin ben present que estam davant d'una compareixença de la consellera d'Afers Socials. No ho dic...

LA SRA. SANS I REGIS:

Després de quatre minuts d'haver contestat, bé...

EL SR. PRESIDENT:

A veure, Sra. Sans, no ho dic per vostè, però jo estic escoltant moltes coses. Continui, per favor.

LA SRA. SANS I REGIS:

Bé, idò em dirigiré a la Sra. Consellera, perquè ja veiem com van algunes coses aquí, però bé.

Jo crec que quan durant tota la compareixença, que ara no ho podem fer, però bé, se'ns ha referit al nostre grup

parlamentari, jo aquí puc venir a parlar també de la vicepresidència segona del Govern de l'Estat, però vaja, jo aquí davant tenc una sol·licitud de compareixença urgent de la consellera d'Afers Socials per venir a exposar la seva tasca i les seves accions fetes aquí. És a dir, algunes qüestions que s'han plantejat no les entenc, evidentment que podria estar aquí hores si se'm permetés poder parlar sobre la gestió que estam fent en el Govern perquè crec -en el Govern de l'Estat-, perquè pens que tant en el Govern de la comunitat autònoma com en el Govern de l'Estat s'està fent una tasca..., una bona feina davant d'una situació per a la qual, com ja he comentat a la meva primera intervenció, ningú no estava preparat, ningú no estava preparat. I, com he dit també a la meva primera intervenció, en el futur es podran analitzar diferents qüestions que tal vegada s'haguessin pogut fer d'una altra manera o no i algunes que tal vegada haguessin funcionant millor que unes altres, i fins i tot tal vegada unes propostes que l'oposició ve aquí, a aquest faristol, a treure pit tal vegada fins i tot haguessin estat bones. Em deman si ells realment si haguessin governat haguessin aplicat aquestes propostes, sobretot perquè alguns que ja han governat vénen aquí a donar lliçons, però després a l'hora de la veritat es varen oblidar de totes les persones.

Així que des del nostre grup parlamentari podria continuar, però del nostre grup parlamentari l'únic que he de dir és que compta amb el nostre suport perquè està fent una tasca molt valenta i estic convençuda que la continuarà fent i el nostre grup parlamentari seguirà fent-li arribar propostes i per a allò que necessiti ens tindrà al seu costat.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sans. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Com que serà el meu darrer torn d'intervenció vull donar les gràcies als treballadors i a les treballadores del Parlament per l'acompanyament a la sessió d'avui dins aquesta prudència en tema de les mesures de control.

Ja ho he dit abans, jo no faré referències a desgast polític, que n'hi ha molt a fer, no és el context ni el dia ni el moment, ni el que ha dit el vicepresident segon. L'única referència que ha fet el meu partit polític al vicepresident segon és una interlocució que havia fet la consellera amb ell per un tema molt concret. Jo no l'he citat per un altre moment, eh?, no és que m'hagi donat per al·ludit, ho dic perquè he volgut evitar en tot moment qualsevol tipus de confrontació. Em pareix una falta de respecte a la ciutadania que qualsevol de nosaltres faci al·lusions a qualsevol tipus d'activitat que hagin fet, encertada o no, altres comunitats autònomes, que tots som ciutadans d'aquest estat, espanyols, i per tant el que li passi un a Madrid

i passi a Andalusia, a Catalunya, al País Basc o a aquí ens preocupa el cent per cent per igual o almanco al diputat que els parla.

Consellera, jo sí li deman que ens contesti algunes preguntes concretes. Li tornaré a fer una reflexió que trob que és molt, molt important. Torn a insistir en la responsabilitat des de Salut. La consellera de Salut avui no ha contestat a allò que li hem demanat de test amb rotunditat, de fet ha dit que seguia el que deia els experts, per tant, no trobava adient fer tests massius a tota la població. Jo li deman, atès que no s'estan donant, atès que ens acaba de comunicar un sindicat ara mateix que a l'Hospital Son Llàtzer hi ha tests des de fa deu dies i no s'estan practicant perquè la direcció li acaba de..., li ha dit, perquè quan els ho han demanat els treballadors, que encara no saben com interpretar-los, almanco els que han arribat, em preocupa com això s'està interpretant en els centres que són de gestió des de la titularitat de la Conselleria d'Afers Socials. Però és que em preocupa que ho tenguí tant personal sanitari com sociosanitari de qualsevol centre com ho tenguí el treballador de neteja, de manteniment, de seguretat de la porta o fins i tot els tests que es puguin fer i el material que puguin emprar els familiars que a qualche moment els puguin visitar. Això és el que els interessa i voldrien conèixer el protocol del personal de neteja que s'està duent arran d'aquesta situació.

També voldria saber si vostè té la informació precisa que s'està assegurant la informació de residents a les residències amb els..., perdó, dels familiars dels residents usuaris amb el centre. És a dir, que els puguin informar de l'evolució atès que estan aïllats i no els poden visitar. Ens consta que estan cridant i que no tenen resposta, supòs que estarà saturat, però si podem donar resposta a consultes d'usuaris d'altres serveis crec que és ara mateix fonamental el tema del residents. És el que li deia, hem d'humanitzar aquesta situació, no només acompanyament, la informació.

Suport psicològic als familiars? I tant, però és més important que puguin parlar amb el personal sanitari i tècnic d'aquestes centres ja que no poden veure els familiars, o fins i tot tal vegada qualche familiar per la seva dependència no es pot comunicar amb el malalt, amb el resident.

M'és igual, i ho tornaré a dir, i la diputada de Formentera ha fet una intervenció que jo la tornaré a escoltar perquè crec que ha estat en la mateixa línia i m'agrada estar d'acord amb la diputada Tur en aquest sentit, dona igual d'on siguin els residents, de la pública o de la privada. Dona exactament igual, ens hem de preocupar per ells i hem d'intervenir els protocols per assegurar que s'estan complint a totes les residències. Els EPI són els que s'han d'emprar, i si s'han de fer les modificacions que pertoquin ja es faran, ja en parlarem del model públic, privat o de cogestió que hi hagi d'haver si dona suport o no.

Hem de fer menció que una principal disposició de recursos els ha posat el teixit empresarial, la iniciativa privada ha posat a disposició material, ha posat a disposició col·laboració. És a dir, perquè pareix que hem fet de la part

privada com allò que ha estat quasi quasi els hem d'anar a exigir, no, també hi ha hagut aquesta iniciativa. No ho dic per vostè, ho dic pels altres debats que hi ha hagut, i no per al·lusions, però sí el concepte de la cosa pública i privada.

Crec que ha d'agafar la coordinació i la unitat de gestió, evidentment a tots els centres assistencials haurà de fer una modificació o s'haurà de replantejar la normativa i sobretot la inspecció per donar la igualtat d'oportunitat i qualitat que pertoca a l'assistència dels nostres majors. Hem de fugir de frivolitats, ami m'agradaria que fugíssim de frivolitats amb els nostres..., a l'hora de parlar de les persones, 60 morts a les residències a dia d'avui, són molts, això és una barbaritat. Un és molt per un cas com aquest, però aquests són molts. Per tant, hem de ficar el focus a les residències, i li deman que amb aquesta coordinació li agafi la paraula del que vostè ha dit: si hem de treballar conjuntament i veure'ns més sovint la consellera titular de Salut i la consellera portaveu, endavant, ho facin ja, sobretot en aquest tema, crec que és fonamental, sobretot per (...), escolti, a la consellera de Salut dir-li: "les meves residències -les meves no-, les residències, els centres assistencials ara mateix necessiten assegurar que els protocols es compleixen i que tot el personal tenguí garantida la seva cobertura".

Li demanaré també que ens digui el pla específic per atenció en tema de l'esport, si té qualche full de ruta. No n'ha parlat abans, supòs que se li ha passat, però també crec que -vaig acabant, president- crec que és molt important.

Un segonet, que tenc més coses aquí i no voldria deixar-m'ho. Alerta, consellera, a allò que ens ve; alerta, consellera, a allò que ens ve amb el llenguatge de *primero esto, nosotros, después los de allí*, que tenc por, i ja sap..., no se si sap (...) però seré més explícit. Quan això va passant, quan començam amb gent amb necessitats, quan tenguem poc pressupost, quan hi ha molta demanda, em preocupa molt, i ho dic perquè maneig amb ells llenguatge tant des de les institucions com la dels responsables d'aquí, en *quienes son los primeros*. Els primers aquí son els vulnerables, m'és igual el carnet d'identitat que duguin dins la butxaca, i també m'agradaria que tengués cura de quin tipus de campanya anem anunciant amb el llenguatge. Vostè crec que sap en quina línia vaig en tema de ser propositiu i proactiu, però sobretot molt alerta amb el llenguatge.

Finalment crec que vostès han de fer una política important en tema dels itineraris d'ocupació i d'inserció laboral, i per què?, i el pressupost haurà d'anar molt també per aquí, haurem de comptar evidentment amb el teixit productiu i empresarial, perquè hem de treure de la dependència i de la pobresa crònica que molta gent s'haurà arriscat amb aquesta crisi, i ja tenim dades d'això i ens preocupa moltíssim.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, acabi, per favor.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Crec que és una crisi sanitària -acab, president- crec que és una crisi sanitària, però no la podem desvincular que ja és una crisi social i que s'ha d'abordar conjuntament amb la (...) o amb el colze també de la crisi econòmica.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, abans la Sra. Durán li plantejava una sèrie de qüestions, i d'entrada deia que la renyàvem, però ella a la companya de Podemos li ha dit que havia d'escoltar més, a l'altra li ha receptat un manual del bon parlamentari, i a mi m'ha dit que li feia gràcia. Veig que sí, que se'n riu; bé, ja és qualque cosa, no?, perquè..., en fi, a vegades en aquestes hores també val la pena.

Però sí que li agafaré una de les paraules que ha dit: que en aquesta casa les qüestions socials sempre han tengut un gran consens, i crec que amb això ens hem de quedar. Crec que ja estam acabant les dues intervencions que hi ha hagut avui matí, dues intervencions cabdals, sanitat i benestar social. S'han de fer conclusions de dir "escolta...", fins i tot allò que deia aquell metge que he citat abans de la intervenció de la consellera, que deia que una revolució que haviem de fer en quatre anys l'hem hagut de fer en quatre setmanes, i segur que això ens ha imposat una manera nova de fer les coses. El Sr. Company a una junta de portaveus deia que amb implantació de noves tecnologies a l'administració pública hem fet més en 15 dies que en cinc anys, i és ben cert. I crec que amb això ens hem de quedar, que les coses no poden tornar a ser el que eren.

I tampoc el fet de convertir la política en un espectacle. Crec que abans deia que ens hem d'escoltar, ens hem d'escoltar més. A la consellera abans li volia dir, i no li ho he dit, però bé, ja que gairebé ningú no ens deu escoltar perquè són hores de fer la becadeta més que d'escoltar-nos, que la passada legislatura vàrem coincidir la consellera de Sanitat i un servidor, que llavors era president del consell, a un dinar multitudinari que varen fer a Binicompert, d'aquests que feien per Nadal, i allà estaven a punt de servir l'arròs brut i la porcella i va sortir la consellera i els va fer una crida a la cura, és a dir, en una paraula, que anassin alerta amb el que menjaven justament un dia en què hi havia porcella i arròs brut. Quan em va tocar a mi, que em va tocar després d'ella, dic: "No l'escolteu, aqueixa, no l'escolteu que val més morir-se d'un pet que d'un badall". Idè ara diria "sí, sí, escoltau-la, escoltau-la". I la consellera també ho dic, l'hem d'escoltar, perquè estic convençut que ella s'escolta tota la gent que hi ha darrere, a totes les entitats, i nosaltres també ens hem d'escoltar, perquè el que volen els ciutadans ara és no veure'ns discutir, el que

volen els ciutadans és veure que som capaços d'arribar a acords, i crec que la situació s'ho mereix.

Moltíssimes gràcies a totes i a tots.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ensenyat. Ara correspon al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Sra. Santiago, usted nos ha hablado de lo que ha hecho hasta ahora, que es del todo insuficiente. De hecho todos los colectivos han sufrido la falta de previsión de este gobierno autonómico, la descoordinación, con un gobierno compartimentado por compartimentos estancos, y la excesiva fragmentación de la administración pública en niveles territoriales no ayuda. Esto que le digo no es una afirmación gratuita, es un hecho: el sindicato SAE les ha denunciado ante la Inspección de Trabajo, ha denunciado a la Consejería de Salud y también a la Consejería de Asuntos Sociales por su inacción a la hora de garantizar la seguridad de los profesionales sanitarios tanto en hospitales como en residencias con los equipos de protección individual adecuados. Supimos esto el 27 de marzo. Ahora nuestra comunidad cuenta con un porcentaje vergonzoso de profesionales sanitarios infectados.

Son un gobierno, como decía, totalmente descoordinado, van cada uno a la suya. Podemos plantea la renta básica universal, con la que yo ya he manifestado que nuestro grupo no está de acuerdo, creemos que debería indemnizarse a las personas con los salarios que han dejado de percibir durante este tiempo en el que les prohíben acudir a trabajar, pero bien, sus socios en el Gobierno están planteando esta renta básica universal, y usted dice que se enfrentará a sus socios porque eso es una competencia autonómica. O sea, hasta en estos momentos de crisis -lo acaba de decir aquí en la tribuna- hasta en estos momentos de crisis sanitaria, económica y social sin precedentes, para ustedes lo más importante es que no invadan sus competencias. No dirigen los servicios públicos pensando en la gente, sino en quién debe dirigirlos.

Y me dice que yo me río. No, Sra. Santiago, yo no me río, la que se ríe de los ciudadanos es usted. No se entiende usted con Podemos, no se entiende usted con el PSOE; ha declarado hoy aquí que quiere tests, cuantos más mejor; su colega de la cartera de Salud nos acaba de decir lo contrario, nos decía que los tests masivos son absurdos, vamos, nos ha venido a decir que no sirven para nada. Luego ha dicho que quien manda en las residencias es Salud, lo ha dicho usted; en cambio Salud nos ha dicho que ella sólo manda en los EPI del personal sanitario. Entonces aquí lo que están haciendo ustedes es pasarse la pelota unos a otros. Es usted experta en tirar balones fuera y en decir que no son sus competencias. No sé, una dirigente pública, una persona que se dedica a dirigir servicios públicos, pues debería tener un poco más de ímpetu y un poco más de..., no sé, ganas de dirigir las competencias

que tiene asignadas. Si no le gustan a usted las competencias que tiene asignadas dimita.

Por tanto con esta descoordinación e incluso deslealtad, si es necesario entre los propios socios del Govern, ¿cómo vamos a esperar una gestión eficiente? Y si dejamos de analizar las causas, podemos pasar a las consecuencias, y una de las consecuencias es la emergencia sanitaria, económica y social en la que nos encontramos. Y dicho esto, le reitero mi pregunta que no me ha contestado, ¿qué servicios, qué organismos, qué entidades públicas van a suprimir para poder afrontar las necesidades presupuestarias que se han generado ya para atender a quienes no pueden cubrir sus necesidades más básicas?

Tampoco ha contestado a mi pregunta sobre si ha implementado ya su consejería la guía o el protocolo para la elaboración del informe de impacto familiar que está previsto en la ley que ustedes mismos aprobaron y que debería ya estar listo desde el pasado día 8 de abril. Le pregunto ahora, Sra. Santiago, ¿cómo tiene previsto cubrir las necesidades de las familias vulnerables, sobre todo las monoparentales, que son 40.000 en esta comunidad autónoma, y las numerosas que suman 20.000 en Baleares y que tendrán verdaderos problemas para afrontar la situación de crisis económica que se avecina? ¿Está ya planificando cómo va a llevar a cabo todas estas actuaciones, tiene algún plan o seguiremos improvisando? ¿Qué medidas adoptarán, hará usted alguna propuesta sobre deducciones autonómicas para el IRPF en estas familias por ejemplo?

Pero usted no nos habla de esto, nos habla de acabar con las residencias privadas, clínicas y colegios privados, eso es lo que a usted le interesa. ¿De verdad cree que estatizar los servicios los hace más eficientes? ¿Cree que si todas las residencias fuesen públicas habría podido afrontar mejor esta crisis, cuando el Govern no da abasto para proporcionar EPI a los trabajadores sanitarios públicos?

En fin, Sra. Consejera me gustaría que me contestase y que trabaje para el futuro y que no caiga en los errores del pasado nuevamente. Esperemos que sea así.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Correspona al Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, m'ha sorprès una mica la seva actitud d'avui, perquè ha negat moltes coses que bé, que nosaltres llegim dia sí dia també que passen. És a dir, ens ha dit que dels centres de menors ja no en vol parlar, però fa un mes i mig o dos en parlava tot el temps, no sé si és que ha pres una mesura a partir d'ara per no parlar-ne, que el tema de menors no són competència seva, si fan feina coordinats amb el Govern de l'Estat, vull pensar que també fan feina

coordinats amb els consells insulars pel que fa als centres de menors. Jo li he demanat una cosa que té a veure amb el funcionament dels centres de justícia de menors, més enllà si duen mascareta o no duen mascareta, de si es contagien o no. No sé si ho pot contar o no, és a dir, en un entorn tan hostil, de persones amb problemes, què passa quan la situació és més complicada en aquests moments. Això és el que jo li he demanat.

Ha dit al principi que tenien material suficient a les residències, sí o no? Quin tipus de material és aquest, idè per què hi ha hagut contagis? No sabem exactament que..., bé, expliqui'ns-ho una mica per què a mi no m'ha quedat gens clar això que vostè ha dit.

Li he demanat per les persones grans que han mort soles, que tampoc no m'ha contestat, han de morir soles perquè han d'estar aïllades, m'ha contestat la consellera de Salut que li sap greu, però vull saber quina és la seva valoració i a veure si això canviarà a partir d'ara. Crec que hi ha una nova normativa que diu que hi podrà haver una persona en casos molt concrets, però vull saber quins són aquests casos concrets, perquè pensam que haurien de ser tots els grans.

Vostè ha dit que l'autocrítica es farà d'aquí un parell de mesos, ens pareix molt bé, però tal vegada que ara sí que la ciutadania estaria més preparada, ho dic per vostè, per tot el Govern, per les persones que tenen responsabilitat política. Som una societat madura, jo pens que allò que no vagi bé s'ha de poder dir, crec que s'ha de dir i s'ha d'explicar, no és només hem fet això, farem, farem. No, allò que no va bé i els problemes que hi hagi, expliqui'ns-ho per saber que hem de morir. El mateix li vaig dir a la presidenta i crec que això és el que vol saber la ciutadania.

Pel que fa a la renda social garantida, posin-se d'acord amb Madrid, esperem que així sigui.

I després una altra cosa, coincidesc amb allò que ha dit el Sr. Gómez de Ciutadans, l'ajust pressupostari que hauran de fer, li pareix que Serveis Socials no estarà tocada d'aquestes coses? Ens preocupa això, perquè pensam que efectivament aquesta és la prioritat.

Després vostè ha dit, les residències? Sí ens ho hem de plantejar, totalment d'acord que ens ho hem de plantejar, ara ho hem tocat amb les mans, quina pena que ho haguem hagut de tocar amb les mans perquè això sigui així, hi ha un 65% de places concertades i un 40% de públiques, més o manco volem revertir aquesta situació. I com ho faran? Com ho faran si el pressupost estarà retallat, o confien efectivament que Europa faci els deures, que Espanya faci els deures, que paguin allò que han de pagar, o vostès se'n podran fer càrrec? Ens preocupa molt l'economia com la tendrem després.

I ja està. És tot el que li volia dir. Gràcies Sra. Consellera. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Ara correspon al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Tur.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Sí, gràcies, president. Bé, el primer que m'agradaria dir és en resposta en aquest cas d'algunes intervencions que he escoltat en els darrers moments, quan l'acusen a vostè Sra. Santiago de no voler fer autocrítica, jo crec que hi ha hagut una mala interpretació de les seves paraules, perquè de fet en les seves explicacions ja hi ha implícitament i explícitament una part d'autocrítica, d'una banda quan vostè mateixa ha reconegut que el sistema de gestió de les residències d'alguna manera ha de ser sotmès..., amb la normativa, més formació de les residències i reforç d'aquestes residències. Per tant, vostè crec que molt explícitament aquí ha reconegut que sí se n'ha de parlar i se n'haurà de parlar també amb els consells insulars, perquè tothom evidentment haurà d'assumir la seva responsabilitat.

Després també ho ha fet en la seva primera intervenció, quan estava explicant algunes adaptacions que s'han hagut de fer a certs serveis, perquè en alguns casos han funcionat millor i d'altres no tant. Per tant, jo en favor de vostè vull dir que crec que els grups que l'acusen a vostè de no voler fer autocrítica, estan utilitzant una expressió que ha fet vostè, que en cap cas no volia dir que defugís d'aquesta autocrítica, sinó que volia dir que en aquests moments l'emergència principal de les àrees de gestió del Govern és precisament això, la gestió. Evidentment que s'ha de fer l'autocrítica i es fa, però l'autocrítica requereix també un temps, una reflexió i una certa distància a vegades que ara mateix segurament ningú està en condicions de tenir. Per tant, això ho dic en favor de vostè, però també perquè esper que m'escoltin la resta de diputats i diputades i prenguin nota d'aquestes consideracions.

Per altra banda m'agradaria també posar damunt la taula una altra qüestió. Jo crec que són molt preocupants les intervencions de la diputada de VOX, especialment de la Sra. Diputada de VOX, perquè és que recurrentment, amb una suficiència i una prepotència que fan por, confon termes que crec que ja hauria de començar a tenir clars, termes, conceptes, qüestions de competències, etc. Quan ella deia que allò que ha de fer l'Estat és indemnitzar la gent que s'ha quedat sense feina, ha deixat de banda un gruix de centenars de milers de persones a l'Estat espanyol que no estan dins aquesta casuística, no tothom estava fent feina quan ens ha agafat el coronavirus, molta gent no hi estava, molta gent era beneficiària, com vostè ha explicat molt bé, de rendes contributives, de rendes no contributives, per discapacitat, per mil casuístiques diferents. Per tant, no confonguin, de veritat, VOX, deixin de confondre aquella gent que els escolta. Jo els escolt per intentar després treure informació i aclarir coses i vostès es dediquen a confondre i a més amb una suficiència que ja els dic, em sembla molt preocupant, perquè la suficiència només es pot tenir quan es ve documentat de casa, i vostè, Sra. Ribas, crec que no hi ve massa.

Després parlava també que la consellera Santiago confon i ara vol una cosa i ara no la vol, no, la consellera Santiago quan estava parlant d'aquest ingrés mínim vital, estava explicant que hi ha unes casuístiques específiques per a l'ingrés mínim vital, que allò que no poden fer és envair competències que té la nostra comunitat autònoma. Ja sé que això a vostès els hi és absolutament igual, perquè per a vostès podríem estar vivint amb aquest estat d'alerta permanentment, sobretot pel que fa a la centralització de competències, que vostès en són uns grans defensors, però no va per aquí la cosa. Per tant, no malinterpretin les paraules de la consellera.

I ara ja centrant-me en les qüestions que vostè ha aclarit, Sra. Santiago, jo li agraesc les explicacions. Ja dic que trobo a faltar en aquest cas i encoratjo a tothom que estigui en disposició de fer-ho, això vol dir vostè com a consellera, la presidenta del Govern com a presidenta del Govern, el Grup Parlamentari Podem que com sempre dic pareix que amb ells a vegades la cosa no va per molt que els discursos vagin en una línia les accions llavors van en una altra, i també al PSIB i al PSOE que d'alguna manera es posin d'acord ja respecte d'aquest ingrés mínim vital i deixin de sortir als mitjans de comunicació estatals no pels acords, sinó pels desacords. Jo crec que aquesta és una qüestió fonamental, bàsica i que requereix una resposta d'emergència immediata. Esper que aquí hi hagi un acord.

I després sobre la qüestió dels esportistes, Sra. Santiago, he trobat a faltar un aclariment sobre això, però pot ser que sigui que encara no ho tenen pensat o no tenen un pla o no estan en aquest punt, en tot cas si no hi estan jo els convidaria en la mesura que puguin a començar a pensar-hi perquè pensam que aquí també hi ha unes necessitats que es poden atendre en condicions de seguretat, realment no ho pensam.

I per a la resta res més, desitjar-li bona feina, desitjar-li molt de coratge i que l'ànim no defalleixi perquè l'àrea de benestar social està fent una feina clau per a la nostra comunitat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Tur. Ara comença el torn del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Gamundí.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, president. Sra. Durán, jo venc aquí com a diputada i intent fer la millor... la millor feina de la millor manera en representació que tinc. Per tant, dins aquest manual del diputat vostè revisi també un apartat del comportament perquè a vegades en algunes situacions també deixa molt a desitjar per part seva.

Per una banda, jo li volia dir també, aclarir que jo no he qüestionat el model de concertació o el model del que seria el privat, és a dir, hi ha hagut els acord que hi ha pogut haver, però el que sí estic dient és que quan hi ha hagut una gestió per

part de la... evidentment de pactes de progrés la prioritat sempre ha estat defensar el model públic, no el privat ni fomentar aquest que evidentment extreu els seus beneficis.

I mirin, no vull acabar sense fer una reflexió fonamental perquè entenc que en aquests moments de crisi sanitària amb la màxima incertesa, que ha afectat tot el món, al marge de cap partit polític que en comptes de donar sortida hi hagi grups o comentaris o crítiques que evidentment estiguin desproporcionades o no s'ajustin a la realitat entenent que evidentment aquí ningú no vol que ningú... que ningú es mori.

Evidentment s'ha fet un esforç comú a nivell social amb diferents aportacions, amb l'ajuda també de la ciutadania que ha contribuït en aquesta comunitat a fer un millor lloc promovent iniciatives solidàries i evidentment entenem que totes aquestes qüestions s'hauran d'analitzar, com bé han dit altres grups, amb més profunditat en un futur.

I permetin-me que els digui que la ciutadania espera molt més de nosaltres, espera que actuem amb responsabilitat i sentit de comunitat, que facem una reconstrucció social i econòmica fonamentada en el compromís que tenim cadascun dels nostres grups.

Per tant, entenem que tots els que som aquí presents hauríem de fer feina conjuntament en aquest sentit perquè evidentment està en joc una part molt important de nosaltres que són les nostres vides.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gamundí. Ara per tancar el debat en torn de contrarèplica té la paraula la consellera d'Afers Socials.

LASRA. CONSELLERAD'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Josefa Santiago i Rodríguez):

Gràcies. Continuaré contestant algunes de les preguntes, que han quedat penjades de la darrera intervenció.

Efectivament, a la representant de VOX aquesta guia familiar a la qual fa referència ja la tenim editada, ja està enviada, ja està en funcionament.

A la Sra. Durán que es queixava de les preguntes que no havíem contestat. Sra. Durán, l'activitat parlamentària es va aturar i es varen suspendre els terminis. Per tant, ara les estam començant a contestar.

A la representant d'El Pi, la renda social garantida s'ha presentat per dues vies, una serà... aquella que tenen comptes corrents es farà o s'està ja dissenyant una nòmina extraordinària, se separa la dirigida a aquests vuit mil... quasi set-centes beneficiàries que tenim i se'n farà una

extraordinària per, a finals d'aquest mes, aquestes persones que tenen compte corrent. Les persones que no tenen compte corrent, amb la col·laboració de les entitats del tercer sector també es pagarà a final d'abril i a final de maig a través d'un taló i el criteri..., s'aplica el criteri de la RESOGA, vull dir, si és individual, 459 euros, si és... si forma part d'un membre familiar el segon un 30% més, el tercer un 20% més, el quart un 20% més fins crec que és al quart que és a partir d'un 10, vull dir, el mateix criteri, però de forma diferent perquè no tenen accés a un compte corrent.

Vostè també demanava... serveis de futur. És clar que hi estam pensant perquè... el que deia, nosaltres quasi, quasi sabem en temps real si són quinze dies i després com es prorroga aquest estat d'alarma. Per tant, no és el mateix prendre mesures als 15 dies, per a 30, per a 45 i ara fins al deu.

Per tant, quins són els col·lectius que més ens preocupen? Tres bàsicament, la situació de vulnerabilitat econòmica, però pensam que amb la RESOGA aquesta situació es podrà cobrir i a més a més... el decret llei possibilitat que es pugui ampliar; després les persones soles. Creim que ara ja hem de pensar més enllà d'un suport telefònic. Hem de començar a pensar altres vies.

I després també pensam, un altre col·lectiu són els familiars cuidadors dels centres de dia, no és el mateix tancar un servei d'ajuda, un centre de dia per quinze dies o un mes que per més temps, perquè són tres col·lectius en què estan pensant en relació amb les possibilitats pressupostàries de millorar la seva situació.

Em demanava valorar la xifra de contagis, jo la trob desastrosa, què vol que li digui?, jo i tot el Govern, vull dir... i supòs que tot el Parlament, però és un virus que es contagia d'una forma molt ràpida, molt ràpida.

Vostè em deia..., quan jo deia "aquí han tengut material", han tengut material les residències de gestió pròpia, que són les que he dit, les d'Eivissa i Son Güells, i han tengut material de mascaretes i de guants. Els treballadors no sabem si s'han contagiats dins la residència o fora perquè els treballadors surten i entren, hi ha tres torns, però tot i així ho és garantia absoluta que una mascareta i uns guants t'evitin el contagi, no? Per tant... no ens pareix. Ara, des d'un punt de vista epidemiològic no som de les comunitats que estam pitjor. Per tant, alguna cosa haurem fet, i hem de valorar aquestes coses i ara no és el moment perquè ara s'estan prenent altre tipus de decisions.

Jo crec que un dels punts febles d'aquesta gestió -i alguns parlamentaris ho han comentat i la presidenta també ho va dir- va ser la centralització del material durant tal vegada dies crítics que eren els quinze, vint o vint-i-cinc dies de centralització del material. Si tal vegada les comunitats..., no hi hagués hagut aquesta amenaça de requisar el material que estava adscrit al BOE tal vegada les comunitats autònomes ens haguéssim llançat abans a comprar aquest material, només quan... l'Estat autoritza les comunitats autònomes també

perquè, com que tots els estats europeus i bona part de fora també, competien amb Xina per cercar material vàrem dir “escolta, estenguem la xarxa dels promotors” i aquí va ser, crec, un moment decisiu.

Possiblement..., i crec que el Govern d'Espanya ho fa amb la voluntat d'equitat, però tal vegada en una futura pandèmia tal vegada hem de mirar... és una valoració a fer i això ho puc dir jo, ho ha dit la consellera de Salut i també ho ha dit la presidenta, són tres temes que hem de valorar.

No sé..., vostè m'ha dit diverses vegades allò de les infermeres. DomusVi està intervingut, Sra. Durán, està intervingut per sanitat. Sanitat envia les infermeres que estan disponibles i possiblement la dificultat de trobar personal sanitari hagi estat... i la disponibilitat i els llits hospitalaris i com ha dit la consellera de Salut, que és informació que ara també tenc, que tenim diversos hotels medicalitzats i que no estan ocupats, *hay posibi...*, s'estan traient les persones d'Oasis i de DomusVi cap a aquests dos serveis. Aquesta és la informació que tenc i aquesta és la informació que es va prendre.

Després vostè em deia, Pinaret i Fusteret, què es fa?, doncs, es fa que els professionals treballen a ocupar aquest temps lliure, que n'hi ha molt, perquè també l'institut s'ha tancat, que aquests al·lots i, bé, adolescents i joves que estan en Es Pinaret i estan a Es Fusteret ocupar-los el temps lliure que tenen, que és molt; ocupació també d'acompanyament amb els professors que no hi ha escola presencial, però sí que hi ha videoconferències amb els professors i moltes activitats de caràcter lúdic perquè ocupin aquest temps lliure. També surten al pati en torns per fer tota una sèrie d'activitats físiques.

Una cosa que ens ha facilitat que no fos de moment conflictiu, insistesc que això és el moment d'avui, jo no sé què passarà, avui, és que ha baixat molt el nombre d'interns. En Es Fusteret hi ha 6 o 7 al·lots, normalment n'hi ha 16 o 17, i en Es Pinaret normalment n'hi ha 58 i ara en tenim 47. Es fa una activitat professional amb tots els educadors.

Em demanava també, no li he pogut contestar, si és el just de la targeta aquesta escolar serà recarregable, sí, s'ha de recarregar tres pics i amb pressupost propi del Govern a través de la Conselleria d'Educació s'ha de recarregar fins que els al·lots no tornin a escola.

Vostè em deia, residències, Sra. Durán. Idò, des de l'any 2007 a ara, des de l'any 2016 a l'any 2018 es varen concertar 470 residències, es varen ampliar 470 residències, d'aquestes 600 i busques, 470 residències, i en seguim construint i construïm ara varies residències perquè d'aquesta manera, contestant també a la diputada d'El Pi, d'aquesta manera volem equilibrar entre concerts i residències públiques. Jo consider que la concertació amb el tercer sector és pública, ho consider perquè a les dues lleis que hem elaborat, la Llei de serveis socials i la de concert, ho definim així. Una cosa és el benefici empresarial, que jo des d'un punt de vista ideològic consider que els drets no poden anar acompanyats de beneficis empresarials, ara, de concertació?, per suposat. Crec i defens

que la societat civil es pot organitzar per gestionar serveis, no només ha de votar, no només ha de participar en espais oberts de participació sinó que també pot gestionar. Per tant, jo defens la concertació en aquest sentit.

Creguin-me que en el tractament del coronavirus positiu, no el negatiu, però el positiu no hi ha hagut cap diferència entre residència privada i residència pública, no n'hi ha hagut cap. S'han tancat dues, que són Son Ametller i Elena, per intervenció sanitària, i DomusVi i Oasis estan intervingudes per prescripció sanitària.

Vostès em deien, n'hi ha molts. Clar que n'hi ha molts, però és que a vegades jo crec que no és..., i miri que jo som molt sobiranista, però ens centram molt en la comunitat autònoma. Estam davant d'una pandèmia mundial, una pandèmia mundial. Quan vostès vénen aquí tan taxatius a dir que la gestió s'ha fet malament, valoren el que hi ha a l'entorn i pensin per què. Per què Madrid té quasi un 12% de morts de les persones majors infectades? Per què vol? Segurament no, estic convençuda que no, estic convençuda que el conseller de Salut i el conseller de Serveis Socials pateixen tant com nosaltres i nosaltres només tenim un 1,91; només no, nosaltres tenim la barbaritat d'un 1,91%. I què passa a Madrid? Que ho ha fet perquè ha volgut? No, perquè hi ha dificultats i perquè segurament després es mirarà per què, perquè tal vegada les residències de Madrid són massa grans. Tot això és el que s'estudiarà perquè hi ha voluntat per part de qualsevol..., en aquest moment a qualsevol polític que això vagi malament?, que els seus ciutadans ho pateixin d'aquesta manera com ho estan patint? Per favor, no n'hi ha cap.

Formentera em demanava què per aporta Espanya. Espanya de moment el que ha aportat de Salut jo no ho sé, el que aporta Espanya en temes de Serveis Socials són 100.434.000 i 625.000 euros, això és el que de moment ha aportat Espanya.

Sí que es fa un pla específic d'Esport, no li he pogut consultar, es fa a nivell estatal i estam coordinats i aquí, des de la Direcció General d'Esports, amb els tècnics s'està treballant també un pla específic per a la comunitat autònoma i aviat convocarem l'assemblea balear per parlar-ne, per comentar-lo i per treballar-lo.

A la parlamentària del Partit Socialista, que abans no li he pogut contestar, per suposat que cooperació es manté, faltaria, cooperació la mantenim i mantenim les subvencions i l'oci d'estiu, que també li preocupava, també el conseller d'Educació farà una situació especial atesa la situació que hi ha hagut aquest curs escolar i, si l'estat d'alarma ho permet, tota la xarxa d'oci d'estiu es manté perquè pugui funcionar en el moment més adequat.

Jo, Sra. Durán, estic d'acord amb qualsevol mesura que sigui per protegir els sectors més vulnerables econòmics, de fet hem fet la RESOGA, som l'única comunitat autònoma. A mi m'agradaria que vostè parlàs amb els seus homòlegs o amb els seus companys del Partit Popular de Madrid i d'Andalusia i també els digués, escolta, fes una cosa pareguda al que ha fet Balears, faci-ho i així començarem a estendre la necessitat de

tot. Aquesta RESOGA són dos mesos, es podrà ampliar, i si no podem mirar de cercar altres vies, però no només es quedin amb les propostes aquí, elevin-les també on governen.

Després una altra cosa, jo no he defensat els tests massius perquè jo no n'entenc, d'epidemiologia, i no puc defensar els tests massius. Crec que contest a la Sra. Durán i a la representant de VOX, jo no defens el tests massius perquè no ho sé. Ara, el que he dit aquí, i crec que no he desmentit ni la presidenta ni la consellera de Salut, que el Govern, escoltats els que en saben, l'equip tècnic de salut pública, decideix prioritzar les residències, de tots els tests decideix prioritzar les residències, a part dels hospitals per suposat, les residències. Jo de tests massius no n'he parlat perquè no en sé. L'explicació que ha donat la consellera de Salut em semblava bastant raonable.

Un altre tema que preocupava el representant de Ciutadans, les cridades dels familiars. Sí que hi estam a sobre, estan a sobre els consells insulars a través d'inspecció. Nosaltres a l'acord de Govern ho vàrem posar explícitament i jo el 8 d'abril vaig enviar per correu electrònic un recordatori a totes les residències que estaven obligades a fer aquestes mesures de videotrucades i de trucades més massives.

Clar, a la representant de VOX, clar que em preocupa com a representant d'aquest govern i com a parlamentària, vostè com a parlamentària no perquè vostès tendeixen a eliminar les autonomies, però la resta de parlamentaris clar que hem de defensar les competències de la nostra comunitat autònoma en qualsevol circumstància. Si hem de deixar temporalment que hi hagi una altra administració que ho faci, que sigui des de l'acord, no des de la imposició. Si nosaltres hem de cedir perquè la renda mínima..., aquest impost vital o aquest impost mínim vital es faci envaint les competències que sigui des del nostre acord, no des de la imposició, i com que hi ha molts de mecanismes per mantenir les competències i que l'Estat pugui fer aquest impost d'ingrés vital, nosaltres defensarem aquest model fins que puguem, ja veurem què passarà després.

Vostè em fa preguntes. Jo és que no m'escapolesc de res, si a mi m'encanta el Parlament i m'encanta venir a debatre amb qui sigui, però de les meves competències, no de les competències que tenen altres administracions públiques, que a vostè li agrada molt. Jo no tenc competència en el servei de protecció de menors; demani'm per valoració de dependència, demani'm pel sistema judicial de justícia juvenil, demani'm per valoració de discapacitat, demani'm per la RESOGA, demani'm per coordinació, demani'm per formació, demani'm per les residències que tenim en aquests moments de gestió, demani'm per les meves competències. Però si vostè em demana per les residències que gestionen els consells i per les competències de protecció de menors que tenen els consells, a mi només em queda recordar-li que no és competència meua, i que vostè té un grup parlamentari en els consells on es pot dirigir i fer totes les preguntes que consideri que ha de demanar, a l'espai que correspongui. Perquè si no nosaltres estaríem menystenint el consell i no ho farem.

Després..., bé..., crec que més o manco he contestat les preguntes que quedaven pendents i algunes que s'han formulat ara.

També, crec que ha estat la representant de VOX i també crec que Ciutadans, es preocupaven per les mares soles. Per suposat que totes les famílies... vàrem fer un llei on definíem les famílies vulnerables, i les famílies vulnerables eren les monoparentals i les famílies nombroses, i aquestes famílies pel fet de ser definides com a vulnerables tenen tota una sèrie de prerrogatives que no tenen altres famílies, per exemple un punt més a l'hora de triar escola; és per aquesta llei. I després tot l'accés a les prestacions econòmiques dependrà de la situació econòmica d'aquestes famílies, perquè no és el mateix una mare fadrina o una mare monoparental amb un fill que guanyi 4.000 euros al mes que una que en guanyi 700, no és el mateix des del meu punt de vista social i del sistema..., però totes dues tendran per exemple un punt per poder accedir al centre escolar, perquè la dificultat que en lloc de ser un són dos per compaginar la vida laboral i la vida familiar és la mateixa independentment del que guanyis, però per determinats ingressos econòmics o per prestacions socials o prestacions econòmiques, la situació social i la situació econòmica és valorada i així es fa.

Estic convençuda que els serveis socials, en aquest refer pressupostos que hem de fer, els serveis socials tendran una prioritat absoluta, com s'ha fet sempre que hi ha hagut un govern progressista.

I després, contestant també les darreres..., crec que he contestat a tothom. Formentera. Coincidesc amb vostè, senyora parlamentària, i amb la valoració que a vegades fan de determinades intervencions determinats parlamentaris. Tanta sort que en aquest moment a l'Estat espanyol hi ha un govern progressista que ha fet els EROTO; els EROTO protegeixen la renda dels treballadors, sense aquests EROTO en aquest moment les comunitats autònomes estarien en una situació de crisi social elevadíssima. Aquests EROTO fan que els ERO..., fan que la gent encara no hagi d'utilitzar la part...

EL SR. PRESIDENT:

Per favor, senyors diputats...

LASRA. CONSELLERAD'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Josefa Santiago i Rodríguez):

Els EROTO fan que els treballadors no hagin d'utilitzar la part de l'atur. Imaginin-se a la nostra comunitat autònoma que en lloc d'un EROTO s'hagués fet un ERO; ara els treballadors haurien utilitzat ja un mes del seu atur, i si això va amb una previsió com fan els empresaris, que ho tenen molt difícil, que tenim molt difícil la reactivació econòmica al cent per cent en aquesta comunitat autònoma, hi hauria moltíssims treballadors que arribarien a juliol sense cap tipus de prestació econòmica. Els EROTO aquests els protegeixen i després, a partir de juliol o agost o setembre, utilitzaran l'atur. Això és perquè hi ha hagut un govern progressista a l'Estat que ens ha permès això.

(Remor de veus)

I en canvi... i en canvi vostès estan demanant cada vegada que facem més, vostès cada vegada consideren, valoren que és insuficient, i jo també, valoram que segurament han fet coses no ben fetes, altres ben fetes, altres a mitges, i segurament insuficients, però sempre va acompanyada de baixada d'ingressos a través de baixada d'imposts. Diguin-me com quadra. Quan tinguin vostès aquesta equació feta que volen més serveis però volen manco ingressos, diguin-m'ho i ho aplicarem, però això no existeix. Com que això no existeix no ho podem aplicar.

Mirin, senyors parlamentaris i parlamentàries, d'aquest maleït virus, d'aquest maleït virus, hi ha molt poques certeses, fins i tot les científiques a vegades duren poc, perquè l'altre dia llegia un article d'un biòleg, premi Nobel, que deia que aquest virus fins i tot pot ser una mutació del que podria ser la sida, i ens deia que ara s'està descobrint que una persona recuperada, que té ja el coronavirus negatiu, que ja està immunitzada, durant els primers vint dies encara pot contagiar. Vull dir que s'està estudiant aquest virus a nivell epidemiològic, hi ha molt poques certeses, però n'hi ha un parell de segures: que això, com han dit vostès, hi ha una crisi sanitària, que efectivament ja ha tengut conseqüència i ja té conseqüències socials i econòmiques, i que l'ésser humà, la persona, és absolutament fràgil; davant un maleït virus mirau el que ens fa. I quina és la nostra fortalesa? La nostra fortalesa és la comunitat, i s'ha demostrat que els serveis públics, l'estat de benestar social, és quasi un patrimoni de la humanitat.

Aquest govern defensarà aquests serveis públics i defensarà aquest estat del benestar, aquí ens trobareu, i si voleu crec que us podeu afegir i fer les propostes indicades.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS